

విజయవిహారం

డిసెంబరు 2001

యువతరం మాసపత్రిక

రు.15

‘పేషల్ వార్’తో పన్నెండు గంటలు

బులిడి బాబా..

ఉదయ్ కిరణ్

ఇంటర్వ్యూ

ఉపాధి ప్రత్యామ్నాయాలు
పబ్లిక్ సెక్టర్ లో
వ్యక్తిత్వ వికాసం
కంప్యూటర్ క్లాస్ రూమ్
బంగాళా హిందువుల రక్త కన్నీరు
ఆడవేషంలో కేడి చీటర్

**లెక్కలేపు...
అడిగేవారూ లేరు
రూ.3800 కోట్లు
వసం..ఫర్**

విన్ శౌర్య

దశరథరామ్

బట్టో బ్రీక్స్ ఆఫ్ బట్టో బ్రీక్స్

A FRAGRANCE FOR MEN
www.battobricks.com

పోటీ

స్వర్ణాంధ్రని సాధించి, రాష్ట్రం సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి చెందడాన్ని నా కళ్ళారా ఎప్పటికీ చూడగలను?" అని ప్రశ్నించారు.

ఈ ప్రశ్నకు దేముడు కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. చంద్రబాబు ఆశ్చర్యపడి "దేముడా నువ్వెందుకు దుఃఖిస్తున్నావు?" అని మళ్ళీ అడిగాడు.

"ఎందుకంటే బాబూ, నువ్వు అడిగింది, నేనే నా జీవితకాలంలో ఎన్నటికీ చూడలేను" అని జవాబిచ్చాడు దేవుడు.

ఊళ్ళో ఒక షాపుకారుణ్ణాడు....."

జోక్ పూర్వయ్యసరికి అందరూ విరగబడి నవ్వాడు. ఒక్క పి.వి. మాత్రం తాపీగా ఉండిపోయాడు.

బెర్రరిస్టులు పంజాబీ కాంగ్రెస్ నేతని ఎ.కె. 47తో కాల్చి చంపేశారు.

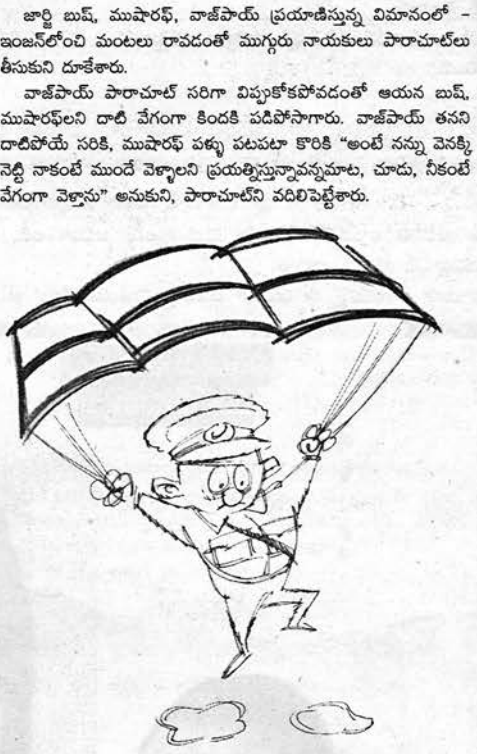
తర్వాత ఒక బెంగాలీ నేత వంతు వచ్చింది. ఆయన వజుకుతూ జోక్ చెప్పడం ప్రారంభించాడు: "అనగనగా ఒక రాజుగారున్నాడు....."

జోక్ పూర్వయ్యసరికి అందరూ విరగబడి నవ్వాడు. పి.వి. మొహంలో ఈసారి కూడా చలనం లేదు.

బెర్రరిస్టులు బెంగాలీ నేతని కాల్చేశారు.

ఆ తర్వాత ఆంధ్రనాయకుడు "ఏమిటా ఎలకా స్నేహం చేశాయి....." అంటూ జోక్ చెప్పాడు.

మొదట్నుంచి చివరి వరకూ అంతా కదపులు నవ్వాడు.

పి.వి. నిశ్చలంగా ఉన్నారా. ఆంధ్రనేతకి పట్టరానంత కోపం వచ్చి పి.వి.ని చంపేద్దామని అనుకున్నాడు కానీ ఈలోగా బెర్రరిస్టులు ఆయన్ని చంపేశారు.

తర్వాత మరొక మరాఠీనేత జోక్ చెప్పినపుడు కూడా పి.వి. నవ్వుకపోవడంతో నేత ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

చివరికి తమిళ కాంగ్రెస్ నేత వంతు వచ్చింది. "చిలకా గోరువంక పెళ్ళి చేసుకున్నాయి" అంటూ ఆయన జోక్ చెప్పడం ప్రారంభించగానే పి.వి. విరగబడి నవ్వుడం ప్రారంభించారు.

బెర్రరిస్టు నేత ఆశ్చర్యపడి "జోక్ మొదలు పెట్టకుండానే మీకు నవ్వు ఎలా వస్తోంది?" అని పి.వి.ని అడిగాడు.

పి.వి. నవ్వు నవ్వి ఆయానపడి కళ్ళుపడి నవ్వుతుకుని "ఇండాకా ఆ పంజాబీ నేత చెప్పిన జోక్ అదిరిపోయింది" అని మళ్ళీ నవ్వుసాగాడు.

విజయవిహారం

సంపుటి : 2 సందిక్ : 11

డిసెంబరు 2001 యువతరం మాసపత్రిక పురుష సంఖ్య : 21

'లా'కాలమ్ 9

రంగవల్లి ఎన్కౌంటర్ 11

పగలు నాయకుడు... 12

ఆడవేషంలో కేడీ చీటర్ 12

'కాలయమహా' ముర్రా 12

ఉత్తరాంధ్ర 13

హ్యూమరాలజీ 20

ప్రేమగానం 22

ఉపాధి ప్రత్యామ్నాయాలు 23

చంపూటర్ క్లౌన్ రూమ్ 24

వ్యక్తిత్వ వికాసం 26

ఇంగ్లీషు పాఠాలు 26

అంబేద్కర్ 28

అప్యాయిల్డ్ ఖాన్ 29

కరెంట్ ఎఫైర్స్ 30

బిజినెస్ రౌండ్స్ 30

గిఫ్ట్ బాక్స్ 31

అక్షరక్షేత్రం 31

రక్తకాసారం 36

బురిడీ బాబూ... 38

బంగ్లా హిందువుల రక్తకన్నీరు 41

బుడత 42

దునియా 43

కథ 44

తెరచాట్ 46

చిత్రవిహారం 48

బోండ్స్ 50

ఎన్కౌంటర్

18

పింగిడి శిరభరామ్

రక్తలేఖ

అడిగివారు లేదు

రూ.3800 కోట్లు

హం..ఫట్

..6

పిపుల్స్ వార్క్

పన్నెండు గంటలు

..14

ది డర్టీ ట్రిక్ ఆఫ్ అడ్వర్టైజింగ్ ట్రెడ్

..32

గ్రెనుపుకరణాలు

నేహా నాగపాల్ 9

శోభా ఓహాత్కర్ 10

ప్రదిప్ శర్మ 10

మరియం 11

జైన్ వర్మి 11

గమనిక: 'నారాయణగురు' ధారావాహికను ఈ సంచికలో ఇప్పటికే చూస్తున్నాం, వచ్చే సంచికలో యధావిధిగా కొనసాగుతుంది.

మనమీ 'భావలు'

'పకం సకే విప్రా బహుధా వదన్'

(ఉన్నది ఒకటే (సత్యం ఒకటే) పండితులు పలువిధాలుగా చెప్పతారు)

- ఋగ్వేదము

గరిమా గుపా 9

రింకూ ఆడర్స్ 10

జోష్ను చిన్నప్ప 10

తాన్యా వాద్వా 11

జస్సెల్ రాజా 11

మొ-మొంట్

అంతుచిక్కని మిస్టరీల గూర్చి (సాత్యం - అధ్యక్షులు) బుడికే లిక్షుల బుద్ధిం ఒక్కరు కూడా నవనానం చెప్పలేరు. ఎందుకంటే ఇంటి దొంగని ఒక్కకోవలం ఈశ్వరుడికి కూడా సాధ్యం కాదు. అలాంటి సాత్యం (అత్యంతాత్మ) గూర్చి బాబా లిక్షులను అడిగితే వాటికి మన సూపర్ విజయములను.

కానీ నాకు ఇప్పటివరకూ చిన్న నందేహం వుండేది. అది డిసెంబర్ సంచికలో 'లిఖితం' కుబంధం వచ్చినప్పుడు ఈ లిఖితం వ్రాసాను. అది ఏమిటంటే యువతను ఆహ్వానించే మార్గం వైపు తన రచనల ద్వారా నడిపిస్తున్న "కలం తపస్వి" యంధ్రమూలీ వీరిద్దరూకూ గౌరవం వచ్చే మన విజయవిహారం కన్ను ఎందుకూ వదలేదు అని చివరిసార్లు నందర్లమున ఇప్పటికీ కాల్చేసిన అందిస్తున్న మీకు సదా కృతజ్ఞుడిని. అలాగే పర్వనాటికేమెంటే అందిస్తున్నందుకు కూడా చాలా ధన్యం. ఈమధ్య ప్రయత్నిస్తున్న 'మాల్కొట్టి కథాపాఠ అవకాశాలు', వాటి బుయ్యనానం నివరణలు చాలా సౌకర్యవంతంగా వున్నాయి. ఇలాగే ప్రతివారూ

విజయవిహారం-12-5-33/2, విజయపురి కాలనీ, తార్వాక, సికింద్రాబాద్-17. ☎ 7007053, సెల్ నెం.9848019076

సంఖ్య 180/- ; 5 సంఖ్య చందా రూ.800/- ; అక్షరము : 12-5-33/2, విజయపురి కాలనీ, తార్వాక, సికింద్రాబాద్-17. ☎ 7007053, సెల్ నెం.9848019076

యంధ్రమూలం

మీ పత్రిక నేను మొదటి సుండి క్రమం తప్పకుండా చదువుతున్నాను. ఇందులో ప్రతి పేజీ విజ్ఞాన విహారం. టాప్ మ్యాగజైన్ గెలుపుకొంటూ, బుడికేబాబా, ఆర్కీఆర్ మాస్టర్ ఇంగ్లీష్, సాహసించి, ఆన్ లైన్ రూమీ కథలు విజయము నిర్వయంగా చాలిచెప్పే కాలక్షేప కాలక్షేప, ముఖ్యంగా 100% యూజ్ వద్దవద్దగ్గ వారి తెలుగు పత్రిక మన విజయములను.

కానీ నాకు ఇప్పటివరకూ చిన్న నందేహం వుండేది. అది డిసెంబర్ సంచికలో 'లిఖితం' కుబంధం వచ్చినప్పుడు ఈ లిఖితం వ్రాసాను. అది ఏమిటంటే యువతను ఆహ్వానించే మార్గం వైపు తన రచనల ద్వారా నడిపిస్తున్న "కలం తపస్వి" యంధ్రమూలీ వీరిద్దరూకూ గౌరవం వచ్చే మన విజయవిహారం కన్ను ఎందుకూ వదలేదు అని చివరిసార్లు నందర్లమున ఇప్పటికీ కాల్చేసిన అందిస్తున్న మీకు సదా కృతజ్ఞుడిని. అలాగే పర్వనాటికేమెంటే అందిస్తున్నందుకు కూడా చాలా ధన్యం. ఈమధ్య ప్రయత్నిస్తున్న 'మాల్కొట్టి కథాపాఠ అవకాశాలు', వాటి బుయ్యనానం నివరణలు చాలా సౌకర్యవంతంగా వున్నాయి. ఇలాగే ప్రతివారూ

అవార్డులపై పరిశోధన అధ్యయనం

'అక్షరక్షేత్రం' విశేషంగా విరిచిన మాకు 'విజయవిహారం' పత్రిక. అందమైన కవితో రేరడం ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఈ లోకంలో ఎప్పుడు పత్రికలు 'ఇదిగో బహుమతి', 'అదిగో బహుమతి' అని ఉలిస్తూ లిక్షులను అహంకరిస్తున్నాయి. అది చూసి, విజయవిహారం వ్యవహారం, పత్రిక కేసుల రాతలోనే కాకుండా చేతలోనూ 'విజయవిహారం' గల పత్రిక అది మేము నమ్ముతున్నాం. ఇక నవంకే సంచికలో 'చీ...చీ... ఆవార్డుల వరకు' వరకే పాఠాత్మక వ్యాసం అయ్యిందిగా ఉంది.

- వచ్చాది, మనోజ్, విశాఖ

దశరథరామ్ అభిమానిని

నవ్వు నల్లరిలో నిల్చిని మూడవదానికి, పత్రిక ముఖం ముందుకు తీసుకువచ్చిన కింగ్ గోదాదాదామంగలి సదాచరించి. కానీ, దశరథరామ్ వాడి, కేడీ వదలాలం,

గ్రెనుపుకరణాలు

నేహా నాగపాల్ 9

శోభా ఓహాత్కర్ 10

ప్రదిప్ శర్మ 10

మరియం 11

జైన్ వర్మి 11

గమనిక: 'నారాయణగురు' ధారావాహికను ఈ సంచికలో ఇప్పటికే చూస్తున్నాం, వచ్చే సంచికలో యధావిధిగా కొనసాగుతుంది.

మనమీ 'భావలు'

'పకం సకే విప్రా బహుధా వదన్'

(ఉన్నది ఒకటే (సత్యం ఒకటే) పండితులు పలువిధాలుగా చెప్పతారు)

- ఋగ్వేదము

గరిమా గుపా 9

రింకూ ఆడర్స్ 10

జోష్ను చిన్నప్ప 10

తాన్యా వాద్వా 11

జస్సెల్ రాజా 11

బోఫోర్స్ కుంభకోణం... స్టాక్ విక్రేయం కుంభకోణం... సిమెంట్ కుంభకోణం... యుటిబి కుంభకోణం... ఇలా పేపరు తిరగియ్యగానే ప్రతినిత్యం ఏదో ఒక కుంభకోణాన్ని గురించి చదువుతుంటాం. అయ్యా... అని ముక్కున వేలేసుకుంటాం.

కానీ మనకళ్ల ముందే... మనకు తెలియకుండా... చాచికింద నీరులా... దశాబ్దాలుగా... రాష్ట్రప్రభుత్వ విభాగాలన్నిటిలోనూ... చదీ చప్పుడు లేకుండా... వేలు...లక్షలు...కోట్ల రూపాయల ప్రజాధనం...దోపిడికి గురవుతోందని తెలిస్తే...ఎవరైనా పాకే తింటారు.

గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా... రాష్ట్రంలో వివిధ ప్రభుత్వాల హయాంలో... ప్రజాధనం విమేరకి దుర్వినియోగమైందని... 'విజయవిహారం' ఆరా తీస్తే... ఆ మొత్తం... ఎంత తక్కువగా లెక్కలు వేసినా...రూ. 3800 కోట్లు మించిపోతుందని... తేలింది.

ఇది ఏమాత్రం చిన్న మొత్తం కాదు. **వివిధ విదేశీ సంస్థల చుట్టూ అప్పులకోసం ఎలా తిరగాలా... ఉద్యోగుల్ని ఎలా రిట్రైవ్ చెయ్యాలా...ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్ని ఎలా అమ్మొయ్యాలా... ప్రజల్ని కొత్త పన్నులు వేసి, ఛార్జీలు పెంచి ఎలా చెండుకుతునాలా... అని ఆలోచించే బదులు... మన ప్రభుత్వానికి చాతనైతే... ఈ ఇంటి దొంగల భరతం పట్టి, దోపిడైన ఈ ప్రజాధనాన్ని పనులు చేస్తే... రూ.3800 కోట్లు ఖజానాకి ఆదా అవుతాయని 'విజయవిహారం' విజ్ఞప్తి చేస్తోంది.**

దశాబ్దాలుగా అడిగేవారు లేకుండా నిరాఘటంగా సాగిపోతున్న ఈ అవినీతి కాండలో... అయా ప్రభుత్వాలదీ, అధికారులదీ, పట్టించుకోని ప్రతిపక్షాలదీ ఎంత బాధ్యత వున్నా... ఇవాళికి ఈ కుంభకోణంపట్ల...మత్తు నిద్ర నటిస్తున్న పాలకపక్షానిదే ప్రధాన బాధ్యత.

అవినీతి, అసమర్థ నేతల, అధికారుల నిర్వాకంపల్ల...రాష్ట్రంలో దశాబ్దాలుగా సాగుతున్న ఈ ఘరానా దోపిడీపై 'విజయవిహారం' అందిస్తున్న ప్రత్యేక పరిశోధనాత్మక కథనమిది.

అర్ధ శతాబ్దం చరిత్రలో ఇది బాధి అవినీతి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదీనంలోని 17 ఏజెన్సీలలో 15 ఏజెన్సీలు నిర్మూలనగా, మిగిలినవి ఎలాంటి ఒడంబడికలు లేకుండా కొనసాగిన బాధి కుంభకోణం. ప్రభుత్వానికి చెప్పిన దాంతో చెల్లించిన ప్రజాధనం నుంచి రూ. 3800 కోట్లు... రాష్ట్ర అసెంబ్లీ కళ్లకు సైతం గంతులకట్టి "సామ్మోకడీ-సోకడీ" అన్న చరణాన దోపిడీ చేయబడ్డది. ఇందులో... వివిధస్థాయిల్లోని ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, దళితులు ఇలా ఎవరికీ అందించలే వారు దోచుకున్నారు అవినీతి లేని పాలకర్షకుల వరసాన, విదేశీ

ముఖ్యమంత్రికి చెందిన చిత్తూరు జిల్లాలో అతి తక్కువ - అందే కేవలం రూ.35.16 లక్షల అవినీతి మాత్రమే జరిగింది. 15 ఏజెన్సీలుగా ఆడిట్ కాని, కనీసం తనిఖీగాని జరగని మున్సిపాలిటీల్లో - ప్రొద్దుటూరు, కడప, గూడూరు, మార్కాపురం, కవీరి, చిత్తూరు, బాపట్ల, నంద్యాల, ఆదోని, కావలి ఉన్నాయి. వచ్చే ఏడాది ఆడిట్ ఎరుగని జాబితాలో ధర్మపురి, అనంతపురం, గుంతకల్లు, మాచర్ల, తిరుపతి సర్కార్, రామమర్చ, పుంగనూరు, పొన్నూరు, ఒంగోలు వస్తాయి. రోడ్లపైనున్న మట్టిని లోలగించడానికి బర్లియూ

పంచాయితీ నిధులు పంచేసుకున్నారు

గ్రామ పంచాయితీలో జరిగే అవినీతి, అక్రమాలకు అడ్డుకట్టవేయాలన్న ఆడిట్ అధికారుల లంచాలకు అలవాటు పడి తప్పలను-ఒప్పులుగా మార్చుటలో కోట్లాది రూపాయలు 'స్వా' అయ్యాయి. ప్రతి మూడు, ఆరు నెలలకు క్రమం తప్పకుండా జరగాల్సిన ఆడిట్ వందలాది పంచాయితీలలో 15 ఏజెన్సీలను 30 ఏళ్ల

చేసిన ఇంటి పన్నుల లెక్కలకు ఇంతవరకు ఆడిట్ కాదు కనీసం ఎంత వసూళ్లు చేశారో లెక్కలు లెకపాడడంతో కొన్ని ప్రాంతాల్లో తనిఖీకే వెళ్లిన అధికారులు అవాక్కయ్యారు.

కాపురెస్టులు, బెంకాపురెస్టులు అంబా అనుక్షణం ప్రజల మధ్య వుండే ముఖ్యమంత్రి పాలనలో... ఈ అవినీతి ఎటువంటి అడ్డు, అడ్డునూ లేకుండా సాగిపోతోంది. ప్రైవలైజేషన్ సృష్టించినా, కంప్యూటర్ల పీటల నొక్కితే సమాచారం అంతా ముందుంటుంది. అవినీతి లేకుండా చేస్తామని చంద్రబాబు చెప్పిన మాటల్ని పట్టేవని దీన్ని బట్టి తెలుతోంది.

ప్రభుత్వ ఆదీనంలో 17 శాఖలలో 158 ఏజెన్సీలుండగా, అందులో చాలా కన్యకా... నిమా యంత్రాంగం కళ్లలో దుమ్ముకట్టాలి... ఈ అవినీతి కాండ సాగిపోయింది. ప్రజా ప్రతినిధులు, ఉన్నత ఉద్యోగులు రాష్ట్ర ఖజానాను సొంత భాగాలా భావించడంతో ఈ దారుణ యోగం జరిగిపోయింది.

15 ఏజెన్సీలు... కొన్ని ఏజెన్సీలలో 35 ఏజెన్సీలు ఈ నిర్వాకం సాగుతోంది. కొన్నిచోట్ల ఈ బాగోలానికి సంబంధించి రికార్డులే లేవు. మరొకటి చోట్ల ఉన్న రికార్డులు గల్లంతు. అందుకు మంత్రులు ఎం.ఎల్.ఎలు సహకారం అందించిన అవాక్కం కేకొల్లలు.

ప్రతి ఏటా అయా శాఖలు ఖర్చుచేసిన ప్రతి నియామకానికి ఆడిట్ రికార్డు తయారుచేసి అసెంబ్లీకి తెలియజేయాలి. అలా జరిగితే ఈ అవినీతి ఎప్పుడో వెలుగు చూసేది. అసలు అసెంబ్లీకి వివరాలు అందజేయటం మానేశారు. దురదృష్టవశాత్తూ అసెంబ్లీ కూడా దీన్ని పట్టించుకోలేదు.

మున్సిపాలిటీల చెత్తలో రూ.160 కోట్లు

15 ఏజెన్సీలు, ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధుల సాక్షిగా రూ.159.87 కోట్లకు లెక్కలు లేకుండా ఉండిపోయాయి. 93 మున్సిపాలిటీల్లో 65,816 అర్ధిక లావాదేవీలపై ఆడిట్ అభ్యంతరాలు పెండింగ్లో వున్నాయి. గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన పది మున్సిపాలిటీల్లో రూ.15.60 కోట్ల వ్యయానికి నర్సిన రికార్డులే లేవు. మున్సిపల్ శాఖ అవినీతిలో గుంటూరు ప్రధానస్థానంలో ఉండగా

అధికారులు ఒక్కో తప్పుడు బిల్లుకి 70 నుంచి 80 వేల రూపాయల అరగించినట్లు ప్రభుత్వం అలస్యంగా తెలుసుకుంది.

కార్పొరేషన్ల కథ వేరు..

హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్టణ కార్పొరేషన్లకు అసలు ఆడిట్ అంటే ఏమీలే తెలియదు. హైదరాబాద్ మున్సిపల్ చట్టం 1955 సెక్షన్ 196 ప్రకారం కార్పొరేషన్లను డైరెక్ట్ ఆఫ్ ఫైట్ ఆడిట్ గాని, అయిన నియమించిన అధికారి కాని ఆడిట్ చేయాలి. ప్రతి ఏడాది అక్టోబరు నాటికి ఆడిట్ సర్టిఫికేట్ను ప్రభుత్వానికి పంపాలి. మరో కానీ ఎ.జి. ఆఫీసుకు పంపాలి. ఇప్పటి వేరూ మీద ఉండే రాత కేరతే; వాస్తవంగా ఈ కార్పొరేషన్లు పుట్టినిల్ల నుంచి ఆడిట్ జరగలేదు.డి అండ్ ఓ ట్రేడ్ లైసెన్సులు కూడా సక్రమంగా వసూలు కావడం లేదు. ఇక స్టేషన్, డ్రియింగ్, అలం వంటి అవసరమైన వస్తువుల కొనుగోదీమోలే జరుగుతున్నాయి.

కొల్లాది రూపాయల నిధులు దారి మళ్లించుతూ ఆక్రమిడి ఆడిట్ సెక్షన్ అభ్యంతరం చెప్పారు. ఇలా దొరికిన చెత్తసంతా తినే అధికారులచేత మొత్తం తప్పాంతా - అంటే అదీ కాదు. 1994లో ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ మున్సిపల్ చట్టంలో కొన్ని సవరణలు చేసి మున్సిపల్ చట్టం 3 ప్రకారం కేమిషన్ల నేతృత్వంలోకి మార్చింది. అప్పటి నుంచి ఈ వ్యవస్థ ఒక విధంగా నిర్వహిస్తుంది.

కమిషన్ల ఇన్స్టాన్షుల ప్రకారం నిరీడికలు తయారు అవుతున్నాయి. సెక్షన్ 195 ప్రకారం ఏదైనా లొసుగులు కనుగొంటే... ఆడిట్ సెక్షన్ ఆ సమాచారాన్ని స్థాయి సంఘం, కౌన్సిల్ ముందుంచాలి. అయితే కార్పొరేషన్ల చరిత్రలో ఈ నిబంధనను పాటించిన వారుండే లేదు... కానీ రూ.98.02 కోట్లకు లెక్కలు దొరకటం లేదని తెలుస్తోంది. 128 పుళ్ల ఆచూకీలేదు. సరదు మున్సిపల్ శాఖామంత్రి ఎం.డి. పరబాక్ మాత్రం ఆడిట్ లేక అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని ఒప్పుకోవడం సహజం.

వరకు జరగ లేదు. ఇక ఆడిట్ అయి అభ్యంతరాలున్న వివరాలేకే వెళితే ఒక్కో తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోనే రూ.15 కోట్లు తెలుసుకుంది. కాగా రాష్ట్రం మొత్తం మీద కనీసం రూ.300 కోట్లు దుర్వినియోగం జరిగింది. అయితే వీటి రికార్డులు కొన్ని గల్లంతయ్యాయి దాని కారణంగా లెక్కలకు రాని డబ్బు మరో వంద కోట్లు ఉంటుందని అధికారులు చెబుతున్నారు.

గ్రామ పంచాయితీలో ఏదీలేట్ల నుంచి మొదలై దినవత్రికలు తెప్పించుకునే నెలవారీ లెక్కల వరకు వివిధ స్థాయిలో అక్రమాలు జరిగాయి.

'దొడ్డి'దారిలోకి మండల నిధులు

రాష్ట్రంలోని మండల ప్రజాసమితులు ఏర్పడినప్పటి నుంచి - ఏ పాకీ అధికారంలో ఉంటే వారి ఇష్టానుసారంగా, ప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు తినేశారు. మరగుదొడ్డి నిర్వాహణం నుంచి వచ్చా, ఇళ్ల నిర్మాణం వరకు నిధులు కాశేశారు. వివరాలు వస్తే కొద్ది కాలం ఏకాంతి... మళ్లీ మరొక మామూలే. ప్రతిమండలంలో ఆడిట్ అభ్యంతరాలు కనీసం 10కి తక్కువ కాకుండా వున్నాయి. వాటిలో కనీసం లక్ష నుంచి 5 లక్షల రూపాయల వరకు నిధుల వినియోగం ప్రశ్నార్థకమైన సందర్భాలున్నాయి. ఇలా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రూ.70 కోట్ల వరకు అభ్యంతరాలు ఉన్నాయి. మరో వంద కోట్ల రూపాయలకు రికార్డులే లేవు. మూళ్లు

జిల్లాపరిషత్తుల్లో జంతర్ మంతర్

సమీచిరుగుతున్నారు. **జిల్లాపరిషత్తుల్లో జంతర్ మంతర్** సామ్యయ్య ఒక్కసారి జెడ్.ఎ. (జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికల

రూ.800 కోట్లు దుర్వినియోగం

13 ప్రభుత్వ ఏజెన్సీలలో సుమారు 800 కోట్లు దుర్వినియోగం జరిగినట్లు గుర్తించామని, భవిష్యత్తులో అలా జరగకుండా కొత్త చట్టం తెచ్చే ఆలోచనలో ఉన్నట్లు రాష్ట్ర అర్ధిక శాఖామంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు 'విజయవిహారం' ప్రత్యేక ప్రతినిధికి చెప్పారు.

- ఆడిట్ ఎప్పుడూ, ఎన్ని శాఖలలో జరగటం లేదు?
- సుమారు గత 15 ఏళ్లుగా 13 శాఖలలో ఆడిటింగ్ జరగలేదు. కొన్ని శాఖలలో 30, 35 ఏళ్లునుంచి కూడా ఆడిటింగ్ జరగలేదు. మున్సిపల్ శాఖలో కొన్ని ప్రాంతాలలో 5,6 ఏళ్లు పెండింగ్ వుంది.
- ఈ 13 శాఖలలో ఎంత దుర్వినియోగం జరిగివుంటుంది?
- సుమారు 800 కోట్లు జరిగింది. ఆడిటింగ్ కొద్దిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడ్డది. మున్సిపాలిటీలలో ప్రస్తుతం ఆడిటింగ్ చేసినప్పటికీ పరిమిట్ట క్లియర్ కాలేదు. ఆ దిశలో యుక్త ప్రాతినిధికుమ చర్యలు చేపట్టాలి. ప్రస్తుతం ఏకాంతి తయారుచేస్తున్నారు. 1,18,000 అభ్యంతరాలు వచ్చాయి. వాటి విలువ 3 వేల కోట్లు వుంటుంది. ప్రధానంగా అదనపు చెల్లింపులు, దుర్వినియోగం వున్నాయి. వాటిని వెంటనే సైన్ చేయమని చెప్పాం.
- ఈ సంస్థల్ని ముందరి భవిష్యత్తులో?
- పాత పరిమిట్ట ఉండటం మంచిది కాదు. ఇన్ని ఆడిట్ అభ్యంతరాలు పెండింగ్లో ఉండటం అంతకున్న మంచిదికాదు. తప్పనిసరిగా లెక్కలు ఉండాలి. దానికి సంబంధించిన సంబంధిత అధికారులు సహకరించి ఆడిట్ క్లియర్ చేయగలిగితే బాగుంటుంది. అది వారి బాధ్యతకూడా. అందుకోసం దార్జిడ్ ఏకాంటింట్స్ పెట్టుకోమని చెప్పాం. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఆ దిశలో వేగంగా పని జరుగుతోంది.
- మున్సిపాలిటీల పరిస్థితి దారుణం అంటున్నారు. మరి కార్పొరేషన్ల

దాలు... మగ్గు రాజకీయాలను... వచ్చిన దబ్బుతో బుడిగా కాలం వెళ్ళుతున్నప్పుడు - ఇదే పద్ధతిలో జెడ్.పి.లో జరిగిన అవకతవకలు అన్ని ఇప్పుడు కావు. ఏ జెడ్.పి.పి తీసుకున్నా కట్ట రూపాయలోనే అడీట్ అభ్యంతరాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ప్రభుత్వానికి అందిన లాభా సమూహం మేరకు కనీసం రూ.20.16 కోట్ల మేరకు అవినీతి జరిగిందని తెలుస్తోంది. అయితే అధికారులు మాత్రం వారు మెదపటం లేదు. జెడ్.పి. సరిదిద్దే జరిగిన భవన నిర్మాణం, తదితర విషయాలకు సంబంధించి కొన్నిచోట్ల రికార్డులు గల్లంతయ్యాయి. ఒక చైర్మన్ ఏకంగా కొన్ని రికార్డులు స్వయంగా దగ్గరించేసినట్లు అధికారులు కనుగొన్నారు. ఇక వాహనాల రికార్డు, అడైజు సంబంధించి కూడ భారీ అవకతవకలు జరిగినట్లు తెలుస్తోంది.

'వాణిజ్యం' లో వాటాలే... వాటాలు...

వాణిజ్య వస్తుల శాఖకి సంబంధించి - వస్తుల మూల్యాలను అవకతవకలు గత రెండేళ్ళుగా కాస్త అదుపులోకి వచ్చినట్లు అనిపిస్తున్నాయి... గతకాలపు లెక్కలు ఇంకా ఒక కొలికి, రాలేదని - ఓ మంత్రి స్వయంగా చెప్పటం విశేషం. చెక్కాన్న వద్ద మంచి వస్తుల మూల్యాలను ఎంత మూలు చేశారో... ఎవరెంతో చెప్పడం... వెలు, లక్షలు కాదు, కోట్లల్లో కూడా వెలుల సార్లు కాని పరిస్థితి. జిల్లాలో ఏ మంత్రి కార్యక్రమం జరిగినా (అది వ్యక్తిగతమైనా, పార్టీదైనా, ప్రభుత్వ కార్యక్రమమైనా) ఈ శాఖ వారికి ఇబ్బంది భాగ్యం అని చెప్పకంతున్నారు. ఈ శాఖలో (అనిలు-నకిలీ) రోజులకు గత 22 ఏళ్ళుగా లెక్కలు లేవు. దినపత్రికలు ఎంత ఘోషించినా అది అప్పటివరకే గరిమింతం. వాణిజ్యశాఖ

తెలిసినా... బయటకు పోకి, విచారణ జరిగినా... దాన్ని సైతం పక్కదారి పట్టించారు. ఎక్కువకు ఆ శాఖ మంత్రి జాగ్రత్తమూడి వద్దానీ అధికారంలో 20 కోట్ల కుంభకోణం కేసులు మారినది.

ఈ శాఖలో రూ.250 కోట్లకు సంబంధ అడీట్ అభ్యంతరాలు వచ్చాయి. అసలు అక్రమాల అంతకు ఎన్నో రెట్లు పుంటాయనే విసుర్గులకు అధికారులు వివరణ ఇవ్వలేకపోతున్నారు.

చెక్ పోస్ట్ అవినీతి నిరూపిస్తూ : మంత్రి పదాలు

రాష్ట్ర సరిహద్దుల్లోని బోంబ్ చెక్ పోస్టు సిబ్బంది అవినీతిని నిరూపిస్తూనే రాష్ట్ర చేనేత, తోపుకామంత్రి పదాల భూమిపై గత ఏడాది డిసెంబర్ 3న చేసిన చాలాకేసి ఎవ్వరూ నోటి వరకు పుందించలేదు. స్వయం మంత్రి లక్షలాది రూపాయల అవినీతి జరిగిందని, అది నిరూపించలేకపోతే రాజీనామా చేస్తానని చాలాకే చేసి చెబుతున్న సిబ్బందిమీదే నాడుడు కరువయ్యాడు.

సాగునీటి సంఘాల్లో కొట్టుకుపోయిన రూ.100 కోట్లు

రాష్ట్రంలో సాగునీటి సౌకర్యం కలిగిన కోటి ఏడు లక్షల ఎకరాల అయకట్టుకు సంబంధించి 10,292 సాగునీటి సంఘాలను, 174 డిస్ట్రిక్టులలో కమిటీలను ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది. 1997 జూన్ 17 అయకట్టు దారులకు ఓటువాక్కు కల్పించి ఎన్నికలు నిర్వహించింది. పరిణామ అధికారానికి అనుకూలంగా వచ్చాయి. దానితో ఆ సంఘాలకి

వాలాలు ముడుతున్నాయన్న ఆరోపణలు దిగ్భ్రాంతిని కలిగిస్తున్నాయి.

వైద్యనారాయణో... 300 కోట్లు హారీ

ఇకపోతే వైద్యశాఖ విషయం... ఇక్కడ ఉన్నంత అవినీతి రోగం ఎక్కడలేదా. ఈ శాఖ అడీట్లో 10,642 అభ్యంతరాలు వచ్చాయి. రూ.300.18 కోట్లకు లెక్కలు తేలాలిస్తుంది.

ప్రభుత్వ అనువంతులలో మందుల కొనుగోలు నుంచి బ్యాంకేజీ క్లాట్, సేవింట్ కు వేసి గ్రీన్ క్లాట్, పీనాయిల్, సిరంజీ, అనర్విష్ట సామగ్లి, ఇతర విలువైన సామగ్లి కొనుగోలుమార్లు జరిగాయి. ప్రతి జిల్లా ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలనుంచి మొదలుకొని, పెద్ద హాస్పిటల్స్ వరకు ఈ అవినీతి జబ్బు పట్టి పీడిస్తోంది. అనువంతు భవన నిర్మాణంలో నయతం అవినీతి. ఓ ఉన్నతాధికారిపై పి.సి.బి. దాడులు జరిగినా వెలుగులోకి రాకుండా జాగ్రత్త పడ్డ సంఘటన ఈ శాఖలో! 3,812 పైగా రికార్డులు గల్లంతయినట్లు తెలుస్తోంది.

హైవే రోడ్లపై దారితప్పిన నిధులు

రోడ్ల భవనాల శాఖలో రూ.406 కోట్లకు లెక్కలు లేవు. గత 12 ఏళ్ళుగా అడీట్ అభ్యంతరాలకు సైతం అందని మరో రూ.700 కోట్ల లెక్కల్లో లోసుగులు ఉన్నట్లు విజిలెన్సు అధికారులు గుర్తించారు.

రాష్ట్రంలో 1438 కి.మీ. రోడ్లను ఏర్పరిచడానికి, మరో 1800 కి.మీ. రహదారుల మెయింటెనెన్స్ కు ఏ.పి. హైవే ప్రాజెక్టుల అమలు చేస్తున్నారు. ఇందుకోసం రూ.1724 కోట్లు

విరానాలు, అనారోపిత వైఖరులు, అలసత్వం మేల్కోనే దోరణులు... అధికార పాక్షికీ చెందిన వారే దేవాలయ కమిటీలో సభ్యులు... వెరసి కనీసం రూ.303 కోట్ల మేరకు నిధులు అదృశ్యం. హుందా లెక్కలు నుంచి తలపించాల వరకు ఎవరికీ లోపనంత వారు ప్రసాదంలాగా ఆగంపారు. దేవాలయ భూముల లీజు, దేవాలయ అస్తులపై నిషా లేక అన్యాయం అయిన అస్తులు ఇలా దేవాలయాల ముందులో గత 30 ఏళ్ళుగా రికార్డులు లేవు. రికార్డులు లేని చోట అడీట్ జరపటం... గొంట్లో తింటూ వెంట్రుకను దిరదం లాంటిది. గత మూడేళ్ళుగా మంత్రి తనిఖీల ద్వారా పరిస్థితి కొంత మెరుగు పడ్డప్పటికీ అవినీతి ఎంత మూత్రం తగ్గలేదని అధికార వర్గాల స్పష్టం చేస్తున్నారు. 4,082 అడీట్ అభ్యంతరాలు ప్రస్తుతానికి ప్రచుర్యానికి వచ్చి చేరాయి.

విశ్వవిద్యాలయాలలో 'తినురా' వేమా...!

అక్షరజ్ఞులం ఉంటే సామాజికంగా ఉత్పన్నమయ్యే సమస్యలను అరికట్టవచ్చని ప్రభుత్వం భావించి నిరుద్ధించింది. తెలివి కాస్తా... అతి తెలివిగా మారినాయింది. యానిపర్తికి సరిదిద్దే బిం చేసినా అడీగారెవ్వరూ ఉండరన్న లక్ష్యంతో ఏకంగా రూ.425.20 కోట్లు తినేశారు. ఇంకా ఎన్ని కోట్లు తిన్నారో లెక్కలు తేలాలి వుంది. ప్రభుత్వం జరుగుతున్న దారుణమైన అవినీతి గురించి తెలుసుకోని నిధుల కోత విడిచింది. అయినా జరుగుతున్న తంతు మారలేదు. సరికదా... తమ తప్పింపుల్ని కప్పి పుప్పొడివడానికి సంబంధిత అధికారులు కొందరు రికార్డులు గల్లంతచేసిన సంఘటనలు 'విజయవాడ' దృక్పథ వచ్చాయి. తెలుగు యూనివర్సిటీలో ఒకరు ఏకంగా ఎన్.డి.ఆర్.లను

తెకలేవు... అడిగేవారూ లేరు

రూ.5000 కోట్ల ప్రజాదనం పోషించి

అధికారులే స్వయంగా నకిలీ రోజులు సృష్టించిన విషయాలు విజిలెన్సు అధికారులు గుర్తించారు. నకిలీ 'స' పాఠాల విషయంలో నల్గొండ జిల్లా 'కొడూడ' రూ.20 కోట్ల కుంభకోణం జరిగిన విషయాన్ని అధికారులు

విధుల కేటాయింపు జరిగింది. 1998లో మరమ్మత్తుల కోసం రూ.107 కోట్లు, 1999లో రూ.300 కోట్లు, 2000లో రూ.45 కోట్లు ప్రభుత్వం మంజూరుచేసింది. మొదటి మూడేళ్ళలో రూ.452 కోట్ల విలువైన పనులు జరిగాయి.

వెచ్చించారు. నిర్దేశిత ప్రమాణాలకు భిన్నంగా రోడ్డు మందం కాస్త తగ్గించి వేస్తే కాంట్రాక్టరు కి.మీ.కు రూ.4 నుంచి 5 కోట్లు భారం వస్తుంది. ఇదే పద్ధతిని కనీసం 980 కి.మీ. వరకు అమలు పరిచి సుమారు రూ.320 కోట్లు దారి మళ్ళించగలిగారు.

మార్చి, ఏప్రిల్ ప్రమాణాలకు ఆ డబ్బు ఖర్చు చేసినట్లు ప్రాథమిక విచారణలో అధికారులు గుర్తించారు.

ఇదో పెద్ద 'గ్రంథం'

నాడు స్వాతంత్ర్య సేవల భావాలను వ్యాప్తమైన వేదికలు నేడు కొన్ని అవినీతికి నిలయాలగా, మరొకప్పు నిర్జీవంగా మారిపోయాయి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన డబ్బులకు లెక్కలు చెప్పలేక, కత్తిగా నిధులు లేక 676 గ్రామీణ గ్రంథాలయాలు పనిచేయడం లేదు.

నిజమే : ఆర్థిక మంత్రి యనమల

పరిస్థితి అంతకంటే దారుణం కదా?
- అప్పుడు, కార్పొరేషన్లు పుట్టిన దగ్గర్నుంచి అడీట్ జరగలేదు. ఇప్పుడు ఎకాంటిబిలిటీ పిక్చి చేస్తున్నాం. ప్రస్తుత అడీటింగ్ బాగానే వుంది.

- గత 15 ఏళ్ళుగా అసెంబ్లీలో అడీట్ ప్రవేశపెట్టలేదు కదా? ఈ పాపానా...
- తప్పకుండా ప్రవేశ పెట్టాలనుకుంటున్నాం. జనసభ లేదా మార్చిలో కావచ్చు.
- ప్రతిపక్షాలు కూడా ఈ విషయంలో నాలు మెదపిస్తాయి లేదు?
- రికార్డులు పెట్టిన తరువాత శాసనసభ్యులు ఎన్నరూ చూడరు. చూసి ఎగ్జామిన్ చేయాలి.

అసెంబ్లీ దుబ్బిత వుంది. కమిటీ రిపోర్టు చేసినట్లు కూడా డిపార్చు అడీట్ అయిందా? లేదా అని వారు (ప్రతిపక్షాలు) కూడా సర్వేస్టో చాలి? అప్పుడు ప్రభుత్వానికి, అధికారులకు భయం కూడా వుంటుంది. అందరూ ప్రభుత్వానికి, అధికారులకు భయంకూడా వుంటుంది. అందరూ నిర్లక్ష్యం చేశారు. దాని ఫలితమే సమస్య.

రౌండుల్లో చర్యలు తీసుకునే అవకాశం ఉందా?
- చాలామంది చనిపోయారు. కొందరు రిటైర్ అయ్యారు. ఇప్పుడు కొనసాగుతున్న వారికి సర్ చార్జీ నోటీసులు ఇచ్చాం. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు అనే విషయంపై విచారణ జరుగుతోంది. కొంత కలిక్షన్ కూడా అవుతుంది. అవినీతికి పాల్పడ్డ వారితో శాఖపరమైన చర్యలు తప్పక తీసుకుంటాం. ఎన్నరీని ఉపేక్షించేది లేదు.

ఇరిగేషన్ లో ఇష్టారాజ్యం

ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల కోసం ప్రభుత్వం వెచ్చించిన నేరది కోట్ల రూపాయలలో కనీసం రూ. 300.16 కోట్ల రూపాయలకు అడీట్ అభ్యంతరాలు వ్యక్తమవు తున్నాయి. ఏ ప్రాజెక్టు పని కూడా నిర్దేశించిన నమూనానికి పూర్తికావడం లేదు. నిర్మాణంలో నిర్లక్ష్య స్టాయిలో ఇసుము, సిమెంట్, స్టీల్ వంటి వినియోగం చదం లేదని విజిలెన్సు అధికారులు గుర్తించారు. కొన్ని ప్రాంతాలలో మంత్రులు, స్టానిక్ ఎమ్మెల్యేలపైనే అనేకంగా వచ్చాయి. శ్రీరాంపాగల్ ప్రాజెక్టు వ్యయం మొదట అనుకున్న దానికన్న మూడూరెట్లు ఎక్కువ అయినా ఇంకా పనులు కొనసాగుతున్నాయి.

అటవీశాఖలో అసలుకే ఎసరు...

అటవీశాఖలో పిచ్చైన జరిగినప్పు, ఎంతటి ఘనకార్యమైనా చేయవచ్చనే దృక్పథం కనిపిస్తోంది. పర్మిట్టు లేకుండా ఎంత కలప తరిపోతుంటే లెక్కలేదు. లెక్కలే లేనివాటికి అడీట్ ఎక్కడ? అటవీశాఖకు చేరాల్సిన నిధులు పెద్దపెత్తన పక్కదారిపట్టాయని విజిలెన్సు విభాగంలో నెవారయిన 76 కేసుల్లో స్పష్టం అవుతోంది. ఏదీల్లో సుమారు రూ.106.22 కోట్లకు గత 20 ఏళ్ళుగా లెక్కలు రికార్డులు లేకుండా వేసి తెలుస్తోంది. అటవీశాఖ భూఅక్రమాల కేసులో ఖమ్మం జిల్లాకు చెందిన ఒక ఎమ్మెల్యే నేరంగా కేసును ఎదుర్కోవటం గమనార్హం. 30 ఏళ్ళుగా మందలది కోట్ల రూపాయల విలువైన కలప అక్రమరవాణా జరిగిపోయింది. అవినీతి కేసులో దొరికిన ప్రతి ఉద్యోగి ఇంట లక్షలరూపాయల విలువైన కలప సామగ్లి ఉన్నట్లు రికార్డులు చెబుతున్న సాక్ష్యాలను ప్రభుత్వం కాదనగలదా?

గుడిని, గుడిలో లింగాన్ని...

ఇక దేవాలయ శాఖ... ఈ శాఖలోని అస్తవ్యస్త

రూ.60 కోట్ల అక్రమాలకు 'సహకారం'

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 55 వేల సహకార సంఘాలలో 41,589 సంఘాలకు అడీటింగ్ జరగాలని నిర్ణయించగా 27,868 సంఘాలకు మాత్రమే ఇప్పటివరకు అడీటింగ్ జరిగింది. ఇంకా 13,721 సంఘాలకు 93 నుంచి అడీటింగ్ జరగాల్సి వుంది. 2,546 సంఘాల్లో రూ.33.38 కోట్ల మేరకు అవకతవకలు, 2071 సంఘాల్లో రూ.24.70 కోట్లకు దుర్వినియోగం జరిగింది. మొత్తం 60 కోట్ల వైచియోజీ అవినీతి జరిగినట్లు ప్రభుత్వం గుర్తించింది. 15 డి.సి.సి.బి.లు 2,178 సి.ఎన్.ఎస్.ఐ. అడీటింగ్ జరగలేదు. అయితే అడీటింగ్ జరిగినట్లు చెబుతున్న సంఘాల్లో 928 సంఘాలకు సర్టిఫికేట్లు లభించలేదు. ఈ సంఘాల్లో భారీగా అవకతవకలు జరిగినట్లు ప్రభుత్వం భావిస్తుంది.

అబ్దుల్ మసూద్ అనే కరడుగట్టిన టెర్రరిస్టును పట్టుకోవడానికి సాయుధ దళాలవారు ఎంతో సాహసం, ధీక్ష ప్రదర్శించారు ప్రాణాలకు తెగించారు. కానీ కాండపూర్కు భారత విమానాన్ని తరలించి అతన్ని నిడించుకుని సాయుధులు. ఎందుకంటే మూడేళ్లు దాటినా అతన్ని విచారించడంగానే నేరాన్ని రుజువు చేయడం గానీ చేయలేకపోయారు. విమానాన్ని హైజాక్ చేయడం వల్ల వ్యతిరేకతలు లోంగవలసివచ్చడం వరకు సరే. కానీ నేరం రుజువు చేయలేకపోవడం హైజాక్ల తప్ప కాదు కదా. అప్పుడు బలీయమున టెర్రరిస్టు నిరోధక చట్టం టాడా అనుబంధం ఉంది. అయినా ఉపయోగం లేదు.

కంపెనీలవారికి ఈ విషయం ఇంకా తెలిసి ఉండదు. లేకపోతే వారు కూడా అభ్యంతరం తెలపవచ్చు సెక్షన్ 3(8). ఒకవేళ టెర్రరిస్టులకు బెదిరి కొంత సాయుధ ముట్టజెప్పినవారు ఆ సమాచారం సోలీసులకు చెప్పకపోతే

అబ్దుల్ కేంద్రం మరో టెర్రరిస్టు నిరోధక అర్హతను తెచ్చింది. అంతర్జాతీయ పౌర రాజకీయ హక్కుల ఒప్పందం ప్రకారం సభ్యదేశాలు కొన్ని పౌరహక్కులను భంగం చేసే శాసనాలను చేయడానికి వీల్లేదు. కానీ సోదో ఆ హక్కులను ద్వంద్వం చేస్తున్నది. క్రిమినల్ లాలో కొత్త న్యాయసూత్రాలను రచిస్తున్న ఈ చట్టంలో ఉన్న అసలు బలీయనకమున సెక్షన్లు ఇవి. సెక్షన్ 3(8): టెర్రరిస్టు చర్యను నిరోధించడానికి గానీ లేక నిందితుడిని పట్టుకోవడానికి గానీ ఉపయోగపడే సమాచారాన్ని కలిగి ఉన్న వ్యక్తులు అడిగిన అధికారాలకు ఆచరణకు సాధ్యమయినంత తొందరగా చెప్పకపోతే ఏదాది సాల్వెజు శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండు రకాల శిక్షలకు గురవుతారు. అయితే నిందితుడి తరపున వాదించే వకీలుకు చెప్పిన సమాచారం మాత్రం అయిన వెల్లడించలేదని శిక్షించడానికి వీల్లేదు.

అబ్దుల్ కేంద్రం మరో టెర్రరిస్టు నిరోధక అర్హతను తెచ్చింది. అంతర్జాతీయ పౌర రాజకీయ హక్కుల ఒప్పందం ప్రకారం సభ్యదేశాలు కొన్ని పౌరహక్కులను భంగం చేసే శాసనాలను చేయడానికి వీల్లేదు. కానీ సోదో ఆ హక్కులను ద్వంద్వం చేస్తున్నది. క్రిమినల్ లాలో కొత్త న్యాయసూత్రాలను రచిస్తున్న ఈ చట్టంలో ఉన్న అసలు బలీయనకమున సెక్షన్లు ఇవి. సెక్షన్ 3(8): టెర్రరిస్టు చర్యను నిరోధించడానికి గానీ లేక నిందితుడిని పట్టుకోవడానికి గానీ ఉపయోగపడే సమాచారాన్ని కలిగి ఉన్న వ్యక్తులు అడిగిన అధికారాలకు ఆచరణకు సాధ్యమయినంత తొందరగా చెప్పకపోతే ఏదాది సాల్వెజు శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండు రకాల శిక్షలకు గురవుతారు. అయితే నిందితుడి తరపున వాదించే వకీలుకు చెప్పిన సమాచారం మాత్రం అయిన వెల్లడించలేదని శిక్షించడానికి వీల్లేదు.

చిక్కిన ప్రతివాడిని నేరస్తుడిని చేసే షాటర్

ఈ మినహాయింపు లేకపోతే వకీళ్లు కూడా జైల్లో తోసిండుకు వీలయ్యేది. సోలీసుల ప్రకారం ఎవరి దగ్గరయినా కావలసిన సమాచారం ఉందని భావిస్తే ఆ సమాచారం ఇవ్వలేదన్న నెపంతో జర్నలిస్టులనునూ మరలవలసిన ఏదాది శిక్షపడే ఈ నేరం కింద విచారణ చేయవచ్చు. అంతేకాదు. ఈ చట్టం కింద బెయిల్ దొరకడం కష్టం. విచారణ ఖైదీగా చాలాకాలం వారు జైల్లోనే గడవవలసి ఉంటుంది. ఒకవేళ సమాచారం చెప్పినా, పీఠయంతంత తొందరగా చెప్పలేదని కావాలని అలసటం చేసినా కూడా క్రిమినల్ కేసులో ఇరికించవచ్చు. తన దగ్గర సోలీసులకు అవసరమయిన సమాచారం ఉందని తాను అనుకోలేదని రుజువు చేయడం వారికి గగనమవుతుంది.

నేరం చేసిన ప్రతివాడిని పట్టుకున్న తరువాత అతను నేరాంగీకారం చేయాలని సోలీసులు బలబ్రహ్మణాలు. అయితే అటువంటి నేరాంగీకార ప్రకటన చేసేముందు, నిందితుడు ఎటువంటి సమాచారమూ ఇవ్వనవసరం లేదని, మౌనంగా ఉండవచ్చునని సోలీసులు వారికి చెప్పితిరాలని ఆ తరువాత అతను నేరం ఒప్పుకుంటేనే ఆ ప్రకటనను వినియోగించవచ్చునని సోదో చెప్పిస్తుంది. మౌనంగా ఉండే హక్కు నిందితుడికి ఉంది. గానీ, కేవలం సమాచారం తెలిసిన అమాయకుడికి, లేదా జర్నలిస్టుకి లేదన్నమాట.

సెక్షన్ 3(8) ద్వారా అమాయకులను దెబ్బ తీసేందుకు దక్కిన అధికారం చాలదన్నట్లు, సెక్షన్ 14 మరో దయకరమయిన అధికారం ఇస్తున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అధికారులు కానీ, స్థానిక సంస్థల అధికారులు కానీ, కంపెనీ అధికారులు గానీ, ఏ సంస్థ లేదా సంఘం, వ్యవస్థకు చెందిన వారుగానీ లేదా ఏ వ్యక్తిగానీ ఈ అర్హతను కుట్రగా ఉపయోగించే, నిందించిన సమాచారం కలిగి ఉండే కూడా ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తే లేదా తప్పుడు సమాచారం ఇస్తే వారికి మూడేళ్ల వరకు జైలు శిక్ష లేదా జరిమానా లేదా రెండు విధించవచ్చు. ఈ సెక్షన్ ప్రకారం అధికారులు కూడా తప్పించుకోలేరు. బహుశా మన ఐపిఎన్ అధికారులకు, ఇతర పాలనాధికారులకు,

నేరం చేసిన ప్రతివాడిని పట్టుకున్న తరువాత అతను నేరాంగీకారం చేయాలని సోలీసులు బలబ్రహ్మణాలు. అయితే అటువంటి నేరాంగీకార ప్రకటన చేసేముందు, నిందితుడు ఎటువంటి సమాచారమూ ఇవ్వనవసరం లేదని, మౌనంగా ఉండవచ్చునని సోలీసులు వారికి చెప్పితిరాలని ఆ తరువాత అతను నేరం ఒప్పుకుంటేనే ఆ ప్రకటనను వినియోగించవచ్చునని సోదో చెప్పిస్తుంది. మౌనంగా ఉండే హక్కు నిందితుడికి ఉంది. గానీ, కేవలం సమాచారం తెలిసిన అమాయకుడికి, లేదా జర్నలిస్టుకి లేదన్నమాట.

నుంచి 50 వేల రూపాయల వరకు) విధించవచ్చు. సెక్షన్ 14, 37 సాధారణ క్రిమినల్ న్యాయశాస్త్రానికి విరుద్ధమయినవి. సోలీసులకు విశ్వసనీయత లేదని సాధారణ నియమాలు చెప్పవచ్చు. కానీ ఈ చట్టం ప్రకారం వారికి కొత్తగా విశ్వసనీయత వచ్చిందని, కనుక వారికి ఇచ్చిన నేరాంగీకార ప్రకటన చెల్లుతుందని అనుకోవాలి. ఈ నేరాంగీకార ప్రకటనను మెజిస్ట్రేటు ఒప్పుకుని సత్యకం చేయాలి. ఆయన కోర్టు ముందు పీఠయంతంత త్వరగా నిందితుడిని హాజరు పరచాలి. ఇవి రక్షణల వలె కనిపిస్తాయి. కానీ ఇదంతా సాయుధులకు అనుకూలంగా మాత్రమే వారి వివక్షణాధికారాన్ని బట్టి ఉంటుంది. అదే విధంగా తప్పుడు విచారణను దురుద్దేశ్య పూర్వకంగా చేపట్టిన అధికారి నుంచి నష్టపరిహారం మరూలు చేయవచ్చునని ఈ చట్టం చెప్పిస్తుంది. ఎంత, ఏ దశలో, ఏ కోర్టులో మరూలు చేయాలి వివరాలు లేవు.

బెయిల్ దొరికే అవకాశం లేదు. కోడీకు సంబంధించిన సాధారణ నియమం సెక్షన్ 167 కింద 120 రోజులపాటు బెయిల్ దొరకదన్నమాట. సెక్షన్ 52 ప్రకారం నిందితుడు అయినా అతని తరఫున ఉన్నవారూ అయినా అతని బానిసే వీలుంది. బావన కాకుండా, నిందితుడి వద్ద అయినా ఉన్నా, పేలుడు వదాల్తాలు ఉన్నా, మారణాయుధాలున్నా అతను నేరస్తుడని కోర్టు తప్పనిసరిగా నిర్ణయించాలని సెక్షన్ 4 చెప్పిస్తుంది. ఈ నేరానికి శిక్ష యావజ్జీవ కారాగారం, పదివేల జరిమానా.

సెక్షన్ 27 - నిందితుడి రక్షణ సమానా, ఉమ్మి, వీర్యం, వెంట్రుకలు, గొంతు, కాలి అడుగుల గుర్తులు, సోదోలు తీసుకునే అధికారం ఇచ్చింది. నిందితుడు అందుకు అంగీకరించకపోతే అతను నేరస్తుడని భావించాలని చెప్పింది. వ్యక్తి ఇన్ఫామ్మేషన్లో ప్రమేయం లేకుండా 'అతని శరీరంలో' భాగాలను, ప్రదానాలను, గుర్తులను బలవంతంగా తీసుకోవడానికి రాజ్యాంగం, సాధారణ క్రిమినల్ నియమాలు చెప్పవచ్చు. వాటిని సేకరించే బాధ్యత సోలీసులపైనే ఉంటుంది. అవి ఇచ్చితిరాలని, ఇవ్వకపోతే నేరస్తుడు కావాలని ఈ సెక్షన్ చెప్పిస్తుంది. తనకు వ్యతిరేకంగా పనిచేసే సాక్ష్యం చెప్పకుండా నిరాకరించే హక్కు మౌనంగా ఉండే హక్కు. ఉందని అది ప్రాథమిక హక్కు అని రాజ్యాంగం అర్హికర్ 20(3) చెప్పిస్తుంది. తన శరీర వస్తువుల సమానాలు ఇస్తే వాటిని అతనికి వ్యతిరేకంగా వాడే అవకాశం ఉంది. అందుకు వీలు కల్పించే ఈ సెక్షన్ రాజ్యాంగం అర్హికర్ 20(3)కు విరుద్ధం.

ఎవరి అధికారం అయిన తరువాత పదిరోజులలోగా డిజిపి ఆమోదించకపోతే, 30 రోజులలోగా సమ్మతం సంపూర్ణం చేయాలి. సమ్మతం సంపూర్ణం ఆమోదించకపోతే నేరాంగీకారం ఉపసంహరించుకోవాలి. సమ్మతం సంపూర్ణం చేయకపోతే అధికారం ఏకైకం కనుక వారి మెజిస్ట్రేట్ ముందు న్యాయమూర్తి నిర్ణయం పనిచేస్తుంది అని అనుమానించవలసిందే. రెన్సౌ కమిటీ ముందు బందీ తరపున వాదించే అవకాశం లేకపోవడం మరో అన్యాయం. అసలు విచారణ ఖైదీల బందీ గురించి న్యాయస్థానం సమీక్షించాలి. ఈ చట్టం ప్రకారం ఆ అవకాశం లేదు. ఇది మరో అంతర్జాతీయ ఒప్పందం ఉల్లంఘన. సెక్షన్ 30 ప్రకారం బెదిరింపులకు గురయ్యే సాక్షి పేరు జరుటవెట్టే అవసరం లేదు. ఎవరయినా ఆ పేరు వెల్లడిస్తే ఏదాది జైలు శిక్ష, నేయ రూపాయల జరిమానా, 29(5) కింద నిందితుడు హాజరు లేకపోయినా సాక్షిని విచారించవచ్చు. జరిమానా విచారణ అనే ప్రాథమిక హక్కుకు ఈ నియమాలు విరుద్ధం. విచారణకు ముందే నిందితుల అప్రీసాషన్లను స్పాన్సర్ చేసుకునే అధికారాన్ని సెక్షన్ 6 కల్పిస్తున్నది. ఇది కూడా సాధారణ ఆస్తి హక్కు, భింగపరచడమే. సాధారణ నేర న్యాయసూత్రాలకు, పౌరహక్కుల అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలకు వ్యతిరేకంగా ఉండడమే గాకుండా, దుర్వినియోగానికి అవకాశం కలిగిస్తుంది చట్టం. సమాన్యంగా పరబాటున ఈ వలలో సోలీసులకువిచ్చితే చాలు నేరస్తుడంగా రుజువుకావడానికి ఎన్నో అస్సాధ్యమయ్యాయి.

పదమూడేళ్లకే మ్యూజిక్ ఆల్బమ్ రిలీజ్ చేసిన యంగ్స్టేషన్ సాఫ్ట్వేర్, కర్నాటక కళారత్న అనార్డు స్రుహిత

ఈ అమ్మాయి వయసు కేవలం పదమూడేళ్లే... చదువూ బెంగుళూరులోని జైన్ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్లో ఎనిమిదో గ్రాస్... కానీ ఇంత చిన్న వయసులోనే స్వంతంగా ఓ మ్యూజిక్ ఆల్బమ్ విడుదల చేసి యంగ్స్టేషన్ సాఫ్ట్వేర్ కార్పొరేషన్ సెర్టిఫైడ్ సంగీత సహకారం పొందిన 'టాలెంటెడ్ యంగ్ ఆర్టిస్టు'గా కర్నాటక కళారత్న పురస్కారాన్ని కూడా అందుకుంది. తానే 'వెడ్డ సింగింగ్' కళావైఖరి సేవ కల... కానీ అమె ఎవరిదగ్గర, ఎలాంటి శిక్షణ పొందలేదు. చిన్నప్పటినుంచీ మ్యూజిక్ చానెళ్లు

చూడడంబట్టి ఆమెకు ఏమీ, అన్నమానం ప్రభావం పానీస్ట్రాట్ డేలు టివీలో యూట్యూబ్, గొంతు కలుపుతూ... రిడమీను పడేశానీ. అలా ఏ పాటన్నా అయ్యితే అది కడదం వూని తలితండ్రులకు ఆమెను ప్రోత్సహించారు. వెంటనే నేచో మ్యూజిక్ కంపెనీ వారికి తన బాలెంట్ గురించి చెప్పింది... ఒక డెమా టీను తయారు చేసింది. అది అక్కీగా- యును, వర్తమాన కళాకారులను ప్రోత్సహించే మ్యూజిక్ కంపెనీ 'స్టార్ మ్యూజిక్

నేహా నాగ్ పాల్

ఇంటర్నెట్ దృష్టిలో పడింది. నేహా చదువుకోసం బెంగుళూరు తిరిగి వచ్చిన 13 లండన్ పిలిపించారు. ఆమె ప్రతిభను గుర్తించి ప్రముఖ సానీ కళాకారుడు జానీ ఒప్పందాన్ని కాపన దగ్గర శిక్షణ ఇచ్చినారు. కొన్ని తుడుదుక్కోగలన్న రీమాతో వుంది. పానీ వెలల ట్రినికో తర్వాత నేహా 'ఇన్ ఐ కుడి డ్రీమ్' పేరిట ఓ అల్బమ్ రూపొందించింది. ఆమె కల, పానీ గడవలో పది చదువులు బాలీ, మ్యూజిక్, డాన్స్, సానీ సంగీతం... సన్నెత్తి చెప్పే ప్రసక్తి లేదంటున్న నేహా ఇలా అప్పటినుంచీ మిక్స్ చేసిన ఈ అల్బమ్ అద్భుతంగా వుందని ప్రశంసలు కలిగిపోయాయి.

బ్రీఫింగ్ లాల్ బాబు ప్రసాద్ యాదవ్ ఎంత సాఫల్యం, మన ప్రాధాన్యంలో పుట్టి పెరిగిన కోటా ఓటర్లకు కూడా అంతే సాఫల్యం. కోట రాజకీయవేత్తకాదు. అవినీతి కార్యకలాపాలు సాగించే రాజకీయవేత్తల గుండెల్లో రైల్వ పరిగెత్తించే ఆమె ఒక ఐ.ఎస్.ఆర్. అధికారి. 1991లో సర్కిల్లో చేరిన కోట సమర్థుడైన పోలీస్ అధికారిగా పేరు తెచ్చుకుంది. సోయినదాది డి.పెంబరూర్ వైశాలి జిల్లా కేంద్రం హాజీపూర్లో విధి నిర్వహణలో జాయిన్లైన మరుసటిరోజునే, ఆమె పేరు పులికాటనలో కలిగింది. బి.కె.ఎ. ఎమ్మెల్యే వి.కృష్ణారావు, కోటను కంట్రాబాండ్ వచ్చాడు. ముందుగా అతని ముందు మెంటో తీసుకుని రాజీవు కాబట్టి, కానీపు వెయిట్ చేయమని ఆ ఎమ్మెల్యే చెప్పారు. దీనికి అతడు చాలా అవమానించాడు. కోట అనుభవ ప్రవర్తనను వినిపిస్తూ ప్రతిపక్షనేత సుశీలకూమార్ మోడీని జత చేసుకుని కోట కార్యాలయానికి ఎదురుగా

పుట్టి పెరిగింది : హైదరాబాద్లో ; హోదా : ఐ.ఎస్.ఆర్. ఆఫీసర్ ; ఇంటింటులు : రేడి అమిత్వాల్, ఉపనో కిరణ్ బేడి ; రాజకీయనాయకుల గుండెల్లో రైళ్లు పరిగెత్తిస్తున్న

కోటా డిమాత్కర్

బెదిరింపులు వస్తుంటాయి. అయినా ఆమె అదరదు, బెదిరదు, అటువంటి వల్లిళ్లు, బెదిరింపులు తనను మరింతగా రాలు దేలుతున్నాయంటుంది. ఆ మధ్య ఆమెను బీహార్లోనే నేపాల్ సరిహద్దులో పువ్వు దర్శాంగా జిల్లా ఎస్.ఎ.గా బదిలీ చేశారు. పాకిస్తాన్ గూఢచారిత్వం అయిన ఐ.ఎస్.ఆర్. కార్యకలాపాలు పెచ్చు మీరిపోయిన ప్రాంతం అది. అక్కడ కూడా కోట తన ప్రతాపం చూపింది. దీంతో స్థానిక ఎం.పి. అధికారపార్టీ రాష్ట్రపతి జనతాదళ్ నేత, ఎం.పి. పత్మిని ఆగ్రహించి ఆమెను ప్రాన్సిపల్ చేయించాడు. కోట బదిలీకి నిరసనగా దర్శాంగా ప్రజాసేవకేంద్రం రోజుల పాటు బంద్ చేశారు. ఈ ఒక్క సమయమే బట్టి ఊహించుకోవచ్చు. కోట ఎంతటి ప్రజాదరణను పొందాలో తెలుసుకోవాలంటే!

ఆ తర్వాత కోటను 'కోల్ మాఫియా' రాజ్యమైన హజారి బాగ్లో నియమించారు. ఆమె రంగంలోకి దిగిగడంకోసం అక్రమంగా దొంగ గమలు తప్ప అరెస్టుపై 70 మందిని

అరెస్టు చేసింది. వారు స్కూల్ చేయడానికి ప్రయత్నించిన ఆ బిగ్గు విలువ 20 కోట్ల రూపాయలైంది. కోట సాహసాలు అప్పటి బీహార్ అటవీశాఖ మంత్రి మనోజ్ యాదవ్తో మర్డర్ కూడా దారి తీశాయి.

అక్రమంగా బిగ్గును తరలిస్తున్న ఆ మంత్రికి చెందిన అనేక బ్రతుకులను కోట పట్టుకున్నందుకే ఆయన కోపం. ఇటువంటి అనేక సంఘటనలు ఆమెకు శత్రువుల్ని పెంచాయి. 1998 డి.పెంబరూర్లో డి.బి. సోలీసులు అండర్వర్కలో పంపించాలన్న బందాగురు వ్యవస్థలను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. విచారణలో ఆ బంధుగూరు, కోటను చంపటానికి వధకాలు వేస్తున్నట్లు అంగీకరించారు. ఇటువంటి వాటికి భయపడకుండా ముందుకు పోయి తత్వం కోవడి.

కోట తన విజయాన్ని ప్రజలకి, వారి అదరణకి ఆపాదిస్తుంది. ఆమె రోజుకు 300 మందిని కలిసి, వారి నమస్కారాలు సాహసాలవారం అంటికింది. వారి దృష్టలో ఆమె బీహార్ కిరణ్ బేడి, 'రేడి అమిత్వాల్'. ఆమె భర్త పాట్లలో ఐ.ఎస్.ఆర్. అధికారి.

ఒక మరొక కుటుంబం నుంచి వచ్చిన కోట - హైదరాబాద్లోనే పుట్టి పెరిగిందనే విషయం తెలుసుకొనికే సంతోషిస్తున్నారనే సంగతి!

మంబై సూఫియా, హాంతక ముతాల గుండెల్లో దొంగత్వం, 67 మంది నేరగాళ్లని షూట్ చేసిన ఎన్కౌంటర్ సైనికుడు

39 ఏళ్ల డేవింగ్ అండ్ డిఫెన్స్ సిబ్బంది సోఫియా ఆఫీసర్

వరదీవ్ శర్మ

మంబై...
కోటిపుర జనాభాలో కిక్కిరిస్తూ క్యాండ్ జంగల్... మాఫియా దానీల మహాదుర్గం. తూపాకి మొనకల్ విస్తరించిన ఆ చీకటి కూపంలో- ఎవరి ప్రాణాల్ని తెవరు, ఏమూలించి, ఎప్పుడు గాల్లో కలిపేస్తారో తెలియదు. బడా బిజినెస్ మేగ్నెట్లు, సినిమా స్టార్లకైతే- చుట్టూ ఎంత సెక్యూరిటీ వున్నా బతుకుతా బయట బయటే!

వీళ్లంతా కోరుకుంటున్నది ఒక్కటే...! ప్రదీవ్ శర్మలాంటి మొనకల్ల కొందరున్నా చాలింది. ఎవరి ప్రదీవ్ శర్మ?

మంబైని పరిశీలిస్తున్న మాఫియా ముతాలకే అతని దొంగత్వం...! హార్ట్ కేక్ క్రిమినల్స్ కుడా అతని పేరంటి హాదాలో... సిప్రల్ పుచ్చుకొని వెంటపడ్డదంటే ఎంత నెత్తుటికూడా అనే నేరగాడైనా చచ్చి తిరిగిందే. చంపడం అతనికి సరదా కాదు. విధి నిర్వహణలో అనివార్యం.

మంబై మాఫియా, నేరగాళ్ల గుండెల్లో దడపుట్టిస్తున్న ప్రదీవ్ శర్మ సెంట్రల్ ఇంటిలిజెన్స్, ముంబయి యూనిట్ కు చెందిన పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్. ప్రాణాలకు తక్కువేమీ, తన పనిని సిఫియర్ గా చేసుకుపోతున్న మోక్ష సిఫియర్ అతనినర్.

ఒకరిద్దరు కాదు... ఇప్పటికీ ఏకంగా 67 మంది నేరగాళ్లను ఎన్కౌంటర్ చేసిన క్రెడిట్ ఆయనది. చచ్చిన వాళ్లంతా చచ్చి నేరగాళ్లే. వీళ్లలో మర్డర్, దోపిడీలు, దొంగీలు, పేటలు, బలవంతపు మూఱ్ఱులు తొలగించే వాళ్లే.

అందుకే ప్రదీవ్ ఎన్కౌంటర్ చేశాడంటే- ఒక క్రిమినల్ పీడ విరగడైందని ముంబయి వాసులు చెప్పుకుంటారు. మానవ హక్కులను కాలరాస్తూన్నాడని ప్రదీవ్ మీద ఒక్క ఆరోపణ రాదేమీ. ఇదొక్కటి చాలు- అయిన చేతిలో చచ్చింది ఎలాంటి నేరగాళ్లే చెప్పాలికి.

అలాగని కనబడ్డ వాళ్లనెల్లా కాలేయడమే తన వైఖరికాదని. పరిస్థితుల్నిబట్టి ఆ క్షణంలో విధ్వంసం తీసుకోవాలన్నప్పుడంటే అంటాడు ప్రదీవ్. ఉదాహరణకు- నేరగాళ్ల కదలికలపై ఏ ఇన్ఫార్మేషన్ అయినా ఉండాలంటే అందుతుంది. అదేమిదన్నారా అని కూడా చూడడు. క్షణంలో అక్కడ వాలిపోతాడు. అయిన్ని చూడగానే నేరస్థుడు వేగంగా రియక్ట్ అవుతాడు. 'దూ అల్ డై' వరిస్తే అది... ఆ వరిస్తే అతని చంపాలన్నప్పుడంటాడు. ప్రదీవ్ చర్యలు జనం సంతోషించిన వాళ్లే తప్ప అమూలించిన దాఖలా ఒక్కటి లేదు.

నిజానికి- అండ్ కౌంటర్ జరిగితే- ప్రదీవ్ ఏ తర్వాతనో, ఏ సైంటిఫిక్ అయిస్తుండేవాడు. బి.ఎస్.ఎ- కెమిస్ట్రీ చదవడంలో ఉత్తమం కూడా అతడి. తండ్రి ఇంజనీర్ (ప్రాసెసర్). పాదరుడు సైంటిఫిక్. మంబైలోని దులియాలో వారి నివాసం వుంది. ప్రదీవ్ ఇంటి సమీపంలో ఓ పోలీస్ ఇన్స్పెక్టర్ వుండేవాడు. యూనిఫాం, నల్లటి కళ్లతో పెట్టుకొని పాట్లన్న బైక్ మీద వెంటంటి- అందరి చూసా ఆయనమీదే వుండేది. అలా రోజూ ఆ ఇన్స్పెక్టర్లు చూసే ప్రదీవ్ కు పోలీసు ఉద్యోగం మీద మోజు పెరిగింది.

ఓ రోజు పేపర్లో పోలీసు రిక్రూట్ మెంట్ ప్రకటన వుంది. వెంటనే ఆ ఉద్యోగానికి అప్లై చేశాడు. ఇంట్లో ఎవరికి చెప్పలేదు. కాలే రావడమూ, పరీక్ష రాయడమూ జరిగి పోయాయి. ఉద్యోగానికి సెలెక్ట్ అయ్యాడు. వెంట చెప్పాడు తండ్రికి... అయిన మండి పడ్డాడు. ఆ ఉద్యోగం మన తర్వానికి సరిపడదని ఎంతో స్పష్టం చెప్పాడు. అయిన్ని

అతి కష్టమీద బిచ్చించాడు ప్రదీవ్ శర్మ. రాష్ట్ర పోలీసు అకాడమీలో శిక్షణ పొందాడు. మాటింగ్లో గురితప్పని వీరుడిగా మెడలో సాదించాడు. ముంబయి పోలీసు ఎలాగోలే చేరిన మొదటి ఆరోళ్లు ముమూలుగానే గడిచాయి.

1990, మే 13న జరిగిన ఓ సంఘటన ప్రదీవ్ కెరీరును ఇప్పటి స్థాయికి చేర్చింది. ఇద్దరు పేరుమోసిన నేరగాళ్లు ఓ ప్రదేశానికి వస్తున్నట్లు స్టేషన్ కు పోన్ చేశారు. వాళ్లమీద మర్డర్, దోపిడీలు, పోలీసులపై దాడి... ఇలా 45దాకా కేసులున్నాయి! జైలునుంచి తప్పించుకు తిరుగుతున్న ఆ క్రిమినల్స్ ను పట్టుకోవడానికి బయల్దేరాడు ప్రదీవ్...

జైలమీద దూసుకొచ్చిన ఆ నేరగాళ్లను లొంగిపోయి గట్టిగా అరిచాడు. భాతరు చేయలేదు. పైగా నిర్ణయంగా నమ్మతూ, హతాత్మకా కాలయ జరిపారు. ప్రదీవ్ వెంట చచ్చిన ఇద్దరు కాలిస్తేబట్టు తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. కాలే లాభలేదనుకొని ప్రదీవ్ గురిచూసి మూట్ చేశాడు. ఆ దెబ్బకి ఇద్దరు కుప్పకూలి చచ్చారు.

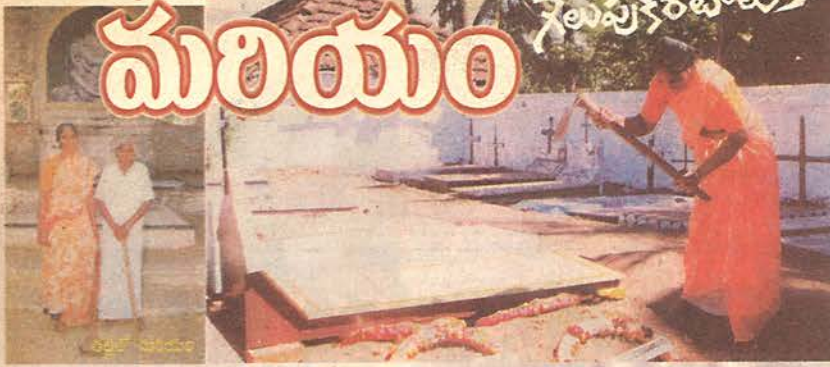
మరోసారి ప్రదీవ్ 'యూంటి వాల్వోటిక్ సెల్'లో వున్నప్పుడు బాంద్రాలో ఓ సైబరియన్ డ్రగ్ డీలర్ ను పట్టువేళ్లాడు. అతనిని ఓ విదేశీయుడు ఎన్కౌంటర్ కావడం- అప్పట్లో పెద్ద సంఘటన...
" చంపడం నిజంగా బాధాకరమే... కాని నేనా పనిచేయకుంటే వాళ్లు నన్ను చంపుతారు. ఇది ఇక్కడితో ఆగదు. వాళ్లు తప్పించుకున్నాంటే మరెంతటి చంపేస్తారో తెలియదు. అందుకే ఎన్కౌంటర్ చేసేవచ్చుదా. మరీ అంత జాబ్బు పీకునేంత ఆలోచించను" అంటాడు ప్రదీవ్...
ప్రదీవ్ చేతిలో 'హుల్లెస్ వాల్వో' మోక్ష వాంటిల్ నేరస్థులే. అయితే మాత్రం- ఇష్టమెచ్చినట్టు చంపేయడమేనా అని ఒక్కరూ ప్రశ్నించలేదు. పైగా ఆయిన్ని ఎన్కౌంటర్ స్పెషలిస్టు అంటారంతా...
ప్రదీవ్ శర్మ పోలీసు ఉద్యోగంలో, తన ప్రాసెసర్ సిఫియర్ లోనే జీవితంలో మునిగిపోతే కోల్పోయాడు. ముఖ్యమంత్రి ఏ క్షణంలో ముంబయికి వచ్చినా తెలియదు. చంపేస్తామంటూ రోజూ బెదిరింపులు వస్తూనే వుంటాయి. కుటుంబ సభ్యులకు ఈ బెదిర తప్పడం లేదు. స్వేచ్ఛగా తిరగలేడు. బంధువుల ఇళ్లకు వెళ్లలేడు. బంధుత్వాలు పెంచుకుంటే వాళ్లకి, తనకి రిస్క్ అని భయం. స్నేహితులూ తక్కువే. తన కదలికల్ని రహస్యంగా వుంచుతాడు.

కాని ఈ 39 ఏళ్ల ఇన్స్పెక్టర్ మాత్రం ఏటి గురించి అప్పులు ఆలోచించడు. ' నా దూర్వాలే చేసుకుపోవడం ఒక్కటి నాకు తెలుసు. నా కోడల్ బరగాతుండనో, ఏదో (ప్రమాదం) ముంబయికి వచ్చినా ఆలోచించను' అంటాడు. ఇప్పటిదాకా 67 ఎన్కౌంటర్ లో ఏ కేసులోనూ ఎలాంటి విమర్శలు రాకపోవడమే ఆశ్చర్యం. పైగా ఒక్కో ఎన్కౌంటర్ తో 'యల్ హిలో' గా ఆయన ఇష్టమే పెరుగుతూపోయింది. పై అధికారులు కూడా ప్రదీవ్ కు పూర్తి స్వేచ్ఛ ఇచ్చారు.

ఇప్పుడు ముంబయిలోని నెత్తురు లాగా మాఫియాగాంగులకు, హాంతక ముతాలకు ఒక ప్రదీవ్ శర్మ అన్నా. ఒక దయానంద్ నాయక్ అన్నా (విజయవహరం వార్డు, 2000 సంవత్సరం) ఈ '39 ఎన్కౌంటర్ల డేరింగ్ అతనినర్' గురించి కథనం ప్రచురించాం, ఒక ప్రపుల్ బోస్టి అన్నా చచ్చేంత హాదా... ముంబయి వాసులకు మాత్రం ఈ 'ఎన్కౌంటర్ సైనికుడు' పెద్ద ఊరట...

మరియు

"తెప్ప వెయ్యని అతడి కళ్లు నానేనే చూస్తున్నాయి. నేరు చూస్తే సగం తెలిచి పుంది. అంతిమ సంస్కారం గురించి అతడూ, నేనూ ఒకరికొకరు ఎదురు చూస్తున్నట్లుగా వుంది ఆ దృశ్యం. చివరికెవరో ఒకాయన అతడి కనురెప్పలను మూసేశాడు. బంధువులంతా కలిసి మృతదేహాన్ని శవశాటికలో పెట్టారు". ఇది మరియం మనసు పారల్లో నుంచి ఎప్పటికీ చెదిరిపోని జ్ఞాపకం. ఆ మృతదేహాన్ని ఖననం చేయడానికి స్వేశానవాటికలో గొయ్యిని తవ్వించి మరియం. అప్పుడొక మరుసు వదిలూడేళ్లు. అనాటి నుంచి ఈనాటికి, 26 ఏళ్లుగా ఎందరినీ ఖననం చేసేటో లెక్కలేదు.

కేరళ ఎర్వాకుళం జిల్లాలోని పల్లివరంలో 'అవర్ లేడీ ఆఫ్ స్కై' అనే చర్చి వుంది. ఆ చర్చి పాదరు కింద వుండే ప్రాంతం (పావింట్)నే మరియం పనిచేసే స్వేశాన వాటిక వుంది... ఆ చర్చి పాదరు జార్జి ఎలాంజికర్. "ఈ పని చేసే స్త్రీకి చాలా ధైర్యం కావాలి" అంటూ మరియంను మెచ్చుకుంటాడు. "మరియంను చూసే నాకేమీ ఆశ్చర్యం కలగదు. ఎందుకంటే ఇంట్లో ఏళ్లు కిందట ఇక్కడకు ఒకసారి వచ్చినప్పుడు అమ్మ తల్లి ఇదే పని చేయడం నేను చూసి వున్నాను కాబట్టి" అని ఇతరులకు తెలిపి మరొక సంగతిని కూడా చెబుతాడు ఆ పాదరు.

మరియం తల్లి కుంజమ్మకి ఇప్పుడు 80 ఏళ్లు. చాలా గట్టి మనిషి అని పేరు తెచ్చుకుంది. "కుంజమ్మ ఖననానికి రావలసిన మొత్తంలో తేడా వస్తే ఊరుకునేది కాదు. అనుభవాలే వాదోపవాదానికి దిగింది. అమ్మ కూతురు మరియం సద్భరి నేరు. పనిని ఎప్పుడూ నిర్ణయం చేయదు,

వాదోపవాదాలకు దిగదు. తల్లిలాగా స్ట్రోకింగ్, డ్రైకింగ్ లాంటి అలవాట్లు ఆమెకి లేవు" అని చెబుతాడు ఆ పాదరు.

భర్త చనిపోయిన తర్వాత ఇద్దరు పిల్లలతో అన్న ఇంటికి చేరింది కుంజమ్మ. ఆ అన్న పల్లివరం చర్చిలో కవాలను ఖననం చేస్తుండేవాడు. అసలే పేదరికంలో వున్న కుంజమ్మ గోతులు తీసే పనిలో అన్నకి సాయంగా వుండేది. అతడు చనిపోయిన కుంజమ్మ పూర్తిస్థాయిలో అదేపనిని చేపట్టింది. పదహారేళ్లు వచ్చాక మరియం తల్లికి సాయంగా స్వేశానవాటిక వెళ్లటం అలవాటు చేసుకుంది.

చర్చి అధ్యక్షులలో వున్న ఆ స్వేశానవాటికలో వున్నది కొద్దిసేపటి స్థలమే. ఒక్కోసారి ఖననం జరిగిన మూడేళ్లు కూడా ఎముకలు, అస్థినంజురాలు పూర్తిగా కుళ్లుకుండా, పూర్తిగా మట్టిలో కలిసిపోకుండా మిగిలే వుంటాయి. దీనికి మరియం ఒక సరిహద్దును కనుగొంది.

ఖననం జరిగి మూడేళ్లు పూర్తయిన సమాధుల్ని పెట్టించి ఎముకలన్నీ ఏరి వేరేచోట ఒక గోతిలో కుప్పెడుతుంది. ఆ రకంగా కొంత స్థలాన్ని సృష్టిస్తుంది.

"దెయ్యాల భయం ఏమీ లేదా" అని అడిగితే - "నేను దెయ్యాలతోనే కలిసి జీవిస్తున్నాను. మొదట్లో కొన్నాళ్లు పేదకలలు వచ్చేవి కానీ, తర్వాత అంతా అలవాటైపోయింది" అని నవ్వుతుంది మరియం. అమ్మ భర్త అందోనికి మూత్రం స్వేశానం అన్నా. కవాలన్నా చచ్చిపోత భయం. అతడొక జాలరి. మరియంలో ప్రేమలో పడి క్రైస్తులొక మారాడు. 1994లో పెళ్లి చేసుకున్నాడు, వారు తొలిసారి కలుసుకుని అప్పటికి 17 ఏళ్లు. అందోని ఆ పనిని మోసయ్యమని చాలా పోషిస్తానా మరియం వినిపించుకోలేదు. మరోవైపు కుంజమ్మ మూత్రం కూతుర్ని చూసి గర్వపడుతోంది. మరియంకి ఇప్పుడు గర్భిణిగా లేదు - నేను ధర్మలో నా ప్రీయమైన వారికి కూడా గొయ్యి తవ్వించి వస్తుంది. అంటూ కాటికి కాళ్లు చాపుకున్న తల్లికేసి, మామూ బాధగా నిట్టూర్చుతుంది.

తెలుగుదేశం పార్టీ వ్యవస్థాపక కన్వీనర్, మాజీ ఎమ్మెల్యే ఎన్.వి.ఎల్. నర్సింహారావు కూతురు, సక్యలైట్ రంగవల్లి (బోతక్క) ఎన్కౌంటర్లో జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘం విచారణ చేయనున్నది.

వరంగల్ జిల్లా, ములుగు మండలం, జగ్గు గూడెం గ్రామం వద్ద ఎల్లమ్మ బోడగండి అటవీ ప్రాంతంలో నవంబర్ 11, 1999 తెల్లవారు జామున జరిగిన ఎన్కౌంటర్లో మరణించిన నలుగురిలో జనశక్తి రాష్ట్ర నాయకురాలు రంగవల్లి ఒకరు. ఈ ఎన్కౌంటర్ కథ కూడ అన్ని ఎన్కౌంటర్ల కథలాగే మామూలుగానే ముగిసిపోయింది. అయితే తన 22 ఏళ్లు ఉద్యమ చరిత్రలో కనిసం ఒక కేసు కూడా లేని రంగవల్లిని ఎన్కౌంటర్

చేయాలి అనవరం నిమిత్తమే - అమ్మ తండ్రి వడిన వేదన జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘాన్ని కదిలించింది.

డిసెంబర్ 31 - 1959 నిజామాబాద్ జిల్లా, పల్లి మండలం, వకేలా పాఠశాలలో జన్మించిన రంగవల్లి విద్యాల్ని దశలేనే విస్తవ సంతా వైపు ఆకర్షితురాలయ్యింది. ఇంటర్, డిగ్రీలో ఉత్తమ విద్యార్థినిగా ప్రశంసలు

దేశం మాజీ ఎమ్మెల్యే కుమార్తె, జనశక్తి నాయకురాలు 'రంగవల్లి' ఎన్కౌంటర్ కేసులో కొత్త మలుపు

సాధించింది. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎ. (సిలాసీ) చదువుతూ పూర్తికాలం పాక్ కార్యకర్తలతో నిమగ్నమైంది. షిడిషియం, మానవత్వక 'విజ్ఞానభంజక' చరిత్రలో ఎడిటర్ గా పనిచేసింది. 1981లో పి.డి.ఎన్.యూ. రాష్ట్ర కోశాధికారిగా ఎన్నికైంది. ఈ నమయంలో ఎం.పి. (ఇంగ్లీషు) కోర్సులో చేరింది. అదే ఏడాది పాక్లో చదువైన పాత్ర సోషలిస్టు రాజకీయ సేవలను చేసేకొంది.

82, 84, 88లో విస్తవ పాక్లో వచ్చిన చీలికల అనంతరం 92లో జనశక్తిలో కీలక పాత్ర చేపట్టింది. ఆ పాక్ గుంటూరు జిల్లా కార్యదర్శిగా, దక్షిణ కోష్టి

(ప్రాంతీయ కమిటీ సభ్యురాలుగా ఎంపికయింది. తన కొడుకును తల్లిదండ్రుల వద్ద వదిలి తిరిగి పాక్ కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమైంది. వరంగల్ జిల్లా ములుగు అటవీ

ఆ తండ్రి ఆవేదన 'జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘా'న్ని కదిలించింది!

ప్రాంతంలో 1999 నవంబర్ 11 నుండి 9 వరకు జరిగిన అమరీరుల పార్శిక సభలకు రంగవల్లి హాజరయ్యింది. నవంబర్ 10 రాత్రి 'దళిత బహుజన (తామిక) విముక్తి' పాక్ కర్షదళంలో స్థానిక నమస్కల్ప చర్యలు జరిపింది. 11వ తేదీ తెల్లవారు జామున జరిగిన పోలీసు కాల్పుల్లో రంగవల్లి (40) మరణించింది. ఇది చూడకము ఎన్కౌంటర్ అని అప్పట్లో ప్రజాసంఘాలు పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన చేశాయి.

"అమ్మలో స్వప్నం నంశ్చల ఇటీవల ప్రచురించిన 'మహిళా వరణం' పుస్తకంలో రంగవల్లిపై ఒక స్వాస్థాన్ని ప్రచురించింది. అలాగే అరుణోదయ సాంస్కృతిక సంస్థ

అమ్మై విస్తవగోతల క్యాసెట్ విడుదల చేసింది. రంగవల్లి లోటుట్టుపులు ప్రస్తుతం విదేశాలలో ఉన్నత ఉద్యోగాలలో స్థిరపడగా, అమ్మే వికేత కుమారుడు డిగ్రీచేస్తున్నాడు.

సి.ఎన్.ఎస్. ఇంటర్నేషనల్ ఛానెల్ లో యాంకర్ గా, స్టూడియో హోస్ట్ గా, 'క్యక్షన్ అండ్ ఆక్షన్' పాపులర్ ప్రోగ్రాం నిర్వాహకురాలిగా జయకేతనం ఎగతేస్తున్న సుజతా అమ్మాయి

జైన్ వతి

సిఎన్ఎస్... అమెరికాలో మోస్టి పాపులర్ న్యూస్ ఛానెల్... టెలివీజన్లో అమెరికా యుద్ధంలో విజయం సంగతెలావున్నా- ఈ ఛానెల్ మాత్రం దాదాపు అన్ని దేశాల్లో, అన్ని భాషల్లో వాటి పేరేటింగా మారిపోయింది. ఈ ఛానెల్ చూసే వారికి - ముఖ్యంగా దక్షిణాసియా వాసులకు- అమ్మ వత్తి ఎవరో చెప్పాల్సివచ్చింది. సిఎన్ఎస్ ఛానెల్లో దక్షిణాసియాకు సంబంధించిన ప్రముఖులతో 'క్యక్షన్ అండ్ ఆక్షన్' కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తోంది జైన్ వత్తి. ప్రస్తుత యుద్ధంలో దక్షిణాసియా ప్రాంతానికి ప్రాధాన్యత పెరిగింది. దీంతో ఈ ప్రోగ్రాంకు సంబంధానే మరింతమైన పాపులారిటీ వచ్చింది. సిఎన్ఎస్లో ఒక ప్రోగ్రాంను స్వంతంగా నిర్వహించే స్థాయికి చేరుకోవడమంటే మాటలు కాదు. గత ఏడాది మేలో సిఎన్ఎస్లో న్యూస్ యాంకర్ గా చేసిన జైన్ చాలా తక్కువ టైంలో ఛానెల్ బానిస దృష్టిని ఆకర్షించింది.

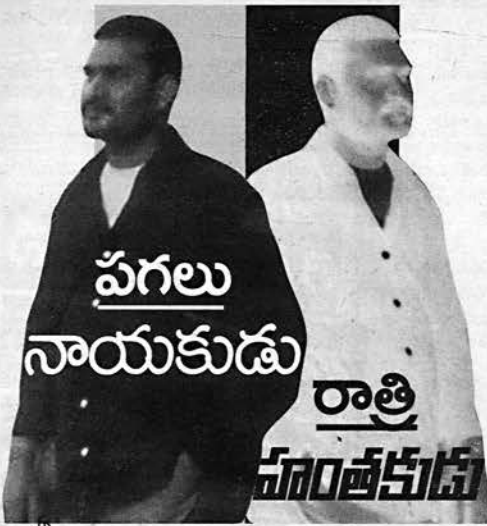
జర్నలిస్టుకు వుండాలి నురుకుదనం. అవగాహన, సమయస్ఫూర్తి, టైమింగ్ జైన్లో అద్భుతంగా వున్నాయని కితాబు అందుకుంది. నయము 30 కూడా దాటని ఈ సుజతా అమ్మాయికి సిఎన్ఎస్ లాంటి ఇంటర్నేషనల్ ఛానెల్లో ఇంతకంటే రివార్డు ఏం కావాలి? న్యూస్ యాంకర్ గా దక్షిణాసియా వాసులకి సుసరియించాలి అయిన జైన్ వత్తి 'క్యక్షన్ అండ్ ఆక్షన్' కోసం ఇండియాపై ఎన్నో ప్రత్యేక ప్రోగ్రాంలు నిర్వహించింది. ప్రముఖ రాజకీయ నాయకులు, వార్తల్లోని వ్యక్తులు, సినిమా స్టార్లు, వివిధ రంగాల ప్రముఖులతో ఇంటర్వ్యూ ప్రోగ్రాంలు- అంటే ప్రత్యేకాలు ఇ-మొబైల్, ఫోన్ లేదా పాక్స్... ఇలా ఏ రూపంలో అయినా ప్రశ్నించే అనకాశం కల్పించడం ఈ ప్రోగ్రాంకు విశిష్టత. ప్రత్యేకించి ప్రస్తుత యుద్ధ సమయంలో ఈ ప్రోగ్రాంకు విశిష్టతైన అదనం పెరిగింది. సిఎన్ఎస్లో చేరేముందు కెన్సన్ బిలివిజన్ నెట్వర్క్ లో సైమ్ బ్రిట్స్ న్యూస్ (నెజెంటర్ గా జైన్ మంచి పేరు తెచ్చుకుంది. అక్కడ పుస్తకపుడే ఎన్నో దాక్కుమెంటులీలకు రూపకల్పన చేసింది. 'రత్తి ఓపీయిటీ' సేరిట ఒక టాకీ షో కూడా నిర్వహించింది. కెటిఎన్లో చేస్తూనే ఇతర చానెళ్లన్నీంటే ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు రూపొందించింది. చిన్న వయసులో అపారధనమైన పేరు తెచ్చుకున్న జైన్-మాండ్రెయిల్ లోని మెకగిల్ యూనివర్సిటీలో, యార్క్ యూనివర్సిటీలో చదివింది. సుజతాలో పుట్టిినా, విదేశాల్లో చదువుకున్న జైన్ వత్తికి భారతీయ సంస్కృతి అంటే ప్రాణం. సుజతాలో గలగలా మాట్లాడుతుంది. (సెంటిలో కూడా దీక్షి.

"ఆ రోజు నా బెలిఫోన్ 'కట్' అయింది" - తండ్రి, మాజీ ఎమ్మెల్యే - ఎన్.వి.ఎల్. నర్సింహారావు

'నా కూతురు రంగవల్లి ఎన్కౌంటర్ చేయబడ్డ రోజున నా బెలిఫోన్ కట్ అయింది. ఇలా ఎందుకు జరిగిందో మొదటి తెలియలేదు. కానీ మరునాటి ఉదయం ఎన్కౌంటర్ సంగతి తెలియక ద్వారా తెలిసింది. నేను వరంగల్ వెళ్ళివుండే కాలం నుంచి రంగవల్లిని చూడటం పోలేట్ పాటికి వారికి సాల్వే పురస్కారాలు ఇందులో భాగంగా గత ఏడాది జరిగిన నభకు జాతీయ మానవ హక్కుల సంఘ సభ్యులు జస్టిన్ రామస్వామిని ఆహ్వానించాము. రంగవల్లి పనిచేసిన పాక్ లోని సమస్యలను. కానీ అమ్మ ఆశయాలను మాత్రం అభినందించకుండా ఉండలేకపోయాము. రంగవల్లిని అన్యాయంగా చంపటాన్ని మాత్రం నేను తప్పకోలేక పోయాము. అందుకే న్యాయపోరాటానికి సిద్ధమయ్యాను. ఈ ఏడాది డిసెంబరు 31న రంగవల్లి ఆశయాలు అమలుగంగా ఉన్న గీతాలను 'మరో స్వతంత్రం' పేరిట సి.డి.వి - ఇప్పుడు ఎలా అడగను? అందుకే జాతీయ

పగలు నాయకుడు

రాత్రి హంతకుడు

శ్రీకాకుళం జిల్లా, కొత్తూరుకు చెందిన బసవరాంబాబు పేరుకే రాజకీయనాయకుడు. తన కార్యకలాపాలకు అడ్డుపెట్టేవారిని ఒక పథకం ప్రకారం కర్కశంగా తీసుకోలేక పాపి కల్పి చంపాడు. అలా ఒకరిని కాదు, ఇద్దరిని కాదు ఏకా ఏమిది మందిని అతి దారుణంగా తన ముఠాలో కల్పి చంపాడు. మరో ఏమిది మందిని పాత్రాయత్నం చేశాడు. కిద్దాపులైతే లెక్కలేదు. తన నేరచరిత్రలో ఉత్తరది రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేకంగా పశ్చిమ బెంగాల్ పోలీసులకు రాంబాబు గత 22 ఏళ్ళుగా అనేక స్టాంపులలో సవాళ్ళు పెరిచాడు.

విద రాష్ట్రంలో 24 అరెస్టు వారంబుల్లు రాంబాబు తెరవైన అల్ ఇండియా పార్టీర్ బ్లాక్ పార్టీ ఖరగ్ పూర్ కౌఠ ప్రధాన కార్యదర్శి కాగా, తెరవెనుక కరుడుగట్టిన సహాయకుడు.

* * *

బసవ రాంబాబు తన 15వ ఏట కొత్తూరు నుంచి ఉపాధి కోసం బెంగాల్ చేరాడు. త్వరగా డబ్బు సంపాదించాలనే ఆకాంక్షతో చిన్నచిన్న దొంగతనాలకు అలవాటయ్యాడు. 1979లో మదురాకాటి రైల్వేస్టాంపు యాధ్యక్షుడు ఇనుము దొంగతనం చేస్తూ పోలీసులకు దొరికిపోయాడు. దీంతో రాంబాబు తాను చేసే ఏ దొంగతనమైనా పోలీసులకు అనుమానం రాకుండా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక పథకం ప్రకారం నేలూ చేయడానికి అలవాటు పడ్డాడు. రాంబాబు నేరజీవితం అనేక మలుపులు తిరిగి స్టాంపు "రాదా"గా మారాడు. తన నేరచరిత్రను కచ్చిత పుస్తకంలాగా కాలెండర్ పాటి అంద చూసుకున్నాడు. ఆ పాటి నేతలతో కలిసి విందులకు హాజరయ్యేవాడు. కాలక్రమేణ హంగు, ఆర్యాటం వచ్చి చేరాడు.

1991లో తనకు "పండా"లో వ్యాపారంలా అడ్డుగా వచ్చిన రాజకీయ దారుణంగా పాడిచి చంపాడు. అక్కడ తన నేరచరిత్ర బయటపడకూడదని బంపెడ్ పూర్ వెళ్ళాడు. ఈ సమయంలో కొలకొత్తలోని నేరస్థుల మూలతో సంబంధాలు కలిశాయి. వాటిలో కూడా పాపగక ఏకంగా తానోకే ముఠాను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని భావించాడు. అయితే అక్కడే వాటిని ముప్పలకే మన రాష్ట్రంలోని కొద్దిమంది నిరుద్యోగ యువకులను చేరదీసి పాతంగా ముఠాను ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. ఇదే క్రమంలో రైల్వే కంట్రాక్టర్ గా అంతారాష్ట్ర రాంబాబు తన వ్యాపార ప్రత్యేకతను బెదిరించేవాడు. లేదంటే కిద్దాన్....

వినుకుంటే హత్య ఇలా ఒకపై నేర చరిత్రను పెంచుకుంటూనే అల్ ఇండియా పార్టీర్ బ్లాక్ పార్టీలో చేరి ఖరగ్ పూర్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఎదిగాడు. మూలా కార్యకలాపాలను ఢిల్లీ వరకు విస్తరించగలిగాడు.

సంచలనం కలిగించిన మాజీ ఎం.పి. కొడుకుల హత్యలు

ఈ సమయంలో రాంబాబుకు ఉపాధిపంది ఎదురుపెట్టే తగిలింది. అది అక్కడే తల్లిమామూల్ కాంగ్రెస్ మాజీ పార్లమెంటు సభ్యుడు నారాయణ చౌదే కుమారులైన మానవ చౌదే, గోతం చౌదేల నుంచి వ్యాపార ప్రతిఘటన ఎదురైంది. చాలా సార్లు ఇరుపార్టీల సభ్యుల దాడులకు పాల్పడ్డాడు.

సమస్యలతో వినుగెత్తిన రాంబాబు 1999లో మానవ చౌదేని దారుణంగా నరికిచంపాడు. అయినా కూడా వ్యాపార ప్రతిఘటనలు తప్పక పోవడంతో మాజీ ఎం.పి. రెండవ కుమారులైన గోతం చౌదేను ఈ ఏడాది సెప్టెంబర్ 11న హత్య చేశాడు. ఈ హత్యతో పశ్చిమబెంగాల్ పోలీసు వ్యవస్థ ఒక్కసారిగా ఉలికిపడింది. అప్పటికే రాంబాబు హత్యల జాబితా 8కి చేరింది. రాంబాబు కోసం 14 ప్రత్యేక బృందాలు చేకూర్చగా వేట ప్రారంభించాయి.

రాంబాబు రాష్ట్రానికి వచ్చి తండ్రియ కున్నాడనే సమాచారంతో ఖరగ్ పూర్ ఎన్.ఐ. (ఆనర్స్) శ్రీనివాస్ తన బృందంతో విమానంలో స్వయంగా రాష్ట్రానికి వచ్చాడంటే రాంబాబు హత్యలకు బెంగాల్ రాష్ట్రం ఎంతగా హాదరిపోయిందో తెలుస్తుంది.

విజ్ఞానం ప్రాధాన్యం, అమెరికాలోని ప్రైవేటు వద్ద మూలలో ఎన్.ఐ.ఆర్.ఎం. అదుపులోకి తీసుకున్నాడు. అనంతరం కూకట్ పల్లిలో వేర్వారు ఇళ్ళలో తలదాచుకున్న రాంబాబు, అతని సోదరుడు శ్రీనివాస్, కనకరావు, చిన్నరాంబాబు, రాంబాబ్ తాకూర్ అలియాస్ సంజయ్ లను వందల 2వ జాయింట్ పోలీసు కమిషనర్ కెన్సెల్ రెవ్యూడీ అధ్యక్షులతో ఎన్.ఆర్.ఎన్.గో.పి. చక్రపాణి, ఎన్.ఐ.ఎస్.డి.ల, పశ్చిమ బెంగాల్ పోలీసు బృందాలు అరెస్టు చేశాయి. గోతం ఒక రాంబాబు తప్ప మిగతా వారందరూ 27 ఏళ్ళ లోపు వారుకావడం గమనార్హం. అరెస్టుయిన వారిని ఐదవ మెట్రోపాలిటన్ మెజిస్ట్రేట్ ముందు హాజరుపెట్టారు. వారిని మరచిపోలేక ఉదయం వలకమా ఎక్స్ ప్రెస్ లో పట్టెమైన బందోబస్తు మధ్య ఖరగ్ పూర్ తరలివారు.

విజయవిహారం-డి సెంటరు 2001

భక్తులలో ఉన్న బలహీనతలను ఆసరాగా చేసుకుని లక్షల సంపాదించాలనే లక్ష్యంతో అందంగా ఆడవేషం అలంకరించుకొని ముప్పలాగా మూడేళ్ళ నుంచి మోసం చేస్తున్న ఓ మరాఠా మోసగాడి ఉదంతం.

1992 వరకు గుంటూరులోని పట్టణ బజారులో అనేక దుకాణాల్లో మూడవ వందలకు గుంపుగా కొల్లిపాకల శంకరావు (రాజీవ్) పనిచేసేవాడు. ఇతగాడి బాధల భరించలేక బాధ్యుడికి పట్టింది. ఇక ఎలాంటి బాధలనుండి తప్పకడంతో గుంపుగిరి! గుడ్ బై చెప్పి చిన్న చిన్న మేజిక్కులు నేర్చుకున్నాడు. అకోవగర్ లోని ఒక ఆపాఠ్యమెంటుని స్థాపకునిగా చేసుకొని అమ్మవారి పూజల చేస్తూంటూ తనను తాను అమ్మవారి అవతారంగా ప్రచారం చేసుకుంటూ మోసాలకు దిగాడు. ఇందులో బాగాగా తాను నేర్చుకున్న మేజిక్కుల ద్వారా లాజిక్కు, రూపాయి కాసులు, చిన్నచిన్న విద్యాల అమ్మవారి ప్రసాదంగా అనుభవిస్తూ బారీగానే ఆస్తుల సమకూర్చుకున్నాడు.

అమ్మో... ఆడవేషంలో కడిచటం

ఆడవేషంలో భక్తి నాటకం రక్తి :
గతంలో గుంపుగా పనిచేయడంతో 'వ్యాపారవద్దాల్లో' భక్తి పరులెవరు' అనే కోణంలో మొదలు వీలాలా సేకరించి, వారిని ఒక పథకం ప్రకారం తన వద్దకు రప్పించుకునేవాడు. అతని మామూలు దుస్తుల్లో తనను పరిచయం చేసుకొని పూజగదిలోకి ప్రవేశిస్తాడు. కొద్దిసేపట్లోనే పట్టువీరను కట్టుకుని బంగారుసగలను అలంకరించుకుని అలివన దేవతగా దర్శనమిచ్చేవాడు. అమ్మవారికి కొబ్బరికాయలు కొట్టబడ్డారు వాటినుంచి బంగారు గాజులు, చిన్న విగ్రహాలు, వెండికాసులు చాలా వాకవక్కంగా బయటకు తీసి నైపుణ్యం ప్రదర్శించేవాడు.

అనంతరం పూజలు చేస్తూ ఉన్న శని అంతా తొంగిపోతుంది తన మాటలతో నమ్మించేవాడు. ఇంతలోనే అతనికి అమ్మవారి పూజకం ముద్దుంది. ఆ పూజకంలో భక్తుల అర్చక స్థానతమ జట్టి 11, 16 నుంచి 21, 116 రూపాయల వరకు అమ్మవారికి ముడుపులు కట్టాలని కోరాడు. అరు వెలల తరువాత కట్టిన ముడుపులలో ఉన్న సొమ్ము ఒకేసారి పదివేలకంటే ముప్పలుతు తాడు. ఈ పూజా తలంకం

నడుమండగానే హస్తలానువంతో ముడుపుల కట్టలో ఉన్న సొమ్మును దొంగిలించి అందులో లాభి వట్టికట్టను అనుమానం రానివిధంగా అమర్చేవాడు. పూజాద్రవ్యాలు

సంధి కఠారియా పిసి పరిశ్రమలో జానియర్ అర్జిస్ట్ గా జీవిస్తావు ప్రారంభించి ప్రేమభైతి, సర్వయాగం, అల్లరి ప్రేమికుడు చిత్రాలతో విలసి బృందంలో ఒకరిగా నటిస్తూ... చివరకు నిజజీవితంలో ఓ హంతక మూలా నాయకుడిగా, సరవాంతకుడిగా మారిన వైనం ఇది.

మూడేళ్ళపాటు ప్రాధాన్యం, సింగర్రాజ్, రంగారెడ్డి తదితర ప్రాంతాల్లో హత్యలు చేస్తూ దారిద్రీయం చేస్తూ సందీప్ మూలా పోలీసులకు సూచించాడు. క్యాష్ బ్యాంక్ లో ఎన్నడూ బ్యాంకు వద్ద, రిజిస్ట్రేషన్ తీసుకు వద్ద, ప్రముఖ వ్యాపార కూడళ్ళ వద్ద డబ్బులతో ఉట్టి వారిని మోలారు లైకులపై వచ్చి క్యాబులు జరిపి కాని, కత్తులతో పాడిచి కాని పాత్రు దొంగిలించుకొన్నారంటే వారి హాజీగా మారింది. డబ్బు దగ్గరంటే ప్రాణాలుపోయినట్లనే ప్రజలు భావించి పదిలేపోయారు. ఇలా ఒక నెల రోజుల్లోనే ఐదు లక్షల సంపాదనలో 6,05,400 సొత్తును దోపిడి చేసి వ్యాపార వర్గాల కంటికి కుసుకు లేకుండా చేశారు.

1997లో డబ్బు సంపాదనకోసం స్నేహితుడైన శివో కల్పి రాంగ్ పాల్ సేటల్ తో దోపిడి చేసిన సందీప్ కఠారియా అతి తక్కువ కాలంలోనే ఢిల్లీ సర్కల్ లో చేతులు కలిపాడు. అక్కడ పసిబిల్ల కిద్దారంటే అయిన ప్రకాష్ కుర్తా అనుచరుడు, బంధువు అయిన వినుమ కుమార్ కుక్కాతో స్నేహం కుదిరింది. పీఠ్యుడికి అనేక కరుడుగట్టిన నేరాలతో సంబంధాలు కలిగిన మోస్ట్ వాంటెడ్ క్రిమినల్ సికిందర్ అలీ తోడయ్యాడు. వీరి నేర విస్తరణలో బీహారుకు చెందిన మోసాన పశ్చాత్, ఢిల్లీకి చెందిన ఫూలేసింగ్, శ్యాంసింగ్ హంతక పోరులలో పనిచేయమొక్కారు. వీరందరూ కల్పి ప్రాధాన్యం, దాని పరిసర ప్రాంతాల్లో కల్పి కట్టుగా దోపిడిలు చేయాలని, అందుకు అడ్డుతగిలిన వారిని నిర్మాణాన్ని చంపేయాలని నిర్ణయించుకున్నారు. వీరి వధకాల అమలుకు సందీప్ కఠారియా తనతోపాటు కల్పి నివిహార్ పనిచేస్తున్న భగవేసింగ్ కుమారుడు సంగ్రామ్ సింగ్ సహాయం తీసుకున్నారు. ఇతనితోపాటు స్థానికులైన వెంకటేశ్, శ్యామ్, దేవిదాస్ కూడా కలుపుకొని ఒక హంతకముఠాను ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

సందీప్ కఠారియా దోపిడికి, హత్యలు చేయడానికి అనువులైన నాలుగు తుపాకులు, తూలాలు తీసుకొచ్చాడు. వీరు దోపిడి చేసే ప్రతిసారి నల్లని రంగులో ఉండే 'యూసూ' మోలారు సైకిళ్ళను ఉపయోగించేవారు. దీంతో ఈ మూలాకు 'కాల యూసూ' మూలాగా పోలీసు రికార్డులెక్కిపోయింది. ఈ మూలా 4 హత్యలు, 10 హత్య యత్నాలు, 4 దోపిడిలు, 2 దొంగతనాలు, 3 వానన దొంగతనాలు చేశాయి. వరుస దోపిడిలతో పోలీసులకు అలనాటిగా ఒక విధంగా వీరిని పట్టుకోవడం

ఆ మగ కేడీయే ఈ వగలాడి!
చల్లిన ఆ ముడుపులను భక్తులకు అందిస్తూ "అరువెలల లోపు ఆ ముడుపుల కట్టను చిప్పితే ఇంటికి శని వచ్చుతుంది, హఠాత్తుగా కుటుంబ సభ్యులు మరణిస్తారు" అని అధ్యాత్మిక బోధనతో బెదిరించేవాడు. ఇలా గత మూడేళ్ళుగా అనేక జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ భక్తుల అమానుకల్పాన్ని బలహీనతలను తన అవసరాలకుగుణంగా మార్చుకొని విలాసవంతమైన జీవితానికి అలవాటు పడ్డాడు. ఖ్యాతి గుంటూరు జిల్లానుంచి ప్రకాశం జిల్లా వరకు వ్యాపించింది. అంచెలంచెల రాబడితో ఇంట్లో ఎన్.ఐ.ఎస్.డి, ఏయర్ కూలర్లు, కలర్ టి.వి. డ్రెస్, వాషింగ్ మిషన్ తదితర అధునిక గృహావసరాలా వచ్చి చేరాయి.

ఇంతలోనే అమరావతికి చెందిన చందోలు వెంకటస్వామయ్య ఈ మోసగాడి వలలో చిక్కి లక్షల రూపాయలు మోసపోయాడు. అతని పిల్లలకు మేరుకు నవంబరు 9న పట్టాభిషేకం ఎన్.ఐ. రామారావు, హెడ్ కానిస్టేబుల్ శ్రీనివాసరావు, కానిస్టేబుళ్ళు ప్రసాద్, రాజు, సాంబశివరావు, ఎల్లారావులు మోసగాడు శంకరావు నివసిస్తున్న అపార్టుమెంట్ లో దాడి జరిపి శంకరావు (37)ను అరెస్టు చేశారు. ఈ సందర్భంగా 2.40 లక్షల నగదు, 15 వేలు విలువచేసే బంగారు అభరణాలు, అధునాతన గృహావసరాలను పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

సమ్మారులు కాబట్టే మోసం చేశాను:

పోలీసులు శంకరావును అరెస్టు చేసిన తరువాత జిల్లా ఎడిషనల్ ఎన్.ఐ. ఏ.ఆర్. శ్రీనివాస్ జిల్లా పోలీసు కార్యాలయంలోని విలేకర్ల సమావేశంలో మోసగాడి వివరాలు వెల్లడించారు. ఈ సందర్భంగా శంకరావు మాట్లాడుతూ.... తన హస్త వాని బాగుంటుందని ప్రజలు నమ్ముటం వల్లనే తేలిగ్గా మోసం చేశాను. ఈ తరహా మోసాలు తాను బాపట్లలో ఎక్కువగా చేశాను చెప్పాడు.

ప్రతిస్థానంగా మారడంతో ప్రాధాన్యం వగర పోలీసు కమిషనర్ పేర్లారం రామలు ఉన్నతాధికారులతో ఒక ప్రత్యేక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి ఈ హంతకముఠాను పట్టుకోవాలని ఆదేశించారు. దీంతో పోలీసులు గతంలో ఈ తరహాలో జరిగిన నేరాలు - వాటిలో తాల్పా నేరస్థుల ప్రస్తుత స్థితిగతులను పరిశీలించడం ప్రారంభించారు. రాంగ్ పాల్ సేట ప్రాంతంలో మూడేళ్ళు క్రితం ఇదే తరహాలో జరిగిన ఒక నేరంలో ప్రధాన నిందితుడైన సందీప్ కఠారియా గత కొద్దికాలంగా జిల్లా జీవితం గడుపుతున్నట్లు తెలిసింది. సమాచారం అందుకున్న బాన్సు పోర్టు ఇన్స్ పెక్టర్ డి. రమణయ్య నేతృత్వంలోని అవనయ్య, సుధాకర్, బ్రహ్మాం, దినేష్, పురుషోత్తంలతో కూడిన బృందం గుడిమల్కాపూర్ ప్రాంతంలోని శారదానగర్ లో ఒక ఆపాఠ్యమెంట్ లో ఉన్నట్లు తెలుసుకొని దాడిచేశారు. ఈ దాడిలో సందీప్ కఠారియాతో పాటు మొత్తం ఎనిమిది మంది నిందితులను అరెస్టు చేశారు. ఈ సందర్భంగా వీరి వద్ద నుంచి ఒక లక్ష రెండు వేల నగదు, నాలుగు 8 ఎం.ఎం. లైబ్రెళ్ళు, 14 బుల్లెట్లు, నాలుగు పిడికెట్లు, రెండు మోలారు సైకిళ్ళు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

విజయవిహారం ప్రతినిల మొదటివారం ముమ్మల్ని నమ్మకంగా చేరే ఒక మార్గం - మీరు పత్రక చందాదారులుగా చేరడమే!

పట్టుబడింది!

ఉత్తరానా వెదురులు
దత్తమండలమంత తెలంగాణ ప్రాంతముతో కలిసిమెలిసింపడాని అన్ని మేములన్నీ శ్రీకృష్ణ గీతం పాదాన్ని సుపికా విశాలాంధ్ర వాసులందరూ తమ జాతిగీతంగా గుండె లోతుల్లోని ముక్తకంఠం అలవించే పరిస్థితి నేడు కరవయ్యింది.

దశాబ్ద విస్తృత సాక్షిగా రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాలూ తమ వెనుకబాటు తనం వెనుకగల వెన్నుకట్టినవారిని అవి వెనుకకుంటున్న తరుణమిది. రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాన్నిటిలోనూ తమ వెనుకబాటుతనాన్ని వివరకు గుర్తించిన ప్రాంతం ఉత్తరాంధ్ర. ఇలా జరిగడానికి కారణం, అనేక విలక్షణతలన్నీ కలిపి తమ ప్రాంత ఉనికినే అనామకం చేశారని ఇటీవలే ఈ ప్రాంత వాసులు తెలుసుకుంటున్నారు.

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖజిల్లాల జిల్లాల సమైక్య సంస్కృతి, వైసర్లకు పాదావృతం, భాష, ఆచార వ్యవహార ప్రత్యేక ప్రతిష్టల కనాటి వరకూ కోస్తా ఆంధ్ర పేరిట పరాయికరణ, వివక్షలకు లోనవుతున్నాయి. ఉభయ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలతో కలుపుకుని కోస్తాగా పిలవడాన్ని అలవాటు చెయ్యడం వెనుక విద్విష్ట రాజకీయ తంత్రం ఉన్నట్లు ఇటీవలనే ఉత్తరాంధ్రులు గుర్తించారు. సేద్యస్థునిటి పరికాల మూలంగా నీరినందరలను దొరకబుచ్చుకున్న కోస్తా జిల్లాలతో ఉత్తరాంధ్రను కలిపేయడం యాదృచ్ఛికం కాదని ఇటీవల ఉత్తరాంధ్రులు గుర్తించారు. దీనికి సాక్షిగా దశాబ్దాలపాటు పాలకుల నిర్లక్ష్య మూలాలను కళ్ళకు కట్టేట్లు చూపుతున్నారు.

ఉత్తరాంధ్ర మంది వడమటి వైపునకు ప్రవహించే నీరు, కబరి నదులు రాష్ట్రంలోనే అతి పెద్దనది అయిన గోదావరికి అతీత జలదారలందిస్తున్నాయని రాష్ట్రమంతా నమ్మకపడిన విషయం. గోదావరిలో వనంతుల

పారుగునా సారే 2,500 టి.ఎం.సి. నీటిలో 60 శాతం నీటిని శబరి, నీలేరు నదులందిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ ఉత్తరాంధ్ర అభివృద్ధి కోసం గోదావరిపై ఒక్క నీటిపారుదల పథకం కూడా ఏర్పాటు కాలేదు. ఈ సందర్భంలో రాష్ట్రంలోని ప్రధాన నదులైన కృష్ణా, గోదావరి నదుల నీటి వినియోగాన్ని విశ్లేషించడం ఎంతైనా అవసరం. గోదావరి కేవలం ప్రాంతం 3.1 లక్షల చదరపు కిలోమీటర్లు, నదిలోకి 119 క్యూబిక్ కిలోమీటర్ల నీరు వస్తుంది. కృష్ణా నది కేవలం ప్రాంతం 2.5 లక్షల చదరపు కిలోమీటర్లు, సారే నీరు 68 క్యూబిక్ కిలోమీటర్లు, అయితే కృష్ణా నది నీరు అధికశాతం వినియోగమవుతుండగా గోదావరి

వరదానామూలంగా రాజకీయ వివక్షలో భాగంగానో, నిర్లక్ష్య వలనగానో ప్రాజెక్ట్ నేటికీ కార్యరూపం దాల్చలేదు. ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలో మూడు 11 నదులున్నాయి. వీటిలో వంశధార ఒక్కటి జీవనదీగా చెప్పుచున్న సాటిగా ఉత్తరాంధ్రలో వంద సెంటిమీటర్ల వర్షం కురుస్తుంది. ఇతర ప్రాంతాల్లో పోలిస్తే ఇది హెచ్చుతక్కు. కానీ వివరాలకి వెళితే ఈ వర్షపాతం అంత ఏలా సంబంధం 2-3

ముఖ్యమంత్రి కాలేదని ఇందుకు కారణాలంటే సహాయక సమాధానాలు కోరుతూ సందేహాలు మెలుస్తూన్నాయి. ఉత్తరాంధ్ర మంది ప్రస్తుతం ఎన్నికైన 37 మంది శాసన సభ్యుల్లో 31 మంది తెలుగు దేశం పార్టీకి చెందినవారు. ఈ ప్రాంతానికి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న ఏమిది మంది పార్లమెంట్ సభ్యుల్లో అరసుగురు తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందినవారు. ఉత్తరాంధ్రలోని వాలిగు శాసన సభ నియోజకవర్గాల ప్రతినిధులు స్థానికీతరులు.

ఇద్దరు లోకసభ సభ్యులు, ఒక రాజ్య సభసభ్యులు స్థానికీతరులు. ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంత ప్రగతికి అవసరమయ్యే ప్రాజెక్టుల సాధనలో ప్రజాప్రతినిధులు వివలమయ్యారని ఇటీవల ఏమిరులు వినిపిస్తున్నాయి. ఇందుకు విశాఖలో జరిగిన తెలుగుదేశం మహాసభలో స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధులు ఈ ప్రాంత అభివృద్ధి కోసం ప్రత్యేక చర్యను తీసుకురాని వైఖరిని మంచి ఉదాహరణగా స్థానికీతరులు చూపుతున్నారు.

ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలోని కొందరు బుద్ధిజీవులు, మేధావులలో 1990లోనే ఉత్తరాంధ్ర నవసంస్కరణ సమితి ఏర్పడింది. అంతరించ ఉత్తరాంధ్ర జలపాదం వదిలి, ఉత్తరాంధ్ర అభ్యుదయ వేదిక వంటి సంస్థలు ఈ ప్రాంత

ఉత్తరాంధ్ర గురించి

ఉత్పత్తి మాటలు ఇంకెన్నాళ్ళు?

నదీ జలాలను 13 శాతం మాత్రమే వినియోగించుకుంటున్నారు. సముద్రంలోకి గోదావరి నుంచి 2,200 టి.ఎం.సి. నీరు పిలవడాన్ని అలవాటు చెయ్యడం వెనుక విద్విష్ట రాజకీయ తంత్రం ఉన్నట్లు ఇటీవలనే ఉత్తరాంధ్రులు గుర్తించారు. సేద్యస్థునిటి పరికాల మూలంగా నీరినందరలను దొరకబుచ్చుకున్న కోస్తా జిల్లాలతో ఉత్తరాంధ్రను కలిపేయడం యాదృచ్ఛికం కాదని ఇటీవల ఉత్తరాంధ్రులు గుర్తించారు. దీనికి సాక్షిగా దశాబ్దాలపాటు పాలకుల నిర్లక్ష్య మూలాలను కళ్ళకు కట్టేట్లు చూపుతున్నారు.

తుపానుల్లో కురుస్తుంది. ఏడాదిలో మిగతా సమయమంతా పాతలు బీడుదాల్చిన పరిస్థితి. ఉత్తరాంధ్రలో 70 శాతం ప్రజల జీవనాధారం వ్యవసాయం. ఇతర ప్రాంతాల వ్యవసాయం అంతరించినా, బియ్యం సంస్కృతికి అవివారంగా అలవాటు వడ్డ ప్రాంతంలో నీటి వనరులు కరువవడంతో బీడుపడ్డ పాలను తగ్గించుకోవడం జరిగింది. ఈ ప్రాంత పాలను తక్కువ ధరకు వేటికొమ్మకు ఉత్తరాంధ్రేతరులు డబ్బు సంపాదించు తుమ్మరిస్తూ విన నీటిపారుదల సౌకర్యాలను వినియోగించుకుంటూ తోటపెద్దాన్ని వాణిజ్య సేద్యాన్ని ప్రసాదించింది ప్రాంత భూమిపై కాదు, భుక్తిపై కాదు. మొత్తం సంస్కృతి ప్రధానం చూపుతున్నారు.

సాగిస్తున్నారు. నీరులోకి నీరిపురం వంటి నకల సౌకర్యాల నగర ప్రాంతంలో స్థానికీతరులు వాణిజ్య విద్యా కార్యకలాపాలు సాగిస్తున్నారు. అశీమిట్టగా వీరికి ఒకనాటి ప్రాంతం ప్రస్తుతం కోస్తా కార్పొరేట్ విద్యా కార్యాల వస్థిగా మారిపోయింది. విశాఖలో ప్రభుత్వరంగ సంస్థల్లో ఉద్యోగాలు పొలు స్థానికులకు లేవు. వివిధమేముంటే నగరంలోని భారీ పరిశ్రమల్లో కాంట్రాక్టులు కైవసం చేసుకుంటున్న స్థానికీతరులే. ఇక్కడి భారీ బిందర్బా స్థానికీతరులకే స్వంతమవుతున్నాయి. ఉత్తరాంధ్రలోని భార్యను నుంచి పాదుకలాపు పేట వరకూ గల భారీ తీరప్రాంతంలోని సాంప్రదాయ మత్స్యకారులు భారీ ట్రాలరు మిక్స్డ్ బోట్ల స్థానికీతరు యాజమాన్యాలలో పోటీ పడలేక వృత్తి వదిలి, ఇతరత్రా కూలీమంతులకు తరలిపోతున్నారు.

గోదావరిలో సంవత్సరం పారుగునా సారే 2,500 టి.ఎం.సి. నీటిలో 60 శాతం నీటిని శబరి, నీలేరు నదులందిస్తున్నాయి. అయినప్పటికీ ఉత్తరాంధ్ర అభివృద్ధి కోసం గోదావరిపై ఒక్క నీటిపారుదల పథకం కూడా ఏర్పాటు కాలేదు.

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ జిల్లాల్లోని విశాల అటవీప్రాంతంలోని అనేక గ్రామాలకు నేటికీ రక్షిత మందినీరు, రోడ్లు, విద్యుత్ సౌకర్యం లేదన్నది వాస్తవం. వర్షాల్లోనే విజస్థిలో వ్యాధులు ప్రభలి ఎందరో చనిపోతున్నా వారి అపరిశుభ్రతే ఇందుకు కారణంగా చూపుతున్నారు. ఏటా విజయనగరం జిల్లాల్లోని అనేక ప్రాంతాలను కరువు ప్రాంతాలుగా ప్రకటిస్తుంటారు. అనేక సహజ వనరులన్నీ ఈ ప్రాంతంలో ఈ పరిస్థితి ప్రకృతి సిద్ధమా అని ప్రశ్నిస్తే కానీ కాదు మానవ నిర్మితమన్నది స్పష్టమవుతుంది.

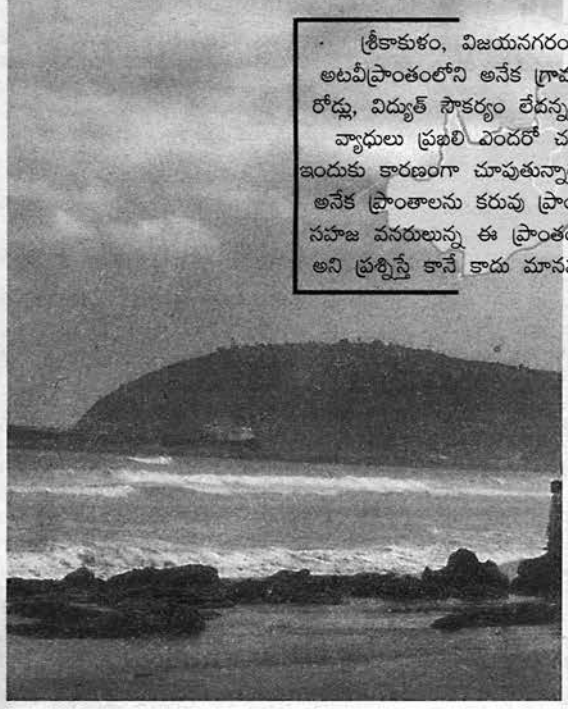
ఈ ప్రాంతం మొత్తానికి విద్యా కేంద్రంగా విశాఖలోని ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు ఏర్పాటుతో ప్రస్తుతం దాన్ని కూడా అటు అధ్యాపకవరంగా, విద్యార్థులకు స్థానికీతరులు హస్తగతం చేసుకున్నారు. ఈ పరిణామానికి అటువారణం ఉత్తరాంధ్రను జోన్ వన్ కింద పరిగణించడం వల్ల గతంలో ఈ ప్రాంతానికి చెందిన యువతీయువకులు, ఇంజనీర్లు, డాక్టర్లు తదితరులు ఏర్పాటు చేసిన సదస్సుకు ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి ఉత్తరాంధ్ర వెనుకబాటుతనానికి కారణాలు వివరించడం ఒక పెద్ద పరిణామాత్మక మార్పుకు, ఈ ప్రాంత ప్రజల ఆవేదనకూ ప్రతీకగా చెప్పుచున్నా.

వెనుకబాటుతనం వెనుక ఉన్న కారణాలను వెదకి నలుగురిలోనూ చర్చకు పెడుతున్నారు. భాషా ప్రయత్న రాష్ట్ర ఏర్పాటుకోసం జరిగిన పెద్దమనుషుల ఒప్పందంలో పాల్గొన్న గౌతు లచ్చు ఇటీవల ఉత్తరాంధ్ర అభ్యుదయ వేదిక

ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంత సహజ వనరుల స్రవణం వినియోగింకీ ప్రాజెక్టులు చేపట్టాలి, ఈ ప్రాంతంలో ఏర్పాటుయ్యే పరిశ్రమల్లో కొలా వర్షకల్ప స్థానికులకు ఉపాధి కల్పించాలని, ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతంలోని అన్ని నదులనూ అనుసంధాన పరిధి వ్యవసాయానికి వినియోగించాలని ఈ ప్రాంత వాసులు కోరుతుంటున్నారు. విద్య ఉద్యోగాల్లో జోన్ స్థాయి రిజర్వేషన్ అమలుచేయాలని, గోదావరి జలాలను భావించా నది వరకూ తీసుకురావాలని, శ్రీమంతుల వలసను అతకట్టి ఉత్తరాంధ్రకు ప్రత్యేక ప్రాంతీయ సంస్థాని ఏర్పాటు చేసి, అభివృద్ధి ప్రణాళికలను రూపొందించే అమలు పరచాలని ఉత్తరాంధ్రులు కోరుకుంటున్నారు.

ఉత్తరాంధ్ర సముగ్ర సమాంతరాభివృద్ధిని ఇక్కడ విస్తరిస్తే వెనుకబాటుతనం చైతన్యం ఎన్నికల్లో ప్రతిబింబే ప్రమాదముంది, అందుకే అన్ని పార్టీలు ఈ ప్రాంత అవసరాల కోసం, అభివృద్ధి కోసం నిర్దిష్ట ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకోవడం ప్రజాప్రతినిధుల అధికారం కిందికి సీల్వేచే ప్రమాదముందిని రాజకీయ పరిశీలకులు అభిప్రాయం పడుతున్నారు.

- ఎం.డి. అబ్దుల్లా

నయస్-17, ఊరు-జైపూర్, నిజాయం-కవిత్వం ఇంటర్నేషనల్ అవార్డు గరిమ గుప్తా

జైపూర్ కి చెందిన పదిహేడేళ్ల గరిమగుప్తా ఈ తరం టీవీజే. వ్యాధికి అన్నా, చక్కర్ల అన్నా బోధించే ఇష్టం. వెబ్ సర్ఫింగ్, చాలింగ్ లాంటి హాబీలు ఏలాగూవున్నాయి. అప్పుడప్పుడూ పెన్ను పట్టుకుని కవిత్వం రాస్తోంది. ఈ మధ్యనే అమె రాసిన 'లవ్' అనే కవితకి వరల్డ్ వాషింగ్టన్ ఆమెయూర్ట్ సామెట్ అవార్డు లభించింది. ఈ అవార్డు కింద ఇలవైలెం దాల్చర్ నగరు బహుమతి కూడా ఇచ్చారు. వాషింగ్టన్ గత ఆగస్టులో 'ఇంటర్నేషనల్ సామెట్ అవార్డ్స్' ఏర్పాటుచేసిన ఒక సదస్సులో అమె తన కవితలను వినిపించింది. ఈ సామెట్ 1990లో ఏర్పాడింది. ఏరు ప్రతి ఏలా నిర్వహించే అమెయూర్ట్ సామెట్ కాంటివేషన్లో గరిమ కవితకి అవార్డు లభించింది. ఈ సామెట్ ప్రతి ఏడాది ప్రచురించే సంకలనంలోకి ఆదియా క్యానెట్ కి

గరిమ కవితలు ఏర్పాటు. కవిత్యం మీద ఎప్పుడూ శ్రద్ధ పెట్టే గరిమ, ఒక రోజు నెట్ సర్ఫింగ్ చేస్తుండగా పాముట్ దాటి కామీ అనే వెబ్ సైట్ ను చూసింది. సరదాగా ఆ సైట్ లో తన కవితలను కూడా పరిచయం చేసింది. కొద్ది రోజులకి ఇంటర్నేషనల్ సామెట్ సామెట్ నుంచి - మీ కవితలను పోటీలోకి తీసుకుంటున్నామంటూ ఒక లెటర్ రావడం చూసి ఆశ్చర్యపోయింది. ఆ తర్వాత అవార్డు రావడం, వాషింగ్టన్ లో జరిగిన కవుల సదస్సులో పాల్గొని కవితలను చదవడం జరిగిపోయాయి. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో గుర్తింపు తెచ్చుకున్న గరిమ 78 శాతం మార్కులతో ఇంటర్ పాసుయింది. ప్రస్తుతం మెడిసిన్ పీటు కోసం ఎంబెస్సీ టిస్ట్ ను సిద్ధమవుతోంది.

'షిపుల్ వార్' తో పన్నెండు గంటలు

నా ఆలోచనలకి పుట్టిన పెద్దతా మా బృందం ప్రయాణం విరిచిపోయింది. ఒక కొండ మొదలు ప్రదేశంలో రాతి గుండ్లమధ్య మా బృందం సమూలు కూలబడి అలసత్తు తీర్చుకుంటున్నాము. 'షిపుల్ వార్' ఇక్కడి వరకూ తీసుకుని రావడమే నావి. ఇక్కడికి రెండు గంటల తర్వాత వేరే మనుషులు వస్తారు. అప్పటి వరకూ మనం వేచి ఉండటమే అప్పుది అమె.

అలవాటు లేని నడకతో అలసిన దేహాలకి విశ్రాంతి తీసుకోవడం మొదలు కాస్తే బాగానే ఉంది. రెండు గంటల సమయం అంత త్వరగా గడిచేది కాదని... వదిలీసాని నిముషాలు గడిచేసరికి అర్థమైపోయింది. క్షణక్షణానికి పట్టుగొస్తున్న చరి... మా అంక్షిత దేహాల్ని పూర్తిగా తన అడినంలోకి తెచ్చుకుంటోంది.

ఒక్క నిమిషం కష్టంగా గడుస్తోంది. సమయం గడిచేందుకు మరో దారికే మిథ్యలు కొందరు ఆమెతో సంభాషణ ప్రారంభించారు. కొద్ది క్షణాల్లోనే బృందమంతా ఆమె చుట్టూ గుమిగూడారు.

అమె పేరు సావిత్రి...

నల్లటి చీర - తల పైన కొంగు కప్పుకుని, మా నైపుకీ తిరిగి కూర్చుని, పనసన్నని గొంతుతో ఆమె మాట్లాడటం ప్రారంభించింది. మనక వెలుతురులో ఆమె ముఖాకృతి స్పష్టంగా తెలియజేలేదు. స్వరం విన్నప్పుడు అమెది చాలా చిన్న వయసినని అనిపించింది.

ఆమె మాటల్లోనే క్రమంగా ఆమె వివరాలు తెలిశాయి. ఆమె పేరు సావిత్రి. (అలలు పేరు ఏమిటో?) వయసు 20 సంవత్సరాలు. 16 సంవత్సరాల వయసులోనే పాక్కి వెళ్లింది. ఒక ఏడాది మిలిటెరియం, మరొక ఏడాది డెన్ కీటర్ గా బాధ్యతలు నిర్వహించాక, గత 2 సంవత్సరాలపైబడి ప్రత్యక్షంగా దళంలో పని చేస్తోంది.

ఈ సావిత్రి ఒక 'సత్యం' (అలలు పేరు?)ని ప్రేమించి పెళ్ళిచేసింది. ఈ పెళ్ళి పాక్కి అమమతితో జరిగినదే. (మైసూరిలో తీరివి 16సం. చిన్న వయసులో పెళ్ళిళ్ళకి అమమతి ఎలా ఇస్తున్నారని తర్వాత పాక్కి బాధ్యతల్ని విజయవిహారం ప్రశ్నించడం జరిగింది.

పాక్కిలో కూడా 18 సం. మరూలకి, 22 సం. పురుషులకి కనీస వివాహ వయస్సుగా అమమతికి తెచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారని వివరణ ఇచ్చారు.) 'సత్యం' ద్వారా ఆమెకి 'పన్నెండు గంట' పైన అకర్షణ కలిగింది. ఒకరకంగా సత్యం ఆమెకి సహచరడే కాదు, గురువు, ఆదర్శం కూడా.

సత్యం ఏడాది క్రితం సోలియలకి చిక్కితే కల్పోతారు. "ఆ కార్టేజ్ ఆ రోజు నోరు చిన్న ఉంటే జిల్లాలో పాక్కి మిగిలేది కాదు" అన్నది ఆమె. సహచరడే జ్ఞానకాలు ఆ చీకటి రాత్రి అమె కళ్ళలో చిచ్చుల నీటిపార కదిలింది... అంతా నా ఊహనా... ఏమో క్షణకాలం నిశ్శబ్దం.

16 సంవత్సరాల వయసుకే గ్రేసు, పెళ్ళి, విప్లవోద్యమాలే చరిచయం... కన్యకాశ్రమ దూరమై అడవిలో ఇల్లు మేకువడం... సహచరడే అమరత్వం... దళజీవితం...

20 సంవత్సరాల యువతి జీవితంలో... ఒక జీవితకాలానికి సరిపడిన అమమతి... అమరత్వం తెచ్చిపట్టిన పెద్దరకం.

అర్ధరాత్రి మమ్మల్ని అడవి మార్గంలో నడిపిస్తున్న ఈ మెడలు యువతి జీవితంలో ఇన్ని మలుపులున్నాయో?

జీవితంలో ఏదాన్నా జయించే కత్తిని తనకి పాక్కి, విప్లవోద్యమమే ఇచ్చాయిని ఆమె స్పష్టంగా చెప్పింది.

తెలంగాణా మారుమూల పల్లెల్లో నిరుపేద బలహీన వర్గాల కుటుంబం నుంచి వచ్చిన ఈమె నిరక్షరాస్యురాలు. పాక్కిలో వచ్చాక అక్షరాలు దిద్దింది.

తాను పడిన పాక్కి దాక్కుమొట్ట గురించి ప్రస్తావించింది. విప్లవం ముందుకే హేతువుడే ఉత్సాహం ఆమె మాటల్లో తిణికినలాడింది.

మనకి ఒక సావిత్రి సత్యంవంటల కలి తెలుసు. ధర్మ ప్రాణం కోసం తన ప్రాణాల్ని పణంగా పెట్టి తోరాడుకోవడం ఈ సావిత్రి.

20 సంవత్సరాల 'చిట్టితల్లి'ని 'అక్కా' అనడం నాకు కాస్త కష్టం అనిపించింది. ఇప్పుడు ఉద్యమంలో 'అమ్మ' 'అక్క' అని సంబోధించే, అలవాటు తగ్గిస్తున్నారని 'కార్టేజ్ సావిత్రి' అని నీలవచ్చని నిఘంటులు సూచించాయి.

(ఆ రోజే కాకుండా ఆ మర్నాడూ అనేక విషయాలలో ఆమెతో మా సంభాషణలు సాగాయి.)

పాక్కిలో మరూలా కామ్రేడ్లై లైగికి వేదింపుల వార్తల సంగతి ప్రస్తావించింది. సాధారణంగా పాక్కిలో మగవాళ్ళు మొదలకే వేరే దృష్టితో చూడరని, మరూలా కార్టేజ్ సుంది ఎంతో కొంత ప్రోత్సాహం ఉంటే అటువంటి వర్తికృతి విస్తృతమవుతుంది అమె చెప్పింది.

అక్కా-అమ్మ చెల్లెలు. తరతర నంబంధాల్లో పాక్కిలో ఎక్కువని అమె చెప్పింది. ప్లడీని బట్టి కూడా కొంత తేడా ఉంటుందని.

అది మరోలోకం....

ఒక అదృశ్య సమాంతర ప్రపంచం...

మన క్రాఫిక్ జామీలు..... అఫీస్ అరైన్మెంట్లు.... సెల్ ఫోన్ గణగణలు.... 'మిటర్ సే పాంచ్ రూపాయ్ జ్యాదాదేనా'లూ.... 'పవిత్రబంధం, కలిసుందాం...రా'లూ.... 'దక్షిణాది పవర్ గ్రేడ్ వైబ్రేట్ లా'లూ.... వినబడని, చొరబడని దూరం.

పండుటాకులు రాలే శబ్దం సైతం మన క్రణేంద్రియాలకి అనుభవమయ్యే చోటు.

అస్తమయకాంతికి తలలూపే గడ్డిపూల మధ్య ప్రమాదం తాచుపాములా పొంచివున్న చోటు.

'మరో ప్రపంచం' కోసం మనుషులు తమ ప్రాణాల్ని ప్రమిదలుగా ముట్టిస్తున్న చోటు.

హింస-ఆదర్శాన్ని ప్రేమిస్తున్న చోటు.

దశాబ్దాలుగా రక్తఓయాసిస్సులో ఆయుధాలు దప్పిక తీర్చుకుంటున్న చోటు.

నిజంగా అది మరో లోకం...

ఒక అదృశ్య సమాంతర యదార్థం....

* * *

సి.పి.ఐ.(ఎం.ఎల్.) (షిపుల్ వార్) మన దేశంలో ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో - తెలంగాణలో చెప్పకోదగ్గ ప్రాణలు ఉన్న నక్షత్రాలే సంస్థ. రాజ్యాధికారం కోసం సాయుధమార్గంలో పోరాటం చేస్తున్న రాజకీయ సంస్థ.

ఈ సంస్థ పంథాని మేం సమర్థించలేకపోయానా - సమాచారాన్ని ప్రజలకి అందించానే విషయంలో మాత్రం విజయవిహారానికి సృష్టించిన కమిటీమెంట్ వుంది.

మా కమిటీమెంట్ కు గత సంవత్సరంలో 'కోవర్ట్ పాత్యాకాండ్' బాధిత కుటుంబాల అనుభవాలు, మా విశ్లేషణలు, పోలీసు కథనాలు, వార్ దృక్పథాన్ని వివరించే ఇంటర్వ్యూ-సాక్ష్యాలు.

'వార్' కార్టేజ్ జీవితాన్ని అత్యంత సన్నిహితంగా పరిశీలించి - ఆ ప్రత్యక్ష అనుభవాల్ని మా పాఠకులతో పంచుకునే ఈ అవకాశం - 'వార్' చొరవపల్లనే మాకు లభించింది.

తక్షణమే - మేము స్పందించి రంగంలోకి దిగాము.

గంటలు.... రోజుల తరబడి.... ప్రయాణనీ.... అపాయాలనీ.... విజయవంతంగా అధిగమించిన మానిర్మిత్రయాత్ర ఫలితంగా - 'షిపుల్ వార్'తో 'విజయవిహారం' పన్నెండుగంటలు - గడపడం సాధ్యమైంది. ఈ ప్రయాణంలో నాతో విజయవిహారం టీమీనుంచి మరో మిత్రుడు సాంబశివరావు కూడా పాల్గొన్నాడు. మా అనుభవాల్ని, 'వార్' అభిప్రాయాలనీ.... అయితో తోడుగా ఆదర్శం కోసం అడవి అన్నలు సాగిస్తున్న పోరాటఫలతోతుతున్నట్లు... స్ఫురించేందుకు.... పడంది మరి -

మనకవెన్నెల్లో... నుంచురాత్రి...

అమె ఎవరు?

ఆరోజు ఉదయమే మా ప్రయాణం నిర్దేశితస్థలం నుంచే ప్రారంభమైంది. త్వరలోనే నగర పరిసరాల్ని విడిచి, పల్లెదారులపై మమ్మల్ని తీసుకెళ్ళుతున్న వాహనం మళ్ళింది. వాహనాలు మారుతున్నాయి... వెంట వెళ్ళుతున్న వ్యక్తులు మారుతున్నాయి... మేం ఏవరూ అదేగి ప్రయాణం చేయలేదు. పల్లెవెంటపల్లె... మా ప్రయాణం కాలిబాటకే మారింది. సాయంత్రానికి కాస్త లోబసం... వెంటనే మళ్ళి ప్రయాణం... ఈసారి నడక ప్రారంభమైంది.

ఇకాంతో అర్థపండు... మనక వెన్నెల్లో... గడ్డి... రాళ్ళూ... చెలమలూ... సుంమరో మట్టితమన్ను వానన... అప్పటికి మా బృందంలో ఏడు ఎనిమిది మంది వరకూ ఉన్నట్లు నేను గమనించాను.

చకాచక అడుగులు పెడుతున్నాయి. వెన్నెల అడవులో నడక... అలవాటుకే, అప్పటికే మా విజయవిహారం పనిచేసింది చాలా కాలంగా. వారాల తరబడి ఏదీలేని రాత్రులు గడిచిన... నాకు అడుగు పెడటం కాస్త కష్టంగానే వుంది. మా వెంట పున్న బృందంలో ఎవరు మిలిటెంట్, ఎవరు సానుభూతిపరుల? ఎవరు దళబల్యుల? ఊహించడం కష్టంగానే వుంది. కాస్త మాటలు కలిశాక వారిలో కొందరు విలేజరులు వలె ఉన్నారని మేము గమనించాము. ఎవరు ఎవరన్నది ఆరా తీసే ప్రయాణం చేయలేదు.

అడుగుజారి పరుపురాళ్ళు గీసుకునే తప్పిల్లా, ముళ్ళూ... నిట్టనిలువుగా ఎగిరికే పక్కాల్ని గుట్టలు, మిట్టలు... జనావాసాలకు ఎంతదూరంగా వచ్చామా... అలలు మేము నడుస్తున్న ప్రదేశమేదో తెలియజేలేదు. మనక వెన్నెల... మెరిసే చుక్కలు తప్ప దగ్గర్లో మరో దీపాలు కనిపించలేదు. క్రమంగా నాకు ఒక విషయం అర్థమైంది. మా బృందంలో ఒకరికి తప్ప మరెవరికీ మేం చెప్పే బోటా, వెళ్ళాల్సిన దారి తెలియదు. ఆ ఒక్కవ్యక్తి మా మార్గదర్శి. అందరూ ఆ వ్యక్తి అనుసరిస్తున్నారు. అందరికంటే ముందుండి చకచకా అడుగులు వేస్తున్న ఆ వ్యక్తి ఎవరో కుతూహలం నాకు కలిగింది. నా నడక వేగం పెంచి మా నరుసలో ముందుకే చేరాను.

ఇప్పుడు మా ముందుండి దారి తీస్తున్న వ్యక్తికి సరిగ్గా వెనక స్థానంలో నేనే నడుస్తున్నాను.

ఆ చీకట్లో ఏదో అలవాటైన దారిలో కడులుతున్నట్లే మరుకుగా సునాయనంగా ఆ వ్యక్తి అడుగులు పెడుతున్నాయి. ఆ వ్యక్తి చేతిలో చిన్న బ్యాట్లెంట్ లాంటి కూడా లేదు. ఎటువంటి తడబాటూ, సంకేతమూ లేకుండా పొడుమనుచి వచ్చిన రాళ్ళని అలవికగా తప్పుకుంటూ, గుంతల్ని, గొప్పల్ని ఒడంబుగా దాటుతూ ఆ వ్యక్తి కడులుతుంటే వెంట మా బృందం అనుసరిస్తోంది. వెనకండుస్తున్న నాకు ఆ ముకబీకట్లో ఆ వ్యక్తి బొప్పి స్పష్టంగా కానరావట్లేదు. ఎట్లు అయిదు అడుగుల లోనే పుంటుంది. ఆ వ్యక్తి చేతిలో ఒక మూట కూడా వుంది. చూట్టానికి అది నియంత్రంమూలకాగి వుంది. హఠాత్తుగా నాకు ఒక విషయం తలకేక్కొంది.

ఆమె ఒక అడవి మనిషి.

చేతిలో ఒక నియంత్రం మూటని మోస్తూ మా బృందాన్ని చెల్లవెంటా గుట్టలవెంటా పట్టనడి రాత్రోలే పరుగులు తీస్తున్నది.

అర్ధరాత్రి ఒక మరూల స్వేచ్ఛగా తిరిగిగిరిన రోజే మన దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చినట్టని గాంధీజీ అన్నారని చెబుతారు. ఇక్కడ ఏకంగా ఒక మరూల అర్ధరాత్రి మా అవసరత బృందాన్ని పట్టనడి అడవిలో నడిపిచి తీసుకువెళ్ళింది.

'అమె చేతిలో ఉన్న సంబిత ఏమున్నాయి. ఏమో చిన్న రివాల్యూరంటి ఉండి ఉండచ్చేమో'... నా ఆలోచనలకి నాకే నచ్చాల్సింది! ఇంతకీ ఆమె ఎవరు?

కార్టేజ్ సావిత్రి

రైలాంగం నుంచి వచ్చిన కామ్రేడ్ క్యాప్ వెంకటేశ్వరం కుమార్, బయట సమాజం ప్రభావం కొంత ఉండొచ్చని, వెంటనే మారలేకపోతే కాబట్టి ఆ మేరకే ఏదో ఒక స్థాయిలో పురుషాధిక్యత కొనసాగుతుంది - సావిత్రి చెప్పారు. విప్లవోద్యమంలోకి మహిళలు చేరడంవల్ల తమ అంపనాలు క్యాప్ ఎక్కువగానే ఉన్నాయని, అయితే ఆ స్థాయిలో తిర్రాట్టూరు ఉండొద్దని సావిత్రి మనసులోని మాట చెప్పింది. సరిస్థితి మార్చేందుకే తాము కృషి చేస్తున్నామని చెప్పింది. తాల్కాటికల బాధలు తట్టుకోలేక వచ్చినవారు క్రతువుకి లోగిపోతున్న సందర్భాలు ఉన్నాయని, కొందరు మాత్రం గట్టిగా నిలబడుతున్నారని ఆమె చెప్పింది. మహిళల కోసం పార్టీ తరపున చేపట్టిన కార్యక్రమాల్ని ఆమె ఉత్సాహంగా వివరించింది. జనరలింగం - దళాల్లూ నక్కలైతే ఉద్యమ పురోగతి, ముఖ్యంగా ఆమె ఉద్యమంలోకి ప్రవేశించిన నాలుగు సంవత్సరాలలో పార్టీ పెరుగుదల - అమెకి సంబంధించి కలిగిందా? అని నేను ప్రశ్నించాను. చాలా సంవత్సరాల కలిగిందని ఆమె బదులిచ్చింది.

ఈ కామ్రేడ్ అయినాన్ని ఉద్ధరించేందుకే - సమాజాన్ని ఉద్ధరించేందుకే

దరింది. రైలింగ్ను క్యాప్ ఓ యువకామ్రేడ్ బ్యాటరీలో వచ్చాడు. అందర్నీ సలకరించి, చేయకలిపి రైడ్ క్యాంప్ చేస్తాడు. అతడి వెంట గుట్ట వచ్చడం సాధించాం. అక్కడక్కడా రాజ్యం పాలయింది. తీగల మధ్య కేసం అడుగుపెట్టిన వెంటనే పుస్తా మార్గంలో వంశతా. పాపతా సైకి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. పట్టణంకే సైకి వెళ్ళాం. అక్కడ పీకట్లో చాలామంది కామ్రేడ్స్ ఉన్నట్లున్నాయి. మనకే పీకట్లో ఒక దృఢమైన రెవ్యూ వాకు పీకే హౌస్ ఉన్నది. కామ్రేడ్ మహాదర్ అని ఒక స్వరం తనని తాను పరిచయం చేసుకుంది. తల ఎత్తిన మాట్లాడి పీకట్లో రైడ్ క్యాంప్ చేస్తున్నట్లు చెబుతూ అన్నట్లుగా కనిపించింది. ఇంకాలో ఎవరో కామ్రేడ్ కొవ్వొత్తి వెలిగించి తెచ్చారు. ఒక బాల్కనీని పది అందర్నీ కూర్చోబెట్టారు. అప్పడం సమయం ఉదయం 5 గంటల 15 మినిట్లయ్యింది.

తెల్లవారింది

కామ్రేడ్ క్యాంప్ లోని తిరుకొమని కామ్రేడ్స్ మాకు కలువలు ఇచ్చారు. కుప్పకుంది బాల్కనీపైన వదులుచేసి... వెళ్ళగా... చాలుగా ఉంది. సమయం మించిపోయింది కాబట్టి, కుప్పమానుకున్నా నిద్రరాకడం లేదు. సైగా మరో వక్రమంపై తెల్లవారుతోంది. కామ్రేడ్ అనేకమంది చేతలు. ఏజెంసీమహారంపై పీపుల్స్ వార్ దళాలు రెగ్యులర్ గా మాన్యువాలను, తమ దళం మాత్రం గతకొన్ని సంవత్సరాలవే మాట్లాడింది ఒక కామ్రేడ్ చెప్పటంలేదు మాకు చాలా సంతోషం కలిగింది. కామ్రేడ్ మహాదర్ ఏజెంసీమహారం గురించి, జనమాజ్ గురించి - మమ్మల్ని ఆహ్వానించుకు అభినందించారు. ఇటీవల తిరుకొమని పిలిచి ఉద్యమాలపై మీ వైఖరి ఏమిటి - అని ఆయన ప్రశ్నించారు. మేము ప్రతి అంశంపైనే 'సైకిల్స్ నోన్స్'లో ముందు రిజిడిగా అభిప్రాయాలు చెప్పాము. ఆ ప్రకారం 'సైకిల్స్' రాయాని అనుకోవద్దని చెప్పాం. 'కుండా'నూ, 'మల సామంతుం', 'పుదుచ్చేరి' వ్యతిరేకం, 'కులత్యాన్ని' మతత్యాన్ని ఎదిరించడం - వంటి జనరల్ లైన్ మాకున్నా, చాలామంది ఇంకా సమస్యలను ప్రకారం వర్తించలేదు. ఓపెన్ ఉండాలన్నది మాపాలి అని ఆయనకి చెప్పాం.

కనిపించిన వక్ర - కామ్రేడ్ రవి. ఆయన జిల్లా కమిటీ సభ్యుడు. దళాంగం క్రెండ్ల పార్టీకి వచ్చాడు. కామ్రేడ్ మహాదర్, యాక్టివ్, పటిష్టంగా కనిపించినవక్ర ఇందర్ ప్రయోగ్ దళ కమాండర్ వెంకట్రాజు. అదేమీ 'సైకిల్' పదార్థాల మాట అటుంది, మామాలుగా ఏదో ఒక ఆచారం సైకిల్ రెగ్యులర్ గా దొరకని స్థితిలో 'పిజిఆర్ ఏజెంసీ' ఎలా కాపాడుకోగలుగుతున్నారో మాకు అర్థం కాలేదు. స్థానిక గురించి ప్రశ్నిస్తే 'చాలామంది ఒకసారే' అని ఒక కామ్రేడ్ చెప్పారు. 'కామ్రేడ్ కుమారులు, సుమారుగా లోకా పట్టణంగా స్థానం చెప్పుకుంటుంటే చెప్పుకోవచ్చు. కానీ రాల్కాలో' అని మరొక కామ్రేడ్ చెప్పారు. కామ్రేడ్స్ ఎవరి దుస్తుల చిరుగులకే కాక సూది దారంతో అతుకులు వేసుకోవడం - మేం గమనించాం. మూడు సంవత్సరాల క్రితం దళాల్లోకి వచ్చిన ఒక ఎలక్ట్రానిక్స్ ఇంజనీర్ పరిచయమయ్యాడు. దళాల్లోకి క్యాంపెన్ రిట్రోఫీమెంట్ - పూర్తిగా అగినారేమని దీర్ఘబట్టి మాకు అర్థమయింది. మేం మానివేసిన పరికరా దళాల్లోకి అత్యధిక శాతం మంది వయసు 25 సం. మించదు. మిక్కువమంది క్రెడిటకూలంగా, నాయకత్వంలో కింది కులాల కాలాన్ని గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు - పరిస్థితిలో మెల్లగా మార్పులు రావలసిఉందని కామ్రేడ్స్ మాకు అర్థమయింది. అల్పవారం అనంతరం, రాజ్యం గురువరేణ్యులను ప్రాంతంలో పరిచిన బాల్కనీపై మేం మా సమావేశం ప్రారంభమైంది. అనుకోని పరిస్థితులు ఎదురుకాకుండా - మేం ఉన్న స్థానం చుట్టూ క్షేమార్థమైతే వంటి కామ్రేడ్స్ అరింట్ చేయవలసింది తాను మాకాని - అంతకు ముందే నాకు ఒక మార్పు చెప్పాడు.

“సాంకేతికత గుండెల్లో బాంబు - ప్రజాగెరిల్లా సైన్యం”

కామ్రేడ్ మహాదర్ మాట్లాడడం ప్రారంభించారు. వెమ్మడిగా, స్వరంగా, మొహంలో ఏజెంసీని ఎదుర్కోలేక తిరుకొమని - ఆయన పీపుల్స్ గెరిల్లా అత్యు (పి.జి.ఎ) ప్రాధాన్యత గురించి, వివిధ సమస్యలపై పార్టీ పాలిసి గురించి కాంట్ గంభీర స్వరంతో - వివిధ సైకిల్ కంటే గంటలు క్షణాల్లా దొర్లిపోయాయి. ఆయన సందేశం సంక్షిప్త సారాంశం ఇది: 'మిత్రులందరికీ - పార్టీ తరపున లాల్ బామ్, స్వాగతం. మమ్మల్ని పిలిపించిన దాంట్లో ముఖ్యమైనది - గత సంవత్సరం డిసెంబర్ లో వార్ ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటైన 'ప్రజాగెరిల్లా సైన్యం' ఈ డిసెంబర్ నాటికి ఒక

నా ప్రశ్నికే మరో మిత్రుడు నొచ్చుకున్నాడు. స్వాతంత్ర్య పోరాటం విజయం సాధించడానికి వందేళ్ళు పట్టిన సంగతి మరువరాదు. సకలైక్ ఉద్యమం సాధించింది ఎంతో ఉందని ఆయన అన్నారు. ఉద్యమ ప్రభావం ఉన్న ప్రాంతంలో ప్రజల్లో ప్రశ్నించే స్వభావం బాగా పెరిగింది. అందరినీ రాజకీయ నాయకుల్లో ఆకాంబిలిటీ పెరిగింది ఆ మిత్రుడు వివరించారు. ప్రశ్నించే స్వభావం కేవలం ఉద్యమ ప్రాంత ప్రాంతాలే పెరిగిందన్నది నిజం కాదు. రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి స్వయంగా రాష్ట్రంలో నిర్వహిస్తున్న అనేక గ్రామసభల్లో ప్రజల్లో దూకుతున్న ప్రశ్నలు ఇదే విధమైనవి స్పష్టం చేస్తున్నాయి. సకలైక్ ఉద్యమ ప్రాంతాల ఉన్న ప్రాంతాల్లో ప్రజలు ప్రశ్నిస్తారు. నిజమే అన్నట్లు ఆయుధాల్ని ప్రశ్నించే శైలి ఎక్కడ చేయలేదని అంటే నిజం. సకలైక్ ఉద్యమం అక్షయ నాయకుల ఆకాంబిలిటీని పెంచే 'ప్రెషింగ్ గ్రామ'గా ఉండటం కాదు కదా, అంతిమంగా 'రాజ్యాధికారం' చేజిక్కినవారికేమీ కదా పీరి అక్షయం. అందువల్ల ఉద్యమ పురోగతిని ఆ దిశగానే సమీక్షించాలన్నది నా వాదం.

స్వాతంత్ర్య పోరాటం పోలిక తేవడం పూర్తిగా అశక్తమని ఆ మిత్రుడికి చెప్పాను. 1857లో ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం జరిగి 1947లో దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. (అనలు: సకలైక్ ఉద్యమం దేశస్వాతంత్ర్యాన్ని ఇప్పటికే గుర్తింపజేసినదం వేరే సమస్య) 1857లో వారి కేరళం అక్కడే, త్వరలోనే ముగిసిపోయింది... చాలా కాలం స్థిరమైన అనంతరం 1920లో సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో మళ్ళీ ఉద్యమం పుంజుకుంది. 1947లో దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది. అలా చూస్తే సకలైక్ ఉద్యమం సైకిల్ కమాన్సు ఉద్యమం వారసత్వాన్ని క్షేమమే చేస్తోంది. సకలైక్ ఉద్యమం మనదేశంలో ప్రారంభమై మూడుపుర దళాల్లూ గడిస్తే, కమాన్సు ఉద్యమం ప్రారంభమై 8 దళాల్లూ దాటింది. కామ్రేడ్ సావిత్రి మా వాదప్రతివాదాల్ని వింటూ ఉండిపోయింది. తర్వాత మా చర్చలు మళ్ళీ సావిత్రి వైపుకి తిరిగాయి. ఎన్కోంటర్ లో ప్రత్యక్షంగా పాల్గొన్న త్వరిత తప్పించుకున్న అనుభవాలు ఉన్నాయా అని అడిగితే 'చాలా' అని చెప్పింది. అప్పరికాల ఆయుధాలను పేల్చగలవని, ఆ మేరకే శిక్షణ పొందానని ఆమె చెప్పింది. నల్లలం అడవుల్లో మిలీటరీ శిక్షణ పొందిన కామ్రేడ్స్ తనకి శిక్షణ ఇచ్చారని చెప్పింది. ఎన్కోంటర్ లో పాల్గొన్నప్పుడు-అవసరం లేనప్పుడు గుండ్లు పేల్చకుండా జాగ్రత్తపడ్డనని, అలా తూటాలు అదా చేయడం కూడా ముఖ్యమేనని ఆమె వివరించింది.

విప్లవా శిక్షించే కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నా అని అడిగితే - 'ఇంతలో కాట్టిన' అని నవ్వుతూ జవాబిచ్చింది. ఈలోగా దూరప్రాంతం నుంచి బ్యాటరీ వెలుగుతూ ఆరుతూ సావిత్రికి సంకేతాలు రావడం - ప్రారంభమైంది. తాను మానివచ్చిన మమ్మల్ని అక్కడే ఉండమని చెప్పి ఆమె వెళ్ళింది. సావిత్రి మా నుంచి దూరం వెళ్ళి పీకట్లో కలిసిపోయాక - ఏదో విచిత్రమైన స్వరంతో చేసిన ద్వని వైట్ గా వినిపించింది. ఆ స్వరం సావిత్రిచేసిన - ఆ ద్వని ఆమె కామ్రేడ్స్ అందిస్తున్న సంకేతమని నాకు అర్థమైంది. సావిత్రి గంట వరకూ మళ్ళీ తిరిగి రాలేదు.

స్థావరం చేరాము

ఆమె వెళ్ళి, వచ్చేలోగా... అప్పుడుమా బ్యాటరీ వెలుతురు సంకేతాలు కనిపిస్తూ వచ్చాయి. గంటసేపు ఎక్కడున్నామా... మట్టుపట్టి విమోచం, ఎవరువారో తెలిసి గుట్టల్లో... అల్లరాల్లో... నిర్జీవంగా తప్పలేదు. గంట తర్వాత వెళ్ళి, తిరిగి వచ్చిన కామ్రేడ్ సావిత్రి 'మనల్ని రాజీవం' అని చెప్పింది. మరీ ఆ బ్యాటరీ వెలుతురుచేయని అడిగితే 'అల్లు రాజీవం (వేల) కొల్లొచ్చే' అన్నావో. ఆమె అప్పరికాల అభిప్రాయం చెప్పారోంది నాకు అనిపించింది. కామ్రేడ్ ఇక్కడే అగితే, మళ్ళీ నేనే తిరుకుపోయా' అని ఆమె హామీ ఇచ్చింది. ఇప్పుడు మమ్మల్ని డెన్ కే తిరుకుపోలేని పరిస్థితి ఉండొచ్చుంది - నేను అనుకున్నాను. చేసేదేమిటో అందరం కామ్రేడ్ అక్కడే ఏకాంతంగా తిరుకుంటున్నట్లు స్పష్టమైంది. మనకు బండలు కూడా అల్లగా... అనిపిస్తున్నా మా రాయి. మా సంబంధమే మా మూలు కొక్కాయి... చరిమంది మమ్మల్ని కొంచెం కూడా రక్షించలేకపోయాయి. అప్పటికి నేను ఆ కేసును విచారణకు సమర్పించాను అనుకునే ఉన్నా చరి మాత్రం చిత్రాంగం పెట్టలేదు. చరిలో 'చిత్రాంగం' కంటే వరకే నడుమని నాకు అర్థమైంది. కొద్ది సమయం గడిచాక మళ్ళీ మా ప్రయాణం ప్రారంభమైంది. మళ్ళీ మామూలే... మళ్ళీ తిరిగి, చాలామంది అందరు, రెండు చేతులు అన్ని త్యాగిని గుట్టలు... గంటలు గడిచాక రెండు గుట్టల మధ్యలో పున్న సున్నటి లోయ మధ్యకే వెళ్ళాం. మమ్మల్ని కూర్చోమని... మా మార్గదర్శి మళ్ళీ గుట్టలపై, పీకట్లో కలిసిపోయింది. మళ్ళీ సంకేత ద్వని... కామ్రేడ్ ఒక బ్యాటరీ వెలుగు గుట్ట దిగిపోయింది. దగ్గరికి వచ్చాక అక్కడ పాల్గొన్నా చాలామంది మూనిషియర్ లు.

కామ్రేడ్ మహాదర్

చెప్పాం. ప్రజలకి 'సమాచార హక్కు' ఉండాలన్నది ఏజెంసీమహారం అభిప్రాయమని ఆయనకి చెప్పి ఆయన సంతోషించారు. కామ్రేడ్ మహాదర్ - పీపుల్స్ వార్ మెడకే జిల్లా కమిటీ కార్యదర్శి, దక్షిణ రెండుగా ప్రాంతీయ కమిటీ సభ్యుడు, మమ్మల్ని పిలిపించి చిన్న దళం కాదని, మెడకే జిల్లా కమిటీమేమని అన్నాడు మాకు అర్థమైంది. మెడకే జిల్లా నర్సాపూర్ అడవుల్లో మేమున్నామని కామ్రేడ్స్ మా అల్లి జట్టి తెలిసింది. తెల్లవారింది. మేం పుల్లతో దంబరానం కానిచ్చాక - రుచివచ్చిన 'బాచి-టీ' వచ్చింది. రాళ్ళ మధ్య బాల్కనీని పీకే వేస్తే అది పళ్ళి తొట్టెలా మారేపోయింది. ఎక్కడిమందో పళ్ళి తెచ్చి కామ్రేడ్ ఆ పళ్ళి తొట్టెను వింటు ఉంచారు. కామ్రేడ్ దళారంలో రాళ్ళమధ్య పొయ్యి వెలిగించి మా కోసం 'అల్పవారం' తయారుచేస్తున్నారని, అక్కడ గరిజితిపై దూర్లో చేస్తున్నది మగ కామ్రేడ్స్ కావడం - నాకు చాలా అనందమై, అక్కర్లేనీ కలిగింది. ఈలోగా రాత్రి మాకుదారి చూసిన కామ్రేడ్ సావిత్రి పురో యూనిషియర్, రైలింగ్ ప్రత్యక్షం అమ్మనకి - నేను అక్కర్లేపోయాను. రాత్రి దారిపెట్టిన, అమానుక, నిరుపేద, రెండుగా గరిజిని బాకీలా - 'కనిపించిన' ఈ 'రైలింగ్' సావిత్రినా. ఒక కామ్రేడ్ వచ్చి డిజిటలైజేషన్ దళారంలో వచ్చి బాగా రాస్తున్నారని అభినందించాడు. 'ఆయన మంచి గురించి చెప్పి, విమర్శలు కూడా బాగా రాశాయి. బాగా సమీక్షించారు. ఇన్ని సంవత్సరాల దళారం గురించి ఎవరూ పట్టించుకోలేదు' అని ఆయన మెచ్చుకుంటుంటే - నాకు ఒక నక్క సంకోచం... ఈ కామ్రేడ్ రైలింగ్ అందుకు ఉపయోగించిన విధంగా దళారంపై ప్రత్యక్ష రావడం పట్ల కామ్రేడ్స్ - కలిగింది. పురో యూనిషియర్, రైలింగ్ కాన్ దరించి ఉత్సాహంగా, 'మట్టికి పేల్చేలో

సంవత్సరం పూర్తి చేసుకోలేదని. ఈ సందర్భంగా పి.జి.ఎ. ఆవిర్భావ దినాన్ని జరుపుకోవాలని మేం నిర్ణయించుకున్నాం. కామ్రేడ్ పి.జి.ఎ.ని మేం గతంలో ఏర్పరచలేదని. 90ల్లో మాకు ఆ పరిస్థితులు ఉన్నాయి. సామర్థ్యం ఉంది. ఆ సమీ అలసత్వం చేయడం వల్ల చాలా నష్టపోయాం. కేం.క. నిర్ణయించిన కామ్రేడ్స్ క్యాం, సహా.మి. మురళిలను వింగులూరులో అరెస్టు చేసి, చిత్రాంగంకే గురిచేసి చివరకాకే కొమ్మాయి అడవుల్లో ఎన్కోంటర్ గా చిత్రాంగం. ఈ కామ్రేడ్స్ అమరలైన డిసెంబర్ 2న పి.జి.ఎ.ని ఏర్పాలు చేసుకున్నాం. మేం పి.జి.ఎ.ని ఏర్పాలు చేసుకోవడం వల్ల - డోసిటీ సాంకేతికతలో కుండాపోయింది. ప్రపంచ విప్లవోద్యమంలో కూడా 'మన', పిలిచున్న వంటి దేశాల్ని చూస్తే ప్రజా సైన్యాన్ని నిర్మించుకుని ముందుకు పోతున్నాం. మేం పి.జి.ఎ.ని ఏర్పాలు చేసుకున్న ఈ సంవత్సరం కాలానికి ముందు మేం 'దిద్దుబాటు' వంటి కార్యక్రమాల్లో ఉండి శత్రువును సరిగ్గా దెబ్బతీయలేకపోయాం. ఇప్పుడు పరిస్థితి మారింది. పి.జి.ఎ.లో 16నం. వారిని చేర్చుకుంటున్నామని విమర్శిస్తున్నాం. అనేక మంది విప్లవోద్యమంలోకి వస్తున్నారు. వారిని వర్తన హక్కు, ఎక్కడకే లేదు. కానీ మొత్తంగా 16 సం.లొ పూర్తి చేర్చుకుంటున్నామా? వివిధ సమస్యలవారు ఉన్నారు. మరీ ప్రజాత్వం దీనికి కట్టుబడి ఉండో? మొన్న నల్లదం జిల్లాలో పని పొంది చంపేశారు. గొప్పలాపురం గ్రామంలో 13 సం.ల యాదన్న అనే బాం సంపాం. నాయకుడిని పట్టుకుని ప్రజలందరి ముందూ చిత్రాంగంను పట్టి చంపారు. పి.జి.ఎ.ని ఏర్పాలుచేస్తూ సామ్రాజ్యవార వ్యతిరేక పోరాటం సాగిస్తున్నాం. ప్రెసిడెంట్ కి లింకలైన్ చేసి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు కలుపుతున్నాం. ఈ పోరాటంలో మేం పాల్గొని చిత్రాంగం చేస్తున్నాం.

ఈ సౌకర్యాల చేపడతననే - ఎత్తగడల వరంగా మారుకుండా ప్రదేశాల్లో మిమ్మకు ప్రాంతాల్ని ఏర్పరుస్తాం. ఇప్పుడు సమ్మోచేసి కూలి వెంసుకొవడం వల్ల ఒక మేరకి పరిస్థితుల్లో మరుగుదల ఉన్నప్పటికీ - మొత్తంగా కార్మికుడి జీవితంలో మార్పు అనేది ఉండదు. మూల్యం ఇటు భూస్వామ్యం, అటు పితృస్వామ్యం వల్ల, రాజకీయంగా ఎదిగనివ్వకపోవడం వలన - సతమతమవుతున్నాడు.

ఇప్పుడు అనేక పద్ధతుల్లో చంద్రబాబు ద్వారా గ్రామాలను, ఇంకా వివిధ సంస్థల పేరుతో, పరికాల పేరుతో ముందుకొస్తున్నప్పటికీ - శ్రీలంక వచ్చిన వరకే, ఉపయోగించుకుంటున్నాడు. బహిరంగ సలకే లోపించుకునే వరకే వాళ్ళు బ్యాంకుల్లో లోన్లు ఇప్పిస్తామో, ఇంకా అనేక ఆశలు చూపించి, ప్రచారం చేస్తున్నారు. అవి మూల్యం ప్లితిగతుల్ని ఏమాత్రం మార్చలేవు.

ప్రభుత్వం ప్రసంగబాంకు వర్తకం లోనే తెచ్చుకుని ఏడాదా వల్ల రైతాంగం ఆత్మహత్యల పాలోతున్నాడు. వాటిని నివారించాలింది సోయి, చట్టసవార్లు కఠినమైన విన్న చూస్తున్నారు. కనాలో రాజకీయం చేస్తున్నాడు.

కరెంటు వార్తల్లో ఉద్యమిస్తే చైరాబాద్లో కాల్యలు జరిపారు. నరసింహుల ఆర్థిక విధానాలు పట్టినప్పటింది రైతులు ఉద్యమించేందుకు కడులుతున్నాడు.

ఈ ఉద్యమాల్ని అనేకమంది 'పో'లాంటి పట్టు తెచ్చున్నారు. బెర్రెరిస్టు యాక్ అంటున్నారు. రేపాద్వైపు వదిలి బెర్రెరిజాని కనిపిస్తుంది. గిట్టుబాటు దరలసేం మార్కెట్లో రైతాంగం లోల్లపడితే అది బెర్రెరిస్టు యాక్ కిందికి వస్తుంది. మూల్యం అత్యాచారాలకి వ్యతిరేకంగా ప్రజలు కదిలితా అది బెర్రెరిస్టు యాక్ కిందికి వస్తుంది.

గతంలో మార్కెట్లో జైల్లో ఉన్నవాళ్ళు ఇప్పుడు పోలో తెచ్చున్నారు. ఆ రోజు ఎవరూల్నినీ వాచా, ఎప్పుడూ, బాదానే వ్యతిరేకించినవాళ్ళు ఇప్పుడు అధికారంలోకి వచ్చి పోలోని తెచ్చున్నారు.

ప్రజలు తిరుగుబాటుకి సిద్ధం అవుతున్నాడు. నిరవస్థులకు 'బీఎస్సీ' పేర చేసుకొని మేనేజ్మెంట్ చేస్తున్నాడు. మరొకటి, ఉద్యమితులగా సరైన జీవితాల్ని తీసుకోవడం అనేక ఇబ్బందులు పడుతున్నాయి.

శ్రీలంకా వచ్చిన మనదేశంలో ఉన్న పరిస్థితికి, ఈ బాటకలు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన పరిస్థితికి మార్పు ఏముంది - గమనించాల్సి కరుతున్నాడు. మనదేశానికి ఈ గతి పట్టుదాకి కారణం ఏమిటో అలోచించాలి.

అమెరికా సెలెబ్రిటీ మీదే వాణిపాటు 'పో'లో పట్టు తెచ్చున్నారు. అమెరికా ఏజెంట్లను చంద్రబాబు నాయుడు దీనికి మద్దతు ఇస్తున్నాడు.

బి.జె.పి. హిందూ పానిజాన్లు తెస్తోంది.

పోలోకి వ్యతిరేకంగా సమీకరణం కావాలి. సోదానిని ప్రజాస్వామ్య వాదులకి ప్రజలకి విస్తృతం చేస్తున్నాడు.

చివరిగా - పీపుల్స్ గెరిల్లా ఆర్మీలో చేరామి, ఈ ఆర్మీని బలపరచాలి అన్న విక్షణ ప్రజలకి పలువు ఇబ్బందులు.

ఈ అడవిదారే విప్లవ రహదారి

కార్యకలాపాలి చూపి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆ చట్టానికి ప్రజల మద్దతు కూడగట్టి ప్రభుత్వం చేస్తున్న సందర్భంలో - ఆ చట్టం పరిధిలో మీ పాటికి తిసుకురావాలన్న మీరు ప్రత్యేకంగా వ్యతిరేకించే ఉద్దేశ్యం ఉందా? ● కొందరుంటే ఉదాహరణకి దానిని నానాదాగానే వదిలి కాంగ్రెస్ నేతలు - పీపుల్స్ వార్స్ ఆ సంస్థలతో కలసి ఉండే సందర్భం కాదని చెప్పిన మాట నిజమే. కొందరు సామాజికంగా, ఇదియంలాటికేలా మాట్లాడుతున్నారన్న కారణమంది పీపుల్స్ వార్స్ సేవార్లు కూడా మాట్లాడుతున్నాడు. చంద్రబాబు ముమ్మల్ని ఆ చట్ట పరిధిలో తెచ్చి ప్రభుత్వం చేస్తున్నాడు. ఆ మేరకు మాకు ఆనాగాన ఉంది.

□ మీరు కూడా బి.జె.పి. దగ్గర్లోంచి అయిదుదాలు తెచ్చుకుంటున్నారా? మరొక్కటింది తెచ్చుకుంటున్నాడు - అనే చర్చ లేవనెత్తుతున్నాడు కూడా. ఆ కొందరు మీమ్మల్ని పోలో పరిధిలోకి తేవడం నమంజుమనే వాదనకి మీ జవాబు ఏమిటి?

● మా రాష్ట్రములో స్వయంగా రాయకన్నం - శత్రు అయిదుదారుమే మా అయిదుదారం అని. శత్రువు మీద దాడిచేసి అయిదుదాలు తెచ్చుకుంటున్నాం. కొన్ని అమీ తరాలు చేసుకుంటున్నాం. కొన్ని సార్లైనీ మంచి కొనుగోలు చేస్తున్నాం. కొన్ని సార్లైనీ మంచి గుంజుకుంటున్నాం. మాకు ఏ ఇతర దేశాల్లోంచి అయిదుదాలు రావడం కానీ, శిక్షణ ఇప్పుడు కానీ జరగట్లేదు. అయితే ఎవరీటి.ఈ.శిక్షణ ఇస్తోంది ప్రభుత్వం పెట్టే ప్రచారం చేస్తోంది. ఎల్.టి.టి.ఈ.లో పనిచేసే బయటికి వచ్చినవాళ్ళు గతంలో ఎప్పుడూ శిక్షణ ఇచ్చారు. ఇప్పుడు దానికంటే వదిలి తిట్లు ఎక్కువ శిక్షణ పొందగలం. ఎందుకంటే మేం మిలటరీ సెక్షన్ల అధ్యయనం చేస్తున్నాం. మాకు మేమే శిక్షణ ఇచ్చుకుంటున్నాం. ఆవరంపైనే వివిధ దేశాలను శిక్షణ ఇచ్చే విధంగా కూడా అలోచిస్తున్నాం. ఇంకే దగ్గర్లోంచి అయిదుదాలు, శిక్షణ రావాలి మేం అనుకోవట్లేదు. అయితే భావనాస్వామ్యం కలిగిన వారి దగ్గర్లోంచి మేం శిక్షణ తీసుకుంటాం. పెరు, పీపుల్స్ వార్స్ మంచి తీసుకుంటాం, మేం ఇంకెవరైనా ఇచ్చాల్సిందంటే ఇస్తాం.

□ మీరు శిక్షలు విధించటం, అయిదు జరిపడంలో క్రూరుత్వం, అమానవియమైన పద్ధతులు అనుసరిస్తున్నారని విమర్శ ఉంది కదా? గతంలో బాంగ్లాదేశ్ కూడా ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించారు. ఒకేసారి కాకుండా - గంటలు గంటలు యాతనపడి

విస్తోవద్దమంది బలోపేతం అవుతున్న క్రమంలోనే ఇలాంటి చేపట్టడం, ఆలోచించడం జరుగుతుంది.

ఇది మూలకం. ముఖ్యంగా దళిత మూలకం. పేద మూలకం ఇబ్బందికరంగా ఉన్న సమస్య. సంపూలు పెట్టినా కూడా, ఇది వ్యవస్థలో ముడిపడి ఉన్న అంశమే. కాబట్టి ఆ మేరకి ప్రజల్ని ప్రేరేపిస్తున్నామనే ఈ విధానానికి వ్యతిరేకంగా కొంతకాలం సోదాల్ని ఉంది. కులసమయానికి వస్తే - రెండు గ్లాసుల పద్ధతి, ఆగ్రకుల దాడులు, అత్యాచారాలు మా దృష్టికి వచ్చిన వాటిని పట్టించుకుంటున్నాం. ఎప్పుడో ఒకసారి అప్పట్లు కాకుండా నిరంతర కార్యక్రమం ఉండాలి అలోచిస్తున్నాం.

భూస్వామి విధానంలో పాటు కులాన్ని కూడా నిర్మూలించానికి ప్రజల్ని సమీకరించాలి. ఆగ్రకుల అణచివేత మాత్రమే కాకుండా, వివిధ కులాల మధ్య కూడా అణచివేత అణచివేత, చిన్నచూపు సాధనాలున్నాయి. పట్టుబట్టి సోగిట్టుకోవడానికి చాలా టైమ్ పడుతుంది. ఆ ప్రాసెస్లో అలోచించడం శతృత్వ కేటాయింపడం కొనసాగుతుంది.

ఇది మొత్తం ఒకసారి చేసే కార్యక్రమం కూడా కాదు. మొత్తం మీద మా దృష్టిలో ఉంది. దీన్ని సాగిల్చాలి అవసరం కూడా ఉంది కాబట్టి మా శత్రులు అటువైపు కేటాయింపడం, కేంద్రీకరించడం జరుగుతుంది.

ఇప్పటికీ చేసిన వర్క్ సరిపోదు. ఇంకా చాలా చేయాలి అవసరం ఉంది.

□ మీరు అందర్నీ పి.జె.పి.లో చేరమని అంటున్నారు. రైతులు గానీ, కూలిలు గానీ, శ్రీలు గానీ విభిన్న సమస్యలతో బాధపడేవారు తక్షణ ఉపశమనాన్నే కోరుకుంటారు. కొందరు 'తెంకొంకా' వస్తే చాలమందింటారు. గిట్టుబాటు దళ, కూలి రేటు, వేతనం పెంపు, కరెంటు చార్జీల తగ్గింపు - ఇలా అనేక సమస్యలున్నాయి. పి.జె.పి.లో చేరామనే సుప్రదత్తం, తెగింపు అందరికీ ఎలా సాధ్యం? నిర్బంధం వల్ల - మీరు ఆర్జనైజ్ చేసి వాళ్ళ సమస్యలకి తక్షణ పరిష్కారాలు చూపే స్థితిలో లేరు. వాళ్ళు పి.జె.పి.లో చేరామనే తెగింపు తెచ్చుకోలేరు. నిర్బంధం పెరుగుతోంది కాబట్టి ఈ గ్యాం వానాటికి సెగిగి అవకాశం కనిపిస్తోంది. ఎలా అదిగమిస్తామ?

● మీరు మాట్లాడేవింటే ఆర్థికవార కోణానికి సంబంధించినది. ప్రజలు ఆ సమస్యలనుచే మా దగ్గరకు వస్తున్నారు. ఆ సమస్యల్ని పరిష్కరించే క్రమంలో గతంలో మేం కొంత మిస్సవడం, అదే ఆర్థికవారంలోకి సోవడం కూడా జరిగింది. వాటిని సమీకరించుకుని రాజ్యాధికారం వాస్తవంగా చేసుకోవాలనే చైతన్యాన్ని కూడా కల్పించాలి అవసరం ఉందని అనుకున్నాం. ఎక్కువ నిర్బంధం తీసుకోవద్దున్నాం. దానికి అనువైన నిర్మాణరూపాన్ని ఎలా చేపట్టాలనేది చూడాలి. కచ్చి చూడండి. పీపుల్స్ ఉద్యమం పీపుల్స్ రంగునే పాలి పులుతుంది. మేము కూడా ఆ పద్ధతుల్లోనే నిర్మాణం చేపట్టి ప్రజలతో ఆర్జనైజ్ చేస్తాం. ప్రజలకే మాకు మధ్య గ్యాం తీసుకురావాలనుకున్నాం. దాన్ని పూర్తికావడం కోసం మేం నిరంతరం క్రమిస్తున్నాం. 85లో వాడు ఆర్థికజీవ సమస్యలనుచే మా దగ్గరకు వస్తున్నారు. ఆ సమస్యల్ని పరిష్కరించే క్రమంలో గతంలో మేం కొంతకాలం జలైల దగ్గర, గిట్ట దగ్గర, బాయిల దగ్గర వండుకొని తిన్నాం. మళ్ళీ మా మధ్యే అవుతుంది చర్చ జరిగింది. ఇది ప్రజలనుంచి అవసరం చేసే విషయం, కాబట్టి వండుకు తిండం కాదు ప్రజల కాడికి చేయాలి ఉద్యమి, తిండం - అనే పద్ధతుల్లో సోమా. ప్రజలు కూడా దుఃఖించారు, బాధపడ్డారు. ఆ తర్వాత వాళ్ళే దగ్గరికి తీసుకున్నాం. వాళ్ళనుంచే అనేక సాధనాల్ని సాధించాము మాకు. మీరు పెళ్ళిదొడ్లో ఉండొద్దు, గెరిల్లా యుద్ధానికి అది అనుకూలమైనది కాదు అన్నాడు. ప్రజల సూచనలు కూడా మిలటరీ యాంగిల్ నుంచి చూస్తే వచ్చినవే. దానికి తగ్గట్టే మా విషయం రూపొందించు కున్నాం. ఉద్యమం వాస్తవంగా లాంటిది. మధ్యకి తెలివితే అటూ ఇటూ పాకుతుంది. ప్రజలకి దూరమయ్యారు. అదేవల్లే వున్నాడు - అని వాడికి ప్రచారం చేస్తున్నాడు. పగలు అదేవల్లే ఉంటున్నాం. రాల్ కింగ్ ఫొటోలు. ప్రజాసమస్యల్ని చేపడుతున్నాం. సంపూర్ణ పడుతున్నాం. వాడికంటే విధానాలు వాడికి ఫొటోలు. దానికి నిరంధ్రంగా ఉద్యమాన్ని ఎలా ముందుకు తీసుకెళ్ళాలనే విధానాలు మేం రూపొందించుకుంటాం.

□ పోలోని జనరల్ గా వ్యతిరేకించటం సరే. ఏదేకీ గూడవార సంస్థల విచ్చిన్న

వ్యవస్థ అని మేం సుస్పష్టంగా నిర్వచించుకుంటానే ఉన్నాం. ప్రస్తుత విధానాలవల్ల కూడా ఇది బాటకలు స్వాతంత్ర్యమేమీ ప్రజలు అర్థం చేసుకోవడానికి ఏమి పడుతుంది.

□ ఉద్యమం బలంగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో కూడా జోగి, బనిపిని వంటి దురాచారాలు, కుల రేటులు - ఉన్నాయి కదా?

● మా దళాలు తిరిగి ప్రాంతాల్లో కొంత వాళ్ళు మాట్లాడినా, నిర్దిష్ట కార్యక్రమం అనేది లేదు. ఈ నిర్బంధంలో - చిరాలను పనిచేయకపోవడం, ప్రజా సంపూలు నిర్బంధం పనిచేయకపోవడం - అలాగే జోగి, బనిపిని సమస్యల్ని కొందరు మా ముందు పడుతున్నాయి... మాకో సిద్ధాంతం వచ్చిన అవగాహన ఇతే ఉంది కానీ నిర్మూలించాలంటే... శతృత్వ సమీకరించుకోవడం కేటాయింపుకొవడం జరగాలి. కొంత టైమ్ పడుతుంది.

విస్తోవద్దమంది బలోపేతం అవుతున్న క్రమంలోనే ఇలాంటి చేపట్టడం, ఆలోచించడం జరుగుతుంది.

ఇది మూలకం. ముఖ్యంగా దళిత మూలకం. పేద మూలకం ఇబ్బందికరంగా ఉన్న సమస్య. సంపూలు పెట్టినా కూడా, ఇది వ్యవస్థలో ముడిపడి ఉన్న అంశమే. కాబట్టి ఆ మేరకి ప్రజల్ని ప్రేరేపిస్తున్నామనే ఈ విధానానికి వ్యతిరేకంగా కొంతకాలం సోదాల్ని ఉంది. కులసమయానికి వస్తే - రెండు గ్లాసుల పద్ధతి, ఆగ్రకుల దాడులు, అత్యాచారాలు మా దృష్టికి వచ్చిన వాటిని పట్టించుకుంటున్నాం. ఎప్పుడో ఒకసారి అప్పట్లు కాకుండా నిరంతర కార్యక్రమం ఉండాలి అలోచిస్తున్నాం.

భూస్వామి విధానంలో పాటు కులాన్ని కూడా నిర్మూలించానికి ప్రజల్ని సమీకరించాలి. ఆగ్రకుల అణచివేత మాత్రమే కాకుండా, వివిధ కులాల మధ్య కూడా అణచివేత అణచివేత, చిన్నచూపు సాధనాలున్నాయి. పట్టుబట్టి సోగిట్టుకోవడానికి చాలా టైమ్ పడుతుంది. ఆ ప్రాసెస్లో అలోచించడం శతృత్వ కేటాయింపడం కొనసాగుతుంది.

ఇది మొత్తం ఒకసారి చేసే కార్యక్రమం కూడా కాదు. మొత్తం మీద మా దృష్టిలో ఉంది. దీన్ని సాగిల్చాలి అవసరం కూడా ఉంది కాబట్టి మా శత్రులు అటువైపు కేటాయింపడం, కేంద్రీకరించడం జరుగుతుంది.

ఇప్పటికీ చేసిన వర్క్ సరిపోదు. ఇంకా చాలా చేయాలి అవసరం ఉంది.

□ మీరు అందర్నీ పి.జె.పి.లో చేరమని అంటున్నారు. రైతులు గానీ, కూలిలు గానీ, శ్రీలు గానీ విభిన్న సమస్యలతో బాధపడేవారు తక్షణ ఉపశమనాన్నే కోరుకుంటారు. కొందరు 'తెంకొంకా' వస్తే చాలమందింటారు. గిట్టుబాటు దళ, కూలి రేటు, వేతనం పెంపు, కరెంటు చార్జీల తగ్గింపు - ఇలా అనేక సమస్యలున్నాయి. పి.జె.పి.లో చేరామనే సుప్రదత్తం, తెగింపు అందరికీ ఎలా సాధ్యం? నిర్బంధం వల్ల - మీరు ఆర్జనైజ్ చేసి వాళ్ళ సమస్యలకి తక్షణ పరిష్కారాలు చూపే స్థితిలో లేరు. వాళ్ళు పి.జె.పి.లో చేరామనే తెగింపు తెచ్చుకోలేరు. నిర్బంధం పెరుగుతోంది కాబట్టి ఈ గ్యాం వానాటికి సెగిగి అవకాశం కనిపిస్తోంది. ఎలా అదిగమిస్తామ?

● మీరు మాట్లాడేవింటే ఆర్థికవార కోణానికి సంబంధించినది. ప్రజలు ఆ సమస్యలనుచే మా దగ్గరకు వస్తున్నారు. ఆ సమస్యల్ని పరిష్కరించే క్రమంలో గతంలో మేం కొంత మిస్సవడం, అదే ఆర్థికవారంలోకి సోవడం కూడా జరిగింది. వాటిని సమీకరించుకుని రాజ్యాధికారం వాస్తవంగా చేసుకోవాలనే చైతన్యాన్ని కూడా కల్పించాలి అవసరం ఉందని అనుకున్నాం. ఎక్కువ నిర్బంధం తీసుకోవద్దున్నాం. దానికి అనువైన నిర్మాణరూపాన్ని ఎలా చేపట్టాలనేది చూడాలి. కచ్చి చూడండి. పీపుల్స్ ఉద్యమం పీపుల్స్ రంగునే పాలి పులుతుంది. మేము కూడా ఆ పద్ధతుల్లోనే నిర్మాణం చేపట్టి ప్రజలతో ఆర్జనైజ్ చేస్తాం. ప్రజలకే మాకు మధ్య గ్యాం తీసుకురావాలనుకున్నాం. దాన్ని పూర్తికావడం కోసం మేం నిరంతరం క్రమిస్తున్నాం. 85లో వాడు ఆర్థికజీవ సమస్యలనుచే మా దగ్గరకు వస్తున్నారు. ఆ సమస్యల్ని పరిష్కరించే క్రమంలో గతంలో మేం కొంతకాలం జలైల దగ్గర, గిట్ట దగ్గర, బాయిల దగ్గర వండుకొని తిన్నాం. మళ్ళీ మా మధ్యే అవుతుంది చర్చ జరిగింది. ఇది ప్రజలనుంచి అవసరం చేసే విషయం, కాబట్టి వండుకు తిండం కాదు ప్రజల కాడికి చేయాలి ఉద్యమి, తిండం - అనే పద్ధతుల్లో సోమా. ప్రజలు కూడా దుఃఖించారు, బాధపడ్డారు. ఆ తర్వాత వాళ్ళే దగ్గరికి తీసుకున్నాం. వాళ్ళనుంచే అనేక సాధనాల్ని సాధించాము మాకు. మీరు పెళ్ళిదొడ్లో ఉండొద్దు, గెరిల్లా యుద్ధానికి అది అనుకూలమైనది కాదు అన్నాడు. ప్రజల సూచనలు కూడా మిలటరీ యాంగిల్ నుంచి చూస్తే వచ్చినవే. దానికి తగ్గట్టే మా విషయం రూపొందించు కున్నాం. ఉద్యమం వాస్తవంగా లాంటిది. మధ్యకి తెలివితే అటూ ఇటూ పాకుతుంది. ప్రజలకి దూరమయ్యారు. అదేవల్లే వున్నాడు - అని వాడికి ప్రచారం చేస్తున్నాడు. పగలు అదేవల్లే ఉంటున్నాం. రాల్ కింగ్ ఫొటోలు. ప్రజాసమస్యల్ని చేపడుతున్నాం. సంపూర్ణ పడుతున్నాం. వాడికంటే విధానాలు వాడికి ఫొటోలు. దానికి నిరంధ్రంగా ఉద్యమాన్ని ఎలా ముందుకు తీసుకెళ్ళాలనే విధానాలు మేం రూపొందించుకుంటాం.

□ పోలోని జనరల్ గా వ్యతిరేకించటం సరే. ఏదేకీ గూడవార సంస్థల విచ్చిన్న

వచ్చిపోయేదేదంగా మీరు కావాలనే తంకి బదులు, దొక్కల్లో కాల్యప్రారంభం విమర్శ పుంది. మొన్న నిజామాబాద్ కోవర్ట్ వాళ్ళు సంధర్భంలో కూడా మీరు వివరాని అని క్షమించి పదిలేసిన గిరిజనుడు 'లింగా' - కేవలం మీరు కొట్టిన డెబ్బల గాయాలవల్లే తరువాత చర్చియాలను పట్టిపోయింది కదా.

● ఇటువంటిది కొన్ని కిందిమంది అవగాహనలేమి వల్ల జరుగు తున్నాయి. దీనిల్లో నేనుకూడా ఒక భాగితుడినే. అవగాహన లేనప్పుడు కాళ్ళు, చేతులు తీసేయడమనేది జరుగుతోంది. అయితే అట్లా చేయడం సరేది కాదని చెప్పి ప్రేమించి ఎదుకోవడం వచ్చింది. గతంలో 'దివ్యబాటు' ఉద్యమం సంధర్భంగా కూడా ఈ 'ఇతం', 'దేవాత్మ' వంటి కార్యక్రమాలను సరిగ్గానే చేస్తున్నామ - అని సమీకరించాం. సరే, బాంగ్లాదేశ్ దానినాదానికైతే మేం సమాధానం కూడా రాకం. ఆయన పూర్తిగా అలోచనావిధానంలోనే రైతులతో అయ్యాడు. అయితే, మాకు సంబంధించిన లోపాలను మేం ఎప్పుటికప్పుడు సమీకరించి సరిచేసుకోవడం జరుగుతోంది. సమాజం ముఖ్యంగా ప్రజానికం అనిపించుకునే, ఇబ్బందిపడి పరిస్థితుల్లో ఉండకుండా చేయాలి అవసరం ఉంది. మాకు కూడా అటువంటి సుధానిని ఏం లేదు. గతంలో పాపిల్లు జరిగినాయి. కొన్ని సంఘటనల్లో - దేవాత్మల్ని చేయాలనుకుంటే చనిపోవడం జరిగింది. అటువంటిది కూడా సమీకరించుకున్నాం. ఈ ఎదుకోవడం ఇంకా కిందికి తీసుకుపోవాలనే అవసరం ఉంది. మా ప్రేమయం లేకుండానే కింద కొంతమంది యాక్టివిస్టులు చేయడం జరుగుతోంది. వాళ్ళకి ఎదుకోవడం, క్రమశిక్షణ నేర్చి ఈ పద్ధతులని మార్చుకుంటారు. మార్పుదానికి సీయన్ కృషి చేస్తున్నాం.

□ మీరు పి.జె.పి. వార్షికోత్సవాన్ని సెలబ్రేట్ చేస్తున్నామంటున్నారు. మీరుకూడా కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ వారసులుగానే బావిస్తున్నాం కదా. దేశంలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ప్రారంభమయి 80 సంవత్సరాలు దాటింది. తరువాత పీజీ... మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం నక్సలైట్ ఉద్యమం... రెండు దశాబ్దాల క్రితం మీ పాక్కి ప్రారంభం... ఇచ్చి జరిగిన కేవలం ఏడాది క్రితం మీరు పీపుల్స్ గెరిల్లా ఆర్మీ ప్రారంభించా మంటున్నారు. ఇంత సుదీర్ఘకాలంలో ఎన్ని అశేషాత్కారాలు జరిగాయి. మీ 'మనదే అడుగు' పదనానికి ఇంత గౌరవం తీసుకుని పైగా దీన్ని మీరు విజయంగా ఎట్లా చెప్పికుంటారు? అందిమంగా మీ లక్ష్యమైన రాజ్యాధికార సాధనం ప్రస్తుతం ఎంత దూరంలో వున్నారా? గతంలో ఒకసారి చారుమజాదార్ 4-5 సంవత్సరాలలో విజయసాధించినట్లు చెప్పిన ఉదాహరణకూడా ఉంది కదా. మీరు 'దీర్ఘకాలం సాయుధ పంధా' అనే మాటలతో సరిపెట్టుకుండా - మనం ఈ దశలో ఉన్నాం, అందిమ విజయసాధనకి ఇంతకాలం పడుతుంది - అనే

చిరుగుల్ని కుట్టుకుంటున్న శావేరి

ప్రశ్నలూ - జవాబులూ

మనందరే ప్రజలం ముగిశాక ప్రశ్నలు - జవాబుల పట్టు ప్రారంభమైంది.

□ పీపుల్స్ వార్స్ చేర్చినందుకే 'పో'లోకి వ్యతిరేకిస్తున్నారా?

● కాదు. 'పో'లో అభివృద్ధి నిరోధకం. వారే మీద అయిదు పరిచేయడం ఆ

అడవిలోపున్న వార్షికోత్సవం చంద్రబాబుతో

చట్టం తెచ్చున్నారు. గతంలో అప్రకటిత విషయం ఉన్నా ఇప్పుడు విషయం ఉన్నా మా పరిస్థితుల్లో మార్పులేదు. 'పో' వల్ల ప్రధాన ఆర్జనైజ్మెంట్ వైసీ కర్నాటక నిర్బంధం అవసరమైంది. దానికనుగుణంగా మా పని పద్ధతుల్లో మార్పులు తెచ్చి నిర్మూలించాం.

'పో'లో చట్టం వల్ల అంతిమంగా ప్రజలు సౌకర్యాలకి సిద్ధమై - మాకి అనుకూల పరిస్థితి ఏర్పరుతుంది.

□ అయిదుదాలు నక్సలైట్ ఉద్యమానికి కొత్తకాదు కదా. గతంలో దళాలు ఉండేవి, ఇప్పుడు పి.జె.పి. అనే నేరు వచ్చినంత మార్గాల లేదా ఏమిటి?

● ఇంతకు ముందు దళాలు రాజకీయ, నిర్మాణ, మిలటరీ కర్తవ్యాల నిర్వహించేవి. అందుకే బాధ్యత విస్తారం ఉండేది. ఇప్పుడు అన్ని సారేనే చేస్తున్నాం. పి.జె.పి. మాకు ఒక పుస్తకం తీసుకొచ్చింది. మిలటరీ చర్యల్లో, రాజకీయ నిర్మాణ చర్యల్లో ఒకే దళం పనిచేయకుండా - రెండూ చేసేకది పనిచేయడం కోసం - ఉపయోగపడుతుంది. మాకు ఆ తేరకు రిజల్టు చూస్తే - పి.జె.పి. సత్యులొచ్చింది.

□ సోషలిం కౌత్ కోవర్ట్ పూర్ణాన్ని ఎదుర్కోవడంలో పి.జె.పి. గతంలోని దళాలకంటే మెరుగ్గా ఉపయోగపడుతుందా?

● 'కోవర్ట్' ఇప్పుడు అయిదు జరుపుతున్నాం. ఇది ఒక్కోలో కూడా అయిదు అయిదు. అయిదు ఇది అమెరికా, ఇజ్రాయిల్ గూడవారి సంస్థలు శిక్షణ ఇచ్చి రూపొందిస్తున్న పూర్ణం. 'కోవర్ట్'ని ఎదుర్కోవడానికి, పి.జె.పి. నిర్మాణకి ఎటువంటి సంబంధం లేదు.

□ స్వాతంత్ర్యం బాటకమని చెప్పి పాక్కి, ఇక్కడ స్వతంత్రస్వామ్యం ప్రభుత్వం ఉన్నదని వివాదా గుర్తించని పాక్కి - దృష్టిలో - ఇప్పుడు డబ్బుల్లీ. వల్ల గౌరవాలివేసే వల్ల కలిగి సస్థం అవసరంగా ఏముంటుంది. ఇక్కడ 'పో'దానికి - పాక్కి దృష్టిలో - గతంలో 'ఉన్నా' మాత్రం ఏమిటి? ఇప్పుడు అందోళన ప్రకటిస్తూవారంటే పాక్కి తన గత నిర్వచనాల్ని, దృక్పథాల్ని విస్తృతం చేస్తుంటుందా?

● అదైతే ఏమీ లేదు. గతం నుంచి కూడా ఇది 'అవు'వలన - అర్థమాస్వామ్య

వచ్చిపోయేదేదంగా మీరు కావాలనే తంకి బదులు, దొక్కల్లో కాల్యప్రారంభం విమర్శ పుంది. మొన్న నిజామాబాద్ కోవర్ట్ వాళ్ళు సంధర్భంలో కూడా మీరు వివరాని అని క్షమించి పదిలేసిన గిరిజనుడు 'లింగా' - కేవలం మీరు కొట్టిన డెబ్బల గాయాలవల్లే తరువాత చర్చియాలను పట్టిపోయింది కదా.

● ఇటువంటిది కొన్ని కిందిమంది అవగాహనలేమి వల్ల జరుగు తున్నాయి. దీనిల్లో నేనుకూడా ఒక భాగితుడినే. అవగాహన లేనప్పుడు కాళ్ళు, చేతులు తీసేయడమనేది జరుగుతోంది. అయితే అట్లా చేయడం సరేది కాదని చెప్పి ప్రేమించి ఎదుకోవడం వచ్చింది. గతంలో 'దివ్యబాటు' ఉద్యమం సంధర్భంగా కూడా ఈ 'ఇతం', 'దేవాత్మ' వంటి కార్యక్రమాలను సరిగ్గానే చేస్తున్నామ - అని సమీకరించాం. సరే, బాంగ్లాదేశ్ దానినాదానికైతే మేం సమాధానం కూడా రాకం. ఆయన పూర్తిగా అలోచనావిధానంలోనే రైతులతో అయ్యాడు. అయితే, మాకు సంబంధించిన లోపాలను మేం ఎప్పుటికప్పుడు సమీకరించి సరిచేసుకోవడం జరుగుతోంది. సమాజం ముఖ్యంగా ప్రజానికం అనిపించుకునే, ఇబ్బందిపడి పరిస్థితుల్లో ఉండకుండా చేయాలి అవసరం ఉంది. మాకు కూడా అటువంటి సుధానిని ఏం లేదు. గతంలో పాపిల్లు జరిగినాయి. కొన్ని సంఘటనల్లో - దేవాత్మల్ని చేయాలనుకుంటే చనిపోవడం జరిగింది. అటువంటిది కూడా సమీకరించుకున్నాం. ఈ ఎదుకోవడం ఇంకా కిందికి తీసుకుపోవాలనే అవసరం ఉంది. మా ప్రేమయం లేకుండానే కింద కొంతమంది యాక్టివిస్టులు చేయడం జరుగుతోంది. వాళ్ళకి ఎదుకోవడం, క్రమశిక్షణ నేర్చి ఈ పద్ధతులని మార్చుకుంటారు. మార్పుదానికి సీయన్ కృషి చేస్తున్నాం.

□ మీరు పి.జె.పి. వార్షికోత్సవాన్ని సెలబ్రేట్ చేస్తున్నామంటున్నారు. మీరుకూడా కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ వారసులుగానే బావిస్తున్నాం కదా. దేశంలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ప్రారంభమయి 80 సంవత్సరాలు దాటింది. తరువాత పీజీ... మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం నక్సలైట్ ఉద్యమం... రెండు దశాబ్దాల క్రితం మీ పాక్కి ప్రారంభం... ఇచ్చి జరిగిన కేవలం ఏడాది క్రితం మీరు పీపుల్స్ గెరిల్లా ఆర్మీ ప్రారంభించా మంటున్నారు. ఇంత సుదీర్ఘకాలంలో ఎన్ని అశేషాత్కారాలు జరిగాయి. మీ 'మనదే అడుగు' పదనానికి ఇంత గౌరవం తీసుకుని పైగా దీన్ని మీరు విజయంగా ఎట్లా చెప్పికుంటారు? అందిమంగా మీ లక్ష్యమైన రాజ్యాధికార సాధనం ప్రస్తుతం ఎంత దూరంలో వున్నారా? గతంలో ఒకసారి చారుమజాదార్ 4-5 సంవత్సరాలలో విజయసాధించినట్లు చెప్పిన ఉదాహరణకూడా ఉంది కదా. మీరు 'దీర్ఘకాలం సాయుధ పంధా' అనే మాటలతో సరిపెట్టుకుండా - మనం ఈ దశలో ఉన్నాం, అందిమ విజయసాధనకి ఇంతకాలం పడుతుంది - అనే

వచ్చిపోయేదేదంగా మీరు కావాలనే తంకి బదులు, దొక్కల్లో కాల్యప్రారంభం విమర్శ పుంది. మొన్న నిజామాబాద్ కోవర్ట్ వాళ్ళు సంధర్భంలో కూడా మీరు వివరాని అని క్షమించి పదిలేసిన గిరిజనుడు 'లింగా' - కేవలం మీరు కొట్టిన డెబ్బల గాయాలవల్లే తరువాత చర్చియాలను పట్టిపోయింది కదా.

● ఇటువంటిది కొన్ని కిందిమంది అవగాహనలేమి వల్ల జరుగు తున్నాయి. దీనిల్లో నేనుకూడా ఒక భాగితుడినే. అవగాహన లేనప్పుడు కాళ్ళు, చేతులు తీసేయడమనేది జరుగుతోంది. అయితే అట్లా చేయడం సరేది కాదని చెప్పి ప్రేమించి ఎదుకోవడం వచ్చింది. గతంలో 'దివ్యబాటు' ఉద్యమం సంధర్భంగా కూడా ఈ 'ఇతం', 'దేవాత్మ' వంటి కార్యక్రమాలను సరిగ్గానే చేస్తున్నామ - అని సమీకరించాం. సరే, బాంగ్లాదేశ్ దానినాదానికైతే మేం సమాధానం కూడా రాకం. ఆయన పూర్తిగా అలోచనావిధానంలోనే రైతులతో అయ్యాడు. అయితే, మాకు సంబంధించిన లోపాలను మేం ఎప్పుటికప్పుడు సమీకరించి సరిచేసుకోవడం జరుగుతోంది. సమాజం ముఖ్యంగా ప్రజానికం అనిపించుకునే, ఇబ్బందిపడి పరిస్థితుల్లో ఉండకుండా చేయాలి అవసరం ఉంది. మాకు కూడా అటువంటి సుధానిని ఏం లేదు. గతంలో పాపిల్లు జరిగినాయి. కొన్ని సంఘటనల్లో - దేవాత్మల్ని చేయాలనుకుంటే చనిపోవడం జరిగింది. అటువంటిది కూడా సమీకరించుకున్నాం. ఈ ఎదుకోవడం ఇంకా కిందికి తీసుకుపోవాలనే అవసరం ఉంది. మా ప్రేమయం లేకుండానే కింద కొంతమంది యాక్టివిస్టులు చేయడం జరుగుతోంది. వాళ్ళకి ఎదుకోవడం, క్రమశిక్షణ నేర్చి ఈ పద్ధతులని మార్చుకుంటారు. మార్పుదానికి సీయన్ కృషి చేస్తున్నాం.

□ మీరు పి.జె.పి. వార్షికోత్సవాన్ని సెలబ్రేట్ చేస్తున్నామంటున్నారు. మీరుకూడా కమ్యూనిస్టు ఉద్యమ వారసులుగానే బావిస్తున్నాం కదా. దేశంలో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమం ప్రారంభమయి 80 సంవత్సరాలు దాటింది. తరువాత పీజీ... మూడున్నర దశాబ్దాల క్రితం నక్సలైట్ ఉద్యమం... రెండు దశాబ్దాల క్రితం మీ పాక్కి ప్రారంభం... ఇచ్చి జరిగిన కేవలం ఏడాది క్రితం మీరు పీపుల్స్ గెరిల్లా ఆర్మీ ప్రారంభించా మంటున్నారు. ఇంత సుదీర్ఘకాలంలో ఎన్ని అశేషాత్కారాలు జరిగాయి. మీ 'మనదే అడుగు' పదనానికి ఇంత గౌరవం తీసుకుని పైగా దీన్ని మీరు విజయంగా ఎట్లా చెప్పికుంటారు? అందిమంగా మీ లక్ష్యమైన రాజ్యాధికార సాధనం ప్రస్తుతం ఎంత దూరంలో వున్నారా? గతంలో ఒకసారి చారుమజాదార్ 4-5 సంవత్సరాలలో విజయసాధించినట్లు చెప్పిన ఉదాహరణకూడా ఉంది కదా. మీరు 'దీర్ఘకాలం సాయుధ పంధా' అనే మాటలతో సరిపెట్టుకుండా - మనం ఈ దశలో ఉన్నాం, అందిమ విజయసాధనకి ఇంతకాలం పడుతుంది - అనే

వచ్చిపోయేదేదంగా మీరు కావాలనే తంకి బదులు, దొక్కల్లో కాల్యప్రారంభం విమర్శ పుంది. మొన్న నిజామాబాద్ కోవర్ట్ వాళ్ళు సంధర్భంలో కూడా మీరు వివరాని అని క్షమించి పదిలేసిన గిరిజనుడు 'లింగా' - కేవలం మీరు కొట్టిన డెబ్బల గాయాలవల్లే తరువాత చర్చియాలను పట్టిపోయింది కదా.

● ఇటువంటిది కొన్ని కిందిమంది అవగాహనలేమి వల్ల జరుగు తున్నాయి. దీనిల్లో నేనుకూడా ఒక భాగితుడినే. అవగాహన లేనప్పుడు కాళ్ళు, చేతులు తీసేయడమనేది జరుగుతోంది. అయితే అట్లా చేయడం సరేది కాదని చెప్పి ప్రేమించి ఎదుకోవడం వచ్చింది. గతంలో 'దివ్యబాటు' ఉద్యమం సంధర్భంగా కూడా ఈ 'ఇతం', 'దేవాత్మ' వంటి కార్యక్రమాలను సరిగ్గానే చేస్తున్నామ - అని సమీకరించాం. సరే, బాంగ్లా

"ఎన్కౌంటర్' ఎడిటర్లు ఉరితయ్యాలి..."

తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని ప్రత్యేకించి ఎన్కౌంటర్ - దళితదళం పట్టుకుంటూ ఎన్కౌంటర్ తేనెండుకు ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నాడు. ప్రతి ఎన్కౌంటర్ నందికా తెలుగుదేశం నేతల్ని టార్గెట్ చేసి ఏడుగులు కురిపిస్తూనే ఉంది.

'ఎన్కౌంటర్' పత్రిక అంటే 'తెలుగుదేశం' పార్టీకి జర్నలిజంనే పట్టింది. తెలుగుదేశం కార్యకర్తల్లో నేతల అనుచరుల్లో ఎన్కౌంటర్ పట్ల ద్వేషం పెట్టుకుంది. అప్పటికే దళితదళంపై రెండుసార్లు జరిగిన దాడుల గురించి గత సంచికలో పేర్కొన్నాము.

తె.దే.త్రేబల్స్ దళితదళం పట్ల రగులుతున్న ద్వేషానికి, అసహనానికి అద్దం పట్టే పుటల 1984 మే నెలలో జరిగింది. ఆ రోజుల్లో విశాఖపట్టణంలో జరిగిన తెలుగుదేశం

ఈ కరపత్రానికి నెం.48/10.6.1984లో ఎన్కౌంటర్ ప్రచురించింది. దీనికి సాయింట్ల వారిగా దళితదళం జవాబు కూడా రాశాడు. "నన్ను పురితీయమంటారా? నేను ప్రాసనని అబద్ధాలని తేలినపుడు నేను అందుకు సంసిద్ధుడనే" అని రాశాడు దళితదళం.

ఈ కరపత్రం వార్త అప్పటి ఆంధ్రభూమి దినపత్రికలో "ఎడిటర్లను ఉరితీయమంటోంది తెలుగు యువత" అనే శీర్షికతో వచ్చింది.

కేవలం మంత్రులు శాసనసభ్యులైన సదరు ఎడిటర్ల ఆరోపణలు చేసినందుకే తమ రక్తం ఉడుకెత్తిపోతాడని తెలుగు యువత ఆవేశాన్ని వ్యక్తపరుస్తోంది. అయితే ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావు ఎన్కౌంటర్ ఎడిటర్లను ఉరితీసే వారి రక్తాన్ని చల్లబరుస్తూనే లేదా శాసనసభ్యులు, మంత్రులైన విచారణ జరిపే వారిని సస్పెండ్ చేస్తూనే వేసి

ఈ సంచికలో పేర్కొన్న "హత్యాచరణం" - దళితదళం ఈ విధంగా ముందే బయటపెట్టిన కారణంగా - ఆ రోజు అయిదు కౌన్సిలు ఉండొచ్చని మనం ఊహించవచ్చు. ఆ తర్వాత దళితదళం న్యాయపరంగా కట్టడి చేయడానికి దేశం నేతలు ప్రయత్నించారు. 1985 ఆగస్టు నెలలో - ఎన్కౌంటర్ ఎన్కౌంటర్ పై పట్టిన కేసుల వివరాలు గత సంచికలో ప్రస్తావించాము. కేసుల ద్వారా అక్షణం సాధించగలిగేదేమీ లేదన్న అభిప్రాయం కలిగిన ఎన్కౌంటర్ లోక్సభ్యులందరూ 'ఓన్లీ బిల్లు' తేవాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వచ్చింది.

విఫలయత్నం - పుస్తకం

"ఎన్కౌంటర్" జర్నలిజాన్ని ఏమి చేయాలి? మన అక్కడెక్కడా గురించి అవమానకరంగా ఏదైనా రాతలు రానే పత్రికలను ఏమి చేయాలి? మీరే చెప్పండి" అని స్వయంగా అప్పటి ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావు - కమెంట్, ఎన్కౌంటర్ వంటి పత్రికలని చూసింది - పాత్రికేయుల ముందు తన బాధని

కనిపించేది. దళితదళం కలం కదిలితే... నోరు విప్పితే.... రాజకీయాలకే గుండెపోటు వచ్చేది. ఇక ఎన్కౌంటర్ సంచికల్లోని వ్యక్తికి అంశాలపై దాడులు, వ్యాఖ్యానాలు, దూషణలు సహజంగానే అగ్రహారగలిగిస్తాయి.

బెదిరింపులకే బెదిరడు, దాడులకే అదరడు, నిర్బంధ చట్టాన్ని విధించగలడు, న్యాయసౌకర్యానికి వెనుదిరుగుడు - దళితదళంపై కట్టడి చేయడం పాఠకులకే జీవనమైన సమస్య అయింది.

శ్యాం ఉప్పలతపరకూ దున్నరాజకీయాల గుండెల్లో డైనమిట్టు ముట్టించే సరిని అతను అవసరి, దళితదళంపై సంచితకాలం అంతం చేయడం తప్ప అతడి నోరుమూయించే మార్గం లేదని 'శత్రువులు' నిర్ధారణకే వచ్చారు.

వెరసెయింది అభిమానుడే అంతానీ "హత్యాచరణం" రచన ప్రారంభమైంది. అర్ధదశాబ్దం దున్నరాజకీయాల గుండెల్లో 'యెదుర్కోవచ్చు'దంగాల్ని మోగించిన కలంపూర్వక మట్టా కుట్రమేపాలు కమ్యూనికేషన్ ప్రారంభమైంది.

దున్నరాజకీయం వర్తమానంలో గుడ్లపాకలకముందే పాముపట్టెల జాతకాలు చెప్పగలిగినవాడు, వెయ్యి కళ్ళతో సెనూ రాజకీయాలను చూసే సుందరి గల్లివరకూ జరిగే రాజకీయాలను వ్యాఖ్యానించే గుడ్లపాకలకముందే వచ్చినవాడు - తనమట్టా ముప్పార మూకలు బిగిస్తూనే ముప్పారవ్యాపారాన్ని గమనించలేదా!

ఈ ప్రతికే సమాధానం వెతికే ముందు మనం - చానంటే లెక్కలేని దళితదళం దీరమన్నప్రశ్నలు, అదర్భంకం అత్యజలిదానం చేయగల అత్యుత్సాహాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.

దళితదళం తనపైనే హత్యాచరణాన్ని గురించి రాసినపుడు నెం.90/25-7-1984 నటి సంచికలో తను తీసుకునే జాగ్రత్తల్ని గురించి ఇలా రాసుకున్నాడు :

"నా దగ్గరకు అర్హులైన వారూ పాఠకులున్నూ వుంటారు. వాళ్ళతో మాట్లాడతానే వుంటాను. అలాగే నేనే స్వేచ్ఛగా ఎక్కడచేతే అక్కడ తిరుగుతానే వుంటాను. కానీ ప్రతి సెంటిమెంటునీ వెయ్యికళ్ళతో గమనిస్తూ వుంటాను."

ముప్పారమూకలు చేసే హత్యా ప్రయత్నాలు ఆసాదుకు ఒక నిరాయుధ వ్యక్తి ఇంతకంటే ఏం చేయలేదన్నది నిజమేకానీ ఈ చర్యలు ఆ పాఠకులకే ప్రయత్నాలను ఎంతమాత్రం విసిరిం చేయలేదన్నది కూడా నిజమే.

దళితదళంపై తనను హత్య చేసేందుకు ఏదో ఒక పథకం సిద్ధం అవుతున్న సంగతి - మాచాయగానైనా తెలియదని అనుకోవడం కష్టం. అతడు చావును లెక్కచేయకపోవచ్చు కానీ తనపై హత్య వధకం రూపుదిద్దుకుంటోందని తెలిసినపుడు కనిపించే తన

ప్రారాజకీయ రక్షణ కల్పించమని పోలీసుల్ని ఎందుకు కోరలేదనే ప్రశ్న ఎవరైనా రావచ్చు. (దళితదళం హత్యలో పోలీసుల అసహనపుద ప్రాతినిధిగా తర్వాత ప్రస్తావిస్తాను) నెం.50 - ఎన్కౌంటర్ సంచికలోనే దళితదళం ఇలా రాశాడు :

"... గతంలో మహానాడులో నాపై దౌర్జన్యం జరపడాన్ని, ప్రయత్నించినపుడు నేను పోలీసు లెక్కల్ని ఇస్తే ఆ రోజు మూకల్ని పోలీసులు ఇప్పటివరకూ ఎటువంటి ఎంక్వయిరీ చేయలేదు. నాకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం సుందరి న్యాయం జరగలేదని నేను మాత్రం లా ఆండ్ ఆర్డర్ నా చేతిలోకి తీసుకోను. కానీ నా జాగ్రత్తనే నేను మాత్రం వుంటాను. అలా వుండటం కూడా నా దృష్టిలో పీరికతనం మాత్రం కాదు."

దళితదళంపై తనను హత్య చేసే కుట్రగురించి ముందే కొంత తెలుసుకున్నాడని కొన్ని సూచనలు ఉన్నాయి.

"నన్ను చంపేస్తారు లేదా ఏమైనా చంపి ఆ హత్యా నేరం నాపైనే వెళ్ళుతారు. హత్యనేరం వెళ్ళినా తాత్కాలికంగానే నా గొంతు నొక్కగానూ -కాబట్టి నన్ను హత్య చేసే అవకాశం ఎక్కువ" అని దళితదళంపై వివిధ రోజుల్లో చెప్పేవాడని - ఆయాన విచారణకరూ "నిజమునోహం" వ్యాఖ్యానించారు.

దళితదళం మరణానంతరం సుశీలా దళితదళంపై సంపాదకత్వంలో వెలువడిన ఎన్కౌంటర్ సంతాన సంచికలో ఇలా రాశారు: "దళితదళంపై చంపాలనే పథకం పదిరోజుల ముందుగానే సిద్ధమైపట్టు దళితదళంపై తెలుసుకు. కానీ పోలీసు వాళ్ళని ఆడిగా సరిఅయిన సూచనలే అవిస్తుంది అత్యంత పోషకం వలన దళితదళంపై తన జాగ్రత్తలో తాను వుండాలనుకోవడం జరిగింది. అవిధంగా వారం రోజుల గడిచినా ఎటువంటి 'అలాగే' లేకపోవడం వలన తాత్కాలికంగా అపవధకం మానుకొన్నారని అంతగానుకోవడం జరిగింది".

దళితదళంపై కేసీల కాలంలో అత్యంత సన్నిహితంగా, అత్యధికంగా వెలిగిన విచారణకు అక్షేపం రాసిన మాటలిది. (దళితదళం చనిపోయిన కొంతకాలానికి అక్షేపం కూడా అసహనపుద పరిస్థితుల్లో మరణించడం మరో (ట్రాజెడీ). దీన్ని జడ్జి దళితదళంపై తన హత్యాచరణకే ఏదో ఒక

మహానాడులో - ఎన్కౌంటర్ ఎడిటర్లను ఉరితీయాలని, ఉన్నతస్థి తాము నరికిపారేస్తామని - హెచ్చరిస్తూ - తెలుగు యువత" పేరిట ఒక కరపత్రం పంపిపెట్టబడింది. ఆ కరపత్రం పూర్తి పాఠం ఇది:

'ఎన్కౌంటర్' ఎడిటర్లను ఉరితీయాలి లేదా తెలుగు యువత హెచ్చరిక :

అరుకొట్ల అంధ్రుల ఆదరాధిపత్యాలును పార్టీస్థాపించిన అవినీతికాలములోనే మారగిస్తారు. మన అన్నగారు. శ్రీ సందమూరి లాకరామారావు గారు పార్టీ ఎన్నికల ప్రచారములో అన్న అవినీతిని అంతమొందిస్తామని, మనపార్టీకి చెందినవారినైనా అవినీతికి పాల్పడతే ప్రజలముందు వారిని వుంచి, ఏదీ దీనస్థంభములకు త్రోవకట్టి ఉరితీయిస్తామని భవదము చేసారు. తానికోసము అన్న ఎప్పుడూ కట్టుబడి వున్నారు. చేసిన భవదము నెం.వేళ్ళి దైర్ఘ్యము అవినీతికి పాల్పడినవారు ఎటువంటివాడినా ఎంత సలుకుబడి వున్నా శిక్షించగల స్థావరం, పట్టుదల మన నాయకుడిలో వున్నాయని ఎవరూ కాదనలేని సగ్గు సత్యం. అయితే మచ్చలేని మన లాకరామారావు పరిపాలనపై బురదపెట్టే, రోప్పగుంట్లో నుంచి పుట్టుకొచ్చిన కమెంట్, ఎన్కౌంటర్ లాంటి పత్రికలు చేసే ఆరోపణలు మనము ఎవరూ సహించరాదు. ఎన్కౌంటర్ పత్రిక దగులాల్ ఎడిటర్ హింగిరి దళితదళంపై, వేపమైన పరిశాలలను ఉపయోగిస్తూ తెలుగుదేశం పార్టీ మంత్రులపైన, శాసనసభ్యులపైన చేసే ఆరోపణలకు, రక్తం ఉడుకెత్తిపోతుంటే తెలుగు యువత నిర్లక్ష్యం చేయవలసిందేనా? మన అన్నగారు ఆరోపణలను ఖండించకపోవటము: ఆ మూర్ఖుడు దళితదళంపై శిక్షించకపోవటం విచారకరము. వాడు చేసే ఆరోపణలను విచారించి అవి వ్యాఖ్యానాలు, బాధ్యులైనవారిని పార్టీ నుండి సస్పెండ్ చేయటము కాక వారిని కఠినంగా శిక్షించాలని. అవి బోగ్స్ వార్తలయితే, అటువంటి గాలికుబ్బు ప్రాస, మన పార్టీ ప్రతిష్ఠను, అన్నగారి నైతిక విలువలను కించపరుస్తున్న ఆ వెదవని వెంటనే ఉరితీయవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. అన్న ఉన్నతస్థి, పార్టీ వరుపు ప్రతిష్ఠాకాసము తెలుగు యువత ఒక సరియైన నిర్ణయం తీసుకొని బోగ్స్ రాతలు రానే ఆ పత్రిక ఎడిటర్ హింగిరి దళితదళంపై నరికిపారేయగలమని హెచ్చరిస్తున్నాము.

తనను చంపేందుకు ప్రయత్నం గురించి - తోనే యొన ఉపకరణం

నెం.50/25-7-1984 నటి ఎన్కౌంటర్ సంచిక "ఎన్కౌంటర్ ఎడిటర్లను చంపేందుకు ఉపకరణం పథకం రెడి?" అనే కవర్ స్టోరీతో వెలువడి సంచలనం రేపింది.

ఈ కవర్ స్టోరీలోనే దళితదళంపై కలం నుంచి "నా దృష్టిలో హత్యలు చేసేవాళ్ళు, చేయించేవాళ్ళు పీరికే వెరదలు. ఎందుకంటే శత్రువు సజీవంగా వుంటే వాళ్ళు పోరాడలేరు. అందుకనే శత్రువును అంతమొందించి నూశంగా బ్రతకాలనుకోవాలి" అనే ప్రసిద్ధవాక్యాలు వెలువడ్డాయి. ఈ వ్యాసాన్ని దళితదళంపై రచనల్లో ఉల్లేఖించినదిగా పేర్కొన్నప్పుడు

"నాన్న అనేది మీరు ఈ వ్యాసం చదువుతున్నంత నిజమే. అలాగే మన రాష్ట్రంలో "ములుకోలు" పత్రిక ఎడిటర్ పోతే అలాంటి పత్రికలు ఎన్నో పుట్టుకొచ్చాయి. అదే విధంగా నేను పోతే ఈ పత్రికలను మరొకడు సదుపయోగం. అదే కాదు సమస్య. ఎన్కౌంటర్, కమెంట్ పత్రికలు ప్రాధులూనీ అవకాశం లేని విధంగా, అవినీతి రహితంగా కులతత్వాన్ని, దురంగంగా చరిత్ర పుటల్లో అత్యున్నతమైన స్థానం సాధించే విధంగా చక్కని పరిపాలనను కొనసాగించండి. అదే మేము కోరుతున్నది మా వేదన అనేదన అదే" అని రాశాడు దళితదళం.

వెళ్ళవోసుకున్నారు. అందుకు 'ఓన్లీ బిల్లు' వంటి నల్లపట్టాల్ని సృష్టించనక్కర్లేదని ఇప్పుడున్న చట్టాలతోనే అలాంటి పత్రికలపైన చర్య తీసుకోవచ్చని విలేకరులు అనాడు ముఖ్యమంత్రి నుంచి ఖండితంగా చెప్పారు.

ఎన్కౌంటర్ వంటి పత్రికల్ని అణచేందుకు ప్రభుత్వం 'ఓన్లీ బిల్లు' తీసుకుపోతోందని సర్కూలా వ్యాపించిపోయింది.

దళితదళంపై వారంతో ఎన్కౌంటర్, కమెంట్ వంటి రాజకీయ పత్రికల సమావేశం జరిగింది. "ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిటీకల్ బీరూటాడక్ట్ అసోసియేషన్" అప్పా' ఏర్పడింది. దళితదళంపై 'అప్పా'కి అధ్యక్షుడయ్యాడు. 'ఓన్లీ బిల్లు'పై పోరాటాని తీర్మానం జరిగింది.

జర్నలిస్టుల్లో మేధావుల్లో, రాజకీయ పక్షాల్లో - ఓన్లీ బిల్లు పట్ల ఏడుగులున్న వ్యతిరేకత ప్రభుత్వాన్ని కలవరపరిచింది. ఈలోపు 'స్టేట్ రివ్యూయర్ కేసు'లో ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ముఠికొక్కటి ఏడుగులూంటే తిప్పు వెలువరించింది.

వివిధ 'ఓన్లీ బిల్లు'ను అసెంబ్లీ ముందుంచేయడం ప్రభుత్వం వెనుకబడే వేసింది. వివిధ కి ఆ ప్రయత్నాన్ని మొత్తంగా విరమించుకుంది.

అయితే ఏ 'తలనెప్పి'ని వదులుకోవాలని పాఠకులకై 'ఓన్లీ బిల్లు'ని తలనెప్పి - 'తలనెప్పి' - ఎన్కౌంటర్ మిగిలే ఉంది. ఆ 'తలనెప్పి'ని ఎలాగైనా వదులుకోవాలనే అసహనం, అతులక నేతల్లో పెరిగిపోయాయి.

కుటుంబాలు కుప్పకొన్నాయి

ఎన్కౌంటర్ ప్రతి సంచిక - రాజకీయాలకే కాల సర్దులా

ఎన్కౌంటర్ దళితదళంపై

సాహసానికి, సమరస్ఫూర్తికే జేజేలు చెబుదాం! తప్పల్ని తప్పలుగా, ఒప్పల్ని

అల్లా మెహర్జాన్ తో గధాపహిల్యాన్

(దేవుడు దయచూపిస్తే గాడిదే సహిల్యాన్)

11

స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి అభినందించటం గంగారామ్ కి చాలా ఆనందం కలిగింది.

"మీరు మీ పాజివ్ ఇంకా స్ట్రాంగ్గా చేసుకోడానికి ఇదే మంచి అవకాశం సార్" అన్నాడు పాపారామ్.

"ఇప్పుడే అందిన వార్త" అంది చిలక టీ.వి.లో న్యూస్ రిడర్స్ అనుకరిస్తూ.

ఇద్దరు అదిరిపోతే చిలక వేపు చూశారు. "అమెరికాలో అన్యాయం అంద్రప్రదేశ్ హోమ్ మినిస్టరు గారిని న్యూయార్క్ మెడికల్ సైన్స్ హాస్పిటల్ చేర్చారు. ప్రపంచ ప్రముఖ వైద్యుడు డాక్టర్ క్రైబెర్ట్ అయిన అలోగ్యాన్ పర్యవేక్షిస్తున్నాడు" అంది చిలక.

"దానికేలా తెలిసింది న్యూస్" అనుమానంగా అడిగాడు గంగారామ్. "దీని పంజరం టీ.వి. దగ్గర ఉంది కదా! మొత్తం ప్రపంచం న్యూస్ అంతా తెలుసుదానికి"

గంగారామ్ వెనుకలో ఆనందం కనిపించింది.

"పాపారామ్ చూశావా దేముడు మన ప్రాధ్వల విన్నాడు. ఇంకొక్కటి ఇదే పదవిలో నేను కొనసాగాలని దక్షం పెట్టుకున్నాను కదా! అందుకే హోమ్ మినిస్టర్ ని ఇంకొక్కొక్కటి అమెరికాలోనే ఉంచుతున్నాడు దేవుడు."

పాపారామ్ దగ్గడు. "ఆ విషయం బయటకు చెప్పటం బాధించదు సార్"

"ఎందుకు బాధించదు. ఎప్పుడు ఏ మినిస్టర్ కి రోగిలో న్యాయా, ఎప్పుడు ఏ మినిస్టర్ ఏగిరిపోతాడా, వాడుపోతే నాకు మినిస్టర్ య్యే వాస్తుంటుంది ప్రతి ఎమ్మెల్యే అనుకోవటం మామూలేనా?"

"అది మామూలే సార్! అది తప్పని కూడా నేను అనటం లేదు. రాజకీయం అంటేనే తోటివాడికి కీడుని కోరుకోవటం కదా! కాకపోతే ఆ విషయం తోటి వాళ్ళకూ ప్రజలకూ తెలికూడదు అంతే!"

"అవునును! తెలుస్తే చాలా అన్యాయం వుంటుంది - అన్నట్లు ఇందాకే అంటున్నాను నువ్వు - నా పాజివ్ ఇప్పుడే ఇంకా స్ట్రాంగ్గా చేసుకోవాలి అని - ఏమిటిది?"

"అదే సార్! ఒక వేళ అనుకోనిది ఏదయినా జరిగి మన హోమ్ మినిస్టర్ ప్రాణాలతో అమెరికా నుంచి తిరిగి వచ్చాడనుకోండి! వచ్చినాగానీ సి.ఎం. మిస్టర్లై హోమ్ మినిస్టర్ గా కంటిన్యూ చేయమనాలి! అంత బాగా మీరు పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకోవాలన్న మాట."

"కానీ ప్రస్తుతం ఈ డిప్యూటీ మంట్ పని చేస్తున్న తీరు తెన్నులు చూస్తోంటే ప్రజల్లో పేరు ప్రఖ్యాతులు తెచ్చుకోవటం కష్టమనుకుంటాను"

"ప్రజల్లో మీరు తెచ్చుకోవాలని ఎవరన్నాడు సార్. వాళ్ళు మెచ్చుకుంటే ఎంత మెచ్చుకోకపోతే ఎంత? మీరు పేరు తెచ్చుకోవటం ముఖ్యమంత్రి దగ్గరా, అయిన చుట్టూ ఉండే భజనపరుల వద్దా! అదే మీ భవిష్యత్తుకి ఉపయోగపడుతుందిగానీ ప్రజల్లోమంది? గొర్రెలు! ఒక గొర్రె ఎటుపోతే"

మిగతా గొర్రెలతో అభిషేయనట్లు ముందున్నవాడు ఎటు ఓటు వేస్తే - మిగతా అందరూ అభి వేస్తారు. అంటే ఆ ముందున్న వాడిని మనం మానేకే చేసుకుంటేవాలి."

గంగారామ్ కి పాపారామ్ మాటలు నచ్చలేదాగానీ వాటిల్లో నిజం ఉన్నట్లు మాత్రం అనిపించింది.

"అయితే ఇప్పుడు నేనేం చేయాలి?"

"ముందునన్ను మీ ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా వేసుకోవాలి"

"సార్! అసలువాకు ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా? ఇంకా వేసుకోవటం ఏమిటి?"

"మీరున్నాడు మినిస్టర్ అయ్యారు కాబట్టి నన్ను అసీదుమీరగా మీ ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా వేసుకోవచ్చు సార్! దీనివల్ల నాకు మీరు ప్రైవేట్ గా ఇప్పే జీతంకాక గుర్తుమీటు నుంచే అయినవేలు జీతం ఎక్స్ట్రా వస్తుందన్న మాట"

"అయితే ఇంకేం ఇవ్వాలి ఆర్డర్స్ యెం చేద్దాం - పద, ఫేవీకెళ్ళం!" పాపారామ్ తో పాటు సెక్రటరీయేట్ ని చేరుకున్నాడు. మన్నా

సెక్రటరీకి రింగ్ చేశాడు గంగారామ్. "గుడ్ మోనింగ్ సార్" అన్నాడు డ్రిస్టివల్ హోమ్ సెక్రటరీ మాయచంద్రన్.

"గుడ్ మోనింగ్ మాయచంద్రన్ గారు ఒకసారి వస్తారా?"

"ఇప్పుడే వస్తన్నా సార్" మరు నిమిషంలో మాయచంద్రన్, గంగారామ్ చాబెర్ట్ కొచ్చాడు.

"మాయచంద్రన్ గారు - ఇతను మీకు తెలుసు కదా! నా సెక్రటరీ - మిస్టర్ పాపారామ్"

"అయ్యా తెలికపోవటమేమిటి సార్! నిండా తెలుసు సార్! మొన్న ఈయన భార్య చీర ఎత్తిన చోటే నా భార్య కూడా చీర ఎత్తింది"

గంగారామ్ షాక్ అయిపోయాడు. అతని పరిస్థితి గమనించి పాపారామ్ చప్పున అడుగున్నాడు.

"మరేం లేదార్ - మా మనసే చందనా బద్దర్ షాలో చీరకొంటానికి వెళ్ళినప్పుడు అయిన భార్యకూడా అదే సమయంలో చీరకొంటానికి వచ్చిందట. అక్కడ ఇద్దరికీ పరిచయం అయిందన్న మాట! ఆ మాట చెప్పడానికి ఇలా అవసరం ఏమిటి అయిన బాష" అన్నాడు కంగారుగా.

"కొంచెం లాంగ్వేజ్ దా ప్రాబ్లెమ్ ఉందాది - గ్రామర్ ఏక్" అన్నాడు మాయచంద్రన్ నవ్వుతూ.

"మాయచంద్రన్ గారు! గ్రామర్ గురించి ఏదీ అవకండి! తెలుగుబాష తెలుగు ప్రజలు,

తెలుగు సంస్కృతి ఏనాడు గంగలో కలిసిపోయినవం - మీలాంటి వరాయి రాష్ట్రాల ఐ.ఎ.ఎస్.లు, ఐ.సి.యస్ ల వల్ల ఇప్పుడు కొత్తగా తెలుగు గ్రామర్ ని మీరు చిత్రపద చేసిందేమీ అలాకే రాను"

మాయచంద్రన్ గలగలనవ్వాడు. "మినిస్టర్ సార్ నిండా జోకు చేస్తారు - మీరు చెప్పింది నిండా నిజం సార్! నవ్వునిజం! తెలుగు వాండ్లు నిండా వెదవలు సార్! లేకపోతే వాండ్ల మీద, వాండ్ల పెండ్లాల మీద, పిల్లల మీద మా తమిళవాళ్ళు గ్రామర్ లేని డబ్బింగ్ సీరియల్స్ ఎందుకు రుద్దుతారు సార్? ఎందుకంటే తెలుగు వాళ్ళు నడిపి టీ.వి. ఛానెల్ వాండ్లు ఇంకా వరకు వెదవలుసార్! వరాయివాడి సాత్రంలే నిండా ప్రేమ సార్! అందుకే అరవసీరియల్స్ హిందీ సీరియల్స్ ఎగబడి తెలుగులోకి గ్రామర్ లేకుండా డబ్ చేసుకుని వాడుతుండారా! అదే మా తమిళ ఛానెల్ వాండ్లు చూడండి సార్! రొంబా ఇంటిలిజెంట్ తమిళ సీరియల్స్ నిండా తెలుగులోకి డబ్ చేసి వాళ్ళు నెత్తిన రుద్దుతారుగానీ తెలుగువాళ్ళ సీరియల్ డబ్ చేసుకోరు - ఎందుకే తెలిమాసార్?"

"ఎందుకు?" నవ్వుమంది పోతాంటే అడిగాడు గంగారామ్.

"అదిగూడా తెలిమిల్లనా సార్? తమిళ

వాళ్ళు తెలుగు ఛానెల్ వాళ్ళంత వెదవలు కాదార్ - మళ్ళీ పంజరం వస్తాడు" తెలుగు వాళ్ళకి బాలెంట్ ఇల్లె సార్ - నో బాలెంట్ - అందుకే బామిళ సీనియల్ రైట్స్ కొని తెలుగులో సీనియల్ తీస్తారు, బామిళ సీరియల్స్ కొని డబ్ చేసుకుంటారు - బామిళ ఐ.ఎ.ఎస్. ఐ.సి.ఎస్. వాళ్ళనే తీసుకొచ్చి ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ చేయకుంటారు సార్"

గంగారామ్, పాపారామ్ మొఖాలు ఎర్రగా అయిపోయినవం.

కానీ అతని స్టేట్ మెంట్ లో అప్పి నిజాత్ ఉండడం చేత నోరుపుసుకున్నారు.

కొద్దిసేపు వాళ్ళుద్దరిచి చూసి లోలోపల సంతోషించి పైకి జాలిపడి తనే బామిళ మార్తాడు మాయచంద్రన్.

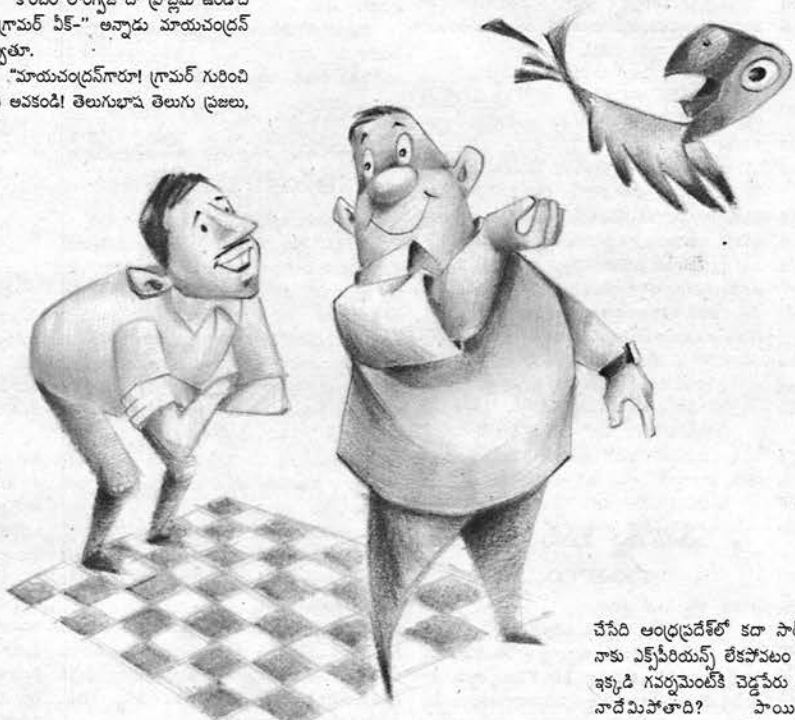
"ఇంతకూ ఏదో మాట్లాడాలని పిలిచారు - ఏమి కారణం చేసినా?"

బయటది పారిపోతే రాను" "అవును" వప్పుకున్నాడు గంగారామ్ "కొన్ని రోజులు వర్క్ చేస్తే ఎక్స్ పీరియన్స్ వస్తుంది మాయచంద్రన్"

"రొంబ నిజమే సార్! కానీ ఆ కొన్ని రోజులా పాపారామ్ సార్ వాడికి ఎక్స్ పీరియన్స్ లేకపోవటం వల్ల మీకు చెడ్డేమీ వస్తుంది"

పాపారామ్ ఇంకేం ఊరుకోదల్చుకోలేదు. "మీరు ఐ.ఎ.ఎస్. హోస్టింగ్ తీసుకున్న తర్వాత మరి మొదటిసారి వదవి లేకనే చేసినప్పుడు మీకేం ఎక్స్ పీరియన్స్ ఉందని - అయినా మీరు ఆ హోస్టింగ్ పని చేశారా లేదా?"

"అది వేరుసార్ - మేము ఐ.ఎ.ఎస్. - పనిచేసినా, చేయకపోయినా, పనితెల్లినా తెలికపోయినా - మమ్మల్ని కొక్కొక్క చేసేవాడెవరూ లేరు - అయినా నేను పని

"అదే ఆ బామిళకీకే వస్తన్నా! మా పాపారామ్ ని నా ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా వేసుకుంటాను" పాపారామ్ ని సపోర్ట్ చేస్తూ అన్నాడు గంగారామ్.

"రూల్ వప్పుకోమసార్" "అంతానే నేను చూసుకుంటాను" "అలా అంటే మీ ఇష్టంసార్" గంగారామ్ కి సంతోషం కలిగింది.

"ఓకే - నేను నా గెజిటివ్ పీ.వి.కి ఆర్డర్స్ డిక్లీట్ చేస్తాను - మీరు ప్రాసెస్ చేయండి."

"అలాగే సార్" "అతనికి అయిదువేలు జీతం కూడా ఏర్పాటు చేయాలి" "కన్ఫిరమ్ చేయండి సార్" "వచ్చాలేదు" మాయచంద్రన్ వెళ్ళిపోయాడు. వెంటనే గెజిటివ్ పీ.వి. రాసులు లోపలికొచ్చాడు.

అతనికి జరిగిందంతా చెప్పాడు గంగారామ్. "ఆ హోస్టింగ్ తన చెండా ఒకటి రికమండ్ చేస్తానని చెప్పి వాడి దగ్గర లక్షరూపాయలు అడ్వాన్స్ కొట్టేశాడు సార్. అందుకే పాపారామ్ వుండకూడదని ఏదో ఒక వంక చెప్పాడు" అన్నాడు రాసులు.

గంగారామ్ తో పాటు పాపారామ్ కూడా ఉలిక్కి పడ్డాడు. "ఏమిటి నా ప్రైవేట్ సెక్రటరీ హోస్టింగ్ కోసం లక్ష రూపాయలు ఇచ్చాడా?"

చేసేది ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కదా సార్ - నాకు ఎక్స్ పీరియన్స్ లేకపోవటం వల్ల ఇక్కడి గవర్నమెంట్ కి చెడ్డేమీ వస్తే నాదే మిహోతాది? పాయింట్ అండర్స్టాండ్ యుండా సార్?"

"మీరెన్నయినా చెప్పండి - పాపారామ్ నే నా ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా వేసుకుంటాను" పాపారామ్ ని సపోర్ట్ చేస్తూ అన్నాడు గంగారామ్.

"రూల్ వప్పుకోమసార్" "అంతానే నేను చూసుకుంటాను" "అలా అంటే మీ ఇష్టంసార్" గంగారామ్ కి సంతోషం కలిగింది.

"ఓకే - నేను నా గెజిటివ్ పీ.వి.కి ఆర్డర్స్ డిక్లీట్ చేస్తాను - మీరు ప్రాసెస్ చేయండి."

"అలాగే సార్" "అతనికి అయిదువేలు జీతం కూడా ఏర్పాటు చేయాలి" "కన్ఫిరమ్ చేయండి సార్" "వచ్చాలేదు" మాయచంద్రన్ వెళ్ళిపోయాడు. వెంటనే గెజిటివ్ పీ.వి. రాసులు లోపలికొచ్చాడు.

అతనికి జరిగిందంతా చెప్పాడు గంగారామ్. "ఆ హోస్టింగ్ తన చెండా ఒకటి రికమండ్ చేస్తానని చెప్పి వాడి దగ్గర లక్షరూపాయలు అడ్వాన్స్ కొట్టేశాడు సార్. అందుకే పాపారామ్ వుండకూడదని ఏదో ఒక వంక చెప్పాడు" అన్నాడు రాసులు.

గంగారామ్ తో పాటు పాపారామ్ కూడా ఉలిక్కి పడ్డాడు. "ఏమిటి నా ప్రైవేట్ సెక్రటరీ హోస్టింగ్ కోసం లక్ష రూపాయలు ఇచ్చాడా?"

"అవున్నార్! అంటే టోటల్ అయిదు లక్షలు అందులో లక్ష అడ్వాన్స్ ఇచ్చాడు సార్!"

"ఎవరు?" "రామనాథం అని - మూడుసార్లు ఎ.సి.బి. వాళ్ళు పట్టుకున్నారు అంటే - అతను"

"వాల్ - రామనాథం అనేవాడిని మూడుసార్లు ఎ.సి.బి. వాళ్ళు పట్టుకున్నారా?"

"అవున్నార్" "ఎందుకు?" "ఎంటేకేమింది సార్? క్లెయిమ్" "అంటే ఎ.సి.బి. వాళ్ళు నిజంగా అవినీతి పరులను పట్టుకుంటారా?"

"జనరల్ గా పట్టుకోరు సార్! కానీ అప్పట్లో ఎ.సి.బి. క్లెయిమ్ ఇంకా మరకా అవినీతి పరుడున్నమాట! అతను ఎన్నిసార్లు కలుచుచేసినా ఈ రామనాథం వాడికి అంతం ఇవ్వలేదు సార్. దాంతో కోపం వచ్చి ట్రాన్ చేసి పట్టుకున్నారు"

"దీనికో టూ మచ్ -" అన్నాడు గంగారామ్.

"అది సరే - కానీ ఆ రామనాథం నా దగ్గర పని చేయడానికి అయిదు లక్షల రూపాయలు ఎందుకిస్తున్నట్లు?"

"ఎందుకేమిటి సార్! ఆ హోస్టింగ్ అలాంటిది? ఒక్క నెలలో పదిలక్షలు సంపాదించవచ్చు. నిజం చెప్పాలంటే నేనే ఆ హోస్టింగ్ కోసం ప్రయత్నించాను సార్! కానీ నేను రెడీకాన్ యాభయవేలే అడ్వాన్స్ ఇచ్చానని చెప్పాను"

గంగారామ్ కి నవ్వుమందిపోతోంది. "మిస్టర్ రాసులా" "ఏం సార్?"

"నేను కరెన్షన్ కి వ్యతిరేకమని మీకు తెలుసా?"

"సాధారణంగా కొత్తగా వచ్చిన వాళ్ళందరూ ఇదే మాటంటారు సార్?"

"కానీ నేను ఇవ్వక మాట లేకపోవటం మాట్లాడే వాడిని కాదు" "అదేమిటి సార్ - మీరు మినిస్టరు కదా - రోజుకోమాట మార్చుకుండా ఏన్నాళ్ళు మంత్రి పదవిలో ఉండగలరు సార్?"

"నేను అలాగే వుంటాను" "చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంది సార్" "ఉంటే ఉండనే"

"ఓకే సార్! అది మీ ఇష్టం సార్!" "అల్ రైట్ - ముందుం నా ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా మా పాపారామ్ ని పాపాయింట్ చేసుకుంటున్నాను. ఆ ఆర్డర్స్ తయారు చేయించండి"

"అలాగా సార్. కానీ పాపారామ్ గారు..." "బయటే వస్త్రీ! నాకు బయటివస్త్రీ కావాలి - అర్జయిండా?"

"అవుతేంది సార్" "మరి ఇంకా చూస్తూ నిలబడ్డారేమిటి?" "అహూ - ఏంటేమి సార్?"

అతను వెళ్ళిపోయాడు. పాపారామ్ వంక చూసి నవ్వాడు గంగారామ్.

"ఏళ్ళు ప్లానేమిటి తెలుసా? బయటి వస్త్రీ ఆ హోస్టింగ్ కిస్తే ఈ బ్యూరోక్రసీ వాళ్ళ అలతమీ సాగనని - వాళ్ళ వాడినే లాక్కూ రావాలని చూశారు. కానీ నా ముండా ఏళ్ళు కుమ్మగంటులు? నేను బ్యూరోక్రసీ గురించి బాగా న్నడీ చేసినవాడిని. మనదేశం మట్టికట్టుకుపోవడానికి కారణం ఏళ్ళ?"

"అవున్నార్. ఆ మాట నిజమే! ఏళ్ళంతా ఒక ఎలక్షన్ నుంచి ఇంకో ఎలక్షన్ వరకూ ట్రైమిస్టర్ చేసేవాళ్ళే గానీ పనిచేసే వాళ్ళు కాదార్"

అదే రోజు మాయచంద్రన్ పాపారామ్ ని ప్రైవేట్ సెక్రటరీగా అపాయింట్ చేసి కార్యక్రమం చాలా అయిష్టంగా ప్రారంభించాడు.

యత్రంకెట్టి నాయి

వ్యూహం

తర్వాత ఆ రోజు రాష్ట్రంలో శాంతి భద్రతల విషయాల గురించి (బ్రీఫ్) చూపించారు.

"అంటే రాష్ట్రమంతా ప్రశాంతంగా ఉందన్నమాట" అన్నాడు గంగారామ్.

"అవునా?"

ఆ పేపర్స్ అన్నీ చూస్తూ పాపాచాన్ ఒక్క కేకవేశాడు.

"రాయలసీమలో బాంబుదాడిలో నలుగురు చనిపోయారు సార్"

గంగారామ్ అదిరిపడ్డాడు.

"ఏమిటి మాయచంద్రన్ నిజమేనా?"

"నిజమేసార్ కానీ అదంతా నార్మల్ సార్"

"రాగింగ్ భరించలేక గుంటూరులో ఒక విద్యార్థిని ఆత్మహత్య నగరంలో మెడికల్ కాలేజీలో ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య" మళ్ళీ అన్నాడు పాపాచాన్ కసిగా.

"ఈ పీజిల్లో రాగింగ్ తాలూకా ఆత్మహత్యలు - హత్యలు లొబ నార్మల్" అన్నాడు మాయచంద్రన్.

"పిలూరు దగ్గర ప్రతి రైతు ఆత్మహత్య" అన్నాడు పాపాచాన్.

"రెన్యూల్ కేసీలు - బిల్ నార్మల్ - రోజుకి కనీసం అయిదారుగురు పోతే నార్మల్"

"ఇంకో బాంక్ డిపాజిట్లను పది కట్టకు వెనాసం చేసింది. ఛైర్మన్ డైరెక్టర్లు మామూలుగానే పారో"

"అంద్రప్రదేశ్లో ఇది బోటల్గా నార్మల్ సార్"

"సెన్సార్ కల్ చేసిన అక్షల రృత్యులు తిరిగి సినిమాలో ప్రత్యక్షం"

"హైద్రాబాద్లో నార్మల్" అన్నాడు మాయచంద్రన్.

"కల్లీపా తాగి నలుగురు మృతి"

"ఇది బోటల్గా రెన్యూల్ ఇన్ఫ్లెంట్. మన ఏ మాత్రం పట్టించుకోనక్కర్లేదు" మాయచంద్రన్ మాటలు వింటూంటే గంగారామ్ కి గంగవైపులేతుతోంది.

"ఇంత వకాలు రాష్ట్రమంతా జరుగుతుంటే - మొత్తంమీద పరిస్థితి ప్రశాంతంగా, నార్మల్గా ఉందంటారేమిటి?" మండపడుతూ అడిగాడు.

"అవునాగో! ఇవన్నీ రెన్యూల్ గా జరిగేవే! అందుకని ఇలాంటి వాటి గురించి మనం పట్టించుకోనక్కర్లేదు"

"నో, మా మినిష్టరు అందరి మినిష్టర్ లాగా టైమ్ పాస్ కోసం వచ్చిన వ్యక్తి కాదు. ఇలాంటి వన్నీ కూడా సీరియస్ గా తీసుకోవలసిందే" అన్నాడు పాపాచాన్.

"అలా చిన్న చిన్న విషయాలు కూడా పట్టించుకుంటే మనం ఇంక ముఖ్యమయిన వేరే పనులేమీ చేయలేం సార్" చిరాకుని కప్పిపెట్టుకుంటూ అన్నాడు మాయచంద్రన్.

"మనకి ఇంక వేరే పనులేం ఉంటాయి. అన్నీ ఇలాంటివే కదా?"

"కార్టర్. ఇంకా చాలా ఉంటాయి"

"ఏమిటవి?"

"ఏమిటంటే... అలా సడెన్ గా అడిగితే చెప్పలేం సర్. చాలా ఉంటాయి"

"సడెన్ గా అడిగితే చెప్పలేకపోవటమేమిటి?"

"అంటే బోలెడు వర్క్ ఉంటుంది కదా! వాటిని అర్డర్ చేస్తూంటే కుదరదు. అయినాగానీ డిటెయిల్స్ కావాలంటే మా అడిషన్ శ్రేణిలోకి వెళ్ళాలి"

"ఏదీ - ఆయనను ఇక్కడికి పిలవండి"

మాయచంద్రన్ హాస్లో అడిషన్ తో శ్రేణిలోకి పిలిచాడు.

రెండు నిమిషాల్లో అడిషన్ శ్రేణిలో రూమ్ తోకొచ్చాడు.

"గుడ్ మాణింగ్ సర్. నేను అడిషన్

శ్రేణిలో సుందర్ సింగ్ సర్"

"గుడ్ మాణింగ్ సుందర్ సింగ్! మన డిపార్ట్ మెంట్ కి చాలా వర్క్ ఉంటుంది అని ప్రెసిడెంట్ శ్రేణిలో గారంటున్నారు. అంత కానీ వర్క్ ఏమంటుంది? నాకు తెలుసుకోవాలనుంది. ఆ వర్క్ ఏమిటో మీకు బాగా తెలుసని ఆయన అంటున్నారు. అందుకని మిమ్మల్ని పిలిపించాను"

సుందర్ సింగ్ చిరునవ్వు వచ్చాడు.

"నిజమే సార్. వర్క్ చాలా కానీ అయిపోయింది. ఇంకో నలుగురు అసిస్టెంట్ శ్రేణిలోకి పోయి శాంక్షన్ కావాలని ఇంతకు ముందున్న హోమ్ మినిష్టర్ గారు కూడా మృత్యువన్నారు. కానీ ఆ నోట్ మీద సంతకం చేయకుండానే పాపం వెళ్ళిపోయారు"

"ఆ నోట్ సంగతి తరువాత. ముందు నేనడిగింది చెప్పండి"

"మన డిపార్ట్ మెంట్ హావివర్క్ గురించి అడిగారు కదూ? ఒకటిమా ఇంకా నాలుగు అడిషన్ లోగా అసిస్టెంట్ శ్రేణిలోకి పోయి ఎందుకు కావాలి అనేదానికి జస్టిఫికేషన్ తయారు చేయటం సార్! ఆ ఒక్క వర్క్ మీద నేనూ, ఇద్దరు అసిస్టెంట్ శ్రేణిలోనూ ఆరు నెలలనుంచి వర్క్ చేస్తున్నాం!"

"అదిగాక ఇంకేమీం వర్క్ ఉన్నాయో?"

"అదిగాక ఇంకా చాలా ఉన్నాయో సార్?"

"ఏమిటవి?"

"అలా సడెన్ గా అడిగితే చెప్పటం కష్టం సార్"

"చేస్తున్న పని చెప్పటంలో కష్టం ఏముంటుంది?"

"నిజం చెప్పాలంటే - అవన్నీ గుర్తు చేసుకోవడానికి కూడా పిల్లనంత హావి వర్క్ ఉందన్నమాట సార్! ఎన్నో మీడిగాలు కాబట్టి ఇప్పుడే మా అసిస్టెంట్ శ్రేణిలోని పిలుస్తాను. ఆటనికే కర్తెక్ గా తెలుస్తుంది"

"సరే పిలవండి"

మరో అయిదు నిమిషాల్లో అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో వచ్చాడు.

"గుడ్ మాణింగ్ సార్! అయామ్ అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో రెడ్డి సర్"

"గుడ్ మాణింగ్ రెడ్డి! మన డిపార్ట్ మెంట్ కి హావివర్క్ ఉంది అందరూ అంటున్నారు. కానీ అదేమిటో ఎవరూ చెప్పలేకపోతున్నారు. మీకేమయినా తెలుసేనా అని పిలిపించాను"

"నిజమే సార్. చాలా హావి వర్క్ లోడ్ పెరిగిపోయింది సార్! అందుకే నాకు సైన్ లోగా ఇంకో ఇద్దరు సెక్షన్ అసైన్ చేసి పోయి శాంక్షన్ చేయమని ఇంతకుముందున్న హోమ్ శ్రేణిలోకి వోల్ వేశాం సార్. కానీ పాపం అది సంతకం చేయకుండానే ఆయన అమెరికా వెళ్ళిపోయారు"

గంగారామ్ అతి కష్టం మీద కోపం ఆణమకుంటున్నాడు.

"చూడండి నేను అడిగింది ఒకే ఒక్క సింపుల్ కౌన్సిల్ మన డిపార్ట్ మెంట్ కి హావి వర్క్ ఉంది అంటున్నారు. అదేమిటి అని! దీనికి సమాధానం మీదగ్గరందా లేదా?"

"లేదుసార్" అందరూ ఉలిక్కిపడ్డారు.

"అయితే మరెవరికీ తెలుసా ఏమయ్యింది?"

"మా ఎన్ఫోర్స్ తెలుస్తుంది సార్. నాళ్ళకు పాపం మంచి నీళ్ళు తాగడానికి కూడా టైముండదు. అసీన్ కి వచ్చిన దగ్గర్లోని లాల్ దిండి చరకా గొడ్డల్లాగా కష్టపడతారు సార్"

"అలాగా. అయితే ఎన్ఫోర్స్ పిలిపించండి" రెండు నిమిషాల్లో పూన్ తిరిగివచ్చాడు.

"ఎన్ఫోర్స్ ను సీక్స్ లో తీసుకో" అన్నాడు ఆశ్చర్యంగా చూశారు.

"ఎక్కడికక్కడా" అడిగాడు అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో ఆశ్చర్యంగా.

"చాయ్ కెళ్ళారంటే సార్. ఇంకో అరగంట

వరకూ రారంట. ఎవరయినా అడిగితే అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో రూమ్ కెళ్ళారు చెప్పమన్నారంట"

అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో తలగోక్కుంటూ అడిషన్ శ్రేణిలో వైపు చూశాడు.

ప్రెసిడెంట్ శ్రేణిలో సీట్ కి వైపు చూశాడు.

"వాల్ కెక్కో? అడిగాడు గంగారామ్."

"ఏయ్. వెంటనే కాంట్రీ కెళ్ళి ఒక్క ఎన్ఫోర్స్ ను వచ్చుకునిరా!" కోపంగా అరచాడు అసిస్టెంట్.

పూన్ బయటకు పరుగెత్తాడు.

పాపాగంట తర్వాత ఒక ఎన్ఫోర్స్ తిరిగి వచ్చాడు.

మళ్ళీ ఆ ఎన్ఫోర్స్ జరిగిందంతా చెప్పాడు అసిస్టెంట్ శ్రేణిలో.

"కనుక నువ్వు మినిష్టర్ గారికి పుచ్చు మన డిపార్ట్ మెంట్ కు హావి వర్క్ లోడ్ అంతా క్లియర్ గా, డిటెయిల్ గా చెప్పు"

"నిజంగా మేము కోపం చేయలేనంత వర్క్ లోడ్ ఉంది సార్!" అన్నాడు ఎన్ఫోర్స్.

"అదే ఏమిటి అనడుగుతున్నాను" కోపంగా అరచాడు గంగారామ్.

"అది నాకే తెలుస్తుంది సార్. మా సెక్షన్ కి సంబంధించినంతవరకే నాకు తెలుస్తుంది. మిగతాది మిగతా ఎన్ఫోర్స్ కి చెప్పాలి"

"మిగతా ఎన్ఫోర్స్ ఏం తెలుసుంది కన్నాడు?"

"మేము మొత్తం ఇద్దరు మంది సార్" గంగారామ్ అదిరిపడ్డాడు.

"అంతమంది స్టాఫ్? మరి మీకింద ఏం తెలుసుంది కన్నాడు?"

"ఒకే సెక్షన్ కి ఇద్దరు ఎన్ఫోర్స్ అంటారు సార్"

"సరే సరే. అయితే మిగతా సెక్షన్ లో

"అది ప్రయోజనీ కార్టర్ మనకి."

"సరే వచ్చుకుంటాను. ఏది ప్రయోజనీయో చెప్పండి. చూద్దాం!"

"అదీ. అదీ..."

గంగారామ్ చిరునవ్వు వచ్చాడు "నాకు తెలుసు! ఇంత సడెన్ గా అడిగితే చెప్పటం కష్టం - అని అంటారు. అంతేనా?"

"నాల్ ఎగ్జిక్యూట్ సర్"

"ఎలాగూ ప్రయోజనీ వర్క్ ఏదో తెలియకాబట్టి నేను చెప్పిన పనే ప్రయోజనీ వర్క్ గా తీసుకుంటాం! ఓ.కే?"

"ఒకే సార్" వచ్చుకున్నాడు మాయచంద్రన్.

"కమాన్. సాయంత్రానికి డిజిటి, సోల్స్ కమిషన్ లో మీటింగ్ ఏర్పాటు చేయండి"

"ఒకే సార్"

"మన రాజధానిలో రాగింగ్ జరగటం మనందరికీ ఇన్ఫ్లెంట్! రాగింగ్ జరిపిన వాళ్ళందరి మీదా వెంటనే యాక్షన్ తీసుకోవాలి!"

"అలాగే సర్"

"ఇదివరకూ లాగా ఊరికి నాలుగు రోజులు రాగింగ్ గురించి చూద్దామి చేసి చేతులు దులిపేసుకోవడానికి వీల్లేదు"

"అలాగే సార్!"

"అవును! అంతే కాదు మిగతా అందరి మంత్రుల్లాగా నేను తాత్కాలికమయిన చర్యలు తీసుకునే వాడిని కాదు. శాశ్వతంగా ఈ సమస్యను సమాధి చేస్తాను"

"ఒకే సర్"

సాయంత్రం అనుకున్నట్లుగానే మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశాడు మాయచంద్రన్.

"చూడండి. నేను కథలు చెప్పి మినిష్టర్ ని కాదు. పని చేసే మినిష్టర్ ని ప్రస్తుతం ఈ రాగింగ్ సమస్యను నేను ప్రయోజనీ కింద

"నో. మనం ముందు అదే బేకర్ చేయాలి సర్" అన్నాడు పాపాచాన్ కచ్చిగా.

పాపాచాన్ కి మాయచంద్రన్ చూస్తే వళ్ళు మండిపోయింది.

తనను ప్రైవేట్ శ్రేణిలో అవకుండా ఎన్ని విధాలా అడ్డుకోవటానికి చూశాడో తల్చుకుంటేనే కాలిపోతోంది.

"మీ ఇష్టం సార్"

"ఏమిటి మీ ఇష్టం"

"అదే సార్! రాగింగ్ ఇప్పుడు"

"అవును. నా యిష్ట ప్రకారమే జరుగుతుంది"

"ఒకే సార్"

"అయితే వెంటనే కేసీలు రిజిస్టర్ చేసి రాగింగ్ చేస్తున్న వాళ్ళందరిని అరెస్ట్ చేయండి" డిజిటి అన్నాడు గంగారామ్.

"అలాగే సర్"

"రేపు మాణిక్ కల్లా రిజిస్టర్ కావాలి"

"అలాగే సర్"

వెంటనే మీటింగ్ ముగిసింది.

మరో రెండు గంటల్లో సెలవోవ్ మోగింది.

"సార్. నేను కమిషన్ ని చూద్దామి అన్నా సార్"

"చెప్పండి"

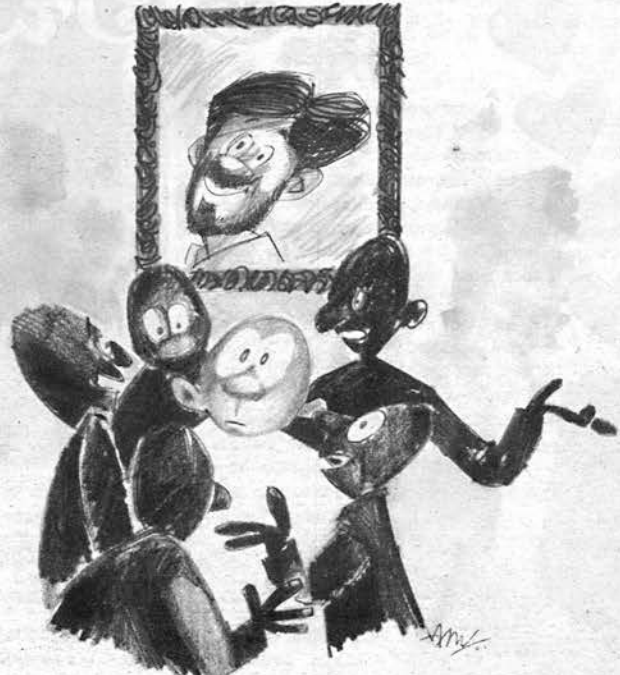
"మెడికల్ కాలేజీ ప్రెసిడెంట్ కంప్లైయింట్ ఇప్పటికీ రెన్యూల్ చేస్తున్నారు సార్"

"ఎందుకని?"

"ఇస్తే ఆ సీనియర్ మెడికల్ స్టూడెంట్స్ ఆయన్ను మర్డర్ చేస్తారంటే సార్"

"మరికేం ఆ మాట చాలు కదా! రెండు కేసులు రిజిస్టర్ చేయండి. ఒకటి రాగింగ్ - రెండోది ప్రెసిడెంట్ హత్య చేస్తానని బెదిరించటం"

"కానీ అది రాసివ్వనంటున్నారు సార్"

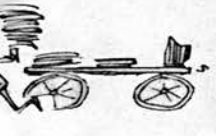

కుటుంబ కుటుంబ ప్రాజెక్టులు

(గతసంచిక తరువాయి)

9 కేలండర్ ఆర్డరు

ప్రస్తుతం పబ్లిసిటీకి విపరీతమైన ప్రాముఖ్యత పెరిగింది. పెద్ద పెద్ద పరిశ్రమలైతే వాటి ఉత్పత్తుల్ని జనంలోకి తీసుకువెళ్ళేందుకు ఏలా కొన్ని కొట్ల రూపాయల్ని ఖర్చు చేస్తుంటాయి. ఎవరైనా తాము చేసే వ్యాపారం గురించి కానీ, ఉత్పత్తి గురించి కానీ పదిమందికీ తెలిస్తేనే నిలదొక్కక్కలుగుతారు. అయితే చిన్న వ్యాపారాలు చేసేవారు ప్రచారానికి వేలు, లక్షల్లో డబ్బుని కుమ్మరించలేరు. ఇలాంటివారికి చవ్వనైన, ప్రజల్లోకి వేగంగా చేరుకునే ప్రచార పూర్వకాల అవసరం. వాటిలో ముఖ్యమైనది క్యాలెండర్. ఇది కొత్తదేమీ కాదు. చాలాకాలంనుంచి వున్నదే. కానీ దీన్నే ప్రస్తుతం ఓ ఉపాధి మార్గంగా మలుచుకునేందుకు అవకాశం చాలా వుంది. దీనికి మీకు పెట్టుబడి ఏమాత్రం అవసరం లేదు. క్యాబ్ తెలివితేటలు చాలు. జనరల్ స్టోర్స్, హోటళ్లు, బట్టల దుకాణాలు, బేకరీలు, ఫోటో స్టూడియోలు, జ్యవెలరీ షాపులు... ఒక్కటిమీటి... ఒక్కసారి ఓ మెయిన్ సెంటర్ కి వెళ్లి ఆర్డర్లు తెచ్చుకోవాలి. ప్రస్తుతం ఎంత చిన్న షాపునైనా కస్టమర్లకు కేలండర్లు ఇవ్వడం ఆనవాయితీగా మారింది. కొత్త ఏదాది వస్తోందంటే చాలు... కస్టమర్లకి అడిగి మరీ తీసుకుంటారు. అందుకే కేలండర్ల వ్యాపారం చాలా అవసరమవుతున్నాయి. మీరు చేయాల్సిందల్లా ఇలాంటి దుకాణాలు, వ్యాపార సంస్థలవారినుంచి చిన్న కేలండర్లు కావాలి అర్డర్లు తీసుకోవడమే. కేలండర్లమీద ఏవైనా సీసరీలు వుండాలి, లేక దేవుళ్ల ఫోటోలు, లేక కళాత్మక దృశ్యాలు అవుని ప్రత్యేకంగా తెలుసుకోవాలి. దీనికి ముందే మీరు చేయాల్సిన ముఖ్యమైన పని- ఏదైనా ప్రముఖ ఫ్రంటింగ్ ప్రెస్ తో ముందే మాట్లాడుకోవడం. పెసరు నాణ్యత, ఒక్కో కేలండర్లో ఎన్ని పేజీలు వుండాలి అవునానై తెల్పు మారుతుంటాయి. రెడీమేడ్ గా వున్న కేలండర్లని మీరే చేరేస్తారు కాబట్టి - ఏమిష్టాల్లాంటి వెతుకుతూ... వాటిని తెచ్చుకునే తిప్పలు షాపువల్లకీ తప్పవు. అంటే వ్యాపార సంస్థలకు, ఫ్రంటింగ్ ప్రెస్ కు మధ్య మీరు మీడియేటర్ గా వ్యవహరిస్తారు. దీనికోసం ఫ్రంటింగ్ వాళ్లకు అదనంగా మీ కమిషన్ కొంత కలుపుకొని రేటు వసూలు చేయవచ్చు. అటు ఫ్రంటింగ్ ప్రెస్ వాళ్లనుంచి కూడా కమిషన్ ఇవ్వవచ్చు. ఇది వచ్చేది కేలండర్ సీజన్... డిసెంబర్ వస్తోందంటే అంతలా కేలండర్ల వాడండి. వెంటనే రంగంలోకి దిగండి. మీదే ఆలస్యం.

10 స్టాండింగ్ టిఫిన్ సెంటర్

ఓస్! టిఫిన్ సెంటర్? అని పెదవి నిరుపులోద్దు. చిన్న చూపు వద్దు. నేటి చిన్న టిఫిన్ సెంటర్ రేపటి హోటల్ గా ఎదగవచ్చు. గౌరవప్రదమైన స్వయం ఉపాధి మార్గం ఇది. మీరు నిలదొక్కకోవడంలో పాలు మరో నలుగురికి ఉపాధి కూడా కల్పించవచ్చు. టిఫిన్ సెంటర్ అలోవేన్స్ కట్టడి కాకపోవచ్చు. కానీ ఇవ్వక స్టాండింగ్ టిఫిన్ సెంటర్లు అనేది డెవలప్ మెంట్ కృత్యం. టిఫిన్లను వేడివేడిగా సర్వీ చేయడం అనేది - ఈ వ్యాపారంలోని విజయ రహస్యం. పరిశుభ్రంగా కనిపించడం కూడా - ఇవి పాపులర్ కావడానికి మరో ముఖ్య కారణం. ఇలాంటి టిఫిన్ సెంటరు నిర్మాణం చేయడానికి - విశాలమైన స్థలం కానీ, పెద్ద సంఖ్యలో వర్కర్లు కానీ అక్కర్లేదు. చిన్న గది దొరికితే చాలు. మొదట్లో ఇడ్లీ, వడ, పూరి, దోశలాంటి కామన్ టిఫిన్లతో ప్రారంభించవచ్చు. టిఫిన్లు తయారు చేయడంలో

క్యాబ్ అనుబంధం వున్న ఒక్కో వర్కర్ చాలు మొదట్లో. కస్టమర్లు నిలబడి తింటారు కాబట్టి టేబుళ్లు, కుర్చీలులాంటివి అక్కర్లేదు. ప్రస్తుతం ఇలాంటి స్టాండింగ్ టిఫిన్ సెంటర్లకు ఎంత పాపులారిటీ వచ్చిందంటే - హోటల్ బిజినెస్ లోకి దిగివచ్చాం అంటే ప్రారంభిస్తున్నారు. ఈ సెంటర్లు మొత్తానికి హోటల్ కాన్వెన్షన్ మార్కెట్ కాన్వెన్షన్లలో హోటల్స్ పెట్టాలంటే విశాలమైన గదులు, అనువైన చోటు, టేబుళ్లు-కుర్చీలులాంటి వర్కర్ల, పెద్ద సంఖ్యలో వర్కర్లు... బారీ ఎత్తిన పెట్టుబడి అవసరమయ్యేది. సామాన్యడికి అందిన వ్యాపారంగానే వుండేది. కానీ ఇప్పుడు ఈ స్టాండింగ్ టిఫిన్ సెంటర్ల పుణ్యమే అని స్వయం ఉపాధి కోరుకునేవారు కొద్ది సార్లు పెట్టుబడితో, తేలిగ్గా ప్రారంభించగల వ్యాపారంగా మారింది. ఒక్కోసారి ప్రారంభించగల ప్రధాన కూడళ్ల దగ్గర చూడండి. దర్శనమైతే హోటల్ వ్యాపారం ఎలా సాగుతుందో... మొదట్లో సింగిల్ గదిలో ప్రారంభించిన ఈ సెంటర్లు - ఇవాళ జ్యూస్, ఇన్ గ్రీం పాన్, స్వీట్ షాటులుగా ఎన్ని రకాలుగా విస్తరిస్తున్నాయి. మీతో పాటు నలుగురికీ దారి చూసే ఈ గౌరవప్రదమైన స్వయం ఉపాధి మార్గం... ఎదిగేందుకు ఓ చక్కటి అవకాశం.

11 డ్రెస్ టెక్ సెంటర్

నిగంగాలు, పట్టణాల్లో ఇలాంటి సెంటర్ల అవసరం చాలా పెరిగింది. ఉద్యోగులకు ముఖ్యంగా చిన్న పిల్లలకు తల్లులకి ఇవి నిజంగా వరం లాంటివి. ఉమ్మడి సంతారాల్లోనే ఏ బాధా లేదు. పిల్లల్ని చూసుకోవడానికి పెద్దవాళ్లనో ఒకరుంటారు. కానీ ఇప్పుడమ్మీ మార్కెట్లను ప్యామలీస్ కనక, ఉద్యోగులైన తల్లులకు పిల్లల సంరక్షణ పెద్ద సమస్యగా మారింది. ఈ సమస్యను తీర్చే చైల్డ్ కేర్ సెంటర్లు ప్రస్తుతం ఉద్యోగులకు ఒక ప్రధాన అవసరంగా మారాయి. ఇంట్లోనే వుండి స్వయంగా ఒక ఉపాధిని వెతుక్కోవాలనుకునే వారికి దీన్ని మించిన ఉత్తమ మార్గం మరొకటి లేదు. పెట్టుబడి అంతగా అవసరం లేదు. అయితే పసిపిల్లల్ని బుజ్జగించడం, లాలీచెడడం, అడిచడం మొదలైన పనులకి అలవాటు పడేందుకు మొదట్లో కొంత కష్టంగా అనిపించినా - పిల్లల మధ్య గడవడం ఎంత ఆనందమో తర్వాత మీకే అర్థమవుతుంది. ఈ సెంటర్ని ప్రారంభించేందుకు ముందు మీరు చేయాల్సిన ముఖ్యమైన పని- ట్రీ, శిశు సంక్షేమ శాఖనుంచి అనుమతి పొంది, సంబంధిత పోలీస్ స్టేషనుకు ఆ విషయం తెలియజేయాలి. ఇది చట్టపరంగా అవసరమే కాకుండా, మీదగ్గర పిల్లల్ని వదిలే తల్లులకు మీసై బరోవా, నమ్మకం ఏర్పడేందుకు పనికొస్తుంది. తర్వాత చేయాల్సింది - పరిశుభ్రమైన వాతావరణంలో వున్న ఒక మెసరు విశాలమైన పసిపిని చూసుకోవడం. స్వంత ఇల్లుంటే మంచిది. అది లేనప్పుడు ఏ అపార్టుమెంట్ అద్దెను తీసుకోవడం ఉత్తమం. బిద్రల వుంటుంది. తర్వాత - పిల్లలకి అవసరమైన రకరకాల ఆటసాములల్ని న వం కు రివ్యూ వాలి. నమ్మకం వచ్చేసరికి అవసరం అవుతుంది (పిల్లల సంఖ్యనుబట్టి ఇద్దర్నీ, వ మ గ ం ం ం...) నియమించుకోవాలి... పాస్ సాకర్యం కలిగివుండటం చాలా అవసరం. పిల్లల్ని చేర్చుకునేప్పుడే తల్లుల కాంటాక్ట్ నెట్వర్క్ తీసుకుంటే ఏదైనా అవసరమొస్తే నం (వ లిం చే దం) కు పిలువండి. ఈ ఉపాధి మార్గం ఎంచుకుంటే బుడిబుడి నడతల బుడతల మధ్య గంటలు క్షణాల్లా గడిచిపోతాయి. వారికి సగం అమ్మతనాన్ని పంచివేస్తే అప్పుడమ్మైన అవకాశం ఇందులోనే దొరుకుతుంది. ఆదాయానికి ఆదాయమూ వుంటుంది. (ఇంకావుంది)

వ్యాపారం ఏదైనా లైసెన్స్ తప్పనిసరి

ఏదైనా వ్యాపారం ప్రారంభించాలనుకున్నప్పుడు పెట్టుబడి, అనువైన చోటు, అవసరమైన సామాగ్రి... ఇలా వీటిని సమకూర్చుకోవడంలో పాలు చేయాల్సిన అతిముఖ్యమైన పని మరొకటి వుంది. అది లైసెన్సు. ఈ మాట వివరంగా అడేదో (బ్రావు పదార్థంలాగా అనిపిస్తుంది. దాని గురించి అనగానూనే లేక ఇదంతా. లైసెన్స్ అనగానే... దానికోసం కాళ్లరిగేలా తిరగాల్సివుంటుంది, అధికారులను 'ప్రసన్నం' చేసుకోవాల్సివుంటుంది, కఠినమైన రూల్స్ వుంటాయని... ఇలా అనేక అంతా చాలా మందికి వుంటాయి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం లైసెన్సుల జారీని చాలా వరకు సరళీకరించింది. టెక్నాలజీ వ్యాపారులకు ఎంతో ప్రోత్సాహం ఇస్తోంది. ఇవేమీ తెలియకపోవడం వల్లే చాలా మంది మధ్య దళారుల్ని దేబిరిస్తున్నారు. మోసపోతున్నారు. దళారులకి పని అప్పజెబితే తొందరగా అవుతుందన్న అభిప్రాయం కూడా చాలా మందికి వుంది. కానీ సంబంధిత అధికారుల్ని నేరుగా కలిస్తే మన పనులు అతి సులువుగా అవుతాయన్న సంగతి గ్రహించాలి. మనం చూసుకోవాల్సిందల్లా లైసెన్స్ పొందడానికి అధికారులు అడిగే వివరాలు అన్ని మన దగ్గర వున్నాయో లేదో అనేది చూసుకోవడమే.

మనం ప్రారంభించబోయే వ్యాపారం ఎంత చిన్నదైనా దానికి లైసెన్స్ వుండాలి. లైసెన్స్ అంటే ప్రభుత్వ అనుమతి అన్నమాట. అంటే మనం ఏలానా వ్యాపారం చేస్తున్నామని ప్రభుత్వానికి తెలియపరుస్తున్నాం. దీనివల్ల మన వ్యాపారానికి చట్టబద్ధం వుంటుంది. మీ పనిలో ఏ అధికారి జోక్యం చేసుకునే అవకాశం వుండదు. మీ వ్యాపారానికి భద్రత వుంటుంది. ఉదాహరణకు మనం చిన్న టిఫిన్ సెంటర్ ఒకటి చిన్న గదిలో మొదలు పెట్టమనుకోండి. ఏముందిలే ఇంత చిన్నదానికి కూడా లైసెన్స్ అవసరమే అని మనకు అనిపించవచ్చు. కానీ ఏ మున్సిపల్ అధికారో లేక తానిటర్ ఇన్ స్పెక్టర్ తనిఖీకి వచ్చారంటే ముందుగా అడిగేది

లైసెన్స్ వుందా అనే. లైసెన్స్ అంటే అదేదో మనం ప్రభుత్వానికి వెళ్లడం దబ్బు చెల్లించారేమో అన్న అపోహ కూడా చాలా మందికి వుంది. అదే తప్పు. ఏదాదికి లైసెన్స్ కింద మీరు చెల్లించే మొత్తం (ప్రైవేట్ టిఫిన్ సెంటర్ లాంటి చిన్న వ్యాపారాల ముఖ్యత) కేవలం పందల్లోనే వుంటుంది.

హైదరాబాద్ నగరంలో వ్యాపారం ప్రారంభించాలనుకుంటున్న జిజ్ఞాసకు వ్యాపారుల సౌకర్యార్థం ఈ క్రింద లొన్ని ముఖ్యమైన కార్యాలయాల ఫోన్ నంబర్లు ఇస్తున్నాము.

కమిషనర్ సైవల్ అఫీసర్ - 3225267
 టిఫ్ మెడికల్ అఫీసర్/
 అసిస్టెంట్ మెడికల్ అఫీసర్ - 3221276
 డిస్పెన్సరీ మున్సిపల్ కమిషనర్/
 అసిస్టెంట్ మెడికల్ అఫీసర్ సర్కార్-1 - 5258412
 సర్కార్-2 - 4525842
 సర్కార్-3 - 4736912
 సర్కార్-4 - 326975/3314778
 సర్కార్-5 - 3326976/3314954
 సర్కార్-6 - 4740211/3556441
 సిరిందరాబాద్ కార్యాలయం/7804022
 అడిషనల్ కమిషనర్ మెడికల్ అఫీసర్/780448

లైసెన్స్ కోసం ఎవరిని సంప్రదించాలి?
 మీరు ఎంత చిన్న వ్యాపారం అరంభించాలనుకున్నా సరే... మొదట లైసెన్స్ గురించి పొందడం ముఖ్యమని గుర్తుంచుకోండి. మీరు ఏ ఏరియాలో నివసిస్తున్నారో ఆ ఏరియాకు సంబంధించిన మున్సిపల్ సర్కిల్ కార్యాలయంలో, మండల్ కార్యాలయంలో లైసెన్స్ కోసం నిర్దేశిత ఫారం పొందవచ్చు. దరఖాస్తులో మీ వ్యక్తిగత వివరాలతో పాటు, నివాస వివరాలు, అలాగే మీరు చేయదలచిన వ్యాపారం ఏమిటి, ఎక్కడ ప్రారంభిస్తున్నారో, ఆ ఏరియా ఫ్లింట్ ఏరియా, ఆ స్థలం యజమాని ఎవరు తదితర వివరాలను దరఖాస్తులో పొందుపరచాలి. వ్యాపారాన్ని స్వంతంగా ప్రారంభిస్తున్నారా లేక ఏరియాను తీసుకున్నారా? అదే ప్రాతిపదికన నిర్దేశిస్తున్నారా? అన్నది పేర్కొనాలి. కొత్త లైసెన్స్ ఎంతకాలానికీ కావాలి? ప్రారంభించదలుచుకున్న దుకాణానికి దగ్గరలో అదే విధమైన దుకాణం ఎంత దూరంలో వుంది? అనే వివరాలూ పొందుపరచాలి. స్థల యజమానితో కుదుర్చుకున్న రెంటు డీల్ లేదా లీజ్ డీల్ జత చేయాలి.

ఈ వివరాలను పరిశీలించి అధికారులు లైసెన్స్ జారీ చేస్తారు. నిర్దేశిత లైసెన్స్ తీసుకు చెల్లించాల్సివుంటుంది. లైసెన్స్ సాధారణంగా ఒక ఏడాదికి ఇస్తారు. ప్రతి ఏడాది దాన్ని రెన్యూవల్ చేయించుకోవాలి.

ఇదంతా చదివితే సంక్షిప్తంగా అనిపించవచ్చు కానీ ఒక్కసారి మీకు దగ్గరలోని మున్సిపల్ సర్కిల్ కార్యాలయానికి వెళ్లి కమిషనర్ను, అధికారులను నేరుగా కలిస్తే ఇదెంత తెలివైన వ్యవహారమో అర్థమవుతుంది. మీకు ఏవైనా సందేహాలుంటే వాటిని క్లియర్ చేసుకోవచ్చు.

ప్రాఫెషనల్స్, లెర్నర్స్
సమానంగా ఆకర్షిస్తూ,
సంచలనం సృష్టిస్తున్న
తొలి తెలుగు
కంప్యూటర్ ఎడ్యుకేషన్ సీరియల్ !!

సి.యస్. సబ్బం బాబు

కంట్రోల్ ప్యానెల్

విండోస్ 95లో కంట్రోల్ ప్యానెల్ ద్వారా మనకు కావాల్సిన విధంగా సెటింగ్స్ మార్చుకోవచ్చు. విండోస్ కు సంబంధించిన అన్ని ఆప్షన్లు ఇందులో వుంటాయి. కంట్రోల్ ప్యానెల్ గురించి తెలుసుకోవటం వల్ల అవసరమైనపుడు సెటింగ్స్ మార్చుకోవటం సులభమవుతుంది. కంట్రోల్ ప్యానెల్ లోని కొన్ని ఆప్షన్స్ గురించి - వాటిని ఎలా మార్చుకోవాలి అన్న దాని గురించి ఇదివరకే వివరించటం జరిగింది. ఇప్పుడు మరొకటి సెటింగ్స్ గురించి తెలుసుకుందాం.

కీబోర్డ్ సెటింగ్స్

కీబోర్డ్ సెటింగ్స్ మార్చటానికి కంట్రోల్ ప్యానెల్ లో కీ బోర్డ్ ఆప్షన్ ను డబుల్ క్లిక్ చేస్తే ఇలాంటి డైలాగ్ బాక్స్ రావచ్చు.

ఇందులో Repeat delay, repeat rate cursor blink rate ఫీల్డ్ వున్నాయి. Repeat delay అంటే ఏదైనా కీబోర్డ్ లోని కీ అలాగే నొక్కి పెడితే ఎంత వేగంగా ఆ కీ లిఫ్ట్ అవుతుంది అన్నది మార్చుకోవచ్చు. ఈ ఫీల్డ్ లోని యాలోని మౌస్ ద్వారా long లేదా short వైపుకి జరుపుకోవచ్చు. అలాగే Repeat rate కూడా. కింద ఇచ్చిన "click here..." ఫీల్డ్ దగ్గర దీని Test చేసుకోవచ్చు. అలాగే కర్సర్ ఎంత వేగంగా blink కావాలన్న ఫీల్డ్ కూడా మార్చుకోవచ్చు. Language టాబ్ ను క్లిక్ చేసి మనకు కావాల్సిన లాంగ్వేజ్ ను మార్చుకోవచ్చు.

విండోస్ లో Uninstall సమస్య

ఒక సాఫ్ట్ వేరును Install చేసుకున్న తర్వాత అవసరం లేనపుడు దాన్ని Uninstall చేసుకోవటం మంచిది. ఒక్క డైరెక్టరీని తొలగించినందువల్ల లాభం లేకపోవచ్చు. Uninstall సరిగ్గా చెయ్యకపోతే Registry లోకి వెళ్లి దాన్ని సరిచేయవచ్చు. Start Menu లో Run కమాండ్ లైన్ లో RegEdit in టైప్ చేసి HKEY-LOCAL-MACHINE అన్నదాన్ని క్లిక్ చేసి SOFTWARE/MICROSOFT/WINDOWS/

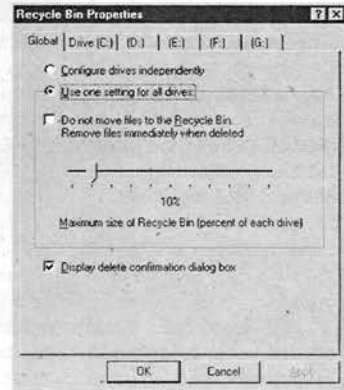
CURRENT/UNINSTALL అనే డైరెక్టరీలో మనకు కావాల్సిన వాటిని ఎన్నుకుని డిలీట్ చేస్తే uninstall పూర్తవుతుంది. కాని ఇలా ఏదైనా తొలగించేటప్పుడు కాస్త జాగ్రత్తగా వుండటం మంచిది!

పాస్ వర్డ్ మర్చిపోవటం

పాస్ వర్డ్ మర్చిపోతే - కంప్యూటరు Dos Mode లో ఓపెన్ చేసి విండోస్ డైరెక్టరీ దగ్గర dir*.pwl అని కమాండ్ ఇవ్వాలి. అప్పుడు మనం సెట్ చేసుకున్న పాస్ వర్డ్ కనపడుతుంది. ఇప్పుడు ఆ ఫైల్ ని తొలగించి, కంప్యూటరును మళ్ళీ Reboot చేసి username, password మళ్ళీ తాజాగా ఏర్పర్చుకోవచ్చు. ఒకవేళ CMOS లో పాస్ వర్డ్ మర్చిపోతే - సిపియూలోని CMOS battery ని తీసి మళ్ళీ సెట్ చేయాలి. పాస్ వర్డ్ అవసరం వుండదు. కావాలంటే మళ్ళీ కొత్త పాస్ వర్డ్ ను ఇచ్చుకోవచ్చు.

ఫైలు శాశ్వతంగా తొలగించటం

విండోస్ లో ఒక ఫైలు కాని, ఫోల్డర్ కాని delete చేస్తే అది ముందు Recycle bin కు వెళుతుంది. Recycle bin empty చేస్తే కాని ఆ ఫైలు శాశ్వతంగా పోదు. అలా తొలగించిన వెంటనే ఫైలు శాశ్వతంగా వెళ్ళవలెనంటే Recycle bin object ను రైట్ క్లిక్ చేసి Properties ని ఎన్నుకుంటే ఇలాంటి Box రావచ్చు.

అందులో 'use settings for all drivers' అనే ఆప్షన్ ను ఆన్ చేసి 'Do not move...' అనే చెక్ బాక్స్ ని ఆన్ చెయ్యాలి. ఆ తర్వాత ఏదైనా ఫైలు తొలగిస్తే అది Recycle bin కి వెళ్ళకుండా శాశ్వతంగా తొలగించబడుతుంది.

అన్ని విండోస్ లో ఒకేసారి close చెయ్యటం

మనం ఒక్కోసారి ఎన్నో విండోలు ఓపెన్ చేస్తాము. వాటిని close చెయ్యాలంటే ఒకదాని తర్వాత మరొకటి క్లిక్ చేసి (x) close చేస్తూ పోవాలి. అలా కాకుండా Alt+Shift+F4 ఒకేసారి నొక్కితే అన్ని విండోలు ఒకేసారి close అవుతాయి.

విండోస్ లో బ్యాకప్ సౌకర్యం

'బ్యాకప్' అంటే ఒక డేటాకు మరో కాపీ తీసి పెట్టుకోవటం. ఒకవేళ కంప్యూటరులో వున్న డేటా పోయిన పక్షంలో బ్యాకప్ నుంచి మళ్ళీ రిస్టోర్ చేసుకోవచ్చు. బ్యాకప్ అంటే సింపుల్ గా రెండు మూడు కాపీలు తీసి వుంచటం. అసలు బ్యాకప్ అవసరం మేమిటి అని కొందరు అనుకుంటారు. మన దగ్గర ఒరిజినల్ డిస్ కు వున్నపుడు కూడా బ్యాకప్ అవసరం!

అయితే అవసరం లేని ఫైల్స్ ను, ప్రోగ్రాంలను బ్యాకప్ తీసుకోవటం వల్ల సమయం, స్థలం రెండూ వృధా అవుతాయి. అందుకే ముఖ్యమైన డేటానే బ్యాకప్ తీసుకోవాలి. విండోస్ లో బ్యాకప్ సౌకర్యం వుంది. అందుకోసం Accessories -> System Tools -> Backup క్లిక్ చేయాలి (ఆ క్రమంలో). అప్పుడు బ్యాకప్ డైలాగ్ బాక్స్ వస్తుంది. దాని ద్వారా మనకు కావాల్సిన విధంగా బ్యాకప్ ను సులభంగా తీసుకోవచ్చు. అవసరమైనపుడు రిస్టోర్ చేసుకోవచ్చు. నిజానికి హాస్ యూజర్స్ కి బ్యాకప్ అవసరం అంతగా వుండకపోయినా బ్యాకప్ ఎలా తీసుకోవాలి అన్న దాని మీద ప్రొగ్రామర్ పరిజ్ఞానం అవసరం. విండోస్ 95 తర్వాత వచ్చిన వెర్షన్ లలో బ్యాకప్ సౌకర్యం మరింత మెరుగుపర్చటం జరిగింది.

విండోస్ లో Short cut Keys :

ప్రతిసారి మౌస్ను క్లిక్ చెయ్యకుండా, కీబోర్డు ద్వారా అదే పనిని వేరంగా పూర్తి చెయ్యవచ్చు. విండోస్ 95లో అనేక 'కీలు' వున్నాయి. ఇలా ఎన్నో ఘోరకట్ 'కీలు' వున్నాయి. అవసరార్లు బట్టి - వాడతాల్ని బట్టి కొన్ని గుర్తుంచుకోవాలి. మరకొన్ని మనం రాసిపెట్టుకోవచ్చు.

కీ	పని
Alt + F4 Ctrl + F4	ఒక అప్లికేషన్ను క్లోజ్ చేస్తుంది. మొదటి విండో కాకుండా మిగతా విండోను క్లోజ్ చేస్తుంది.
F1	హెల్ప్
F2	Rename
F3	లిస్టింగ్
F5	ఫైల్ను లేదా ఫోల్డర్ను వెతకటం
Alt + Space bar	ఒక అప్లికేషన్ కంట్రోల్ మెనును ఓపెన్ చేస్తుంది.
Ctrl + Esc	స్టార్ట్ మెనును ఓపెన్ అవుతుంది.
Tab	ప్రిన్ట్రాముల మధ్య మారుతూ వుండటానికి

విండోస్లో కొన్ని టిప్స్

విండోస్ 95 ఒక సముద్రం లాంటిది. అయితే అన్ని నేర్చుకోవాల్సిన అవసరం అందరికీ వుండదు. అవసరార్లు బట్టి నేర్చుకోవటం మంచిది. ప్రాథమిక పరిష్కారం అందరికీ అవసరమే.

✧ మౌస్ పాయింట్ల మార్పుకోవటం ఎలా? :

సాధారణంగా మౌస్ పాయింట్ల అంటే బాణం గుర్తు వుంటుంది. అలా కాకుండా మనం మనకు నచ్చిన గుర్తు ఏదైనా పాయింట్లలా వుంచుకోవచ్చు. సిడిలోనుంచి వివిధ పాయింట్లను విండోస్లో ఒక ఫోల్డర్లో వుంచుకుని అవసరమైనపుడు మనకు కావాల్సిన పాయింట్లను మార్పు కోవచ్చు. విండోస్లో Add/Remove Programs లోకి వెళ్లి ఆ డైలాగ్ బాక్స్లో నుంచి విండోస్ సిడిని టాబ్ను క్లిక్ చేసి కాంప్యూటర్ కిందవచ్చిన లిస్ట్లో Accessories ని డబుల్ క్లిక్ చెయ్యాలి. తర్వాత మౌస్ పాయింట్లను ఎన్నుకుని ఓకె బటన్ను రెండుసార్లు క్లిక్ చేయాలి. (ఒక వేళ సిస్టమ్ Installation సిడిని అడగొచ్చు అలా అడిగితే సిడి డ్రైవ్లో సిడిని వుంచాలి) ఇక సిడిలోని అన్ని పాయింట్లను ఫోల్డర్లో స్టార్ట్ అవుతాయి. తర్వాత కంట్రోల్ ప్యానెల్ ద్వారా మౌస్ను సెటింగ్స్ చేసుకుని అందులో పాయింట్ల టాబ్ను క్లిక్ చేస్తే ఒక లిస్ట్ వస్తుంది. అందులోనుంచి మనకు కావాల్సిన పాయింట్లను సెటింగ్స్ చేసుకోవచ్చు. పాయింట్ల కోసం www.cursor.com కు వెళ్లి డౌన్లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

✧ విండోస్ను పట్టడాని చేసినపుడు 'now its safe.....' అన్న మెసేజ్ వస్తుంది. అలా కాకుండా

ఏదైనా బొమ్మలను, సీన్లను కూడా ఆ Text తో పాటు డిస్ప్లే చేసుకోవచ్చు. మనకు కావాల్సిన ఇమేజ్ను సెలెక్ట్ చేసుకుని విండోస్లో logos.sys ఫైల్లోకి కాపీ చెయ్యాలి. తర్వాత ఏదైనా Text ను కూడా Text Tool ద్వారా టైప్ చేసుకోవచ్చు. ఇప్పుడు విండోస్ పట్టడాని చేసినపుడు సలలిక్స్ స్క్రీన్ వుంటుంది.

✧ డెస్క్టాప్ను త్వరగా పాందాలనుకుంటే 'Show Desktop' అనే ఆప్షన్ కు క్లిక్ లాంచ్ బార్లో వుంచాలి. అప్పుడు ఇది టాస్క్ బార్పై డిస్ప్లే అవుతుంది.

మౌస్ సమస్యలు :

మౌస్ ఉపయోగించేటపుడు కొన్ని సమస్యలు ఎదురయ్యే అవకాశం వుంది.

- 1) కంప్యూటర్ మౌస్ను గుర్తించకపోవటం
  - 2) మౌస్ పాయింట్ల సరిగ్గా కదలక పోవటం
- మొదటి సమస్యకి సమాధానం ఏమిటంటే మౌస్ను PS/2 పోర్ట్ కు సరిగ్గా కనెక్ట్ చేశారో లేదో చూసుకోవటం - కంప్యూటర్ లిస్ట్లో చెయ్యటం రెండవ సమస్యకు మౌస్ను క్లీన్ చెయ్యటం లేదా కొత్త మౌస్ను అమర్చుకోవటం. మౌస్ను క్లీన్ చెయ్యటం సులువే. వెనకవైపు ఓపెన్ చేస్తే ఒక బంతిలాంటిది వుంటుంది. దీన్ని క్లీన్ చెయ్యాలి. ఇక మౌస్ సెట్టింగ్స్ గురించి ఇది వరకే చెప్పటం జరిగింది. మౌస్ చాలా సున్నితమైనది - పైగా విండోస్ కు అత్యంత అవసరమైంది. అందుకోసం కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

✧ మౌస్ ప్యాడ్ను ఉపయోగించాలి. దాన్ని తరచూ క్లీన్ చేయాలి.

✧ బటన్స్ గట్టిగా క్లిక్ చెయ్యకూడదు.

✧ మౌస్ను సరైన ఎత్తులో వుంచుకోవాలి.

✧ మౌస్ దగ్గర కాఫీ, టీ కప్పులు వుంచి పనిచేయకూడదు.

(అసలు కంప్యూటర్ దగ్గర ఇలాంటిది లేకుండా చూసుకోవాలి)

✧ తరచూ కేబుల్ కనెక్షన్స్ చెక్ చేసుకోవాలి.

మౌస్ గురించిన ఇతర వివరాలకు మౌస్ను క్లిక్ చేసి వివిధ టాబ్లను క్లిక్ చెయ్యటం ద్వారా చూడవచ్చు. మౌస్ సాధారణంగా కంప్యూటర్ కు ఎడమపక్క వుండేటట్లు చూసుకోవాలి. ఎదురుగా పెట్టుకోకూడదు.

స్టాండ్ ఫోల్డర్ ఏదైనా అప్లికేషన్ వుంటే అది విండోస్ స్టాండ్ యునపుడు ఆటోమేటిక్ గా రన్ అవుతుంది. అలా కాకుండా వుండాలంటే సిస్టమ్ స్టాండ్ యు బూటింగ్ జరుగుతున్నప్పుడు (విండోస్ లోకి కనిపించినపుడు) 'షిఫ్ట్' కీని సాక్కి వుంచాలి. విండోస్ మాత్రమే లోడ్ అవుతుంది.

(ఇంకావుంది)

పర్సనల్ కంప్యూటర్ కొనాలనుకుంటున్నారా? ఒక్క క్షణం....

ఇప్పుడు ప్రతి ఒక్కరు కంప్యూటర్ కొంటే బావుంటుందేమో? అని ఆలోచిస్తున్నారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు అలాంటివి. అయితే వాళ్ళందరూ ఒక సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారు. దీన్నే పీ.బి.ఎస్. లేదా కంప్యూటర్ బయర్స్ నిండ్రెమ్ అని చెప్పుకోవచ్చు.

అందరూ కొంటున్నారూ కనుక మనమూ కొనుక్కోవాలని అనుకుంటే మాత్రం కీబోర్డులో కాలేసిస్ట్ (తర్వాత ఎలాగూ చేతులు కాల్చాయి. అదే వేరే విషయం). మరి కొందరు ఇన్స్టాలిమెంట్లో వస్తుంది కదా అని కొనోస్తున్నారు.

పీసీ ఎవరు కొనుక్కోవచ్చు :

నిజానికి ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు. ఒకే విధంగా చూస్తే ఎవరైనా కొనుక్కోవచ్చు. అయితే అది ఏ వెయ్యి రెండు వేలకో వచ్చినపుడు. లేదా డబ్బులు ఎక్కువై ఏం చెయ్యాలి తెలిసినపుడు. పీసీ కొనటానికి - వర్తమానకాలానికి డబ్బులు ముఖ్యం. తర్వాత అవసరం. లేదా అవసరం ముఖ్యమైతే ఎలాగైనా సరే కొనాల్సిందే. సాధారణంగా ఎవరు కొనవచ్చు అంటే.....

✧ కొంత డబ్బు దాని మీద ఖర్చుపెట్టే స్తోమత వున్నవారు.

✧ ఇంట్లో చదువుకునే పిల్లలు వున్నవారు.

✧ ఇంటర్నెట్ ఉపయోగించే ఆసక్తి వున్నవారు.

✧ చిన్నదిన్నీ వ్యాపారులు, సంస్థలు నడిపేవారు.

✧ స్వాభ్యు

ఇలానే కాకుండా సరదాగా కూడా కొనుక్కోవచ్చు - అయితే మన ఆర్థిక స్తోమత మీద ఆధారపడుతుంది. అయితే పర్సనల్ కంప్యూటర్ వల్ల అంకోఅంకో ఉపయోగం వుంటుందనటంలో సందేహం లేదు.

పీసీలో ముఖ్యమైన భాగాలు

ఒక పీసీని కొనేటపుడు ముఖ్యంగా నాలుగు అంశాలను గమనించాలి. మిగతా అంశాలు కూడా చూసుకోవచ్చు. అయితే పీసీ సామర్థ్యం వాటి మీద ఆధారపడదని గుర్తుంచుకోండి.

- 1) ప్రాసెసర్
- 2) ర్యామ్
- 3) మెమరీ - హార్డ్ డిస్క్

4) గ్రాఫిక్ కార్డ్ - సౌండ్ కార్డ్ లాంటివి
ఇతర పెరిఫరల్స్ - ఫ్లోపీ డిస్క్ వంటివి మన అవసరాలకి బట్టి ఒక అనుగుణంగా తీసుకోవచ్చు. ఉదా: ఫ్రంటిర్-మల్టీమీడియా కిట్ వంటివి. ఇప్పుడు పీసీలోని భాగాలను గురించి కొంతవరకు తెలుసుకోవటం ఉపయోగకరంగా వుంటుంది.

1) **ప్రాసెసర్ :** కంప్యూటర్ కు గుండె వంటిది. దీన్ని చిప్ అని కూడా అంటారు. ప్రపంచంలో ప్రాసెసర్ల తయారీలో అగ్రగామి 'ఇంటెల్' సంస్థ. ఇంకా AMD (Advanced Micro Devices) మోటోలా వంటి ఇతర సంస్థలు కూడా ప్రాసెసర్లు తయారు చేస్తున్నాయి. ఇప్పుడు పెరియం-4 ప్రాసెసర్ తాజాగా వచ్చింది. ప్రాసెసర్ సామర్థ్యం MHz లలో చెప్పారు. అంటే ఒక సెకనులో ఎన్ని మిలియన్ల సూచనలను అమలు చేసే శక్తి పెరియం-4 ప్రాసెసర్ 1.5 గిగా హెర్జ్ల సామర్థ్యంతో పనిచేస్తుంది. ప్రాసెసర్ పేరు ఏదైనా కంపెనీ పేరు ముఖ్యం. ప్రాసెసర్ ఎంత లేటిస్ట్ అయితే అంత మంచిది.

సూచనలు :

✧ ఇంటెల్ ప్రాసెసర్లు కొనటం మంచిది
✧ ఎక్కువ సామర్థ్యం వున్న ప్రాసెసర్ మీద డబ్బు ఎక్కువగానే ఖర్చు చేసినా నష్టం లేదు.

2) **హార్డ్ డిస్క్ :** దీన్ని కూడా ఎక్కువ సామర్థ్యం వున్నదాన్నే ఎన్నుకోవాలి. ప్రస్తుతం 20 నుంచి 30 గిగాబైట్ల సామర్థ్యం వున్న హార్డ్ డిస్క్లు లభిస్తున్నాయి. పీసీలో కంపెనీ హార్డ్ డిస్క్లు కొంతవరకు ప్రాముఖ్యత పొంది వున్నాయి.

3) **ర్యామ్ :** మల్టీమీడియా లాంటి అప్లికేషన్లకు ఎక్కువ ర్యామ్ అవసరం అవుతుంది. అందుకే కనీసం 128 ఎమ్.బి. సామర్థ్యం వున్న ర్యామ్ (ర్యాండుమ్ యాక్సెస్ మెమరీ)ను తీసుకోవటం మంచిది. ఎస్.డి.ర్యామ్ గురించి అడిగి అది తీసుకోవటం వల్ల ఉపయోగం వుంటుంది.

4) **మానిటర్ :** మానిటర్ల ఎంపికలో మొదట చూడాల్సింది రిజల్యూషన్ ఇది పిక్చర్ల మీద ఆధారం. ఎన్ని ఎక్కువ పిక్చర్ల (చిన్న చిన్న చుక్కలు) వుంటే బొమ్మ అంత క్లియర్ గా వుంటుంది. ఇంట్లో అవసరం కోసం 15" లేదా 17" ల మానిటర్ బావుంటుంది. మంచి

కంపెనీవే ఎన్నుకోవాలి.

5) **సీడి ర్యామ్ :** స్వామ్స్, ఎల్జీ వంటి కంపెనీలు సీడి ర్యామ్లు తయారుచేస్తాయి. '52 X' సీడి ర్యామ్ బావుంటుంది. ఇక డి.వి.డి. లేదా ఫ్లాపీ డ్రైవలు కూడా తగినవి ఎన్నుకోవాలి.

6) **వివిధ కార్డులు :** గ్రాఫిక్ కార్డ్ డిస్ప్లే కు సంబంధించింది. ఈ కార్డుకు కూడా ర్యామ్ వుంటుంది. దీన్ని విర్చువల్ అంటారు. కనీసం 8 ఎమ్.బి. విర్చువల్ వుంటే బావుంటుంది. దీన్నే వీడియోకార్డ్ అని కూడా అంటారు. ఇక సౌండ్ కార్డ్ కనీసం 4 ఎమ్.బి. వుంటే శబ్ద నాణ్యత బావుంటుంది. స్పీకర్లలో మంచి కంపెనీవి ఎన్నుకోవాలి. 300 వాట్లపైన వుండే స్పీకర్ల బావుంటాయి.

7) **మోడెమ్ :** ఇంటర్నెట్ - ఫాక్స్ కోసం కొనాలి. ఎక్స్ టెర్నల్ మోడెమ్లు బావుంటాయి. కనీసం 55.6 కె.బి.బి.ఎస్. వుండేవి బావుంటాయి. మంచి కంపెనీ ఎన్నుకోవాలి.

ఇక ఫ్రంటిర్, స్యానర్, సిడి రైలర్ వంటివి అవసరాన్ని బట్టి తీసుకోవాలి. అదే పనిగా కొనకూడదు. సాఫ్ట్వేర్ కూడా అవసరాన్ని బట్టి కొనాలి. ఆఫీస్-2000, అవసరమనుకుంటే పేజీమేకర్ వంటివి తీసుకోవాలి. అయితే ఫ్రీగా వస్తుంది కదా అని ఏది పడతే అది కంప్యూటర్లో పెట్టుకోకూడదు. పీసీతో పాటు ఏదైనా వారెంటీ వుండాలి లేదా తెలుసుకోవాలి.

గుర్తుంచుకోండి!

- 1) పీసీకొనేముందు ఇంతకు ముందుకొన్నవారిని సంప్రదించాలి. వివిధ కంపెనీల పీసీల గురించి కొంత సమాచారం సేకరించాలి. తెలిసిన నిపుణుల సూచనలు పాటించాలి.
- 2) పీసీకి సంబంధించిన వివిధవిషయాలను కొంతవరకైనా తెలుసుకోవాలి.
- 3) ఉచితంగా ఏదైనా వస్తుంటే వెంటనే తీసుకోకూడదు. సాఫ్ట్వేర్ ఫైర్ బర్ల కొనటం మంచిది కాదు.
- 4) మన అవసరాలు, పనులు ఖచ్చితంగా అంచనా వేసుకుని అందుకు అనుగుణంగానే హార్డ్వేర్, సాఫ్ట్వేర్ వుండేట్లు చూసుకోవాలి. తక్కువ ధరలో వస్తున్నాయి కదా అని వివిధదేశీ అవి కొనకూడదు.

సాధారణంగా మౌస్ యూజర్లకు ఇలాంటి పీసీ వుంటే బావుంటుంది:

1. పెరియం-3 అంతకపై ప్రాసెసర్
2. 128 ఎమ్.బి. ర్యామ్
3. 20 జి.బి. హార్డ్ డిస్క్
4. 15" లేదా 17" కలర్ మానిటర్
5. పిఎస్/2 మౌస్
6. మల్టీమీడియా కీబోర్డు
7. 52 X సీడి-ర్యామ్
8. 180 వాట్ల స్పీకర్లు
9. 500 కె.బి.ఎ. పై యు.పి.ఎస్. లేదా స్ట్రెబిలైజర్
10. 1.44 ఎమ్.బి. ఫ్లాపీ డ్రైవ్
11. ఇంటెల్ ఫ్రంటిర్ (అవసరమైతే)

అసెంబుల్డ్ పీసీలను కొనటం మంచిదేనా?

	అసెంబుల్డ్	కంపెనీ
1. ధర	తక్కువ	ఎక్కువ
2. సాఫ్ట్వేర్	ఎక్కువ/లేటిస్ట్	తక్కువ/పాతది
3. పనితీరు	ఎక్కువ	ఫర్వాలేదు
4. సర్వీస్	బావుంటుంది	బావుండదు.
5. డెలివరీ	త్వరగా	వైచుకుంటుంది
6. ఇతర భాగాలకు	మన ఇష్టం	వాళ్ళ ఇష్టం

పీసీ ప్రశ్నలు :

- ప్ర. పీసీకొంటే ఎయిర్ కండిషనర్ వుండాలా?
జ. అవసరం లేదు. ఇది అన్ని ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల మాదిరే. అయితే దుమ్ము, ధూళి రాకుండా జాగ్రత్త పడటం అవసరం.
- ప్ర. పీసీకి యాంటీ-గ్లెర్ స్ప్రేస్ అవసరమా?
జ. లేదు. అది ఇంటర్నెట్ లో బూజులు వున్న వాటికే కావాలి. ఇప్పుడు వస్తున్నవి నాన్ ఇంటర్నెట్ మానిటర్లు కనుక కళ్ళకి రక్షణగా యాంటీ-గ్లెర్ స్ప్రేస్ అంతగా అవసరం లేదు.
- ప్ర. బిల్డ్-ఇన్ స్పీకర్ల బావుంటాయా, ఎక్స్ టెర్నల్ స్పీకర్ల బావుంటాయా?
జ. ఎక్స్ టెర్నల్ కొనడమే బావుంటుంది. అలాగే మోడెమ్స్ కూడా ఎక్స్ టెర్నల్ తక్కువ ప్రోజెక్టును ఇస్తున్నాయి.

కళామతల్లికి రెండు చేతులా చచ్చేంత నేనవేశాం. వయసు పైబడింది. రామా! రామా! మోర్ టైమ్స్ రామా అనుకోవాల్సిన టైమ్. ఏది ఇండియన్స్ కో, ఏది క్రాక్సిలో మరేది పెన్సిలో వెతుక్కోవాల్సిన ఖర్చం. దూసుకొచ్చిన కొత్తతరం

గీతల్ని వారి బొమ్మల రీతుల్ని విస్తుబోయి చూడాల్సిన పిరియడ్. 'ఆ పాత బొమ్మలేనే ఆయన పాపం బాగా పెద్దవాడై పోయింటాడు.

బాసూబి

యిప్పుడేం చేస్తున్నాడో? అని వాకబు చేయాల్సిన కాలం. రాసుకోవడానికే కదా. ఇట్లాంటివి, బోల్తం ఊహించి రాయచ్చు గాని, వరిస్థితి మాత్రం అట్లా లేదు? అరదై ఎనిమిది ఏండ్లాల్సి నప్పుడు ఎట్లుండాలి?, వీపు వంగలేదు సరికదా, ఇంకా తీవీగా, వెన్ను విరుచుకో నిలబడింది ఆ గీత. ఈ సారికిలా పోనిద్దాం. అనే ఛాన్స్ లేకుండా

యాభై యేళ్ళుగా నవల్ చేస్తూనే వుందని. కోరి వెంపాం స్వామిలా కుంచె దారికడ్డంగా వేసు కొని కూచున్నాడీ యన. దాన్ని దాటడానికి మా తండ్రుల చేతే కాక పోయింది. నిక ఈ మనవాళ్ళు సంగతా....

డిసెంబర్ 15న బాపు అనబడే సత్తిరాజు లక్ష్మీ నారాయణ తాతగారి పుట్టిన రోజు. అందుకే ఈ గోలంతా. భగవంతుడి దరువల్ల మాలాంటి పనికి

మాలిన ఆర్థిన్లు దేశంలో తక్కువే లేరు. మా ఆయిష్టంతా పోసుకొని బాపుగారు కలకాలం వర్షిల్లాలని శ్రీరాముణ్ణి ప్రార్థిస్తూ....

- అన్నర్

...నా మాతృభూమి నిత్యం సకల సౌభాగ్యాలతో తలంకగాలి. నాదేముంది నేను ఉండవచ్చు ఉండకపోవచ్చు... స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ వీరుడు, ప్రముఖ ఉర్దూ కవి మోదీ అష్టాక్షుల్లాఖాన్ తన మాతృదేశం సౌభాగ్యాన్ని కాంక్షిస్తూ పతికన పలుకులివి. మాతృభూమి విముక్తి కోసం సాగిన సాయుధ పోరాటంలో (బ్రిటీష్ వలసపాలకులపై విప్లవించిన అమరవీరుడు అష్టాక్షుల్లాఖాన్. స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ చరిత్రలో అన్ని యుగంగా కీర్తించబడిన విప్లవోద్యమంలో, ఈ యువకీరోర తన అపూర్వమైన త్యాగంతో యువకుల్లో దేశభక్తి భావాలను ప్రజ్వరిల్ల చేసి విరంజివి అయ్యాడు. ప్రథమ స్వాతంత్ర్య సంగ్రామం నుండి వీరపుత్రులను అందిస్తున్న ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని షాహాన్పూర్లో

స్వలింఛుకుందాం!

సభ్యులందరినీ నిర్బంధించారు. బ్రిటీష్ పోలీసు బలగాలను ముప్పులిప్పులు పెడుతూ ఏడాది పాటు అష్టాక్షుల్లాఖాన్ పట్టుబడలేదు. చివరకు రష్యా వెళ్ళే ప్రయత్నంలో ఉండగా, ఒక మిత్రుడి ద్రోహం వలన ఆయన డిల్లీ పోలీసుల వలలో చిక్కుకున్నారు.

ఆయనను అప్రూవర్గా మార్చాలని (బ్రిటీష్ పోలీసులు పన్నాగం పన్నారు. ఆ ప్రయత్నంలో బాగంగా, కాకో సంఘటనలో ఉరిశిక్ష తప్పని భయపెడుతూ, ప్రభుత్వంలో నవాకరిస్తే శిక్ష తప్పిపోవటమే కాక, సుఖవంతులైన జీవితానికి అనవరమైన ఏర్పాట్లు చేయమని మధ్యవర్తుల ద్వారా ప్రలోభ పెట్టమారా.

తుప్పమైన ప్రాణం విప్లవోద్యమానికి ద్రోహం చేసి, మాతృదేశ గౌరవాన్ని మంటగలిపే కంటి ప్రాణాలను త్యజించటం మేలని ఆయన ప్రకటించారు. విశ్వాసనూతంకానికీ పాల్పడ్డాల్సిందిగా, వినమైన ప్రతిపాదనలలో తన వద్దకు వచ్చిన మధ్యవర్తులను అసహ్యించుకున్నారు. చివరకు ఆయనను తీవ్ర చిత్రహింసలకు గురిచేసారు.

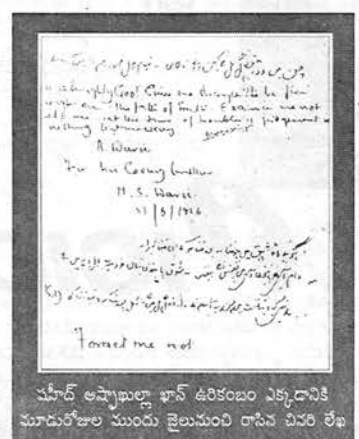
చరిత్ర సృష్టించిన 'కాకో రైలు దోపిడి కేసు' విచారణ దళం వారీగా జరిగింది. చివరకు కాకో దళం సభ్యులైన రాజన్ అహరి, రోషన్ సింగ్, బిస్మిల్, అష్టాక్షుల్లాఖాన్ కు ఉరిశిక్షలు విధిస్తూ 1927 ఏప్రిల్ 8వ తేదీన కోర్టు తీర్పు చెప్పింది. 'అర్చీ' లోని కొందరు క్షమాభిక్ష కోరారు. బిస్మిల్ బలవంతం మీద ఆయన కూడా క్షమాభిక్ష కోరారు. ఆ క్షమాభిక్ష విజ్ఞప్తులను ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది. 1927 డిసెంబరు 19వ తేదీన షాహాబ్ జైలులో ఉరిశిక్షను అమలు జరపాలని కోర్టు ఆదేశించింది.

ఉన్నాడు. సాపట తీసి దున్నిన సాదవాలి వెంట్రుకలు ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. ఎంతో హుషారుగా వస్తూ, తుళ్ళుతూ మళ్ళాడాడు. 'రేపు నా పెళ్ళి' అన్నాడు... మరుసటి రోజు ఉదయం ఆరు గంటలకు ఆయనను ఉరి తీసారు. కురాన్ శరీర్ కట్టి ఉంచిన చిన్న నువ్వి వేలాడదీసుకుని హాజీలాగా సారాయణం చేస్తూ ఎంతో ధైర్యంగా ముందుకు నడిచాడు. ముందుకు నడిచి ఉరికంబంపైన తాడును ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. ఆయన మృత్యువుకు ఏనాడు భయపడలేదు. విప్లవ దీక్ష తీసుకున్న రోజుననే జీవితాన్ని విప్లవోద్యమానికి అర్పించే శోరం. "...ఉరి కొయ్య మీద ఉయ్యాలలాగే నువ్విదం నవ్వువచ్చి అనునిత్యం దర్శిస్తున్నాను..." అంటూ, ఉరిశిక్ష అమలు కోసం ఎదురు చూసాడు.

'నా కఫన్లో నా మాతృభూమి మృత్తికను వుంచండి'

అష్టాక్షుల్లాఖాన్ 1900 సంవత్సరం అక్టోబర్ 22వ తేదీన జన్మించారు. చిన్ననాటి భారత దేశ పరిస్థితులు, ప్రపంచ చరిత్రను అధ్యయనం చేస్తూ, దేశీయుల కష్టనష్టాలను, రాజకీయాలను అర్థం చేసుకోసాగారు. స్వతంత్ర అనేచలను సాగించాడు. 'హుస్సేన్' ఆయన కలం పేరు ఉర్దూలో చక్కని కవితలను అల్లటం ప్రారంభించారు. బ్రిటీష్ పోలీసులు సాగించే దుశ్చర్యల మీద మండిపడుతూ, ఆకీరణకాలను ఎదుర్కొన్న ప్రజానీకం ధైర్య సాహసాలను కీర్తిస్తూ గీతాలు రాసారు. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ వ్యతిరేక కార్యక్రమాలలో ఉల్పాసాంగా పాల్గొంటున్న ఆయనకు 'హిందూస్థాన్ రిపబ్లిక్ అర్చీ' శ్రీరాంప్రసాద్ బిస్మిల్ పరిచయం కలగటంతో అర్చీ సభ్యత్వం స్వీకరించాడు. ఆనాడు బ్రిటీష్ వర్ణం తరీమి కోడ్లోందుకు అంగబంధంలో పాటగా ఆయుధాలు అవసరం అయ్యాయి. ప్రభుత్వ ధనాన్ని దోచుకుని ఆయుధాలు సమకూర్చుకుని పోరాటం సాగించాలని అర్చీ నిర్ణయించింది. ఆ మేరకు బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ ఖజానాను తీసుకు వస్తున్న ఒక రైలు నుండి ధనాన్ని సొంతం చేసుకునేందుకు పథకం తయారైంది. ఆ పథకం ప్రకారం 1925 ఆగస్టు 9వ తేదీన "కాకోరి" గ్రామం మీదుగా వెళ్ళే మెయిల్లో తరలిస్తున్న ఖజానాను కాకోరి దళం కైవసం చేసుకుంది. ఈ సంఘటనతో బ్రిటీష్ ప్రభుత్వం ఖంగుతింది. కాకోరి యాక్ష్షన్ దళసభ్యుల కోసం భారీ స్టాయిల్ పోలీసువేట ప్రారంభమైంది. 'అర్చీ' నాయకుడు బిస్మిల్ ను సెప్టెంబర్ 26వ అరెస్టు చేశారు. ఆ తరువాత దళంలోని

8వ తేదీన కోర్టు తీర్పు చెప్పింది. 'అర్చీ' లోని కొందరు క్షమాభిక్ష కోరారు. బిస్మిల్ బలవంతం మీద ఆయన కూడా క్షమాభిక్ష కోరారు. ఆ క్షమాభిక్ష విజ్ఞప్తులను ప్రభుత్వం తిరస్కరించింది. 1927 డిసెంబరు 19వ తేదీన షాహాబ్ జైలులో ఉరిశిక్షను అమలు జరపాలని కోర్టు ఆదేశించింది.

షహాబ్ అష్టాక్షుల్లాఖాన్ (1900-1927)

గుర్తుపడల్సింది పోయి, రోదించటం ఆయన మనస్సుకు కష్టం కల్గించింది. ఈ విషయాన్ని ఆయన స్పష్టంగా వ్యక్తం చేశారు. దుందుడుకు సాహసోపేత చర్యల కంటే, సాధ్యకత చేకూర్చే చర్యలపట్ల అష్టాక్షుల్లాఖాన్ అసక్తి చూపారు. ప్రజలను చైతన్యపరుచుటను చేసి, భారతదేశం మొత్తం మీద విప్లవ జ్వాలను ప్రజ్వరిల్ల చేయాలన్నది ఆయన అభిమతం. ఈ విషయాలను జైలు నుండి రాసిన చివరి లేఖలో "... భారత రంగస్థలం పైన మా సాత్ర మేము నిర్మవాలాం... ఏమి చేసినా స్వాతంత్ర్యం సంపాదించాలనే భావనతో ప్రేరితులమయ్యే చేశాం... మేము దేశంలో భయోత్పాతాలు సృష్టించామని కొందరు అంటున్నారు... మా ఉద్దేశ్యం అది కాదు. మేము స్వాతంత్ర్యం సంపాదించేందుకు దేశం మొత్తంలో విప్లవం తీసుకురావాలని అనుకున్నాం..." అని పేర్కొన్నారు. అది 1927 డిసెంబర్ 19వ తేదీ ప్రాతఃకాలం. మాతృభూమి విముక్తి పోరాటంలో తాను ఒక సమీపగా మారనున్నందుకు అష్టాఖ్ అనందించసాగారు. ఈ విషయాన్ని విజ్ఞపయ్యేందుకు స్టూర్ షాగ్ సింగ్ వర్ణించారు. "...ఈ స్వప్నం కని... అభ్యర్థనలో ముంచే ఉల్లాసంతో ఉరికంబమెక్కాడు... ఉరి తీయడానికి ఒక రోజు ముందు ఆయనను కలిశాను. ఆయన బాగా ముస్తాబు అయి

వేయండి... చివరగా అందరికీ నా నలం. భారతదేశం స్వతంత్రమగు గాక. నా సోదరులు సుఖంగా ఉండురుగాక..." అంటూ చారిత్రాత్మకమైన లేఖను ముగించాడు. అనాటి ఆయన మాటల్లో ఈనాటి పరిస్థితులకు సరిగ్గా సరిపోతూ మనల్ని మతతల్ల వేర్కూలు వాద శక్తుల పట్ల హుస్సేనున్నాయి. మరణం తరువాత కూడా అష్టాఖ్ తన పుట్టిన మట్టి నుండి దూరం కాదనుకోలేదు. తాను పుట్టి పెరిగిన మట్టిలో కలసిపోవాలన్న ప్రాగఢ కాంక్షను వ్యక్తం చేశాడు. ఈ మేరకు తన మనస్సును కవితీకరిస్తూ "...నాకు మరే కోరిక లేదు... ఉన్న కోరికల్లా ఒక్కటి, నా కవన్లో ఎవరైనా మాతృభూమి మృత్తికను కొంత పెడితే బాగు..." అన్నాడు. ఉరిశిక్ష అమలు జరిగక ఆయన మృతదేహాన్ని ఆయన పుట్టిన గ్రామానికి తీసుకెళ్ళారు. ఆయన కోసం విధంగానే ఆయన అంత్యక్రియలు జరిగాయి. మూడు దశాబ్దాలు నిండని వయస్సులో జీవితాన్ని ప్రయోజనంగా ముగించుకుని వెళ్ళిపోయిన విప్లవ కవి, అమర వీరుడు, అష్టాక్షుల్లాఖాన్ భారతీయ కాయాన్ని 1927 డిసెంబర్ 19వ తేదీన గౌరవ మరణంతో ఖననం చేశారు.

- సయ్యద్ నసీర్ అహ్మద్

1.11.01

భారత సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా జస్టిస్ ఎన్.వి. భూపా స్రమణా స్వీకారం చేశారు. అన్నవిస్తాన్ లోని అతిపెద్ద అనకట్ట కకటిపై ఆమెరికా యుద్ధవిమానాలు బాంబులు వేశాయి. ద్వారా పాటు అక్కడున్న భారీ జలవిద్యుత్ కేంద్రం కూడా ధ్వంసమైంది.

2.11.01

స్పెయిన్ లో జరిగిన ప్రపంచ యూత్ ఫెస్టివల్ లో 11 ఏళ్ల తెలుగు బాలిక ద్రోణపల్లి హాళిక-వచ్చెండ్లకోట బాలికల విభాగంలో రెండవ స్థానంలో నిలిచి రజత పతకం గెలుచుకుంది.

దేశ వ్యాప్తంగా బహిరంగ ప్రదేశాల్లో ధూమపానాన్ని నిషేధిస్తూ సుప్రీంకోర్టు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలను ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

ఎల్.టి.టి.ఎం, హమాస్ తదితర తీవ్రవాద గ్రూపులతోపాటు పాకిస్తాన్ కేంద్రంగా పనిచేస్తున్న లష్కర్ తోయబా, జైషి ముహమ్మద్ ఉగ్రవాద సంస్థలను ఆమెరికా నిషేధించింది.

5.11.01

పదవ రోజులుగా చేస్తున్న నమోను జూనియర్ డాక్టర్లు విరమించారు.

6.11.01

ప్రధాని వాజ్ పేయి, రష్యా అధ్యక్షుడు వులెన్ మాస్కాలో సమావేశమై- తీవ్రవాదంపై ఉమ్మడి హోరుకు సంబంధించి మాస్కా

మిస్ వరల్డ్ 2001 అగ్రస్థి

గవర్నర్ రంగరాజన్, ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబులతో కొత్తమంత్రులు - ఎడమనుంచి వరుసగా ఎం.దామోదరరెడ్డి, టి.శ్రీనివాస్ యాదవ్, ఎన్.జే.య్య, జె.ఆర్.సుబ్బారాజ్, సి.రాములు, పి.నారాయణస్వామి నాయుడు, కోడల శివప్రసాద్, బి.గోపాలకృష్ణ రెడ్డి, ఎస్.చంద్రమోహన్ రెడ్డి, పి.రాములుబాబురెడ్డి, డి.అంజనేయులు

డిక్లరేషన్ పై సంతకాలు చేశారు. 7.11.01 -> 21వో జలుగు జరిగిన ఆర్.టి.సి సమైక్య తెరవడింది. కార్మికుల 42 పతకం గెలుచుకుంది.

విచారణలో క్రికెట్

డిమాండ్లకు ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది. 8.11.01 -> ప్రముఖ బాలరీయ రచయిత్రి అరుదరతిరాయ్ పారిస్ కు చెందిన 'వరల్డ్ ఆకాడమీ ఆఫ్ కల్చర్' అత్యున్నత అవార్డు లభించింది.

జమ్మూకాశ్మీర్ లో ఉగ్రవాదంపై బారతదేశం జరుపుతున్న సౌరభానికి ఆమెరికా అధ్యక్షుడు జార్జి బుష్ మద్దతు ప్రకటించారు. బుష్ ప్రధాని వాజ్ పేయి మధ్య వైట్ హౌస్ లో చర్చలు జరిగాయి.

అన్నవిస్తాన్ లో కీలకపట్టణమైన మజారీ సరీఫ్ నార్తర్న్ అలయెన్స్ వశమైంది.

12.11.01

న్యూయార్క్ లో విమానం కూలి 255 మంది చనిపోయారు.

13.11.01

అన్నవిస్తాన్ రాజధాని కాబూల్ నార్తర్న్ అలయెన్స్ వశమైంది.

15.11.01

ఇతర రాజధాని దోహాలో జరిగిన 142 న బృహదేశం డబ్బుల్ టి. సమావేశంలో చర్చలపర్యంతం తర్వాత డిక్లరేషన్ పై సంతకాలు జరిగాయి.

16.11.01

ఆమెరికా బాంబుదాడులో అల్ ట్రాదా అగ్రేజ్, ఒసామా బిన్ లాదెన్ కుడిమజ్జను అతీవ పాతయ్యారు.

17.11.01

ప్రపంచ నుండి కేరీలం తొలిసారిగా ఓ నల్లజాతి ఆఫ్రికా యువతికి దక్కింది. దక్షిణాఫ్రికాలోని

సనీస్ లీలో జరిగిన సోలీలో మిస్ వైజీయూ అగ్ని దంకె (18) మిస్ వరల్డ్ కిరీటాన్ని దరించింది.

19.11.01

క్రికెట్ చరిత్రలోనే అత్యంత వివాదాస్పదమైన రిలీవ్ క్యాచ్ సౌరవ్ గంగూలి, మాస్టర్ బ్యాట్స్ మెన్ సుబ్బిన్ సహా ఆరుగురు క్రికెటర్లపై పనిని మ్యూన్ రెస్ట్రీక్ డెన్సిస్

తీవ్రమైన శిక్ష విధించారు. మైక్ శిక్షకు గురైనవారిలో సెహవాగ్, హర్షజన్ సింగ్, శివసుందర్ దాస్, దీప్ దాస్ గుప్తా ఉన్నారు.

20.11.01

నవంబర్ 14 నుంచి 20వ తేదీదాకా హైదరాబాద్ లో జరిగిన వచ్చెండ్లపై అంతర్జాతీయ బాలల చలన చిత్రోత్సవంలో ఉత్తమ చిత్రంగా ఇరాన్ కు చెందిన 'చిల్డ్రెన్ ఆఫ్ పెట్రోలియం' ఎంపికైంది. ఈ చిత్రానికి 'బంగారు ఏనుగు' అవార్డుతోపాటు లక్షరూపాయల నగదు బహుమతి అందజేశారు. 'గర్ల్ ఇన్ స్వీట్స్' చిత్రానికీ గాను ఇరాన్ కి చెందిన రసూల్ సాదర్ అమెరికీ ఉత్తమ దర్శకుడి అవార్డు లభించింది. ఉత్తమ బాలనటుడుగా

గ్రీన్ కు చెందిన అలెగ్జాండ్రీస్ 'కాసరీ ఎల్ ట్లో బ్లెస్ కీల్' చిత్రానికీ ఎంపికయ్యాడు. భారత్ కు నందినది రిణా చిత్రంలో నటించిన సీమా జ్యోతి ప్రత్యేక అవార్డు గెలుచుకుంది.

22.11.01

అంతర్జాతీయ క్రికెట్ కౌన్సిల్ ను భారత, దక్షిణాఫ్రికా క్రికెట్ బోర్డులు ధిక్కరించాయి. 23 నుంచి జోహాన్ బర్గ్ లో జరిగే మూడవ క్రికెట్ టెస్టుకు మ్యూన్ రెస్ట్రీక్ వద్దనుంచి మైక్ డెన్సిస్ ను తొలగిస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. దీంతో ఈ టెస్టును గుర్తించబోమని ఘనీ ప్రకటించింది.

24.11.01

సోపాల్ మావోయిస్టులు చెలరేగి పోయారు. నాలుగు నెలల కాలంగా విరమణకు లోబడికాల్చి 35 మంది భద్రతా సిబ్బందిని హతమార్చారు.

ఉన్నతాధికారులను కిడ్నాప్ చేశారు. 'ప్రజా ప్రభుత్వం' ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు.

25.11.01

అన్నవిస్తాన్ ఉత్తరాది నగరం కుందుక్ నార్తర్న్ అలయెన్స్ వశమైంది. రెండు వేలమంది తాలిబన్లు లొంగిపోయారు.

26.11.01

రాష్ట్ర హైకోర్టు మాతన ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా డాక్టర్ జస్టిస్ ఎ.సి. లక్ష్మణన్ పీఠం ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు మంత్రివర్గాన్ని పునర్వ్యవస్థీకరించారు. 8 మంది మంత్రులకు ఉద్వాసనలికారు. 11 మంది కొత్త మంత్రులకు చోటు కల్పించారు. పదవులు కోల్పోయిన వారిలో ఆలపాటి రాజేంద్రప్రసాద్, ఎన్. ఆరణ, పుష్పలీల, ఎన్. శివప్రసాద్, ఇ. పెద్దిరెడ్డి, కృష్ణయ్యాదవ్, లక్ష్మీ పద్మావతి, ఎ. ప్రభాకర్ రెడ్డి

నందూరి

పున్నూరు. కొత్తగా పదవులు పొందిన వారిలో చంద్రమోహన్ రెడ్డి, గోపాలకృష్ణ రెడ్డి, పుష్పరాజ్, రామసుబ్బారెడ్డి, కోడల, శ్రీనివాస్ యాదవ్, దామచర్ల అంజనేయులు, దామోదర రెడ్డి, సుధాల దేవయ్య, నారాయణ స్వామి నాయుడు, పి.రాములు పున్నూరు.

నేపాల్ లో ఎమర్జెన్సీ ప్రకటించారు. భద్రతాదళాల కాల్యార్థి 200 మంది మావోయిస్టు తీవ్రవాదులు హతమయ్యారు.

28.11.01

నిరంకుశ నిజాం నవాబు దాక్షిణ్యాన్ని విడిచి, వందేమాతరం అంటూ ఎలుగెత్తి నినదించిన స్వాతంత్ర్య నమరయోధుడు

కాబూల్ లో నార్తర్న్ అలయెన్స్

'వందేమాతరం రామచంద్రరావు' కమ్మమూకారు.

29.11.01

సి.సి.యం. వృద్ధ నాయకుడు, కార్మిక ఉద్యమనేత నందూరి ప్రసాదరావు అస్తిమంపారు.

చిత్రాచల జిల్లాలో వీలీల ప్రాంతంలో ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు సతీమణికి చెందిన హరిబాబ్ ఫ్యాంట్ ను ప్రజా గెరిల్లా సమితి దళం పేల్చివేసింది.

30.11.01

మెడక్ జిల్లాలో సీపుల్స్ వార్ నకల్చెట్టు రెచ్చిపోయారు. కేంద్ర మంత్రి కృష్ణరాజుకు చెందిన గ్రాబ్బల్ స్పాగ్గరీని, బాటా కాసీ స్టాంట్ ను, ఇద్దరు తెలుగుదేశం నేతల ఇళ్లను ధ్వంసం చేశారు. 5 కోట్ల అస్తి స్పష్టం జరిగింది. గజ్జెలు కాంగ్రెస్ నాయకుడైన జె.వెంకటరెడ్డిని హత్య చేశారు.

ఎ ఆర్థిక వ్యవస్థలైనా మూలస్థంభం బ్యాంకింగ్ రంగమే. ఆర్థిక వ్యవస్థ పెరుగుదలలో ఈ రంగానికి ఉన్న ప్రాధాన్యత ఇతర రంగాలకు లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సర్వీసుల రంగాలలో కూడా ఆర్థిక వ్యవస్థకు మూలస్థంభాలైనా వాటికి కావలసిన పెట్టుబడులు అందించేది బ్యాంకింగ్ రంగమే. ఈ రంగం అందించే ఆర్థిక సహాయమన్నదే లేకపోతే మొత్తం ఆర్థిక వ్యవస్థే స్తంభించిపోతుందన్నది నిర్వివాదం. అయితే అంతర్జాతీయ ఆర్థిక రంగంలో విస్తృత మార్పులు, భౌగోళికీకరణ ప్రభావాలికి బ్యాంకింగ్ రంగం కూడా లోనుకాక తప్పక లోను.

భౌగోళికీకరణ ప్రభావం వల్ల ప్రపంచం అంతా ఒక గ్రామనీమగా మారిపోతోంది. దేశం మధ్య పార్కులు చెరిగిపోతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో సరభకృత ఆర్థిక విధానాలను అవకాశంగా తీసుకుని అనేక విదేశీబ్యాంకుల ఇతర దేశాల్లో తమ కార్యకలాపాలు విస్తరించడంతోపాటు విమానాభివృద్ధి, టిప్పి ఉత్పత్తులతో కన్నమర్లను విశేషంగా ఆకట్టుకోగలుగుతున్నాయి. ఈ పరిణామాన్ని దృష్ట్యాగా ఎదుర్కొని నిలవడంతోపాటు వాటికి గట్టిపాటీదారుగా నిలబడాలంటే దేశీయ బ్యాంకింగ్ రంగానికి ఉన్న ఒకే ఒక ప్రత్యామ్నాయం వె.గా.వి.లీ.సా.లో యూనివర్సల్ బ్యాంకుల ఏర్పాటు. ప్రస్తుతం భారత బ్యాంకింగ్ రంగం ఈ దిశలోనే సాగు

తుంది. ఇందుకు తార్కాణమే దేశంలోని అతిపెద్ద పారిశ్రామిక ఆర్థిక సహాయసంస్థ అయిన ఇండస్ట్రియల్ క్రెడిట్ అండ్ ఇన్వెస్ట్మెంట్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఐ.సి.ఐ.ఐ.ఐ), దాని అనుబంధ ఐ.సి.ఐ.ఐ.ఐ. బ్యాంక్ లు ప్రకటన. ఈ రెండు సంస్థలు తాము విలీనం చేసుకోవడం ద్వారా యూనివర్సల్ బ్యాంకుగా అవతరించాలను కుంటున్నట్లు రిజర్వు బ్యాంకుకు ప్రతిపాదన సందం మరీ పోషించి. అయితే పడిన ఈ ప్రయత్నంలో భాగంగా తనను దీనిని బాగస్వామిని ఎంపిక చేసుకోవలస వుంది. ఒకటి, రెండు ప్రభుత్వరంగ బ్యాంకుల ద్వారా ఉన్నా సరైన బాగస్వామి ఎవరు అన్నది తెలదానికి ఇంకా కొంత వ్యవధి పడుతుంది. అసలు ఈ వె.గా. వి.లీ.సా.,

యూనివర్సల్ బ్యాంకుల అవతరణ అంత అవసరమా అనే ప్రశ్న ఉదయించవచ్చు. ఇంతకు ముందే చెప్పినట్లు భౌగోళికీకరణ (ఎన్.సి.సి.), వానాటికీ తీసికట్టుగా మారుతున్న మూలదనం బ్యాంకులను ఈ

ప్రభావం వల్ల విదేశీ బ్యాంకుల నుంచి ఎదురవుతున్న పోటీ ఈ విలీనాలు, యూనివర్సల్ బ్యాంకుల అవతరణలూ ఒక పార్శ్వం కాగా కొన్ని అమాహ్యసరిణామాల కారణంగా తాము ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులు ఆర్థికసంస్థలను, అప్పులు-ఆస్తుల మధ్య సమతుల్యం లోపించి తడిసి మోపదవుతున్న నిరుత్పాదక ఆస్తుల భారం

విలీనాల వైపు దృష్టి సారించేలా చేస్తుంది. కొద్ది సంవత్సరాల క్రితం వరకు ఎంతో పటిష్టంగా ఉండి కార్యకలాపాలు సాగించుకుంటూ వచ్చిన ప్రగతికారక ఆర్థిక సహాయసంస్థలు

విలీనాల వైపు దృష్టి సారించేలా చేస్తుంది. కొద్ది సంవత్సరాల క్రితం వరకు ఎంతో పటిష్టంగా ఉండి కార్యకలాపాలు సాగించుకుంటూ వచ్చిన ప్రగతికారక ఆర్థిక సహాయసంస్థలు (ఎన్.సి.సి.), వానాటికీ తీసికట్టుగా మారుతున్న మూలదనం బ్యాంకులను ఈ ప్రయోజనం పొందవచ్చున్న స్పృహలో యూనివర్సల్ బ్యాంకుల దిశగా దృష్టి సారినప్పాయనక తప్పదు. అదేవిధంగా బ్యాంకులు కూడా వానాటికీ వెరిగిపోతున్న హోమ వాతావరణంలో తమ మనుగడకీ ముప్పు తెచ్చుకునేకన్నా ఈ తరహా విలీనాలతో శక్తివంతమైన సంస్థగా అవతరిస్తే భవిష్యత్తు ఉజ్వలంగా ఉంటుందని భావించి ఈ దిశగా మొగ్గుచూపుతున్నాయి. ఇప్పటికే అలా ఉంచితే ఇలాంటి విలీనాల వల్ల విలీనం అయ్యే సంస్థల కార్యకలాపాలు ఒక్కటిగా మారి నిర్వహణ వ్యయాలు తగ్గుతాయన్నది నిశ్చయం. పైగా రెండు సంస్థల కష్టమర్లు ఒకే చిత్రం కిందికి వెళ్లారు గనుక కష్టమర్ బేస్ పెరుగుతుంది. కష్టమర్లకు మరంత నమర్లవంతమైన సేవలు అందించడంలో పాటు భిన్న అస్సేనాత్యక ఉత్పత్తులతో మరీకొంత మంది కష్టమర్లను ఆకర్షించేందుకు అవకాశం ఏర్పడుతుంది. రెండు సంస్థల ఉత్పత్తి త్వమ యాజమాన్య పగ్గాలు చేపడుతున్నవారు తమ పుష్ట్యాన్ని, అనుభవాన్ని రంగంపై కొత్త సంస్థకు సమర్పణం చేసిన మార్గదర్శకత్వం నెరవేరానికి వీలవుతుంది. నన్ను ముట్టుకోకు నామూకాక అన్న దోరణితో ఒందిచ్చి పోకడలు చేయకన్నా ఇన్ని ప్రయోజనాలు పొందడమే ఎవరైనా మేలు. ప్రస్తుత వాతావరణంలో ఇది అవశ్యం కూడా.

మా ఆవిడ...

ఇలా రావు, చిన్నారావు, బోళాశంకర్ తమ తమ భార్యల అవినేకాన్ని గురించి మాట్లాడు కుంటున్నారు. భారీరావు: మా ఆవిడకి అన్నలు బుర్ర లేదు. చవగ్గా దొరుకుతోంది 10 కిలోల మటన్ కొనుక్కొచ్చింది. కనీసం మా ఇంట్లో ఫ్రీజ్ కూడా లేదని మర్చిపోయింది. చిన్నారావు: మా ఆవిడ ఇంకా తెలివి తక్కువది. ఇరవై వేలు ఖర్చుపెట్టి కారు డ్రైవింగ్ నేర్చుకుంది. మా ఇంట్లో కారు ఎక్కడుంది? బోళాశంకర్: మా ఆవిడకి బొత్తిగా తెలివి లేదు. వెలుస్తూనే వెలుస్తూ గోవా వెళ్ళింది. తన నూట్ కేస్ సర్దుకుంటున్నప్పుడు నేను గమనించాను. కనీసం 100 కండ్లొక్కొక్కటి ఉన్న ప్యాకెట్ తీసుకెళ్ళింది. నేను ఇక్కడే ఉంటున్నానని, తనకో రావట్లేదన్న సంగతి కూడా మర్చిపోయింది.

చెత్త బండి

“మీ అబ్బాయి పెద్దయ్యాక ఏం అవ్వాలనుకుంటున్నాడు?” భారీరావు 6 నం. కొడుకు గురించి, మిత్రుడు ఒకాయన అడిగాడు. “మా వాడు పెద్దయ్యాక మునిసిపాలిటీ చెత్తబండిలో పనిచెయ్యాలని అనుకుంటున్నాడు” - భారీరావు చెప్పాడు. “చెత్తబండిలో పనిచెయ్యాలని అనుకుంటున్నాడా, చిత్రంగానే ఉండే” అని ఆశ్చర్యపడ్డాడు మిత్రుడు. “చెత్తబండి వాళ్ళు అయితేనే కేవలం వారానికి ఒక్క రోజు అంటే మంగళవారం మాత్రమే పని చేస్తారని వాడి నమ్మకం” - భారీరావు వివరించాడు.

భారీరావు బార్బర్ షాపుకి వెళ్ళి షాపింగ్ “ఇవాళ మీరు ఎన్ని గంటలకి క్లీజ్ చేస్తారు?” అని అడిగాడు. షాపింగ్ “రాత్రి 9 గంటలకి” అని జవాబిచ్చాడు. మళ్ళీ మర్నాడు కూడా భారీరావు అదే షాపింగ్ వచ్చి అదే ప్రశ్న అడిగాడు. షాపింగ్ “రాత్రి 9 గంటలకి” అని జవాబు చెప్పాడు. ఈ తంతు ఓ నెలగాళ్ళు నడిచింది. భారీరావు రోజూ రావడం షాపింగ్ని అడగడం, షాపింగ్ “రాత్రి 9 గంటలకి” మూసేస్తామని చెప్పడం. చివరికి షాపింగ్కి ఏమీ గు వచ్చింది. ఒకరోజు భారీరావు అదే ప్రశ్న అడిగి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత షాపింగ్ తన అస్పెంటుని పీచిలి “పీడెవ్” వెల్లె వెరసలా ఉన్నాడు. రోజూ వచ్చి షాపు ఎన్ని గంటలకి మూసేస్తారని అడుగుతాడు కానీ ఇప్పటి వరకూ జవాబు చెప్పలేదు.

బోళాశంకర్ మాటలు నేర్చిన చిలకని కొనుగడుకు మార్కెట్కి వెళ్ళాడు. ఒక దుకాణదారు అమ్ముతున్న చిలకకి ఒక కాళికి ఎర్రదారం మరో కాళికి నీలం దారం వేలాడుతూ ఉండటం చూసి బోళాశంకర్ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. “ఈ ఎర్రదారం లాగితే ఈ చిలక నీనిమా పాటలు పాడుతుంది, ఈ నీలం దారం లాగితే ఈ చిలక కబుర్లు చెప్పుంది” - దుకాణదారు వివరించాడు.

మాటలు నేర్చిన చిలక

“మరి రెండుదారాలూ ఒకేసారి లాగితేనో?” బోళాశంకర్ కి అనుమానం వొచ్చి అడిగాడు. “రెండు దారాలూ ఒకేసారి లాగితే కిందవడతావ్రా వెధవా” అని చిలక కోపంగా అరిచింది.

భారీరావు బార్బర్ షాపుకి వెళ్ళి ఒకేసారి ఫుల్ బాదిల్ ఆర్డర్ చేసి ఒక్కగుక్కలో తాగేశాడు. వెంటబర్ ఆశ్చర్యపడి “మీ అంత ఫాస్ట్ గా తాగినవాడిని నేను చూడలేదు” అని ప్రశంసించాడు. భారీరావు కష్టపడి మాటలు కూడదీసుకుని “ఈ బార్బర్ కౌన్సిల్ వాడెవడో జేబులోనైనా, నా జేబులో ఉన్నదే ఉంటే - వాడూ నా అంత ఫాస్ట్ గా తాగగలడు” అన్నాడు.

“మీ జేబులో ఏముంది?” - ఎం. టి. కె. “అర్ధరాత్రి అయి బిళ్ళ” - భారీరావు నోరు జారాడు.

జేబులో

ఆ తర్వాత బుల్లెట్...

బోళాశంకర్ కి భార్య మీద అనుమానం వచ్చింది. కష్టపడి ఓ తంపాకి సంపాదించి, రోజూ తరబడి రహస్యంగా వహారా కాశాడు. చివరికి తన భార్య, ఆ కాలనీ చౌకీదార్ - ఒకరి తొగిలో ఒకరు మైమరచి ఉన్నప్పుడు రెడీ వ్యూం డేడ్ గా పట్టుకున్నాడు బోళాశంకర్. తంపాకి తీసి మొదట చౌకీదార్ ని కార్టెడ్జానుకున్నాడు. అంతలోనే బోళాశంకర్ మనసు మారింది. జీవితం మీద విరక్తి కలిగింది. తంపాకి తీసి తన కఠాకతి గురిపెట్టుకున్నాడు. “అంత పని చెయ్యకండి” అని భార్య గొల్లుమంది. “నోర్యూయ్, లేకపోతే ఆ తర్వాత బుల్లెట్ ని నన్నే చంపెయ్యాలని వస్తుంది” బోళాశంకర్ గర్జించాడు.

దూరం

నాకేమో ముంజై అర్ధంబుగా వెళ్ళి తీరాల్సిన పని పడింది, మా దాక్షిణ్యం ఒకేసారి దూర కలిగింది. తంపాకి తీసి తన ప్రయాణం చెయ్యడం నా ఒంటికి మంచిది కాదని వాల్చింగ్ ఇచ్చాడు. అందుకే తక్కువ తక్కువ దూరాలు ప్రయాణం చేస్తూ వచ్చాను. గంభీర్రావు కోటిళ్ళుడు. ఆయన కోటిళ్ళుడెలా అయ్యాడో చెప్పమని, ఒక బిజినెస్ వత్రికా విలేజ్ కి అయ్యి అడిగాడు. “మువ్వయ్యళ్ళు క్రితం నా దగ్గర చిల్లికాని లేదు. నాకు రోడ్డు మీద ఒక యాపిల్ దొరికింది. ఒక రోజుకా ఆ యాపిల్ ని నా కర్చిఫ్ లో నిగనిగలాడేలా కుడిచాను. సాయంత్రం అమ్మేశాను. దానితో మర్నాడు రెండు యాపిల్ వళ్ళు కొన్నాను. వాటిని కూడా కష్టపడి కర్చిఫ్ లో నిగనిగా మెరిచాలా పాలిష్ చేశాను. వాటిని ఆ సాయంత్రం ఒక రూపాయికి అమ్మేశాను. ఇలా నెలరోజులు కష్టపడితే నా దగ్గర పది రూపాయలు సమకూరాయి”. “ఆ తర్వాత...?” విలేజ్ కి ఆత్రుతగా అడిగాడు. “ఆ తర్వాత మా వేనమామ చచ్చి పోవడంతో నాకు కోటి రూపాయలు ఆస్తి కలిసి వచ్చింది”

ప్లాను

భారీరావు వాక్యామే క్షీనర్ల సేవ్యమానగా జాయిన్ అయ్యాడు. ఏదైనా క్రియేటివిగా ఉండే ప్లాను వేసి మంచి సేవ్లు సాధించాలని తలపోశాడు. పొద్దున్నే వెళ్ళి, నగర శివార్లలో ఒక ఇంటి తలుపు కొట్టాడు భారీరావు. ఇంటి యజమాని తలుపు తీయగానే గబగబా రోడ్డు మీద ఉన్న పేద తెచ్చి, ఇంట్లో జొరబడి, సోఫాల మీదా కార్చెట్ల మీదా ఆ పేదని చల్లాడు. “మీరేమీ కంగారు పడకండి. మా వాక్యామే క్షీనర్ సామర్థ్యం చూసి మీరు ఆశ్చర్యపోతారు. మా వాక్యామే క్షీనర్ సహాయంతో ఇప్పుడే ఇదంతా ఒక్క చిటికెలో క్షీన చేస్తాను” అని వినయంగా మనవిచేశాడు. ఇంటి యజమాని భారీ రావుని ఈడ్చికోట్టి “అంట్ల వెధవా, మేము ఇంట్లో మొన్నే దిగాం. ఇంకా ఈ ఇంటికి ఎలక్ట్రిక్ కనెక్షన్ రాదే” అని అరిచాడు.

వరకూ ఒక్కసారి కూడా షాపులో కటింగ్ వెయించుకోదానికి రాలేదు. మళ్ళీ పిచ్చి కాస్త పాలో అయి అసలు ఏదెక్కడిదో ఏం చేస్తుంటాడో తెలుసుకో” అన్నాడు. కొన్ని రోజుల తర్వాత అస్పెంటు, బాన్స్ చెప్పాడు: “గురూ, ఏదెక్కడి వాడో ఏం చేస్తుంటాడో తెలియ కానీ, ఒక్కటి మాత్రం చెప్పగలను - రోజూ మీ ఇంటికి వెళ్ళి, సరిగ్గా 9 గంటలకి బయటకి వచ్చిస్తుంటాడు”.

నాకేమో ముంజై అర్ధంబుగా వెళ్ళి తీరాల్సిన పని పడింది, మా దాక్షిణ్యం ఒకేసారి దూర కలిగింది. తంపాకి తీసి తన ప్రయాణం చెయ్యడం నా ఒంటికి మంచిది కాదని వాల్చింగ్ ఇచ్చాడు. అందుకే తక్కువ తక్కువ దూరాలు ప్రయాణం చేస్తూ వచ్చాను.

గంభీర్రావు కోటిళ్ళుడు. ఆయన కోటిళ్ళుడెలా అయ్యాడో చెప్పమని, ఒక బిజినెస్ వత్రికా విలేజ్ కి అయ్యి అడిగాడు. “మువ్వయ్యళ్ళు క్రితం నా దగ్గర చిల్లికాని లేదు. నాకు రోడ్డు మీద ఒక యాపిల్ దొరికింది. ఒక రోజుకా ఆ యాపిల్ ని నా కర్చిఫ్ లో నిగనిగలాడేలా కుడిచాను. సాయంత్రం అమ్మేశాను. దానితో మర్నాడు రెండు యాపిల్ వళ్ళు కొన్నాను. వాటిని కూడా కష్టపడి కర్చిఫ్ లో నిగనిగా మెరిచాలా పాలిష్ చేశాను. వాటిని ఆ సాయంత్రం ఒక రూపాయికి అమ్మేశాను. ఇలా నెలరోజులు కష్టపడితే నా దగ్గర పది రూపాయలు సమకూరాయి”. “ఆ తర్వాత...?” విలేజ్ కి ఆత్రుతగా అడిగాడు. “ఆ తర్వాత మా వేనమామ చచ్చి పోవడంతో నాకు కోటి రూపాయలు ఆస్తి కలిసి వచ్చింది”

ఎలా?

అక్షర క్రీడ-21 సర్వసాధ: 3.రాజేశ్వరరావు

నిబంధనలు : ఈ గణ్య నుడికట్టులో కొద్దివేలం, దిద్దుబాట్లు లేకుండా పూరించి పోస్టులో పంపాలి. జాబ్ కేజీ అనుమతించబడదు. అన్ని జవాబులు నిర్దిష్టానీన వారికి విజయవంతం వత్తిక అయిన నేలలు ఉండతంగా పంపిస్తాము. తమ నిర్ణయం యాజమాన్యానికే. ఉత్తర ప్రక్కవారికూ అవకాశంలేదు. ఎంట్రిలు డిసెంబర్ 20వ తేదీలోపూ మా కార్యాలయానికి అందాలి.

అధారాలు - అక్షరం : 1. ధర్మం పెదవి (4). 5. ఇది రోయ్యకు లేదా బాదిల అచ్చాడక కవి (3). 7. పూర్వం మన దేశాన్ని ఇలా కూడా పిలిచేవారు (5). 10. జనగణమనలో లెక్కింపు (3) 12. అటునుండి దారి (2). 13. అంత జనుమూనాములో వాడు ఇది వేసి చూసినా కనిపించడం లేదు (4). 14. పదును (2). 15. చాలింపును ఇది వేయడం అని కూడా అంటారు (3). 16. ఈ కత్తెరలో పోకెక్కె అని సామెత (2). 17. కురిసింది (2). 18. పుల్ స్ట్రెయిన్ కాదు; చెదిరిన విరామ విచ్చాయి (3). 22. 'క' గుణింతంలో వెనులి (2). 23. ఇంగ్లీషులో ఎందుకు (1). 24. తలలో పుడుతుంది (4). 27. ఏ బాషాయాల్నా ఇది అవసరం (2). 29. సారీపాపం (4). 31. అటునుండి వేడి (2). 33. అధికార పీఠం మరోలా (3). 35. అంతం లేనిది (3). 37. లాహిరి (2). 38. బోజనం తినుకుండా పుంజే ఇది పుండలం అంటారు (4). 40. ఒట్టు (2). 41. ప్రావీణ్యపురంబలకుడు, సత్యభామ కేతిలో ఓదారు (4). 42. జమ్మ (3). 44. చంద్రగుప్తుని తల్లి (2). 47. ... వానరీ (4). 48. అక్షరం 23లో యువచర్యకుని ఇంటి పేరు (1). 49. ముక్తిని కోరేవారు చెదిరిపోయారు (5).

నిలువు : 1. కన్ను (2). 2. మూత్ర చయిత చలం చేరుకున్నది ఈ మహర్షి ఆశ్రమానికి (3). 3. ఊరిప్పులు తెలుగులో (5). 4. వాక్యంలో కనిపించేవారు (2). 6. వనమ మరో అక్షరంలో యజ్ఞం (4). 8. తిరిగివచ్చిన అక్కమగడు (2). 9. గుడ్డు మరోలా - అక్షరాలు అటూ ఇటూ అయ్యాయి (3). 10. చరచరగంలో పుండేవి ఏకవచనంలో (2). 11. ఎటు చూసినా అభినయమే (3). 14. బలుపు కాదు (2). 16. పుస్తకం వ్యతిరేకం - చివరి అక్షరాలేపు (2). 17. ఇంటి ముందరి భాగం వారికి కనపడదా (3). 19. గూర్గా కాసిది (3). 20. అవు ఇందులో మేస్త్రీ దూడగట్టున మేస్తుందా? (2). 21. గుడ్డలో పుండే ద్రవాన్ని ఇలా అంటారు (2). 24. మనలోను లేని ఆగమనం (2). 25. కదలిక (3). 26. అనుమానం (2). 28. పిడుగు పడదంలో 1.4 (2). 29. వ్రాలయ్యురం (2). 30. ప్రయాణం మరోలా, చెల్లా చెరువయింది (3). 32. కోరిక (3). 34. ఈ మహారాజు ఖాసకీ ముసుగారు (4). 35. సంగతము కానిది (5). 36. తీగ, లేక వైర్ (2). 38. ఇది పట్టి పట్టు వదలదని ప్రతిబి (3). 39. రోజులు, వారాలు - ప్రతమాక్షరాలు తలకొండలయ్యాయి (2). 40. పది అక్షర ప్రమాదం పుంది (3). 43. ఇది కోటిలో దేనికి వేయడం? (2). 45. శబ్దం - మరోలా మధ్యకరం లేకుండా (2). 46. తారాళపు దాగిన ప్రదేశం (2).

అక్షర క్రీడ-20 సమాధానాలు

త	ప్ర	మా	మ	మ	ర	ద	ద	అ
క	క	క	క	క	క	క	క	క
న	న	న	న	న	న	న	న	న
ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల	ల
వ	వ	వ	వ	వ	వ	వ	వ	వ
స	స	స	స	స	స	స	స	స
హ	హ	హ	హ	హ	హ	హ	హ	హ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ
ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ
ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ
ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ
అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ

అక్షర క్రీడ-20 వివరాలు :

- జి.ఆర్. సుధాకర్ రావు, అనంతపురం
- ఏ.వి. సుజేంద్ కుమార్, ప్రాజ్జులూరు
- ఓ. అప్పారావు, సికింద్రాబాద్
- దిలికా హైమావతి, నర్సరావుపేట
- ఏలూరు వంశీకృష్ణ, నర్సరావుపేట
- డి. వేణుగోపాల్, అనంతపురం
- కె.కె.వరం, పెందుర్తి
- జె.కృష్ణారెడ్డి, మల్లాశిరి
- జి.మనూ, హైదరాబాద్
- జి. సీతామయ్య, మంగళగిరి, గుంటూరు
- జిల్లా సాహిత్యసాధులు, ప్రాచ్యపురం (గంటాం)
- టి. సోమేశ్వరరావు, ప్రాచ్యపురం
- డాక్టర్ ఎన్. రంగారావు, ప్రాచ్యపురం
- జి. శారదా ఖటాకర రావు, కర్నూలు
- దుగ్గల రాజేంద్ర ప్రసాద్, మిర్యాలగూడ
- కె. కైకొటి, సూర్యాపేట
- కె.వి.సూర్యనారాయణ, ది.వసుంధర, అమలాపురం

1	2	3	4	5	6
		7	8	9	
10	11	12		13	
14	15			16	
	17	18	19		20
					21
22		23		24	25
26	27	28	29	30	
31	32	33	34		35
					36
37				38	39
40		41		42	
	43		44	45	46
47			48	49	

పేరు : _____
 చిరునామా : _____
 ఎంట్రిలు పంపే చిరునామా :
 అక్షర క్రీడ, విజయ విభాగం,
 12-5-33/2, విజయపురి, తార్లక,
 సికింద్రాబాద్-17 ☎ 7007053
 డిసెంబర్-2001

THE IRONY OF SWATCH

RONY OF SWATCH

వారి అద్వైత మెంట్లో సెక్స్ ఎలా వుంటుంది అని మనం ఆశ్చర్యపోతాం, కానీ సీన్ వేరేగా వుంది. మెటల్ డిజిటల్ డెక్ చేస్తున్న ఆఫీసర్స్-ఆమె పట్టణాల కంటే ఆమె చేతికన్న వాటి ఎక్కువగా ఆకర్షిస్తోందని ఇక్కడ మెంట్లోయూట్ మనకి బోధిస్తోంది. వాటికి శృంగారానికి ఒక యాద్ లింక్ పెడితే, వాటికి శ్రీ నగ్నదేహానికి ఉన్న పోలికల గురించి మరికొన్ని యాద్లు తోధిస్తున్నాయి.

technoMarte

RADO

SKIN

IRONY

Dreamshoes

81

at GADZOOKS

fishshoes.com

మా కంపెనీ మాస్ ధరిస్తే అమ్మాయిలు మీ కాలు తట్టింది భాయమని ఈ ప్రకటన భరోసా ఇస్తోంది. పైగా 'లీ కూపర్ స్ట్రాప్ షేక్స్, ఫర్ ఎన్ కైండ్ ఆఫ్ స్ట్రాప్' అని ప్రకటనకారుడు కవిత్వం కూడా జత చేశారు.

'మా కంపెనీ మాస్ ధరిస్తే చాలు, బికినీ సుందరాంగులు కలల్లోకి వచ్చేది భాయమని ఈ ప్రకటన హామీ ఇస్తోంది.

కారుని, కారుపైన వయోరంగా పడుకున్న అమ్మాయిని ప్రదర్శిస్తున్న ఈ ఆల్టో కారు అద్వైతరీయలోకి 'ట్రాఫిక్ స్టాపింగ్ స్టాప్' అని కావ్సన్. పైగా 'టూమచ్ టు హ్యాండ్లీ మి అండ్ మై కార్' అని కూడా రాశారు.

Reebok

ఈ అద్వైతరీయలో బికినీల గురించి కాదు. నిజంగా రివోక్ మాస్ గురించే. కాకపోతే ఈ ప్రకటనలో ఆ మాస్ ఎక్కువగాయో కనిపెట్టడమే కష్టం.

INTERESTED IN A BEAUTIFUL BODY WITH SENSUOUS CURVES?

RENAULT

THIS IS DEBBIE. SHE WANTS YOU TO HAVE THIS PAIR IN YOUR CAR!

FIVE STAR

ALTO

ALTO

'ఈమె డెబ్బీ, ఈ జత డబ్బాలని మీ కార్లో ఉంచు కోవాలని ఈమె కోరుతోంది' అని చెప్పన్న ఈ యాద్లో డెబ్బీ టెలిఫోన్ సంబర్ కుడా ఇచ్చారు. ఇంతకీ ఇది కారు గ్రీటికీ సంబంధించిన యాద్.

కారుకి, పక్కనున్న యువకుడికీ, అతను ముద్దాడుతున్న అమ్మాయికి లవ్ బ్రయాంగిల్ అని ఈ మెర్చిడెజ్ యాద్ చెబుతోంది

NOKIA

Fun is the bottom line!

ARMANDO TESTA

Possessed!

మి గుట్టా యాద్, అమ్మాయి బొమ్మపేసి 'మస్తా సాఖీ' అని రాశారు.

మస్తా సాఖీ

ఇంటి కార్లో తెరుచు, అమ్మాయిలో తెరుచు. ఇంతకీ ఈ యాద్ కార్లగురించి కాదు, గుర్రాల గురించి కాదు, అమ్మాయిల గురించి కాదు-దుస్తుల గురించి.

అద్వైతరీయంలో రంగంలోని అనారోగ్య ధోరణులపై 'విజయవిహారం' కదన కాహళి

ఈ యాద్ నిజంగా దువ్వుట్టు, తువ్వు గురించి మాత్రమే.

ఈ కార్లో తెరుచు, అమ్మాయిలో తెరుచు. ఇంతకీ ఈ యాద్ కార్లగురించి కాదు, గుర్రాల గురించి కాదు, అమ్మాయిల గురించి కాదు-దుస్తుల గురించి.

ఈ యాద్లు గురించి, నికర్ల గురించి కాదు, కోటెడ్ షేవర్ల గురించి - నమ్మకా?

ఈ అమ్మాయి జీవ్ జాబ్బుకుని ప్రావోకటివ్ స్టాక్లో కూర్చున్నది- తన కాళ్ళ కింద వున్న కుషన్కి ప్రచారం ఇస్తోందే!

అడల్ట్ ట్రాక్, ఆర్ట్

ఈ పైట జాబ్బి పవనించిన అమ్మాయి బొమ్మకి 'సాస్' అని కావ్సన్ ఇచ్చారు. యాద్ సెల్ఫోన్లది.

సమస్య ఏమిటంటే మనం చాలా మటుకు అలవాటు పడిపోతున్నాం. అడ్వర్టైజ్మెంట్ రంగంలో - ఆడవాళ్లని ఏదోరకంగా 'మనుషుల'కి కాస్త ఎక్కువగానో, తక్కువగానో (చాలాసార్లు 'వస్తువులు'గానో) - చూపించడం తప్ప - 'మనుషులు'గా చూపడం బహు అరుదు. ఈ విషయాన్ని గురించి ఎప్పుడైనా, ఎవరైనా ఆడవాళ్లే, వాళ్ల సంఘాల్లో మొత్తుకున్నా వినిపించుకునే వాళ్లెవరూ లేరు. అసలు అమాటకొన్నే ఇప్పుడు అలా అభ్యంతరపెట్టే వాళ్లూ లేరు.

[నేరే సంస్కృతి పరిరక్షణ, శీలము అంటూ వీరంగంవేసే- మతోన్మాద గూండా సంస్థల సంగతి వేరు.

మీ భార్యపైన ప్రేమ ఉంటే ఫలానా ప్రెషర్ కుక్కర్ కొనుక్కొని ఇంటికి తీసుకెళ్లండి అని దారాసింగ్ పహిల్వాన్ - ప్రకటన వీరికి అభ్యంతరకరంగా తోచదు. (భార్యపైన ప్రేమ ఉంటే ఇంటికి ప్రెషర్ కుక్కర్ కొనుక్కొని వెళ్లడమే కాకుండా, ఈ దారాసింగ్ పహిల్వాన్ కాస్త వంటలో భార్యకి సాయం చెయ్యకూడదా? కొన్ని రోజులు తానే వండి పెట్టకూడదా?) భర్తకి ఎలాగైనా బట్టల్ని తెల్లగా ఉతికి ఇవ్వడమే భార్య కర్తవ్యమని చిత్రించే ప్రకటనలు వీరికి అభ్యంతరం కాదు. (అఫ్కోర్స్, సమాజంలో మార్పుల్ని తీసుకురావాల్సిన బాధ్యత అడ్వర్టైజింగ్ రంగం మీదే వుందని మనం ఎవ్వరం పట్టుపట్టకక్కర్లేదనుకోండి)

సాధారణంగా మతోన్మాద గూండా సంస్థలు ప్రకటనలపైన 'గొడవలు' చేసే ప్రతి సందర్భంలోనూ- ఆ గొడవలంతా వారు భావించే 'దృశ్యపరమైన అక్షీలం' మీదే. పైగా ఆ 'గొడవ' అంతా ఆ ప్రకటనల్లో నటించిన మహిళలపైనే 'గురిపెట్టడం' ఎక్కువ సందర్భాల్లో బహు సహజం (మిలిండ్ సోమన్, మధు సప్రేలు విడివిడిగా నటించిన ఒకానొక 'మాస్' ప్రకటనకి సంబంధించిన వివాదంలో మధుసప్రే అత్యధికంగా వేధింపులకి గురైన సంగతి నిజం కాదా?). ఈ సంస్థలు 'గొడవ' చేసే మరో సందర్భం - తాము నిర్మించిన మత విశ్వాసాలకి సంబంధించినది. ఎక్కువ సందర్భాల్లో ఈ తరహా సంస్థల చేతిలో వేధింపులకు గురైన ప్రకటనకారులు పరాయిమతస్థులు కావడం యాదృచ్ఛికం కాదు.

ఇన్ని కారణాల వల్ల ఆయా సంస్థలు లేవనెత్తే వివాదాలను అనుమానించి తీరాల్సిందే!

అయితే, ప్రకటనకారుల మురికి, మనస్తత్వాన్ని ప్రశ్నించాల్సిన అవసరం లేదా? ఖచ్చితంగా వుంది.

ఈ రోజు మన ప్రకటనకారుల (అందరూ కాదు) 'కళాత్మక' దృష్టిలో- ప్రధాన స్థానం... శృంగారం... ఛ ఛ.. కాదు కాదు... కామానిదే. అదికూడా 'పురుష' కామం.

అడ్వర్టైజింగ్

అలాగని మన దేశంలో అడ్వర్టైజ్మెంట్ రంగంలో సృజనాత్మకతను ప్రదర్శించినవారు లేరని కాదు. మనవాళ్లు క్రియేటివ్ టాలెంట్ కి ఉదాహరణల్ని ఎన్నైనా చూపించవచ్చు.

దశాబ్దాన్నర క్రితం నేను చూసిన ఒక ప్రకటన గురించి చెప్పతాను. ఆ ప్రకటన దేశంలోని ప్రముఖ ఇంగ్లీషు

ది నెపత్రికల్లో 'ఫులేపేజీ' అడ్వర్టైజ్మెంట్ గా వచ్చింది. ఆ పేజీ మొత్తం తెల్ల కాగితమే. పేజీ అట్టడుగున అతి చిన్న అక్షరాలతో 'ఒనిడా వాషిన్ ది నేషన్ క్లీన్' అని ఇచ్చారు. ఆ ప్రకటన అప్పట్లో కొత్తగా విడుదల చేసిన ఒనిడా వాషింగ్ మిషన్ల గురించి అని చెప్పకపోయినా స్పష్టంగా చెప్పినట్టే కదా. పదిహేను సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఈ ప్రకటనని నేను ప్రస్తావిస్తున్నానంటే - ఈ ప్రకటన నాపై చూపిన ఇంపాక్ట్ కి ఇది ప్రబలసాక్ష్యం కాదా. ఒక సృజనాత్మకమైన ప్రకటన కలిగించే ప్రభావంతోపోలిస్తే, చౌకబారు ప్రకటన సాధించగలిగింది తక్కువే-అని చెప్పడానికి మొత్తంగా దశాబ్దాల అడ్వర్టైజ్మెంట్ రంగ చరిత్రలో అనేక ఉదాహరణలు చూపవచ్చు.

బడియాలు లోపించిన ప్రకటనకారులకి- ప్రస్తుతం వస్తువేదైనా, కొనుగోలుదారుల్ని ఆకర్షించేందుకు- 'ఆడ శరీరమే' ఆయుధంగా కనిపిస్తున్నట్టుంది!

కండోమ్ అడ్వర్టైజ్మెంట్లలో శృంగారం డోసు అధికమైనా, ప్రోడక్ట్ శృంగారానికి సంబంధించినదే కాబట్టి తప్పలేదనో, లేదంటే ఈ రోజు కండోమ్స్ వినియోగం పెరగడం మన సమాజానికి అత్యంత అవసరమనో సర్దుకోవచ్చు.

లోదుస్తుల ప్రకటనల్లో స్త్రీ, పురుషుల శరీర ప్రదర్శన తప్పదేమాలే అనుకోవచ్చు. (మగవాళ్లు ఫలానారకం అందర్ వేరే ధరిస్తే ఆడవాళ్లు ఎగబడి ముద్దులు పెట్టుకుంటారనో, మీద పడతారనో ప్రచారం చేసే నాలు అడ్వర్టైజ్మెంట్లని చచ్చినట్టు భరిస్తున్నాం కదా!) హెయిర్ రిమూవర్లు, బాత్ టవలు, బాత్ క్యూబిక్లన్నీ ప్రకటనల్లో ఎక్స్ పోజింగ్ తప్పదేమాలే అని సర్దుకోవచ్చు. (బస్ట్ క్రీముల దుర్వాహం గురించి వేరే ప్రత్యేకంగా మాట్లాడుకోవాలి.)

సెక్స్ గురించి మాట్లాడటం, చిత్రించటం, రాయటం తప్పుకాదు. కానీ స్త్రీని ఇస్మీరియర్ గానో, సెక్స్ వస్తువుగానో ముద్రవేయటం తప్పు కాదా?

వాచీలకి స్త్రీల నగ్న దేహాలతో సంబంధం ఏమిటి? కరెంటు స్విచ్చిల అమ్మకాలకి స్త్రీల నగ్న సౌందర్యం తప్ప వేరే దారి లేదా? స్కూటర్ ని స్త్రీ దేహంతో పోల్చి కొనుగోలుదారుల్ని ఆకర్షించాల్సిందేనా? మగవాళ్ల చొక్కాలు అమ్మేందుకు ఒళ్లు చూపించే 'ఆడ బొమ్మల్ని' ప్రదర్శించాల్సిందేనా? చివరికి గుట్టాని, మధ్యం, టైల్స్, డాట్ క్రామ్లు, బ్యాంకులు, మినరల్ వాటర్... ఒక్కటిమీటి అన్నీ ఉత్పత్తులని అమ్మిపెట్టాల్సింది... 'ఆడ శరీరమే'. ఈ కాలపుముఠా 'అభిరుచి'పేరుమీద 'క్రియేటివిటీ' పేరుమీద మన నెత్తిమీద రుద్దబడుతోంది. యువతీ యువకులు పరస్పరం ఏర్పరుచుకునే దృశ్యభావ పైన, అంతిమంగా మానవ సంబంధాలపైన- వీటి ప్రభావం ఏదో ఒక మేరకి ఉండకతప్పదు కదా. మనుషులు 'వస్తువులు'గా, 'బొమ్మలు'గా కాక, సజీవమైన వ్యక్తులుగా గుర్తించబడాలి. మనుషులమధ్య సంబంధాలకి అటువంటి ఆరోగ్యకరమైన అవగాహనే ప్రాతిపదిక కావాలి.

నిషేధించమని అడగకక్కర్లేదు కాని- ఇవ్వాలక వందల, వేల సంఖ్యలో మన పత్రికల్ని ధియేటర్లని, టీవీల్ని ముంచెత్తుతున్న ఈ దర్జీ అడ్వర్టైజింగ్ క్రీమ్స్ గురించి, అవి కలిగించే దుష్ప్రభావం గురించి కనీసం మాట్లాడుకోవాల్సిన అవసరం లేదా?

లేడర్ బ్యాగ్లు అమ్ముకోవడానికి ఆడ (పైన), మగ (కింద) స్టూడ్ బొమ్మలు అవసరం లేదని మీరునుకోవచ్చు-ఈ ప్రకటన కారులు మాత్రం ఒప్పుకోరు.

వీళ్లు బేబీ వైస్ అమ్ముకుంటామనుకుంటున్నారు. బిడ్డకు పాలిస్తున్న తల్లి బొమ్మ (తల తీసిన) ప్రచురించారు. వీళ్లు కాన్సెప్ట్ మనకి అర్థం కాదేమోనని - తల్లి గుండెలపై 'సేఫ్టీ బేబీ ఫుడ్' అనే అక్షరాలు ప్రచురించారు. వీళ్లు బేబీ వైస్ అంటే సేఫ్టీ బేబీ కేరే అని చెబుతున్నారు.-నో కామెంట్!-

ఈ స్టూడ్ - నడుం నొప్పి క్రిం యాట్

బహుశా ఈ పెర్ఫ్యూమ్ యాటిలంక దుర్వాహం ఏ యాటిలా ఉండవేమో! వందల సంఖ్యలో ఈ నాలుయాటిల వత్రికల్ని ముట్టడిస్తున్నాయి. సుమారుగా మగవాళ్లు పెర్ఫ్యూమ్ యాటిలంట్లకి ఆడ స్టూడ్ బొమ్మలే అలంబన.

ఈ ముద్దు యాద్-కొరియర్ కంపెనీ ప్రచారం కోసం

ఇది వజ్రాల యాద్ నాభి దగ్గర వజ్రాలు ధరించే ఫేషన్ ఎక్స్‌ట్రీమ్ మనకు తెలియదు.

ఈ అమ్మాయివలే పెరల్ పెట్ జాకెట్లు కూడా లైట్ వెయిట్ అని ఈ యాద్ తాళుత్యం.

ఈ అమ్మాయివలే పెరల్ పెట్ జాకెట్లు కూడా లైట్ వెయిట్ అని ఈ యాద్ తాళుత్యం.

ముంబయి డిస్ట్రీబ్యూట్ స్టోర్ కి సంబంధించిన ఈ యాద్ - 'వాల' యు హేవ్ ఇన్ యువర్ డ్రీమ్స్, వియ్ హేవ్ ఇన్ అవర్ స్టోర్' అంటోంది. అవి న్యూడ్ డ్రీమ్స్ ను చెప్పేందుకు ఈ యాద్ లోని న్యూడ్ బొమ్మ ప్రాఫ్.

అమ్మాయి... వెతికితూ దండ... ఇది ఒక హాట్ కస్టమర్స్ ని ఆకర్షించేందుకు తయారు చేసిన యాద్

నమ్మితే నమ్మండి, ఇది యునైటెడ్ కింగ్ డామ్ వారి యాద్.

Get the pace. Ride Easy.

HERO PUCK

Five reasons why a Scooty is better than a girlfriend...

1. If you can't understand one, you can ask a mechanic.
2. One mood. All the time.
3. Holds your helmet. And doesn't cry about it.
4. You never have to compliment it on its looks.
5. It'll be around next year.

TVS Scooty First Love

Turn on the Beauty

విలక్షిత స్కిన్ లను అమ్మి పెట్టాల్సింది ఈ ఆర్ న్యూడ్ బొమ్మలే.

దానికి తోడు 'ఆన్ ఆర్ ఆఫ్' లాంటి కాస్ట్ లెస్ మెరులు పెట్టి తమ కంపెనీ స్కిన్ లకి ఈ న్యూడ్ లకి ఉన్న పోలికల్ని వివరిస్తున్నాయి ఈ యాద్ లు.

On or Off

They turn the wisdom ON.

Vinay GARD

CHARMS

CHARMETS

సిగరెట్ తాగడానికి ఈ కౌట్ల దానికి సంబంధం ఏమీ లేకపోయినా ఈ తరహా యాద్ లు చూడడానికి మనం చాలా కాలం శ్రీకం సుంచి అలవాటు పడిపోయాం.

ఈ 'హామ్ థియేటర్' యాద్ ప్రాజెక్ట్ చేయడం లునుకున్నది ప్రాజెక్ట్ కాదు.

తమ 'మార్క్' కుళాయి తయారీకి ఆర్ దేహమే సూత్రి అని ఈ యాద్ చెబుతోంది.

కుళాయికి, నేపథ్యంలో ఉన్న లాక్ పర్ట్ అమ్మాయికి - ఉమ్మడిగా వర్తించేలా 'స్కీ' అనే కాస్ట్ లెస్ ఉన్న ఈ యాద్ 'అనర్ బిట్ యువర్ సేషన్' అంటూ చాలా షేప్ ఉన్న కవిత్వం చెబుతుంది.

ఫర్ ఇండియా డాట్ కామ్' యాద్

ఇది ఇండియా టుడే గ్రూప్ నుంచి వెలువడే 'ఫేషన్.డి.డి' న్యూస్ పేపర్ టుడే డాట్ కామ్' వారి యాద్. చిత్రంలో 'పాయింట్ లను నాభి ప్రదేశంలో ఉంచుకుంటే, ఫేషన్ డి స్టైల్ హాట్ అనే కాస్ట్ లెస్ పెర్ఫా రాశారు.

OUTLOOK Traveller

GOA right place right price

WIN!!! A TRIP TO GOA

ANY MANSIONS

HIGH ADVENTURE

ఇది 'బెట్ టుక్' ప్రాచెసర్ తాళా కవర్.

Don't be afraid to use your favourite colour.

Will you cover me up in your Paisano, mister?

PAISANO

the shape of business has changed a little

business today

What makes the Czech Republic the MODEL LOCATION for foreign investors?

ఇది చెక్ రిపబ్లిక్ దేశం ఇచ్చిన యాద్. విదేశీ ఇన్ వెస్టర్లు చెక్ రిపబ్లిక్ 'మోడల్ లోకేషన్'గా ఎందుకుంది - అని ప్రశ్నించి తమ దేశపు టాప్ మోడల్ 'ఇవా హెర్జోవా' పంటి వారి వద్ద 'కారు' అని ఇవ్వాలని చెబుతోంది ఈ యాద్. కాని ప్రాప్త జార్జిన్ 'ఇవా' బొమ్మ మాస్ట్ 'అవును' అని చెబుతున్నట్లుగా లేదా?

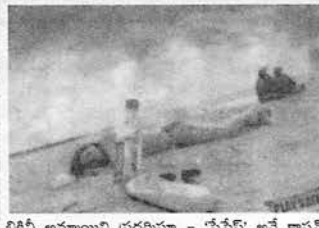
ద్దో

ద్దో

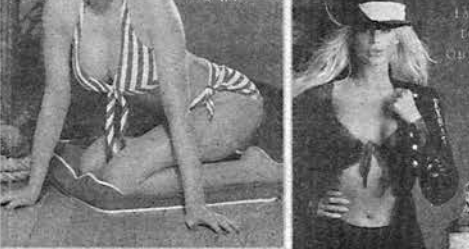
ఈ యాద్ ఆ అడమినిని వాటింగ్ మిషన్తో పోల్చుకోండి.

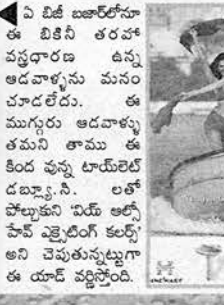
బికినీ అమ్మాయిని ప్రదర్శిస్తూ - 'ప్లేసిడ్' అనే కాపున గల ఈ యాద్ మినరల్ వాటర్ ప్రచారం కోసం

తాగేది మగవాళ్ళు. తాగేందుకు ఆ మగవాళ్ళని రెచ్చగొట్టాల్సిన బాధ్యత మాత్రం-ప్రకటనకారులు ఈ ఆద బొమ్మలతో అప్పచెబుతారు. మనదేశంలో మద్యం ప్రకటనలపై పరిమితులున్నా అదే త్రాండ్లను అదే ప్లేట్లలో మనవాళ్ళు ప్రచారం చేసుకుంటారు. సరే ఈ మద్యం ప్రకటనల్ని ప్రచురించే విధేక పత్రికలు మనదేశంలో ఎక్కడికెళ్ళినా దొడుకుతున్నట్టి వేరే సంగతి.

ఈ యాద్ కూడా అదే తరహా. ఆకర్షణీయంగా ఉన్నప్పుడు-మీరు ఎవకుం దబ్బు అర్జునపెట్టడానికి వెనకాడరు, కానీ ఆ అవసరం లేదు- అని డబుల్ మీనింగ్లో మాట్లాడుతున్న ఈ యాద్ శానిటరీవేరే గురించి.

ఈ యాద్ కూడా అదే తరహా. ఆకర్షణీయంగా ఉన్నప్పుడు-మీరు ఎవకుం దబ్బు అర్జునపెట్టడానికి వెనకాడరు, కానీ ఆ అవసరం లేదు- అని డబుల్ మీనింగ్లో తెలివి ఒలకటోంది.

ఉపసంహారం : ఈ ఉదాహరణలు మా పరిశోధనలో కేవలం బీమ్ ఆఫ్ ది ఐస్ బిల్డి మాత్రమే. మొత్తం ప్రచురించాలంటే ఈ సందక మొత్తం సరిపోదు. అది కూడా నేను కేవలం ప్రింట్ మీడియాకే పరిమితమయ్యాం.

జస్టిస్ యాద్లు మహిళలు కను దూరం నెక్స్ డాల్సా చిత్రస్థ కలిగే దుస్వస్థితికాలు సమాజంపై తీవ్రంగా ఉంటాయి. ఆస్ట్రేలియాలో గత ఏడాది ఒక సంఘటన జరిగింది. ఆ దేశపు మహిళా ఫుట్బాల్ క్రీడాకారిణుల టీమ్ - తమ ఆటకే సరైన గుర్తింపు లేదని బాధపడి - టీమ్ అందరూ స్వయంగా పోషాల్ని ఒక కేలందర్ రిలిజ్ చేశారు. అది సూపర్ హిట్. వాళ్ళకు బోధించడం 'గుర్తింపు' వచ్చింది. ఈ ఉదాహరణని తరచువారే మరీకొన్ని దేశాల్లో అనుసరించే ప్రయత్నము జరిగింది.

ఈ అమ్మాయి వయసు చూస్తే కేవలం ఎనిమిదేళ్ళే...చదువేమా-డిగ్రీలోని మనోత్ వ్యాల్ స్యూల్లో నాలుగో క్లాసు.. కానీ ఆ వయసుకు మించిన రిచార్డుల్తో కొట్టింది. మగవాళ్ళే అధిపత్యం చెలాముస్తున్న గోల్ఫ్లో అమ్మాయిలు ప్రవేశించడమే ఒక ఎత్తు అంటే- ఈ చిన్నర సిడుగు ఏకంగా జూనియర్ ప్రపంచ చాంపియన్ డివీనే సాధించి డెరా అనిపించింది. గోల్ఫ్లో ప్రతిష్టాస్థులకంటే భారీవే 'అమెత్వర్న మెమోరియల్ టోర్నమెంట్'ను కూడా ఈ చిన్నారి స్వంతం చేసుకుంది. గోల్ఫ్కు ప్రాసెస్మెంట్స్టాయి శిక్షణావకాళలు ఇండియాలో లేవు. కొన్ని గోల్ఫ్ క్లబ్బులు వాటిలో తన్వలాంటి చిన్నవయసువాళ్ళకి, అదీ అమ్మాయిలకి ప్రవేశం దొరకడం అంటే మాటలా...!

తండ్రి రవి గోల్ఫ్ క్రీడాకారుడే అయినా ఆయన టోర్నమెంట్ల పేరిట ఎప్పుడూ బయటే తిరిగేవాడు. కానీ తన్వకు తండ్రి స్ఫూర్తి, ఓ నైపు స్కూలు చదువు, హోంవర్కులో డివిసి సలహకున్నా, గోల్ఫ్ను సబ్బుదంగా ప్రాక్టీస్ చేస్తూ వచ్చింది. మొదట్లో ఆమెకు డిగ్రీలోని

తన్వ వాత్సా

గోల్ఫ్ క్లబ్బులు వేటిలోనూ స్కూలెంట్ మెంబర్షిప్ కూడా దొరకలేదు. అమెత్వర్న మెమోరియల్ టోర్నమెంట్లో జూనియర్ చాంపియన్షిప్ సాధించాక గాని ఈ అమ్మాయి ప్రతిభకు గుర్తింపు లాభించింది. వరల్డ్ జూనియర్ చాంపియన్షిప్ సోటీలకొనం తన్వకు తండ్రి ఆమెరికా తీసుకెళ్ళాడు. 20 దేశాలు పాల్గొన్న ఆ సోటీల్లో అందరి అంచనాల్ని అతకించుకుంటూ తన్వ చాంపియన్షిప్ గెలుచుకొంది.

గోల్ఫ్ను సీరియస్ ప్రాసెస్మెంట్ తీసుకోవాలనుకుంటున్న తన్వ శిక్షణ కోసం ఇప్పుడు అమెరికా వెళ్ళబోతోంది. గోల్ఫ్కు సంబంధించి ప్రపంచంలోనే ప్రతిష్టాత్మకమైన 'అడ్వెంటర్ ఆకాడమీ'లో శిక్షణ పొందనుంది. ఏటా ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కేవలం 14మందిని మాత్రమే ఈ ఆకాడమీ ఎంపిక చేస్తుంది. తన్వ జిమ్నాస్టిక్స్లోనూ, స్విమ్మింగ్లోనూ దిట్ట. ఆ మద్య ఓ టీవీ యాంకోలో సైతం నటించింది. ఇండియన్ గోల్ఫర్గా దేశానికి రికార్డులు సాధించి చిట్టాల్పట్టడే తన ధ్యేయములున్న తన్వకు డిస్టెంట్ అంట్...!

ఘాటింగ్ స్ట్రాట్లో గుంతపై ఆధునిక అర్జునుడు, భారత్కు అలిసికే బంగారం తెస్తారంటున్న వరల్డ్ ఛాంపియన్ ఘాటర్

జస్పాల్ ఘాటా

విల్లు ఎక్కువెట్లూ అర్జునుడు. అతడి కంటికి-చుట్టూ పరిసరాలు, ముందున్న చెట్లూ, కొమ్మలూ, గుబురు వెనక దాక్కున్న రామచిలకా... ఏదీ కనిపించలేదు. చిలక కన్నులకి కనిపించింది. గురి అంటే అలా వుండాలి.

మాటింగ్లో సరిగ్ జస్పాల్ రాణాదీ అలాంటి గురి. అందుకే ఈ క్రీడలో ఏకంగా ప్రపంచ చాంపియన్ కాగలిగాడు. ప్రపంచ స్టాయి క్రీడల్లో వెనకనుంచి ముందున్న భారత్ని-మాటింగ్ స్పాల్లో మాత్రం చెప్పుకోదగ్గ స్థాయి చేర్చిన క్రెడిట్ పూర్తిగా జస్పాల్దే...

మొదట్లో రాష్ట్రస్థాయి చాంపియన్షిప్లో సిల్వర్ మెడల్ని సాధించడంతో జస్పాల్ సక్సెస్ గ్రాస్ పైకి ఎగిసింది. 18 ఏళ్ల వయసులోనే ఏషియన్ గేమ్స్లో సాధించిన గోల్డ్ మెడల్తోనూ, 'శాక్' అంతర్జాతీయ సోటీల్లో సాధించిన ఎనిమిది బంగారు పతకాలతోనూ- జస్పాల్ సక్సెస్ గ్రాస్ మరింత ఉప్పతంగా ఎగిసింది. గత రికార్డులన్నీ బద్దలు కొడుతూ అతి చిన్న వయసులో ప్రపంచ చాంపియన్షిప్ సాధించి భారత్కు మాటింగ్ స్పాల్లో ఈ స్థానాన్ని కల్పించాడు. ఆ తర్వాత ప్రపంచ చాంపియన్షిప్ను సాధించిన ఏవేకెసింగ్, అకోక్ సాండ్లెంటి యువకులకు జస్పాల్ స్ఫూర్తిగా నిలిచాడు.

మాటింగ్లో భారత్ను తొలిసారి జగజ్జేతగా నిలిపిన జస్పాల్కు- తండ్రి ఎన్.ఎన్.రాణా స్ఫూర్తి. ఆయన ఎన్.సి జి కమాండో. సెలవు దినాలు, ఏకెండ్స్లో తండ్రితో పాటు మాటింగ్ రేంజ్కు వెళ్లడంతో ఈ క్రీడపట్ల జస్పాల్కు ఆసక్తి పెరిగింది.

తండ్రి కూడా వెన్ను తట్టాడు. బ్రిటన్ గెస్కోల్ అనే ఆస్ట్రేలియన్ కోచ్ దగ్గర శిక్షణ పొందిన జస్పాల్ -ఈ క్రీడలో బుల్డోజర్ దూసుకుపోతూ- భారత్ను ప్రపంచ చాంపియన్గా నిలిపాడు. జస్పాల్ భార్య కూడా మాటింగ్లో ఈ మర్యాదే సాధించిన చాంపియన్షిప్ సాధించింది. ఇప్పుడు జస్పాల్కు- అర్జునుడికి చిలకలాటాకు కన్నులా- కనిపిస్తున్న డాక్టర్ ఒక్కడే. అది మాటింగ్లో 2004 ఒలింపిక్ బంగారు పతకం.

మాటింగ్లో భారత్ను ఒలింపిక్ విజేతగా నిలపాలని కలకంట్టు ఈ డైవెసిక్ మాటర్ విజయం సాధించి తిరిగిరాడు. ఎందుకంటే అతడిలో ఒక విజేతకు వుండాలన్న సబ్బుదం, తనను, సినియారిటీ నిండుగా వున్నాయి కనక...!

(గత సంచిక తరువాయి)

యద్య దావరతి శ్రేష్ఠ వ్రత దేవోభవః సముద్రమాణం కురుతే లోక స్తవమవస్తోతి
 శ్రేష్ఠలైవశాశ్వ దేష్ఠి అవరప్తాం దాన్తి ఇతరులు అనుసరిస్తారు. శ్రేష్ఠులు దేష్ఠి ప్రమాణంగా నెలకొల్పిన లోకములా ఆ ప్రచారం సమయములారాని - భగవద్గీతలో శ్రేష్ఠుడు బోధించాడు.

నిజమే మహనీయుల ఆచరణ లోకానికి ఆదర్శనియమగా, అనుసరణీయమూ అవుతుంది. అలాగే - మూడుల మోసగాళ్ళు ఆచరణ అనుసరించలేని తప్పకుండా ఉదాహరణగా ఉంటుంది. ఇందించాల్సిన చెడు ధోరణిగా మిగిలిపోతుంది.

ఇక్కడ బురిడీ క్యాంప్- బాలవికాస్ ఉద్యమాల సేరిట, సత్యసాయి ఎక్స్ కేషన్ ఇన్ హ్యూమన్ వేల్ఫేర్ సేరిట తెగ రెచ్చిపోతోంది.

ఎదుటివారికి చెప్పటండుకే నితలు ఉన్నాయి అని బురిడీ క్యాంప్ బావిస్తోంది. బురిడీ బాబా హైస్కూలు చదువు కూడా స్వార్థిచేయలేదట. అయితే... ఆయా విద్యార్థి దశలో ఉన్నప్పుడే... చెయ్యని తప్పుడు వని ఒక్కటి కూడా మిగిలేదు. మాస్టర్లు 'శిక్షించడం(?)', పరీక్షల్లో మార్కెట్లైన్, పుస్తకాలు ఎమ్మోయ్యడం, జాడం ఆడటం... ఇన్నీ బాబా విద్యార్థి దశ లీలు.

ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే ఈ తప్పుడు వసులన్నిటినీ ఆదర్శులుగా బురిడీక్యాంప్ సిగ్గులేకుండా ప్రచారం చేసుకుంటోంది. ఇటువంటి సనులకి పాల్పడిన వ్యక్తి పేరు మీద విద్యా విధానాన్ని రూపొందించామని దబాయస్త, అది ఆత్యంత ఆదర్శనియమైన విద్యావిధానమని గొప్పలు కడుతున్నారు.

బాబా బాల 'బురిడీ' లీలు - చూస్తే ఈ వ్యక్తి 'విద్యావిధానం' గురించి మాట్లాడడం ఎంత హాస్యాస్పదమో మనకే అర్థమవుతుంది.

బాబా చేసిన తప్పుడు వసులనే ఆదర్శులుగా ప్రచారం చేస్తే సమయములపై ఆ దుష్ప్రభావం తీరంగా ఉంటుంది. బురిడీక్యాంప్ ప్రచారంలోని బాటకాన్ని బయట పెట్టేందుకు - ఈ బాల'బురిడీ' లీలు గురించి చర్చించడం తప్పనిసరి.

అచార్య దేవో భవ

బారతీయ సంస్కృతి గురువుకి అత్యున్నత స్థానం ఇచ్చింది.

మాతృ దేవో భవ, పితృ దేవో భవ, అచార్య దేవో భవ తల్లితండ్రులని, గురువుని - చైవంతో సమానం చేసింది మన సంస్కృతి.

గురువుని చైవంతంగా సంతాపించినది - బహుశా ప్రపంచంలోనే మనకేం ఒకదేమేనా.

తనని తాను చైవన్యరూపుడిగా ఎప్పట్లీడే చేసుకునేందుకు - దేవతా మూర్తులను, విగ్రహాలను - అనుమానించగలవాడు. మహనీయుల దివ్యస్వభావం వక్రభాష్యాలు ప్రచారం చేయగలవాడు - స్వయంగా జన్మించిన తల్లితండ్రులు, తాత మొదలైన వారి చేత పాదపూజలు చేయించుకోగలవాడు - బురిడీ బాబా. (ఈ ఉదంతాలు గత సంచికల్లో మాట్లాడుతున్నాం.) అటువంటి బురిడీ బాబా - గురువుకి నిలువ ఇస్తాడనుకోవడం అత్యంత.

మనం గతంలో అనేకమంది చైన నర్సరూపులైన మహనీయుల గారలు విన్నాం.

బారతీయ చింతన ప్రచారం - చైవం' అంటే 'సర్వజ్ఞుల', ఆ మాటకన్నే శ్రేయము చైవం.

గతసంచికల్లో...

పుట్టబాబా చెప్పాల్సి లోలో నెలవంట, స్త్రీలను బట్టు పట్టుకుని కొట్టిన సంగతి, గిరిగిరి తప్పి గోడకి వెంటిలా విసిరి కొట్టిన సంగతి, తల పుర్రు బాగం నుంచి వెంట్రుకలు పీకి కింద ముల్లూలా పాడవుగా ఉన్న దాన్ని తర్వాత ఈ నాలు వర్షాలలో మూడున్నూ సంగతి, కొన్నాళ్ళు పుట్టవ్రత బాబా తెలుగులో ఒక్క లైనుకే మూడు తప్పులు రాసిన సంగతి ఆదారాలలో.

పుట్టవ్రత బాబా తానే దేవుడనీ, ఈ విశ్వమంతా తానే సృష్టించాననీ, కృష్ణవేదంలో కుండం కొట్టి పాలు త్రాగడం వల్ల ఇప్పుడు పాలమీద పిరిక్కిగా ఉన్నాననీ, ఆకాశాన్ని భూమిగా, భూమిని ఆకాశంగా మార్చగలుగు తాననీ, వేదాలు తననే వర్ణించాయనీ, త్యాగ రాజుకే తానే సంగీతం వేర్పాడనీ... ఎలా పడితే అలా గొప్పలు కొట్టే సంగతులు ఆదారాలలో. పుట్టవ్రతబాబా చెప్పాల్సి అవతార రూపుల అనబడే

చైన మనవరూపం తాల్చడం హిందూ మతంలోని ఒక విశిష్ట భావన. నిజానికి దయానంద సరస్వతి, అరవిందుడు వంటి ఎందరో మహనీయులు ఈ 'అవతార వాదాన్ని' తిరస్కరించారు - నమ్మే వారి సరిత్య అభ్యుతారం.

- రాముడు, కృష్ణుడు వంటి పురాణ దేవతామూర్తులు గురువు పెళ్ల ఎంతో గౌరవం, భక్తిప్రకటనలు ప్రదర్శించిన సంగతి మనకు తెలుసు.

సర్వమూ తెలిసిన చైవన్యరూపులైనా, రాముడు వశిష్ఠుడి చెంత, కృష్ణుడు సాంధీపుని చెంత విద్యాభ్యాసం చేసినట్లుగా పురాణాల్లో చూడడం - బిచ్చుతంగా ఒక ఆదర్శాన్ని చాటిచేయకపోయింది.

తన గొప్పతనాన్ని చాలుకునేందుకు గురువును 'శిక్షించిన' కథల్ని కల్పించి వ్యాప్తిలోకి తెచ్చిన 'మనల' మాత్రం చైన వేదాధి బురిడీ బాబా.

గురువుని పూజాప్రాయ శిక్షించుము

పుట్టబాబా అనలు పేరు రత్నాకరం సత్యనారాయణ రాజు. (స్కూలులోని అధికారి) రత్నాకరం.పి. సత్యనారాయణ రాజు అని నమోదం చేయబడిందని, తరువాత ఏ కారణం వల్లనూ 'పి.' అనే అక్షరం తొలగించబడిందనీ, - మంత్రి ప్రగడ సరసింహారావు అనే భక్తుడు రాసిన ప్రసిద్ధ గ్రంథం 'చైవంత మానుషాకారం'లో పేర్కొన్నారు. ఇంతకీ 'పి.' అంటే ఏమిటో దాన్ని తర్వాత

ఈ సత్యం పుట్టవ్రతకి నమీసంలోని బుక్కపట్టంలో మాధ్యమిక పాఠశాల (అప్పటి సైమన్ స్కూల్)లో చదివే రోజుల్లో ఒక సంఘటన జరిగిందని బురిడీ క్యాంప్ ప్రచారం చేస్తోంది. ఆ సంఘటన క్లుప్తంగా ఇది:

ఒకసారి క్లాసులో ఒక బీదరీ సారం చెబుతున్నారు. సత్యం నోట్సు రాసుకోవట్లేదని ఆయాన గమించారు. దానిలో ఆయానకి కోపం వచ్చి సత్యాన్ని బెంచి మీద నిల్పేమని ఆజ్ఞాపించారు. సత్యం నిల్చున్నాడు.

అయితే సారం చెప్పడం ముగిశాక ఆ బీదరీ తన కుర్చీలోంచి లేచాడని ప్రయత్నిస్తే ఆయానకది సాధ్యం కాదట!!). ఆయాన కుర్చీకి అటుకుని ఉండిపోయాడట!!).

ఇంతలో మరో బీదరీ అక్కడికి వచ్చి తన సహాస్కార్యుడి దుస్థితి గమించారు. బెంచి మీద నిల్చున్న సత్యాన్ని మోకారట. ఆయాన సరిత్య అర్థమయింది. ఆయాన సత్యాన్ని కూర్చోబెట్టగానే - కుర్చీ మీదనించి వెనుదిరిగి ఉపాధ్యాయుడు లేచడం సాధ్యమయింది!!)

- ఇదీ బురిడీ క్యాంప్ ప్రచారంలో పెట్టిన స్టోరీ.

ఈ కథ మనకి బురిడీ సాహిత్యమంతలా కనిపిస్తుంది. పుట్టబాబా అధికార జీవిత చరిత్ర సత్యం శివం సుందరం ప్రథమ భాగంలోని 8వ పేజీలో, 'చైవంత మానుషాకారం' 11వ పేజీలో, యన్.లక్ష్మీదేవమ్మ రచించిన 'భక్తద్వారక శ్రీ సత్యసాయి' పుస్తకంలోని 6వ పేజీలో, చా.చాదరి ఓలేటి రచించిన 'పవిత్రాత్ముడు - అవతార పురుషుడు భగవంతు శ్రీ

'సిద్ధిసాయి వ్రతసాయి దివ్యకథ' చిత్రంలో ఈ ఉదంతం ఉంది. ఇటీవలే పుట్టబాబా 75వ జన్మదినం సందర్భంగా మార్కెట్లోకి విడుదల చేసిన 'పై లైన్ ఈజ్ మై మెసేజ్' 'మిమ్మల్ని మీడియా జర్నీలు అవ' అనబడే 'సి.డి. రామ్'లో కూడా ఈ ఉదంతం గురించి గొప్పగా చెబుతున్నారు.

ఇది బురిడీ కట్టుకథ అని - పుట్టబాబాకి అవతార వ్రతని ఎక్కడి మనిషిని అక్కడి కుర్చీకి బల్లకి అతుకుతోమేలా లాగి, లేదా ఎక్కడివాళ్ళనుక్కడి బిగిసిపోమేలాగ చేయగల 'ఇక్షులు' లేవని చాలాకే చేసి చెప్పాల్సి. అటువంటి ఇక్షులే ఉంటే 1993లో జరిగిన ఆక్రమంలో వాళ్ళు జరుగుతున్న పుడు కత్తులతో తన మందిరినీ ప్రశోధించ వారి మీద ఆ విద్య ప్రయోగించలేదా? ఈ 'ఇక్షి' ఉంటే నాడు రూపాన్ని మందిరినీ పాఠసాయి అలాంటి మోగించాల్సిన అవసరం ఏమిటి? గదిలో దాక్కున్నవారిని సోలీసులతో బయటకు పిలిపిస్తే బల్లల ద్వారా కార్మిందాల్సిన అవసరం ఏమిటి?

పుట్టబాబాకి అటువంటి ఇక్షి ఉంటే ఈ విమర్శ రాస్తున్నప్పుడు నేనే, చదువుతున్నప్పుడు మీలో బిగిసిపోమే వాళ్ళింకా -

నరే, కాసేపు తర్వానికి బురిడీ బాబా వారికి ఎదటి మనిషిని కుర్చీకి, బల్లలకి అతుకుతోమేలా చెయ్యగలిగే 'కనికల్లు విద్య' వచ్చిన అనుకుందా -

మరి ఈ చైనవేదాధి ఆ ఉపాధ్యాయుడి మీ ఆ 'విద్య' ఎందుకు ప్రయోగించాడట? అనలు ఇంతకే ఆయాన చేసిన తప్పిమిటి?

తాను పాఠం చెబుతున్నప్పుడు నోట్సు రాసుకోమని విద్యార్థిని కోరడం ఉపాధ్యాయుడి తప్పిలా అవుతుంది? ఇంగితం ఉన్న వాళ్ళనూ దీన్ని తప్ప అనలేదు కదా? ఇంతకే ఆ ఉపాధ్యాయుడు విడిచిన శిక్ష కూడా అంత తీవ్రమైనది కాదు.

నరే, విద్యార్థుల పాఠపాటక 'శిక్ష' ద్వారా కాకుండా, ఆత్యంతంగా అర్థమయ్యేలా సచ్చెప్పడం ద్వారా - వారిని తీర్చిదిద్దాలనే మంచి ఆదర్శమే. పాఠశాలలో పిల్లల్ని క్రూరమైన అమానీయ శిక్షల ద్వారా, ఉదంచరాదని విద్యార్థిత్రలు ఎవరైనా చెబుతారు.

అయితే విద్యావిధానం గురించి రెచ్చిపోయి 'సీతులు' బోధిస్తూ తాను ప్రత్యామ్నాయ

మూడు సరిత్యరాలు

సత్యసాయిబాబా' అనే పుస్తకం 96వ పేజీలో ఈ ఉదంతం ప్రస్తావన ఉంది. చిత్రకాండం సత్యమూర్తి సచిత్రంగా రూపొందించిన 'శ్రీ సత్యసాయి చైవంతము' పుస్తకంలో ఈ ఉదంతం సచిత్రంగా ఉంది. అంజలిదేవి విర్ణించిన

వాదనలు, గొల్ల బా-బా- అని తన పేరే జన్మించిన చెప్పటం. బాబా భక్తిప్రచారంకోసం కొట్ల రాసాయల ప్రయత్నాదా యానికి తూట్లపాడినే జీడి... బంధం, అల్పాధిగిరి గురించి పుట్టబాబా అజ్ఞానం.

విద్యావిధానాన్ని ప్రవర్తిస్తున్నామని చెప్పిన ఈ బురిడీ బాబా - పిల్లల్ని కొట్టడానికి, అమానీయ శిక్షలు విడిచించడానికి వ్యతిరేకి కాదని గుర్తుచుకోవాలి.

పిల్లల్ని కఠినంగా శిక్షించాలని, ఆ క్రమంలో పిల్లల ప్రాణం పోయినా తప్పలేదని ఈ ప్రేమప్రవచనాల బురిడీ దేవుడు ఎంత నిస్పృహగా బోధిస్తున్నాడో చూడండి:

"...మూసలపై (సైమన్ పెట్టె) కానీ, తప్ప వేస్తే కఠినంగా శిక్షించాలి. కఠినంగా శిక్షిస్తే పిల్లవాడు ఎక్కడ పోతాడో ఏమో, ప్రాణం తీసుకుంటాడో ఏమో అని భయపడతారా? పీరికినందలు. అలాంటి వారు బ్రతికి దానికంటే పోవడం మంచిది..." - (సనాతన సారాంశం, నవంబర్-డిసెంబర్ 1995, పే.313)

ఇటువంటి క్రూరమీది - పిల్లల హక్కుల గురించి, విద్యావిధానంలో రావల్సిన సంస్కరణల గురించి... ఇప్పుడు ప్రపంచవ్యాప్తంగా పెరుగుతున్న అవగాహన గురించి ఏమన్నా తెలుసా? ప్రాణంపోయినా పిల్లలు, పిల్లల్ని కఠినంగా శిక్షించాలని చెప్పే మనిషికి 'సైమన్' గురించి, 'మానవ నిలువ విద్యావిధానం' గురించి మాట్లాడే అర్హత ఉందా?

పిల్లలు చేసే చిన్న తప్పులకే ప్రాణం తీసేలా కొట్టమని చెప్పమని బురిడీ బాబాని... ఆక్రమంలో పాఠశాల నేరాలనీ, బయటకు మూత్యాల మోసాలనీ, లోగ లెక్కలతో (అస్సలు సేరిట ఆస్తుల్ని) పెంచుకుంటున్నందుకు, పసిపిల్లలైన లింగికహత్యల నేరాలనీ... ఎప్పుడు కొట్టాలన అవసరం లేదా? పిల్లల ప్రాణం తీసేలా కొట్టమని తల్లితండ్రులకి బోధిస్తున్న బాబాకి పట్టం దగ్గిలో 'హళ్ళ' నేరమని తెలిదా? ఇలా పిల్లల్ని హత్య చెయ్యమని పెద్దవళ్ళని బహిరంగంగా పురికొల్పే బాబాకి... అలా పురికొల్పడం చట్టవిరుద్ధమని తెలిదా?

నరే, బాబా ప్రబోధాల్ని పక్కనపెట్టి - చిన్నప్పుడు బురిడీ పాల్ ఉపాధ్యాయుడు శిక్షించిన 'లీల' గురించి మాట్లాడుకుందా -

మనం ఇప్పటివరకూ తల్లితండ్రుల ఆజ్ఞలని, గురువు ఆజ్ఞలని పాటించి ఆదర్శం చూసే దేవుని గురించి విన్నాం

ఈ బురిడీబాబా దేవుడేలా అయ్యాడు?

పరిశోధనాత్మక ధారావాహిక - 21
రచయిత : చంద్రకౌన్ సీనియర్

- ఇలా గురువుని - అది కూడా పాఠం రాసుకోమని అడిగి కాదంటే కేవలం బెంచీ మీద నిల్వోమన్నందుకు- గురువుని శిక్షించిన 'దేవుడు' గురించి ఎవరైనా విన్నారు?
'అచార్య దేవోభవ' అంటోంది బాలలీమ సంప్రదాయం; మరి గురువుని శిక్షించడం ఏం సంప్రదాయం? 'బురిడీ' సంప్రదాయమా?

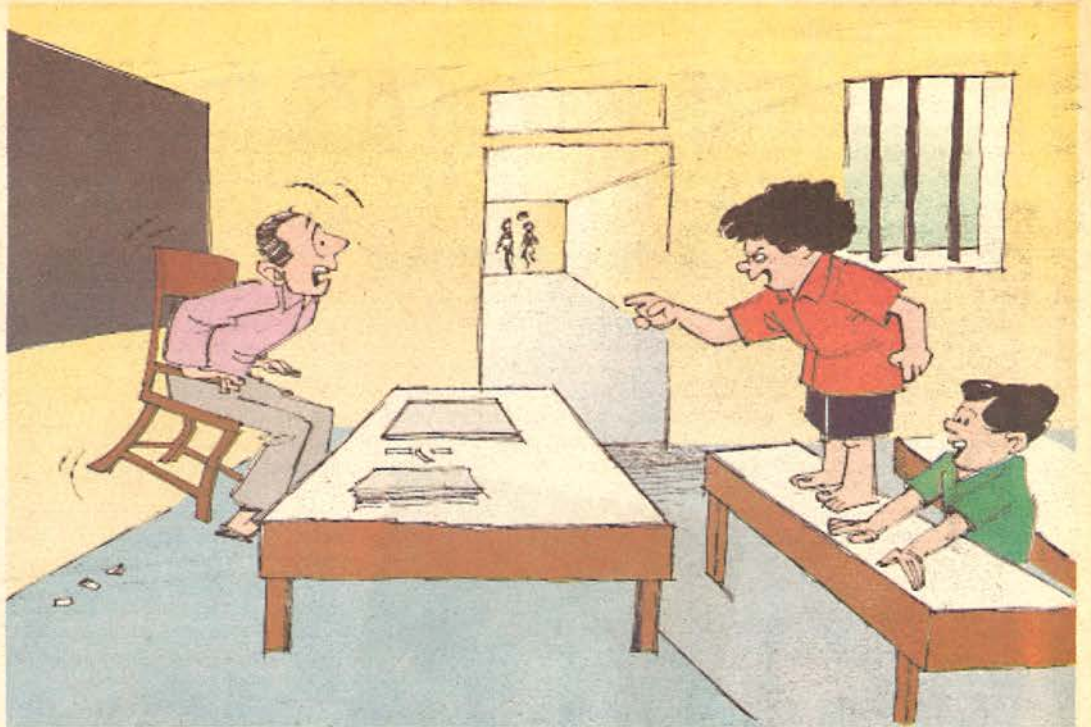
విద్యార్థిని ప్రాణం హామీదాకా కఠినంగా శిక్షించమని బోధించే బురిడీ బాబాకి - నోట్లు రాసుకోవడంకు బెంచీ మీద నిల్వోమంటే అంత తప్పాల్సిందా?

ఇటువంటి వికృతమైన కఠర్మి విస్తృతంగా ప్రచారంలో పెడుతున్న - 'బురిడీ' మేధావులు ఏ ఆదర్శాన్ని బోధించ దలుచుకున్నారు?

ఇంతకీ ఇదే 'మూత్యాబ్జి బురిడీ బాబా' లీల'లకి నాంది - అని ముర్రువన్నవారు ఉన్నారు. ఓపనింగ్ ఇంత అద్భుతంగా ఉందంటే - దీన్నిజిత్తే వీరి మిగతా 'దివ్యలీల'ల గొప్పదనం తెలుస్తోంది!

'నోట్లు రాసుకోవడంకు బెంచీ ఎక్కమని చెప్పిన ఉపాధ్యాయుడి - శిక్షించిన 'లీల'ల దిమిత 'వైవత్యం', 'ప్రేమితత్వం', 'బేచితత్వం', 'అదర్శం' లేదని ఎన్.కస్తూరి పంటి వారికి తెలికపోలేదు. (ఎన్. కస్తూరి కూడా పూర్వకాలంలో ఉపాధ్యాయులవైపు ఉన్నాడే కదా) అందుకే ఆయన సత్యం శివం సుందరంలో ఈ ఉదంతాన్ని రాసిన వెంటనే "... అయ్యవారిపై కోపము చేతగాక తన దివ్యశక్తిని లోకమునకు జ్ఞాన సంకల్పించెను. ఇదియే శ్రీ సత్యనారాయణుని దివ్యలీలా ప్రకటనమను నాంది..." అని కుంటిపెరువైన ఇన్నే ప్రయత్నం చేశారు.

కానీ బురిడీబాబా అలిప్రాయం దీనికి బిస్టంగానే వుంది. డాక్టర్ చౌదరి ఓలేటి రాసిన "పవిత్రాత్ముడు - అవతార పురుషుడు భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబా" పుస్తకంలో ఆయన ఈ ఉదంతాన్ని ఉటంకించి ఇలా రాశారు: "... ఈ సంపాటనను భగవానులే తెలియి. తనను అన్యాయముగా బాధించిన దురుపాకారము గల పుస్తాధ్యాయునకు సరిమైన శిక్ష అని చెప్పింది..." అదీ సంగతి!

పరీక్షలు రాసుకోవడాన్ని, అప్పుడు పరీక్షలు చాలా క్రమశిక్షణతో జరిగేవి. విద్యార్థులంతా పల్లెక పరీక్షలంటే భయపడసాగారు. ఆ ముందు రోజు రమేష్, రఘు ఇద్దరూ

ప్రథమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులైరి." ఇండాకటి 'రమేష్', 'రఘు' అనే పేర్లు ఈ పుస్తకంలో 'రమేష్', 'సురీగ్'గా ఎలా మారిపోయాయని దయచేసి వచ్చు

సాక్షాత్తూ బురిడీ బాబానే తాను ఒకసారి చెప్పిన సంపాటన- మరోసారి ఆయనే చెప్పవచ్చు మారి పోయిన ఉదాహరణలు గతంలో మాత్రం. ఇంకా చాలా మాస్త్రం కూడా.

డిబార్ చెయ్యాలింది!

విద్యార్థి దశలో 'బురిడీ' వేషాలు - 1

పాఠం నోట్లు రాసుకోమని చెబితే, అలా రాసుకోవడంకు బెంచీ మీద నిల్వోబెడితే ఆ ఉపాధ్యాయుడిది 'అన్యాయ'మైన 'దురుపాకారం'! ఆ ఉపాధ్యాయుడికి సరిమైన శిక్ష విధించిన బురిడీబాబా వారిది మాత్రం వైవత్యం!

బాబా భక్తుల్లో ఎంతమంది తల్లితండ్రులు, ఎంతమంది పిల్లలు, ఎంతమంది ఉపాధ్యాయులు - ఈ వికృత బాబాల్ని, వెకీలి లీలల ప్రచారాల్ని ఆదర్శంగా బానిసాల్లో - తెల్చుకోవాలి!

అయినా ఒక మాట- బురిడీబాబాకి అక్షరాలు రావని, లైనుకే మూడు తప్పులు రాస్తాడని గతంలో ఉదాహరణలు చూసాం. చివ్వుప్పుడు ఆహారకారంతో వ్యవహరించకుండా- కాస్త అక్షరం ముక్కలు నేర్చుకునివుంటే బురిడీబాబాకి ఈ అక్షరాలు రాని దుస్థితి దాపురించేది కాదేమో! (విజయవిహారం లోని సంవికల్లో బురిడీబాబా దస్తూరి తప్పల్ని ఎత్తి చూపినప్పుడు మేనే అయిన మిత్యలు బార వడక్కల్లేదు. అటువంటిది రాలోయే సంవికల్లో మర్రి ఇన్నోభోతువాను.)

డిబార్ చెయ్యాలింది!

ఇప్పుడు మరో బురిడీ లీల గురించి మాట్లాడుకుందాం. చివ్వుప్పుడు బురిడీ బాబాకి ఇద్దరు స్నేహితులుండేవారట. వాళ్ళిద్దరు పుట్టబాబాకి గట్టి స్నేహితులు. అందుచేత పరీక్షల్లో వాళ్ళకి సాయం చేద్దామని పరీక్షల్లో వాళ్ళకి అన్నర్ పేపర్లు- అది కూడా దస్తూరి మార్చి వాళ్ళ దస్తూరితోనే రాసి పెట్టే హాస్యానికి దీగాడు పుట్టబాబా. ఈ ఉదంతం బురిడీ సాహిత్యంలో చాలా సార్లు వచ్చింది.

మచ్చికి ఒక ఉదాహరణ:

"కమలాపురంలో చదువుకుంటున్న రోజులలో ఇద్దరు స్నేహితులు స్వామికి చాలా సన్నిహితంగా, ఆత్మీయంగా వుండేవారు. అందులో ఒకతను రమేష్ ఒక సీరియస్ దారు కుమారుడు. మరొకతను రఘు. ఈ ఇద్దరు స్వామిని ఏదీపెట్టి వుండేవారు కాదు. వారు స్వామి ఎక్కడికీ వెళ్తే అక్కడికీ వెళ్లేవారు. స్కూలులో కూడా రమేష్, రఘులు స్వామికి అటూ, ఇటూ కూర్చునేవారు. అందువల్ల స్వామి ప్రభావం వారిద్దరిమీద పడుతుండేది.

ఆ స్కూలు విద్యార్థులంతా వెనుదటిసారిగా పల్లెక

సత్యం దగ్గరకు వచ్చి పరీక్షలు ఎలా వ్రాయాలా అని దిగులు వడసాగారు. అప్పుడు సత్యం వారిలో " నేనుండగా భయమెందుకు? పరీక్ష హాలులో పేపరు తీసుకుని ఏదో ఒకటి వ్రాస్తూ వుండండి. తరువాత సంగతి నేను

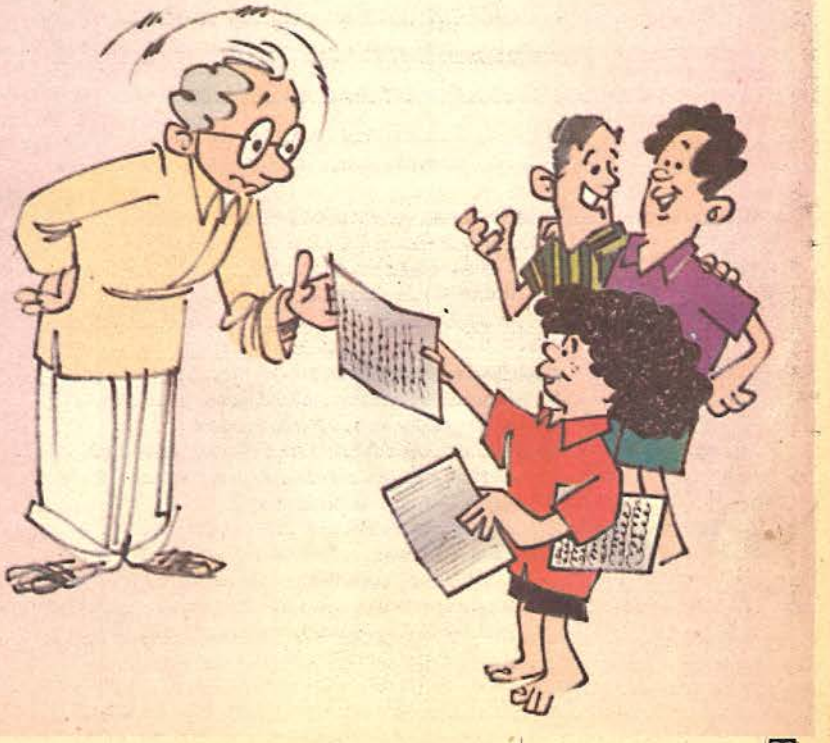
చూసుకుంటాను." అన్నాడు. పరీక్ష హాలులో సత్యం తన పేపరు వ్రాయటం పూర్తి చేసి, మిత్యలిద్దరి పేపర్లు కూడా తానే వ్రాసాడు. తన పేపరు తన దస్తూరితో, ఒకటి రమేష్ దస్తూరితో (వ్రాసి మూడు పేపర్లు వ్రాయడం పూర్తి కాగానే తానే అని తీసుకొని వెళ్లి ఆ టీచర్ కిచ్చి బయటకు వచ్చేశాడు.

కొన్నాళ్ళకు పరీక్ష వలెకాలు వచ్చాయి. కేవలం ఈ ముగ్గులే ప్రథమ శ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు. రమేష్, రఘులు ప్రథమ శ్రేణి వచ్చినందుకు అందరూ ఆశ్చర్యపడ్డారు." - (శ్రీకృష్ణుడు శ్రీ సత్యసాయి, పేజీ 101)

డాక్టర్ ఓలేటి చౌదరి తన 'పవిత్రాత్ముడు- అవతార పురుషుడు భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబా' పుస్తకంలో 96వ పేజీలో ఇలా రాశాడు. "రమేష్ మరయు నుండి భగవానుని అత్యంత ఆప్త మిత్యలు. వారిద్దరికీ భగవానుని దైవాంశ తెలిసియుండెను. పాఠశాలలో వారు భగవానుని ఇరవంకక్కలా కూర్చోవడేవారు. వారు ఎల్లప్పుడూ భగవానుని అనుసరించెడివారు. మరియు వీరు భగవానునకు తమను తామే సమర్పించుకొనియుండెరి. రాష్ట్ర స్థాయిలో జరిగిన పెద్ద పరీక్షలో భగవాన్ మూడు సెట్ల అన్నర్ కాగితములను మూడు రకాల చేరి వ్రాతలో వ్రాసిరి. ఆ ముగ్గురును

అడగకండి. ఎందుకంటే బురిడీ సాహిత్యంలో ఇలాంటిది కామన్. బహుశా రాసిన అబద్ధమని వాళ్ళకి తెలుసు కాబట్టి ఒకసారి ఒకళ్ళు రాసింది- మరొకళ్ళు రాసివున్నాడు మారిపోయింది.

మీకు జవాబులు వ్రాయడానికి పేపర్లు ఇస్తారు. వాటిని తీసుకొని ఏ నిమిషంకీ స్టాల్లో కోర్కోండి. ఆ తరువాత సంగతి నేను చూసుకుంటాను." అన్నాను. వారు సరేవన్నారు. ఏ విషయంలోనూ వారు నా మాట జవదలేవారు కాదు.

పుట్టబాటా ఉవాచ: 14

డాగ్ - గాడ్

“రోజూ మీ ఇంటి దగ్గర నువ్వు ఒక కుక్కకి అన్నం పెడుతున్నావనుకో. ఇలా చేయగా చేయగా కొంతకాలానికి ఆ కుక్క ప్రతిరోజూ అదే టైమికి అదే ప్రదేశానికి వచ్చి చేరుతుంది. నియమంతో నువ్వు ఒక పని చేస్తే దానికి డాగ్(కుక్క) స్పందించినపుడు ఇంక గాడ్ (భగవంతుడు) స్పందించదా? తప్పక అనుగ్రహం లభిస్తుంది.”

- సూతన సారథి, మార్చి 1997, పే.73

మరేక నమ్మ వదిలి సోకే కుక్కలుగానైనా పుట్టి నా దగ్గర వుండాలని వచ్చారు. నేను అప్పుడు పాత మందిరంలో వున్నాను. కరణం నుబ్బమ్మ వేయించిన గడ్డి కొట్టంలో పడుకోవడాది. అప్పుడు అది నా కాళ్లదగ్గర ఒకటి, తలదగ్గర ఒకటి పడుకున్నది. నేనేమాత్రం కదిలితూ తిక్తమే అని లేచేసి. ఒకనాడు మైసూరులోకి స్వామిదర్శనం కోసం వచ్చింది. అమె గొప్ప బతుకాలు. ఆ రోజుల్లో ఏటి అవతల వున్న కర్ణాటక నాగేపల్లివద్ద కాదు దిగి పుట్టపల్లికి నడుచుకుంటూ రావలసివచ్చేది. ఇంకొకరి అడుగులో అడుగుపెట్టడం అమెకీర్ణం లేదు. అందుచేత అమె తన వెంట ఒక న్యాసను రెండు చెక్కలు తీసుకువచ్చింది. ముందు రెండు చెక్కలు పరివడం వాటిపై నడవడం- ఈ రీతిగా అమె మందిరానికి వచ్చింది; స్వామి దర్శనం చేసుకొని చాలా ఆనందించింది. బోజనం చేసిన తర్వాత ద్రైవరు కారు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళాలి. కాని అతను తనకు త్రోవ తెలియదన్నాడు. అప్పటికే ఏకటి పడింది. దానిలో ఏద్యుక్తిపాలు లేవు. పుట్టపల్లి ఈ నాడు పెద్ద పట్టణంగా మారిపోయిందిగాని, అక్కడ సంప్రదారాలకు పూర్వం ఇదో కుగ్రామం. ఈ కుగ్రామంలోనే ఈనాడు ఎయిర్పోర్టు యూనివర్సిటీ, రైల్వే స్టేషను ఏర్పడినాయి. కాని, అనాడు కనిపించే అయిన రోడ్డు కూడా లేవు. నేను జాకాన్ ఏరివి, ద్రైవరకి సహాయంగా వెళ్లవచ్చాను. అది ముందు నడుస్తుంటే ద్రైవరు దానిననుసరించాడు. ఇద్దరూ కారు వద్దకు వెళ్ళారు. అతడు కారులో పడుకున్నాడు. జాకాన్ కారు కింద పడుకుంది. తెల్లనారు జామున రాజేగారు వస్తారని ద్రైవరు కారును స్టాప్ చేసి కాస్త ముందుకు నడిపాడు. కింద పడుకున్న జాకాన్ నడం పైనుండి ద్రైవరు పోయింది. అక్కడినుండి జాకాన్ ఏద్యుక్తికంటూ, ఇసుకలో తన దేహాన్ని ఈడ్చుకుంటూ మందిరానికి బయలుదేరింది. నా దగ్గర వాకలి నుబ్బమ్మ వుండేవారు. అతడు వచ్చి 'స్వామీ! ఎందుకొగాని జాకా చాలా గట్టిగా అరుచుకుంటూ వస్తోంది.' అన్నాడు. 'నాకు తెలుసులే.' అంటూ గీటు దగ్గరికి వెళ్ళాను. జాకా బాదలో అరుచుకుంటూ వచ్చి నా పాదాలపై వడి ప్రాణం వదిలింది. మరొకప్పుడు దినములకు జీవో కూడా మరణించింది. వాటిని పాత మందిరం వెనకనున్న స్థలంలో సమాధి చేయించి, అక్కడకే బృందావనం కట్టించి, తలపే మొక్క పెట్టించాను. మొట్టమొదట ఆ బృందావనం వుండేది. కళ్యాణమండలం యొక్క పునర్నిర్మాణం జరిగినప్పుడు దాన్ని తొలగించారు. ఆ సమయంలోనే నేను బెంగళూరులో వున్నాను. ఈ విధంగా రమేశ్, సురేశ్ కు మరణించిన తర్వాత కుక్కలుగా జన్మించి, నా దగ్గర వుండి, చివరికి పాతే జన్మయ్యారు. నమ్మనవారికి ఏదోలా వుండదు...”

ఇంతకుముందు మిస్టర్ అండే మిసెస్ క్రాకే అనే వారు తనకి తెచ్చిన కుక్క పెల్లలు జాకా అండే జీవో అని మార్చి 1997 నవంబర్లో చెప్పినవాడు- ఇప్పుడు ఏ.ప్రె. 2001 నవంబర్లో తన దగ్గర వున్న తిల్లి, బిల్లి అనే కుక్కలకి జాకా అండే జీవో పుట్టాయని మార్చాడు.

జీవో చెప్పారని విశ్వాసిని. ఆనవరం ఏనాడూ బురిడి బాటాకి లేవు. చెప్పేవాడికి వివేకం లోకువ” అని వారి అభిప్రాయం. అలాగే వాడు ఎప్పుడూ లేడనే రైల్వేలో, చిది చెప్పినా నడుస్తుందనే అలుసుతో, నోటికొచ్చిన అబద్ధాలు చెప్పడం బురిడి బాటాకి అలవాటే. అందుకు ఈ కథల్లో తేడలే బలమైన సాక్ష్యం.

ఈ కుక్కలకవ బురిడి సాహిత్యంలో చాలావోట్లవచ్చింది. ఇతే వివేకానందుడు సిరిడిసాయి వంటి మనోనియలని వివి మెరుల- కన్ను తల్లితండ్రుల వరకు చిదో ఒకరకంగా అవమానించి, తక్కువ చేసి మాట్లాడకపోతే బురిడి బాటా శాడిన్సు ప్రవృత్తికి తప్పే రారు కదా!

అందుచేత విషాద మరణం పొందిన ఒకవారి మిత్రులే... కుక్కలుగా తనవద్ద పుట్టి... తరచింది. చచ్చారని చెప్పుకుని తన శాడిజం చూపించుకున్నాడు.

విద్యార్థి దళంలో బాటా ప్రదర్శించిన మరొకప్పుడు బురిడి ఫైల్ చేస్తే గురించి రాబోయే సంవత్సరం వచ్చింతుకుండా.

- (ఇంకా వుంది)

దొడపు సాతికమంది పున్న గుంపాకటి, ఇంటి మీదకి వస్తున్నప్పుడు - ఆ దాడికి కారణమేమిటో ఆ కుటుంబానికి అర్థం కాలేదు. వారంతా నానా కారుకూతలా కూస్తూ ఇంట్లో వస్తువులన్నింటినీ నాశనం చేస్తున్నప్పుడు కూడా తాము చేసిన నేరం ఏమిటో వారు తెలుసుకోలేకపోయారు. అక్కడితో ఆగని ఆ అల్లరిమూక నిండా పదిసాళ్లు లేని పూర్ణిమాశోని దొరకబుచ్చుకుంది. వెరటివెనక్క, తీసుకోర్ల ఒకరి తర్వాత ఒకరు... దారుణంగా మానభంగం చేశారు. కళ్లముందే కన్నుకూతురిపై జరుగుతున్న అత్యాచారాన్ని చూసి పూర్ణిమ తల్లి బాహుళాళి కన్నీరుముప్పించింది. సహాయం కోసం అమె పెట్టిన కేసులు గాలిలో కలిసిపోయాయి.

ఈ సంఘటన, అక్టోబరు 8న బంగ్లాదేశ్ లోని ఉత్తర సెరాజ్ గంజ్ జిల్లా మారుమూల గ్రామమైన పూర్ణాదేలువలో జరిగింది. ఈ దాడికి, అత్యాచారానికి ఒక్కటి కారణం... బాధితులు హిందువులు కావడమే! ఒక కేసు ముప్పుయే ఉండల బంగ్లాదేశ్ జనాభాలో పన్నెండు శాతం వున్న హిందువుల ప్రస్తుత పరిస్థితికి అర్థం వట్టే అనేకానేక సంఘటనల్లో ఇది ఒకటి మాత్రమే.

బతకాలంటే...

భారత్ కు పారిపోండి

అక్టోబరు ఒకదిన జరిగిన ఎన్నికలలో ఖలిదాజియా నాయకత్వంలోని బంగ్లాదేశ్ నేపథ్యం పార్టీ (బిఎస్పి) గెలిచిన మరొకరణం నుంచే దేశవ్యాప్తంగా హిందువులపై అత్యాచారాలు, దాడులు, లూటీలు విచ్చలవిడిగా మొదలయ్యాయి. కొత్త ప్రభుత్వం అక్టోబరు పదోతారీఖున ఏర్పడింది. మధ్యలో వున్న పదిరోజుల సందేశాలాన్ని అదనుగా తీసుకుని చెలరేగిపోయారు. అప్పటివరకూ అధికారంలో వున్న అవామీలీగ్ మిద కత్తులు నూరుతూ కక్కసాధించుకు దిగారు. హిందువుల అనుకూల పార్టీగా ముద్ర వున్న అవామీసైన్, పగ తీర్చుకోవడానికి హిందువులు అలుసుగా కనిపించారు. 'బతకాలంటే బంగ్లాదేశ్ వదిలి, భారతదేశం పారిపోండి' అని హెచ్చరిస్తూ

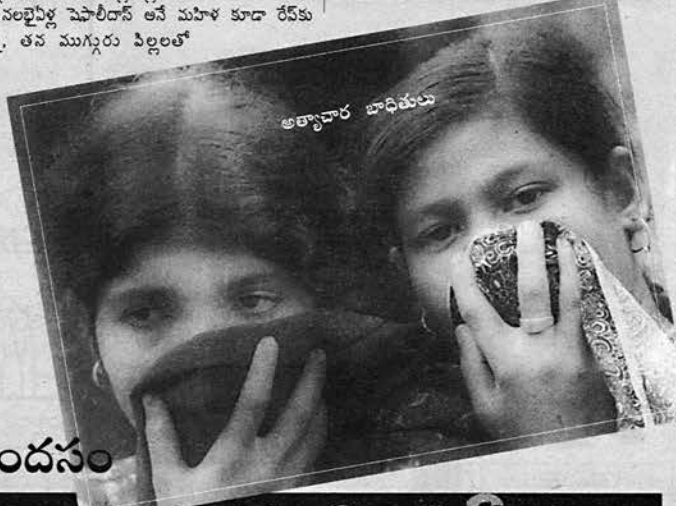
వెల్లడిస్తూ 'యువతులు, మధ్యవయస్కులైన మహిళలు అల్లరిమూకల కాళ్లపైన వడ్డా వారు కనికరించలేదు' అంటోంది. తప్ప మరో యువతితో కలిసి సరిహద్దుల్లో వున్న ఇరుదేశాల సైనికులకూ పదివేల రూపాయల లంచమిచ్చి భారత్ లోకి అడుగుపెట్టింది. తప్పిస్తూ సాతికమందిరి బంధువులను ఉమ్మడి కుటుంబం. ఈ దాడుల్లో చెల్లించిన వారంతా ఎక్కడున్నారో ఎలా వున్నారో తెలిక అమె తల్లడిట్లుతోంది.

సలైవీళ్ళ పైపాలిలోనే అనే మహిళ కూడా రేవకు గురై, తన ముగ్గురు పిల్లలతో

ఇవ్వటం ఎన్నోసార్లు మాశాస' అంటు న్నాడు దాన్. ఈసారి ఎన్నికల్లో బిఎస్పి విజయం ఖాయం అని తెలిసిపోయిన మరుక్షణమే మతకల్లోలాలు చెలరేగాయి. దేశంలో మొత్తం 64 జిల్లాలందగా, అందులో 40 జిల్లాలలో హిందువుల మీద దాడులు జరిగాయి. అక్టోబరు 3 నుంచి 8 వరకూ మధ్య పున్న ఐదురోజుల వ్యవధిలోనే 57 సంఘటనలు జరిగాయని బి.యూ.యు.ఎన్ (బంగ్లాదేశ్ ఉద్యమ కమిషన్ సంస్థ) బంగ్లాదేశ్ పత్రికలలో వచ్చిన వార్తల ఆధారంగానే చెబుతోంది.

నిర్లక్ష్యంలో శరణార్థులు

బంగ్లాదేశ్ నుంచి వచ్చే శరణార్థుల కోసం ఏర్పాటుయిన ఈ సంస్థకి బిమల్ మజుందార్ ఒక కార్యకర్తను పంపారు. అయిన చాలా ఏళ్లకిందటి శరణార్థిగా పశ్చిమబెంగాల్ వచ్చినవాడు. కొత్తగా వస్తున్న శరణార్థుల గురించి ఉదాసీనంగా

అత్యాచార బాధితులు

పెట్రేగిన మతభాండనం

బంగ్లా హిందువుల కంటే రక్త కన్నీరు

భయోత్పాతం సృష్టించారు. మొత్తం 15 వేల మంది హిందువులు పుట్టినగడ్డనూ, ఆస్తిపాస్తులనూ వదిలిపెట్టి, ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకుని పశ్చిమబెంగాల్ పారిపోయినవారంటే దాడులు ఏ స్థాయిలో జరిగివుంటాయో ఊహించుకోవచ్చు.

భారతదేశానికి వలసవచ్చింది. 'హిందూ మహిళలను తరచూ సారుగ్లవారో రేవో చేయడం మాశాస. మామూలు సందర్భాలలో సైతం ముప్పింటి, చివరికి చిన్నపిల్లలు కూడా మమ్మల్ని దూషించటం, వేదించటం సర్వసాధారణం' అని చెబుతోంది.

వ్యవహరిస్తున్నాయని కేంద్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీద ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తూ - 'శరణార్థులను సరాయి దేశములుగా చూస్తూ ఆక్రమంగా వలసవచ్చారంటూ ఆరోపణ చేస్తాయి. బంగ్లాదేశ్ లో వారు మానప్రాణాల్ని పోగొట్టుకుని ఇక్కడకు చేరుకుంటే, వారిని కేవలం హిందువులైన పాపిసాని అని స్మరిస్తూ వేస్తున్నారు. దాశ్చర్యమనాయకులు, బంగ్లాదేశ్ నుంచి తరలించిన ముస్లింలకై రేవోసార్లు

ఎటువంటి హక్కులూ లేవు

ఇంత దారుణంగా అత్యాచారాలు జరుగుతున్నా సోలీసులు పట్టనట్టే వుండేవారని మరో శరణార్థి సునీటి అరోపిస్తున్నాడు. కొత్తగా ఎంపీకైన ఒకరిద్దరు బిఎస్పి, జమాత్ ఎంపీలు మరింత ముందుకెళ్లి 'హిందువులకు ఇక్కడ ఎటువంటి హక్కులూ లేవు. వారు ఆస్తుల్ని అమ్మాలన్నా, బ్యాంకు లావాదేవీలు జరిపాలన్నా మా అనుమతితోనే జరగాలి' అంటూ అగ్నికే మరింత ఆజ్ఞం పోశారు. బోలా ఎం.పి. 'కులాళ్లు చిదో సరదాపడినట్లున్నారు. సోలీసులు కఠినంగా వ్యవహరించవద్దు' అని కోరాడు. ఒక బాధ్యతాయుతమైన ప్రజాస్వామిదే రేవోలను సరదాగా వర్ణించాడంటే, అక్కడ మతవిద్వేషం ఏ స్థాయిలో వుందో అర్థమవుతుంది.

దగ్గరవుంచి అన్నీ నమకూర్చి వారు స్థిరపడటానికి చేయాలి' అని చెప్పారు. 1971లో బంగ్లాదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత శరణార్థులుగా వచ్చిన మాబోటి వారికి మాత్రం పౌరసత్వం కానీ, ఇతర ఉపాధి అవకాశాలు కానీ

ఇవ్వడానికి తిరస్కరిస్తున్నారు. ఇక స్థానిక మేదావులు అప్పనిస్తానీ కోసం ప్రదర్శనలు చేస్తారు కానీ, పక్కనే వున్న మాలాంటి వేదాది శరణార్థుల గురించి ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడదు' అంటూ ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నాడు.

మనుషులుగా చూడరు

మరోవైపున జరిగిన దాడుల్ని నిరసిస్తూ బంగ్లాదేశ్ లో అక్టోబరు 24న హిందూ నాయకులంతా ఒక రోజుతా నిరశనదిక్త చేపట్టారు. 'మేము ఈ దేశంలో ముస్లింల మారినాని గౌరవనీయమైన పౌరులుగా జీవించాలని కోరుకుంటున్నాం' అని ఆ కార్యకర్తలందరూ సాల్వే ఒక పాత్రికేయుడు చెప్పాడు. 'హిందువుల్ని ఇక్కడ మనుషులుగా చూడరు. అందరికీ, ముఖ్యంగా మైనారిటీలకి సమానహక్కులున్న దేశంలో ఇలా అనుభవమవుతోంది - ఒక జాతిగా ఏర్పడటంలో ఇది మా వైఫల్యం' అని డాక్టర్ యూనివర్సిటీకి చరిత్ర ప్రాసెసర్ ముంతాజీర్ మామూన్ ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. 'వరుస అధికారంలో వున్నా హిందువులు ఇబ్బందులు పడుతూనే వున్నాను. అవామీలీగ్ అధికారంలో వున్నప్పుడు కూడా వాళ్ళమీ సుఖంగా లేరు' అని మరో ప్రాసెసర్ సెరాజ్ ఇస్లాం చౌధురి చెబుతున్నారు. మొత్తమీద గతంలోనూ ఇప్పుడూ కూడా, దాడుల వెనుక హిందువుల అస్తిలను కాపాడే ఉద్దేశ్యమే ప్రధానంగా కనిపిస్తున్నదని విశ్లేషకుల విశ్లేషణ.

సునీటి జే

పసిపిల్లలపై సైతం...

నాగరిక సమాజం సిగ్గుతో తలదించుకోవలసిన సంఘటన బోలా పట్టణంలో జరిగింది. అక్కడెక్కెక్కయిన ఎనిమిదేళ్ల మనమ, ఏడేళ్ల సులైఖానుల కొందరు దుండగులు తండ్రి కళ్ల ముందే దారుణంగా చెరిచారు. ప్రతిపరిణామం పాపానికి ఆ తండ్రిని పీక కోసి చంపేశారు. ఘోరమైన అత్యాచారానికి మునుపటి అయిపోయింది. సులైఖా మాత్రం ప్రాణాలతో అనుభవితోనే ఇంకా పడివుంది. తప్ప అనే యువతి తమ గ్రామంలో జరిగిన అనేక రేవో ఉదంతాలను

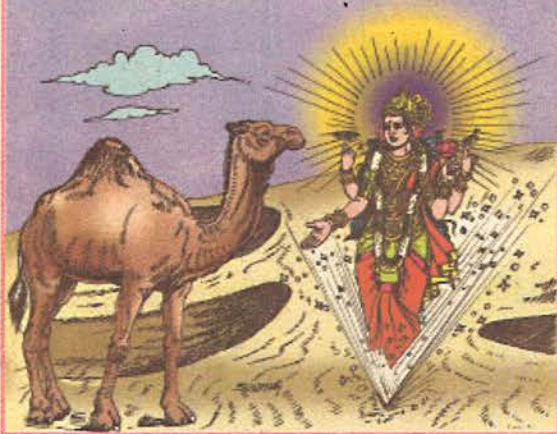

డ్రోండ్లకి తన చెవులంటే బొత్తిగా ఇష్టం లేదు. తనకి కూడా ఎదుటి ఉన్నట్లుగా మంచి కొమ్ములు ఉంటే ఎంతో బావుండునని అది అనుకుంది. ఇంక ఉండబట్టలేక డ్రోండ్ల ప్రకృతి మాతను శరణు వేసింది. డ్రోండ్ల కోరిక విన ప్రకృతి మాత నిర్ణాతపోయింది.

“ఏమిటి? నీకు కొమ్ములు కావాలా? ఇప్పుడే నీకు ఎంతో ఎత్తుగా ఉండే శరీరం ఇవ్వాను. ఎదారులని దాటి శక్తి ఇచ్చాను. ఇంకా కొమ్ములు కూడా ఎందుకూ?” అంది.

డ్రోండ్ల తన పట్టు వదల లేదు. ప్రకృతి మాత కాసేపు ఆలోచించింది. ఆ కర్పాత ఆమె డ్రోండ్ల చెవులని పట్టుకుని నరిపి చిన్నవిగా చేసింది.

డ్రోండ్ల ఇంటికి వచ్చి అద్దంలో చూసుకుని, “కొమ్ములు లేకపోతే ఏం? నా చెవులు చిన్నవిగా తొక్కరంగా ఉన్నాయిగా!” అనుకుని కృష్టి పడింది.

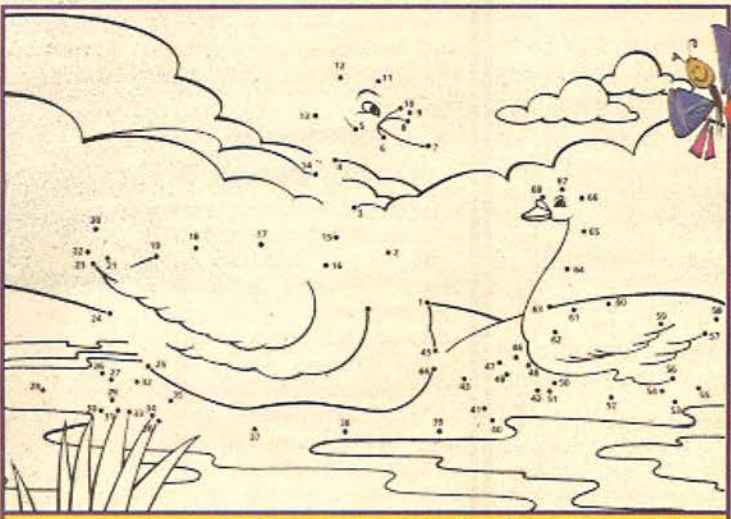

ఎందుకేడుస్తూన్నావు?

మా నాన్న నుయ్యి దగ్గర జారి పడ్డాడు. వూ...వూ...

నీదెంక నున్నత పూదయం దీక్షితో ఎవరైనా జారి పడుతూంటే చూస్తే ఇదే కనక ఇంటెవరైనా అయితే నవ్వుతారు. అలాంటిది నువ్వు...

నున్నతం లేదా - నున్న పిండి లేదా - నేను నవ్వునందుకే నాన్నకి కోపం వచ్చి కొట్టాడు.

పిల్లలూ! ముక్కలు కలిపితే, చక్కని బొమ్మ మీకోసం సిద్ధంగా ఉంది.

కామ్రా

రామూ-శ్యామూ
అనంత్ పాయ్, మోహన్ దాస్

నీకు ఏవరిమిచ్చినా కోపం వచ్చిందనుకుంటా! కొట్టాడుకు దగ్గిముందు ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టు.

అమ్మో ఇచ్చిందాకా కూడా లెక్కపెట్టడం చేశావా?

మీము అడుగుంటున్నప్పుడు బంతి కిడికి తగిలి అదాలు బద్దలవుతే అమ్మవంటేనే మమ్మల్ని చాచగోట్టింది!

అమ్మే గనక ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టి ఉంటేమీం తప్పించుకుపోయి ఉండేవాళ్ళం. ఆలోగా తమ కూడా మనసు మార్చుకునేమో!

మళ్ళీ ఏమియింది? రామూ నన్ను కొట్టేముందు ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టలేదు!

అద్దం! నీను లెక్కపెట్టా! అయితే చాలా ఫ్యాషుగా! పది ఒకట్ల పది - పదిలెళ్ళ ఇచ్చి - అబ్బా.

తప్ప! ఒకటి నుంచి ఇచ్చిందాకా వరంగా లెక్కపెట్టాలి. ఏ అంటెను కూడా వదలకూడదు.

పాయంతుం - అమ్మో, డి డి డి

మళ్ళీ చెప్పాలాడుకున్నారా? నీను ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టమని చెప్పాను కదా!

నీను ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టాను కానీ....

విజా వాళ్ళ నాన్న మారం వాడికి ఇచ్చిందాకా లెక్కపెట్టాలని చెప్పలేదు. అందుకనీ...

దారి చూపుండి!

పాపం కోడిపిల్ల తప్పిపోయింది! తల్లి దగ్గరికి చేరుగలరా?

పాపం కోడిపిల్ల తప్పిపోయింది! తల్లి దగ్గరికి చేరుగలరా?

జగదీష్ చంద్రబోస్

మొక్కలకి కూడా మనుషులలాగా బాధా, భయమూ ఉంటాయని మొట్టమొదటగా కనుగొన్నారూ జగదీష్ చంద్రబోస్. ఆయన దాదాపు నూడు నలభై మూడు సంవత్సరాల క్రితం, అంటే 1858లో పుట్టారు. ఆయన చిన్నప్పుడు ఇండియాలో చదువుకుని ఆ తర్వాత మెడిసిన్ చదువడానికి గానూ ఇంగ్లాండ్ కి వెళ్ళారు. తిరిగివచ్చాక, బోస్ బాలు కలకత్తాలోని (పెన్షనరీ) కాలేజీలో ఫిజిక్స్ చెప్పడానికి గానూ ప్రొఫెసర్ గా ఉద్యోగంలో చేరారు. ఆ కాలేజీలో బాలియం పక్కన ఉన్న చిన్న సైన్లలో ఆయన తన లోపలేటరీగా మార్చుకున్నారు. 1895లో బోస్ ఎలెక్ట్రోమాగ్నెటిక్ తరంగాల ప్రభావాన్ని విజయ వంశంగా ప్రదర్శించి నిరూపించారు. ఆ ప్రదర్శనలో భాగంగా ఎక్కువో ఉన్న బెల్లని రిమోట్ కంట్రోల్ ద్వారా మోగించడమూ, గన్ పౌడర్ ని పేలెలా చేయడమూ జరిగింది. మార్కెట్ నీ చేసిన వెర్షన్ సిగ్నలింగ్ ప్రయోగం 1897 మే నెల దాకా సత్ఫలం కావడం. వీళ్ళందరి కంటే రెండేళ్ళ వయసుదే జగదీష్ చంద్రబోస్ తన ప్రయోగాలకు ఒక రూపం తేవడం గమనార్హం! పంతోమ్మిద్ శతాబ్దం చివరి భాగానికొచ్చేసరికి, జగదీష్ చంద్రబోస్ కి ఈ ఎలెక్ట్రోమాగ్నెటిక్ తరంగాల పట్ల ఆసక్తి తగ్గిపోయింది. ఆయన దృష్టి మొక్కల మీదికి మళ్ళింది. మొక్కలకి కూడా జాడ, భయం లాంటి ఫీలింగ్ ఉంటాయని సోదాహరణంగా రుజువు చేశారు జగదీష్ చంద్ర బోస్. 1917లో బోస్ ఇన్స్టిట్యూట్ ప్రారంభించ బడింది. 1920లో ఆయన ప్రతిష్టాత్మకమైన రాయల్ సొసైటీకి ఎన్నుకోబడ్డారు. మొక్కల విషయంలో అత్యుద్భృతం అనిపించే విషయాలను వెలుగులోకి తెచ్చిన జగదీష్ చంద్రబోస్ 1937లో, తన డెక్కయ్ లొమ్మిద్ వీడు మరణించారు.

స్వర్గం లాంటిదే! అద్వైత చర్చ కోరుకునే టూరిస్టులు చాలా మంది ఇక్కడికి వస్తూ ఉంటారు. ఇక్కడి స్థానిక ప్రజలు చాలా స్నేహశీలురు. నిరాడంబరమైన జీవితం గడిపేస్తూ, ఎప్పుడూ నవ్వుతూ తుళ్ళుతూ బతకాలని వాళ్ళ కోరిక. వాళ్ళ మాతృభాష మిస్సాం అయినా ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచి భాషలు కూడా ధారాళంగా వినబడుతూనే ఉంటాయి. ముఖ్య దృష్టమైన ఎఫీల్ టోర్ ఉంది రాజధాని పోర్ట్ బెలా. అందమైన చిన్న నగరం అది. చాలా కాలం నుంచి బట్టి ఆ నగరం మీద ఫ్రెంచి వారి ప్రభావం ఉన్నాకూడా అది అనేకమైన సంస్కృతులకి కూడలి. అక్కడ డ్యూటీ ఫ్రీ షాపింగ్ చేయవచ్చును. అంటే, కొన్న వస్తువుల మీద పన్ను ఉండదు. అక్కడి ప్రజలకి తమ ఆచార వ్యవహారాలంటే ఎంతో గౌరవం. పోలీసీయాలలోని శబ్దం బలం వాసులు చెక్కితట్టుగా, వీళ్ళ కూడా చెక్కిత్ బిత్తమైన ఆకారాలని చెక్కుతారు. అది అక్కడి ఆకర్షణలో ఒకటి.

'నాసిక' విత్వం

పూర్వం కవిత్వానికి చేతులతోనే అక్షరరూపం ఇవ్వాలని రూలేమీ లేదు. కలకత్తా కవి తపనదే అయితే ముక్కుతోనూ, చెవులతోనూ కూడా కవిత్వం రాసిపడేస్తాడు. ముప్పుయేళ్ల తపన చరిత్ర విద్యార్థి. కవిత్వంలో ప్రవేశం వుంది. ఈ ప్రతిభాశాలి రెండు చేతులతోనూ, చెవితోనూ ఏకకాలంలో భిన్న భాషల్లో కవిత్వం రాసేస్తాడు. తపనకి గిన్నిస్ బుక్ రికార్డుల్లో ఎక్కాలన్న తపన. తన (కవిన్యాసాలన్నీ చూసి ఎక్స్ పానెంట్ కారా అన్న ఆశ. అసలే కవి. ఆ పైన రికార్డు పిచ్చి. ఇక క్రియేటివిటీకి రోటేమిటి?

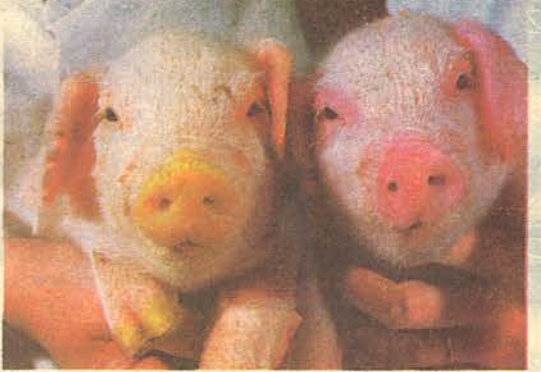
కింగ్ కి బ్రా... గుండె గాబరా

కింగ్ కోట్రా... అయ్యబాబోయ్...! పేరు వింటేనే ఒంట్లో దడవుతుంది. అలాంటిది ఎదురుపడి బుస్సుమంటే- భయంతో వికృతబుద్ధిపోమా? మరి- విషపు కోరల కోట్రాని ఐన్ ఫ్రీమ్ లా నోట్లో వుంచుకొని దాన్నులు చేయడానికి- నిలువెత్తు పాముని కందువాలా మెదడుట్టు చుట్టుకొని- బందిమీద చక్కర్లు కొట్టడానికి ఎన్ని గుండెలుండాలి? వాళ్ల మానాన వాళ్లు చాలా క్యాబునలోనే చేసుకుపోతారుకాని- చూసే వాళ్లకి మాత్రం పై ప్రాణాలు పైనే పోతాయ్! ఇలాంటి దృశ్యాలు థామోలాండ్ లో 'సర్ప'సాధారణమే! అక్కడి బాస్ బోక్ ప్రాంతంలో 'కింగ్ కోట్రా క్లబ్'లు అనేకం వున్నాయి. ఈ క్లబ్బుల్లో ప్రాణాలతో చెలగాటమాడే ఇలాంటి ప్రమాదకరమైన దాన్నులు చేసే స్త్రీలు ఎందరో కనిపిస్తారు. వీళ్ల ఫీట్ లన్నీ నాలుగు రాళ్ల కోసమే. ఈ ప్రాంతంలో చాలా కాలంగా కోట్రాలను చంపి, వండుకుతినే ఆలవాటుంది. కాని ఈ మధ్య ఆడవులు తరిగిపోయి, కేవలం పరిసాగుమీదే ఆధారపడాల్సి వచ్చేసరికి వారి ఆదాయ వనరులు తగ్గిపోయాయి. అందుకే వారు కోట్రాలను చంపి తినకుండా, ఆ పూట గడిచేందుకు ఇలాంటి ఒళ్లు గుర్తొందిచే రిస్క్ ఫీట్లు చేస్తున్నారు.

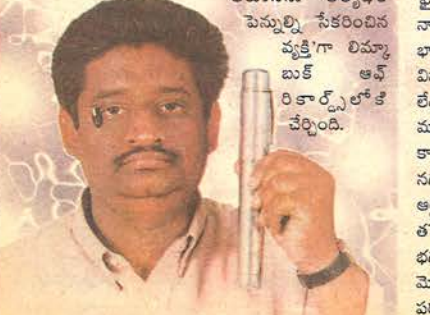
రంగీలా పండులు

ఈ ఆకతాయి పండులు ఏ రంగు దబ్బాలోనో మూతులు ముంచే వుంటాయి...వీటి కళ్లకి, చెవులకి మెరిసే రంగుల్ని పొందిగ్గా ఎవరో పూసే వుంటారు... చూస్తే అలాగే వుంది కదూ! కాని అది నిజం కాదు. సైంటిస్టులు వాటిని అలా పుట్టించారు. విశ్వామిత్రుడు ఏం సృష్టించాడో తెలియ కాని మన సైంటిస్టుల సృష్టిమాత్రం- ఆ కథల్ని తలదన్నేట్టుగా వుంది. ఇంతకీ సంగతేమిటంటే - ఒకే కాన్సులో పుట్టిన నాలుగు పంది కూనల్ని అచ్చు రంగుల బొమ్మల్లా పుట్టించారు. కలర్ ఫుల్ గా వుండే జెటిఫైడ్ జీనోస్, తల్లిచూపాం జీనోతో కలిపి ఈ పంది కూనలకు రంగుల్ని తెప్పించారు. కోనింగ్ తో ఆ మధ్య 'దాల్' గొర్రె పిల్లని సృష్టించినట్లే- ఈ కూనల్ని పుట్టించారు. వేర్వేరు జంతువుల జీన్స్ ని ఇలా జతచేసి ఇంతకంటే అద్భుతాలిన్నో సృష్టిస్తామంటున్నారూ మిస్సెర్లీ యూనివర్సిటీ సైంటిస్టులు.

పెన్సిని

చేతో పట్టుకుని చూపిస్తున్నది ఓ మోగా పెన్ను అనే సంగతి తెలుస్తూనే ఉంది. కాని ఆ కంటి కొనపై నిగనిగలాడే తుమ్మెదలాగా వాలిందేమిటి... అదీ ఓ పెన్నే... దాని సైజు రెండంగుళాలు. ఎంచక్కా రాస్తుంది. కృష్ణ జిల్లాకు చెందిన యార్లగడ్డ వెంకట మోహన్ దగ్గర కలం ఖజానాయ్ ఉంది. ఈ ఖజానాలో ఇలాంటి రకరకాల సైజులు, రంగులు, పేషెల్ లో... వండో రెండొందలో కాదు ఏకంగా పన్నెండు వందలకు పైనే బాల్ పాయింట్ పెన్నులున్నాయి. కొత్తగా ఏ పెన్ వచ్చినా చలుకుస్తే తన ఖజానాలో కలిపేయడం ఆయనకు హాబీ. 1985 నుంచి మొదలైన ఈ హాబీయే ఆయనను 'అత్యధిక పెన్నుల్ని సేకరించిన వ్యక్తి'గా రిమా బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో కే చేర్చింది.

ఈ ఫాదర్ 'కళంకితుడా?

రైల్వారులు స్త్రీలను మోడల్ గా తీసుకుని నగ్గు శిల్పాలు తయారు చేయడం సర్వసాధారణమే. ఇక్కడ ఆ పనిచేస్తున్న శిల్పి ఒక క్రైస్తవ ఫాదర్ కూడా అయివుండటంతో వివాదం మొదలైంది. తిరువనంత పురానికి చెందిన 35 ఏళ్ల ధామస్ అనే ఫాదర్ పైన కేరళలోని క్రైస్తవ వర్గాలు మండిపడుతున్నాయి. ఇది ఆనైతికం అంటున్నాయి. తత్వ మత శాస్త్రాలలో డిగ్రీ చేసిన ధామస్ మంచి పెయింటర్ కూడా. దాంతో ఫైన ఆర్ట్స్ కాలేజీకి అప్లయ్ చేసి ఎంట్రన్స్ రాసి సీటు సంపాదించారు. ఆ నాలుగేళ్ల కోర్సు ఫస్ట్ క్రాసుకులో పాసయ్యాడు కూడా. అతడు తన కోర్సులో భాగంగా స్త్రీలను మోడల్ గా తీసుకుని నగ్గుశిల్పాలు రూపొందించడం వివాదమైకొచ్చింది. "నెక్ గానీ, నగ్గుత్తంగానీ పాపమని నేను అనుకోవటం లేదు. శిల్పాలు చేసినంత మాత్రాననే నేను కళంకితుడని అయిపోను. ఆ మాట కొస్తే సంప్రదాయ క్రైస్తవ చిత్రకారులు కానీ, భారతీయ శిల్పాలు కానీ వీటిని నిషిద్ధంగా చూడలేదు. సెయింట్ పీటర్స్ బసిలికాలో ఎన్నో నగ్గుచిత్రాలున్నాయి. ఇక సెయింట్ ప్రాన్సిస్ ఏకకాలంలో సెయింటీగాను, ఆర్థోడోక్సుగానూ ఆధ్యాత్మిక జెస్సుక్యాన్సి సాధించారు. అదే పని నేను చేస్తే తప్పెందుకవుతున్నదో అర్థం కావటం లేదు. సరైన మార్గాన్ని సూచించమని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తాను" అని ఆవేదనగా అంటున్నారూ ఫాదర్ ధామస్. మొత్తమీద కళాకారుడికి వుండే సహజసిద్ధమైన స్వేచ్ఛకీ, మతం విధించే పరిమితులకీ మధ్యన ధామస్ పూర్వం నలిగిపోతాంది.

నటి, సింగర్, రచయిత్రి కూడా అయిన ఆ ఆస్ట్రేలియన్ మహిళ పేరు జాలియా. ఇక్కడికి రాకముందు బాలీవుడ్ అంటే ఆమెకు తెగ ఇష్టం వుండేది. తీరా ఇక్కడికొచ్చాక అది ముక్కలైంది. ఆసలేం జరిగింది?

వెళ్ళగే తారల వెనుక ముఖిగే ఎక్స్ట్రాల కథ

లజ్జ... నూపర్ తారలతో, భారీ ఖర్చుతో ఈమధ్యే రాజీకుమార్ సంతోషి తీసిన భారీ సినిమా దోపిడీనుంచి స్వేచ్ఛకోసం పరిశీలించే స్త్రీల హృదయ వేదన కథాంశం... బాలీవుడ్...

పైకి కనిపించే ఓ రంగుల తెర...దాని వెనక కలల ధూళితో కొట్టుకుపోతూ మనక మనగ్గా కొన్ని వందల క్రీనీదలు...వాళ్ళంకా ఎక్స్ట్రాలు. వారి జీవితమంతా పడిగాపులే. అయితే వేషం కోసమో లేకుంటే ఏజెంటు విడిచి కాసుల కోసమో...వారి బతుకంతా నిలుపు దోపిడీయే. లజ్జ సినిమాలోని స్త్రీలలాంటి వాళ్లే పీఠంకా.

ఇలాంటి సామాజిక స్పృహ వున్న కథల్ని తీసే బాలీవుడ్ వెనక ఎన్ని జీవితాలు చీకట్లో మగ్గుతున్నాయో లెక్కలేదు. లజ్జ ప్రస్తావన ఎందుకంటే -ఈ సినిమాలో వేషం కోసం బాలీవుడ్కి వచ్చిన ఓ ఆస్ట్రేలియన్ నటి ఇక్కడి చీకట్లో కొణాల్ని స్వయానా చూసింది. స్త్రీ స్వేచ్ఛ కోసం తీసిన లజ్జ సినిమా ఘాటింగ్లోనే ఎక్స్ట్రాల నిలుపుదోపిడీని ఆమె కళ్ళారా చూడడం యాదృచ్ఛికమే. ఇలాంటి దోపిడీ ఈ ఒక్క సినిమాకే పరిమితం కాదు. బాలీవుడ్లో ఇదో పచ్చివాస్తవం.

నటి, సింగర్, రచయిత్రి కూడా అయిన ఆ ఆస్ట్రేలియన్ మహిళ పేరు జాలియా. ఇక్కడికి రాకముందు బాలీవుడ్ అంటే ఆమెకు తెగ ఇష్టం వుండేది. తీరా ఇక్కడికొచ్చాక అది ముక్కలైంది. ఆసలేం జరిగింది?

***

అభిషేక బచ్చన్ నీ సినిమాకోసం జాలియాను పిలిపించాడు ఓ ఏజెంట్. 16 రోజుల అగ్రిమెంట్. బాలీవుడ్ అంటే అభిమానంతోపాటు, అమితాబ్ బచ్చన్ అంటే అభ్యుషణ వున్న జాలియా - వెంటనే తన పాల్డర్ బోనీతో ముంబైలో వారింది. కాని తమని పిలిపించిన ఏజెంట్వల్ని గాలి కబుర్లు తర్వాత తేలిపోయింది. అభిషేక సినిమా ఊసే లేదు. ఇది జాలియాకు మొదటి దెబ్బ.

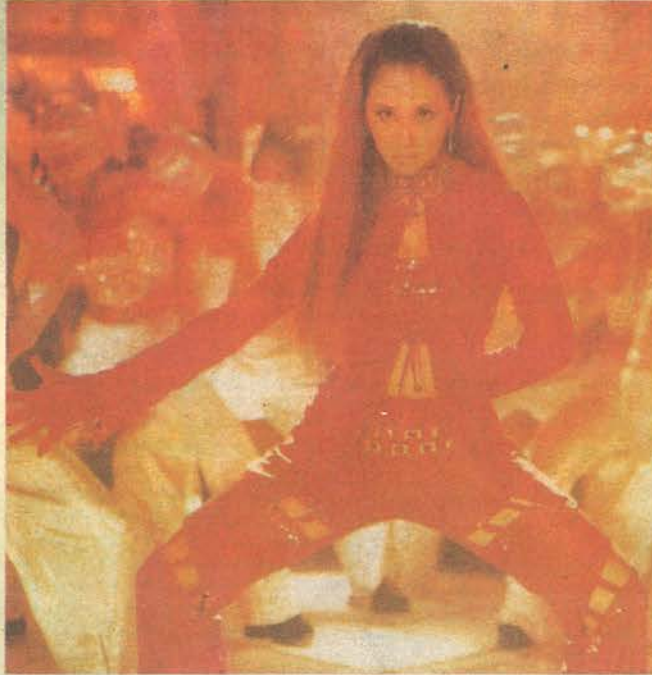
***

జాలియాకు ఏంచేయాలో తోచలేదు. చేతిలోని దబ్బు మంచినీళ్ళలా అర్ధవృత్తం. బాలీవుడ్ కలల వదవను వదిలిద్దామని నుకున్నాడు. సామాన్య సర్దుకున్నాడు. తీరా వెళ్లే ట్రాంక్-ఏజెంట్ నుంచి ఫోనొచ్చింది. 'లజ్జ' సినిమాలో ఫారిన్లో వేషం వుందని, గంటసేవట్లో రెడిగా వుండాలన్నది దాని సారాంశం. మోడల్-కో ఆర్డీనేటర్లు అన్న పేరు తగిలించుకుని ఏజెంట్లు ఎక్స్ట్రాలకోచ్చే దబ్బుల్ని వారి శరీరాల్ని ఎలా దోచుకుంటారో అప్పటికే విసిరింది.

లజ్జ సినిమాలో ఓ నైట్ క్లబ్ సీన్ అది... స్వూయార్ట్ నైట్ క్లబ్లో జాకీషాహ్ - ఊర్షీకును చూసే సీను. దానికి ఫారిన్లో అవసరం వుందని, ఘాటింగ్ ఆరు రోజులుంటుందని చెప్పాడు ఏజెంట్. హైదరాబాద్ ఫిల్మ్ సీటీలో రాజభవనం లాంటి చోట్ల చోటల్లో బస అని చెప్పారు.

హైదరాబాద్ హాల్ బుద్గా చెప్పే ఫిల్మ్ సీటీని చూడాలని జాలియాకు కూడా

అక్కరగా వుంది. తీరా అక్కడికి చేరాక ఓ మూల ఆరుబయట పడిగాపులు కాస్తున్న ఆరదజను ఫారినర్లను చూసింది జాలియా. వారి పక్కనే వందమంది దాకా జూనియర్ ఆర్టిస్టులున్నారు. ప్రత్యేకమైన బసా, గిసా ఏమీ లేదు. అందర్నీ ఆర్టీ బార్ క్వీలా వున్న ఇరుకు పార్టీషన్ లోకి కుక్కారు. జాలియాకు ఆ పరిస్థితి దయనీయంగా అనిపించింది. ఏజెంట్ల ప్రవర్తనకే పురి చీదరగా వుంది. ఎనిమిది మంది ఎక్స్ట్రాలతో కలిసి ఒకే బెడ్ రూమ్ సర్దుకుంది జాలియా.

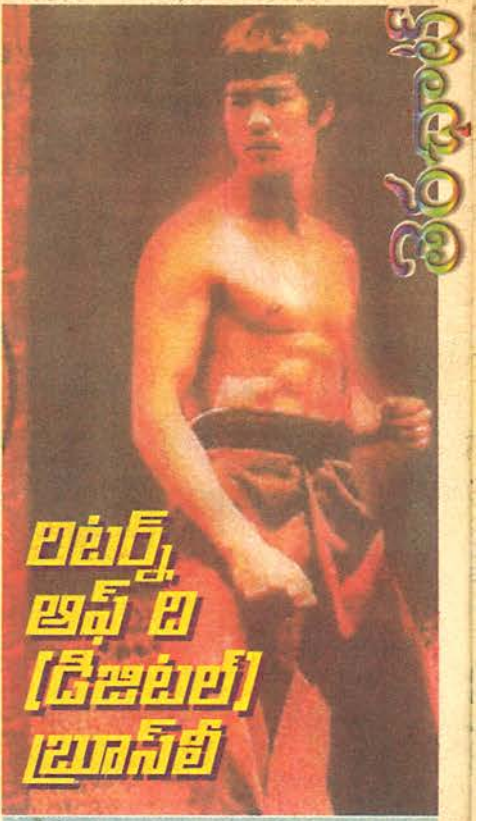
అంతలో షాటింగ్ రెడిగా వుండమని గట్టిగా అరిచాడో అని స్పెంట్. డ్రెస్సుల్ని గబగబా వేసుకున్నారంతా. అవి ఒంటిని ఏమాత్రం దాచడం లేదు. జాలియా కూడా కేజర్ డ్రెస్సు వేసుకుంది. అంతా మెట్లమీద, పార్కింగ్ స్టేన్లో గుంపులుగా పిలుపుకోసం వెంటనే చేస్తున్నారు. అలా నాలుగుగంటలపాటు పడిగాపులు వచ్చాక - 'ఘాటింగ్ కాన్సిల్' అని అరిచాడు వాళ్ళని తెచ్చిన ఏజెంట్. తెల్లారి ఏదీంటిక్కలా రెడిగా వుండాలని అర్థం వేశాడు. జూనియర్ ఆర్టిస్టులపట్ల అంత చురుకైన చూడడం జాలియాకు బొత్తిగా అర్థం కాలేదు.

తెల్లవారి - ఆరింటికే జూనియర్లంతా రంచుగా రెడి అయ్యారు. మేకప్ టచ్చింగ్లు వారి ముఖాల్లోని దైన్యాన్ని నిర్మూలన చేశాయి. జాలియాకు వాళ్ళంతా అందంగానే కనిపించారు. ప్రతి ఒక్కరిలో ఏదో స్పార్క్ వుంది. బాలీవుడ్ సీడలో తమపై ఒక్కసారైనా ఆర్టిస్టులెలుగు పరుచుకోదా అన్న ఆకే ప్రతి ఒక్కరిలోనూ... ఏజెంట్ల హామీల మత్తులోపడి ఈ సారెంగాలలో చిక్కిన వాళ్ళే అంతానూ... ఈ సంగతి జాలియాకు ఒక్కరోజులోనే అర్థమైంది. ముందురోజు రాత్రి తాను కళ్ళారా చూసిన ఓ సంఘటనను స్వయంగా ఓ నటుడే జాలియాకు చెప్పాడు. ఏజెంట్ అని స్పెంట్ ఒకడు ముందు రోజు - ఆర్టిస్టుల్లో ఓ అమ్మాయిని పిలిచాడు. ఆమెను ఓ

మూలకి లాక్కో తనను ముప్పు పెట్టుకోమని బలవంతం చేశాడు. చాలా అసభ్యంగా ప్రవర్తించాడు. అమె ఒప్పుకోలేదు. వాడు నానా బాతులా తిట్టాడు. నీ అబ్బోట్ చస్తే నీటిలో చేయనని బెదిరించాడు. ఇది వింటున్న జాలియా రక్తం ఉడికిపోయింది. వాడెవడో చెప్పనుని ఎంత అడిగినా ఆ నటుడు భయంతో చెప్పలేదు. జాలియాకు తన వేషం మీద ఇంట్లో పోయి - బాలీవుడ్ తెరవెనక సాగుతున్న ఈ దోపిడి కూపీ లాగాలని నిర్ణయించింది.

***

తెల్లవారి - ఎన్నో గంటల పడిగాపుల తర్వాత - జాలియాని షాటింగ్ పిలిచారు. హీరోయిన్ ఊర్షీ కుర్చీలో కూర్చుంది. పక్కనే పార్ట్ బుల్ ఎయిర్ కండిషనర్... మరోవైపు దాన్నింగ్ ఆర్టిస్టులు - ఒంటికి మంటపట్టించే సింథటిక్ నూట్లలో - లైట్ల సెగల మధ్య రిహార్సల్స్ - చెమట్లు కక్కుతున్నారు. చిన్న షాట్... మళ్ళీ కొన్ని గంటల ఎదురుచూపులు... మళ్ళీ పిలుపు. రోజంతా ఇదే తంతు. ఫారిన్ ఎట్టాన్నియర్ వుండాలని వనిగట్టుకొని పిలిపించిన జాలియాను, ఇతర ఫారినర్లను అసలు పట్టించుకున్న నాథుడు లేడు. కాని జాలియా దృష్టి మాటింగ్ మీద కంటే ఏజెంట్లు జూనియర్లను ఎలా మోసం చేస్తున్నారన్నదానిపైనే వుంది. ప్రొడ్యూసర్ నీని ఏజెంట్లు భారీ వెబుల్లోనే నోక్యూసి జూనియర్లకు వారికిచ్చేదాంట్లో సగం కూడా ఇవ్వకపోవడాన్ని గమనించింది. ఫిర్యాదు చేస్తే ఈ కాస్త పని

బట్టర్ఫ్లై ఆఫ్ ది డ్రీజిటల్ బ్రాన్లీ

మార్షల్ ఆర్ట్స్ అనగానే ఇప్పటికీ మొదట గుర్తొచ్చేది బ్రాన్లీనే. మరణించి 28 ఏళ్ళయినా ఆతడి ముద్ర ఏ మాత్రం చెరిగిపోలేదు. అరదజను సినిమాలకోసే ప్రపంచాన్ని ఉర్లుకలాపి, చిన్నవయసులోనే మరణించిన బ్రాన్లీని - కంప్యూటర్ టెక్నాలజీ సాయంతో తెరమీద బతికించే ప్రయత్నం జరుగుతోంది. దక్షిణకొరియా నిర్మాత ఒకరు 'కంప్యూటర్ బ్రాన్లీ' హీరోగా 'డ్రాగన్ వారియర్' అనే మార్షల్ ఆర్ట్స్ చిత్రాన్ని తీసే ఆలోచన చేస్తున్నారు. హాంకాంగ్ నటుడైన బ్రాన్లీ 1966లో ఒక టీవీ సీరీస్ ద్వారా అమెరికన్ ప్రేక్షకులకు దగ్గరయ్యాడు. 'ఫైన్ ఆఫ్ ఫ్యూరీ', 'ఎంటర్ ది డ్రాగన్' లాంటి సినిమాలతో ప్రపంచమంతా అభిమానులను సంపాదించుకున్నాడు. 1973లో 32వ ఏట మెదడుకు సంబంధించిన వ్యాధితో హఠాత్తుగా మరణించాడు. మార్షిన్ ముల్లో, జెమ్మీ డీన్ల తరహాలో బ్రాన్లీ కూడా ఛోస్టర్లోనూ, టీవీ ఛానెల్లైనా మరణానంతరమూ జీవిస్తూ వచ్చాడు. అమధ్య బ్రాన్లీ తనయుడు బ్రాండ్ నీలీ కూడా సినిమాల్లో నటించాడు. కానీ సెటిల్ జరిగిన ఒక యూకీడెంట్లో అతడు కూడా చిన్న వయసులోనే ప్రాణాలు పోగొట్టుకున్నాడు. బ్రాన్లీని కూతురు షాన్ నీ కూడా సినిమానటే. ఇప్పుడు బ్రాన్లీని మళ్ళీ 'బతికించాలని' చూస్తున్న దక్షిణకొరియా నిర్మాత బ్రాన్లీని భార్య, కూతుళ్ళ అంగీకారంతోనే 'డ్రాగన్ వారియర్' ప్రాజెక్టు తలపెట్టాడు.

'భగత్ సింగ్' గా అజయ్ దేవ్ గన్

బొలివుడ్ కెమెరా కన్ను ఈమధ్యకాలంలో చరిత్రమీద పడింది. ఫలితమే 'లాగా', 'గదర్', 'అశోక' లాంటి హిట్ చిత్రాలు. ఇప్పుడు విస్తవమీదురు భగత్ సింగ్ జీవితం ఆధారంగా బాలీవుడ్లో మొత్తం మూడు సినిమాలు ప్రారంభమవుతున్నాయని వార్తలు వస్తున్నాయి. 'ఎంతమంది తీసిన నాకేమీ ఇబ్బంది లేదు. నాకు అజయ్ దేవ్ గన్ దొరికాడు, భగత్ సింగ్ పాత్రకి అచ్చుగొడ్డినట్టు గా సరిపోయాడు' అని సంబరంగా చెబుతున్నాడు దర్శకుడు రాజీకుమార్ సంతోష్. ఈ స్ట్రీట్ చూస్తే సంతోష్ సెలక్షన్ నూటికి నూరుశాతం పరీఫెక్ట్ గా వుందని ఒప్పుకోకుండా వుండటం ఎవరి తరం?

చాలా సాదాసీదా కుర్రాడు, తొలి 'చిత్రం' వరకే. ఆ తర్వాత వరుసగా మరో రెండు సినిమాలు. సక్సెస్ మీద సక్సెస్. పరిశ్రమను, ప్రేక్షకులను గుక్క తిప్పుకోనివ్వని హ్యాట్రిక్. ఇప్పుడు ఆ కుర్రాడు సాదాసీదా కాదు, స్టార్. కాలేజీ టీనేజీ కలల కథల ట్రెండ్లో కిరణమై మెరిసి తేజమై వెలుగుతున్న ఇ-జనరేషన్ హీరో పేరు ... ఉదయ్ కిరణ్.

అతడికి అంతకుముందు పరిశ్రమలో కేరాఫ్ లేదు. ఎవరికీ వాడనుకాదు. అయినా యువతరం హీరోల్లో అతడి వెంబోవేన్ గా నిలబడటం మామూలు విషయం కాదు. చిన్నప్పుడు చిరంజీవి సినిమాల ఇన్స్పిరేషన్తో ఒక పెద్ద హీరో కావాలని కలలకన్న ఈ మధ్య తరగతి కుర్రాడు. ఇప్పుడు అగ్రహీరోల సినిమాలకి దీటుగా చిజినేన్ ఇచ్చే సక్సెస్ ఫుల్ ట్రాంజిట్ మారాడు. 'సుప్ర సేను', 'మనసంతా నువ్వే' - ఈ రెండు సూపర్ హిట్లతో నూనర్ సానిక్ స్పీడ్ తో దూసుకుపోతున్నాడు. ఆర్.సి.జి (ప్రొడక్షన్) చిత్రం

కొంత కాలతప్పింది మామూలుగా కలిసినప్పుడు సాగర్ ను గారితో మాట్లాడును. అంతే తప్ప ప్రత్యేకంగా ఏమీ కలవలేదు. ప్రస్తుతానికి అన్ని సర్దుకున్నాయి.

దర్శకుడు తేజాకీ, మీకు మధ్య సంబంధాలు చెడిపోయినట్లు...?

- తేజాగారు నాకు మార్గదర్శకులు. ఈ మధ్య మేమిద్దరం కలిసినప్పుడు, ఇద్దరికీ అనుభవ సమయంలో ఒక సినిమా చేద్దామని తేజాగారు అన్నారు. తేజాగారు ఎప్పుడు సిరిస్ట్రీ అప్పుడు నేను సినిమా చేయడానికి రిడీ.

చిరంజీవి సినిమా విడుదలైతే చాలు సూపర్ ఎగ్జిజ్టివ్ లు చూసేవాడిని

మాలింగ్ గ్యాంగ్ లో ఉదయ్ కిరణ్ తో 'విజయ విహారం' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ....

ఈ సినిమాకి క్లిష్టమంటే స్ట్రీట్ల సమకూర్చారట నిజమా?

- ఇది నేను 'సుప్ర-సేను' సక్సెస్ కి ముందే ఒప్పుకున్న సినిమా. ఇప్పుడు వరుసహిట్ల తర్వాత స్ట్రీట్ల జాగ్రత్తగా సరికేరించుకోవలసిన అవసరం మరింత పెరిగింది. ఆ కారణంగా దీనికి చాలావరకూ కష్టమంటిగారు సూచించారు. అంతేగానీ ఫూర్తిగా కాదు.

సినిమాల్లో నటిస్తున్నా. ఆ వైవిధ్యం మీకు 'మనసంతా నువ్వే'లో కనిపిస్తుంది.

'మనసంతా నువ్వే' విజయాన్ని మీరు ఎలా విజయం చేస్తున్నారు?

- రియల్ లీ. ఇట్ లివెన్ ఎటెన్షన్ హార్ట్. చిన్నప్పుడు నువం కలవోసుకున్న ఊహలు, ఆశలు, పెద్దయ్యాక కూడా మనల్ని విడకపోవడం ప్రతి ఒక్కరి జీవితంలోనూ వుంటుంది. ఆ నున్నితమైన నృంద నలలను హృద్యంగా తెరమీద చూపించటంతో ప్రేక్షకులు తమ హీరోగ్గను అందుకో వెదుక్కున్నారు. అందుకే 'మనసంతా నువ్వే' అందరి హృదయల్లో నిలిచిపోయింది.

భారీ బడ్జెట్ తో రూపొందుతున్న అగ్రహీరోల సినిమాలు ఫెయిల్ అవుతున్నాయి. మీ సినిమాలు వరుసగా హిట్ కావడం వల్ల... మీ ఫీలింగ్?

- నా సక్సెస్ ప్రధాన కారణం టీమ్ వర్క్, మోట్రేషన్, కథ, కథనం, టెక్నిషియన్ నా సినిమా విజయానికి ప్రధాన కారకులు. నేను ఫాకీ పర్ఫొమెన్స్ చేస్తే, మిగిలినందరూ కథ, దర్శకుడు, టెక్నిషియన్ లెడ. నా సినిమాలు కాదు, ఎవరి సినిమా అయినా ఎంచుకునే కథ, చెప్పే వర్తతి మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

'ఎవరోయో' ఇవేనోమంచి బయటకు దే ప్రయత్నం...?

- (సవ్యతూ...) బహుశా నేను నా వయసుకి తగిన సాత్రలనే చేస్తున్నానను కుంటా. అయినప్పటికీ నా మూడు చిత్రాల్లో దేనికదే వైవిధ్యంగా వుంది. 'చిత్రం'లో నటించడానికి అంత స్కోప్ లేదు. అదే 'సుప్ర సేను' లో. 'మనసంతా నువ్వే'లో నా సాత్రలు యాక్షన్ కి అవకాశమిచ్చాయి. ఇక ముందు రాబోయే చిత్రాలు కూడా ఇంకా కష్టం దీపరెట్ గా వుంటాయి.

ప్రస్తుతం హీరోగా మీకొక స్టాయి వుంది. దీని కోసం మీరు వెమడట్లుంచే ప్రయత్నించారా?

- అవునండీ, నేను చిన్నప్పుడు చిరంజీవి సినిమాలు ఎక్కువగా చూసేవాడిని. చిరంజీవి సినిమా విడుదలయిందంటే చాలు, ఆ రోజు, ఆ మరసనటి రోజు కచ్చితంగా స్కూలు ఎగ్జిజ్టివ్ లు చూసేవాడిని. అంతగా ఆయనను ఆరాధించి అలాంటి హీరో కావాలనుకున్నా.

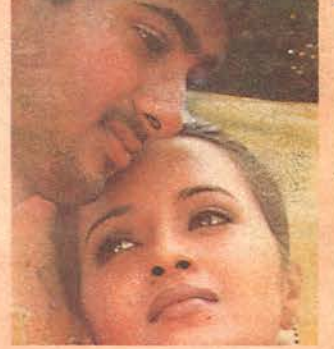
'చిత్రం' నుంచి 'మనసంతా నువ్వే' దాకా సాగిన పయనం...?

- 'చిత్రం' సినిమాకి నూతన వటినులు కోసం తేజా గారు ఇచ్చిన యాడ్ చూసి అందరిలానే ఆప్యాయ్ చేసి ఇంటర్వ్యూలో సెలక్షయ్యాను. 'చిత్రం' పెద్ద హిట్టయినా నాకు అంతగా పేరు రాలేదు. తర్వాత విలడ కుక్కోవటానికి నంవత్పరం కష్టపడాలివచ్చింది. 'సుప్రసేను' 'మనసంతా నువ్వే' హీరోల తర్వాత వెనక్కి తిరిగి మాడాలైన పని లేకుండా పోయింది.

యంగ్ స్టార్ ఉదయ్ కిరణ్ తో ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూ

రిమాసెన్ తో రెండు హిట్ సినిమాలు చేయడం తో మీది 'హిట్ ఫెయిర్ గా నిలిచినట్లుందే?

- సినిమా హిట్ అనేది తారల మీద ఆధారపడి వుండదు. కథ మీదే ప్రధానంగా ఆధారపడివుంటుంది. రిమాసెన్ తో మొదటిసారి 'చిత్రం'లో చేసినప్పుడు కొన్ని సన్నివేశాల్లో ఇబ్బందిగా వీలయ్యాను. కానీ, 'మనసంతా నువ్వే' చేస్తున్నప్పుడు ఇద్దరం ఒక అందరొస్తాం డింగ్ తో చేశాం. ఇప్పుడు మా ఇద్దరి మధ్య యింటిమసీ పెరిగింది. ఆమెతో చేయడం నాకు చాలా సంతోషంగా వుంది.

మీరు సినిమా ఫీల్డ్ లో 'లాంగ్ స్టాండింగ్' కెరీర్ ను ఆరంభిస్తారా? లేక సక్సెస్ ఊపులో డబ్బు, పేరు తొందరగా సంపాదించి వెళ్లాలనుకుంటున్నారా?

- లేదండీ, నాకు డబ్బు, పేరు చూడవద్దీగా సంపాదించేయాలనే వుంటే ఏదీపడితే అది ఒప్పేసుకునేవాణ్ణి. నా పేరుకున్న ఇమేజ్ ను వ్యాన్ చేసుకునేవాణ్ణి. 'లాంగ్ వీరియడ్' వుండి డివరెంట్ ఆర్టిస్టుగా పేరు తెచ్చుకోవాలనుకుంటున్నా.

'సామాజిక ప్రయోజనాన్ని ఆశించి తీసే చిత్రాలలో నటించాంపు ఆలోచన చేస్తానా వుందా?

- సహజంగా ప్రేక్షకులు సహజ క్ష సమస్యల నుంచి రిలీఫ్ కోసం, ఎంటర్టైన్ మెంట్ కోసం సినిమాకు వస్తారు. అంతేకానీ. భారీ ఉపన్యాసాల కోసమో, సందేశాల కోసమో రారు. నేను సినిమా చూసినా ఏదోద కోసమే చూస్తాను. ప్రస్తుతానికైతే నా ఏకీ తగిన సాత్రల్నే చేస్తాను, తర్వాత ఆలోచిస్తా.

మీ వాయిస్ మీకు పైవే ఆవి డావిస్తున్నారా?

- ప్రతి సినిమాకూ నా వాయిస్ ను ఇంప్రూవ్ చేసుకుంటున్నా. 'చిత్రం'కు నేను డబ్బింగ్ చెప్పలేదు. 'సుప్ర-సేను' కంటే 'మనసంతా నువ్వే'లో నా వాయిస్ కొంత ఇంప్రూవ్ అయింది. ఇకముందు మరికొంత ఇంప్రూవ్ మెంట్లు కోసం ప్రయత్నిస్తా.

ఇప్పటి యూత్, కాలేజీ సినిమాలు యువత

అభిమానుల స్పందనకు మీ రియాక్షన్...

- ప్రేక్షకులు వరుసగా నా మూడు చిత్రాలను ఆదరించి, హిట్ చేసి నాపై మరింత బాధ్యతను మోపారు. ఇది నేను ఊహించలేదు. ఆ అసందాన్ని వ్యక్తకరించలేను. మంచి చిత్రాలుచేసి వారి రుణం తీర్చుకుంటా. అమ్మాయిల నుంచి వచ్చే కార్డ్ తట్టుకోలేక సెల్ ఆన్ చేసి పెట్టుకోవాలివస్తోంది (వచ్చుతూ...)

మీ కెరీర్ తరదండ్రులు సమాకారం ఎలా వుంది?

- మా అమ్మ గృహిణి. నాన్న ప్రభుత్వోద్యోగి. ఎవరి పనులు వాళ్లు చేసుకుంటానీ, నాకు అన్ని వేళలా మానసిక స్థైర్యాన్ని చేయాలనుకుంటున్నాను.

ఇక ముందు చేయదోయే ప్రాజెక్టులు...

- వచ్చిన ఆఫర్ లో సెలెక్షన్ గా ఎన్నుకుంటున్నాను. ప్రస్తుతానికి ఆర్.సి.జి ప్రొడక్షన్స్ చిత్రం, సుమంత ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్ చిత్రం, శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆర్ట్స్ చిత్రం చేస్తున్నాను. అంతే...

"అమీర్ ఖాన్ లాగా ఒక సినిమాకు మరొక సినిమాకు సంబంధం లేకుండా ప్రతి సినిమా డిఫరెంట్ గా వుండేందుకు కృషి చేస్తున్నా ఇటీవల 'అగాన్' చూశాక అటువంటి సినిమా చేయాలనే తోలిక కలిగింది. నటనకు అవకాశం వుంటే నెగటివ్ రోల్స్ చేయడానికి కూడా వెనుకాడను. ప్రేక్షకులు ఎప్పుడూ వైవిధ్యాన్ని ఆదరిస్తారనే నమ్మకం నాకుంది."

దాంపోలు బాధ్యత పెరిగింది.

ఎలాంటి బ్యాక్ డ్రౌండ్ లేకుండా ఇండస్ట్రీలో ఎంట్రాన్సుకోవటం కష్టంగా అనిపించడం లేదా?

- లేదండీ, నాకు ఇప్పటికీ ఎవరి గైడెన్స్, బ్యాక్ గ్రౌండ్ లేకపోవడం వల్ల నాకు నేనుగా ఇండస్ట్రీలో సర్వైవ్ కావటం నేర్చుకున్నా. ఇండస్ట్రీ టాలెంట్ ను కొత్తదనాన్ని ఎప్పుడూ అన్వేషిస్తుంది. అదనంగా ప్యామిలీ బ్యాక్ గ్రౌండ్ ఏసెస్సియల్ క్యాసిటీవే కాదు.

కానీ, 'మనసంతా నువ్వే' తర్వాత మీకు కొన్ని డెలివరెంట్లు వచ్చినట్లు... తర్వాత మీరు నాగర్జును కలిసినట్లు వచ్చిన వార్త...

- మొదట్లో ఏవో కొన్ని డెలివరెంట్లు వచ్చాయి. కానీ తర్వాత వాటంతటవే సర్దుకున్నాయి. మొదట్లో

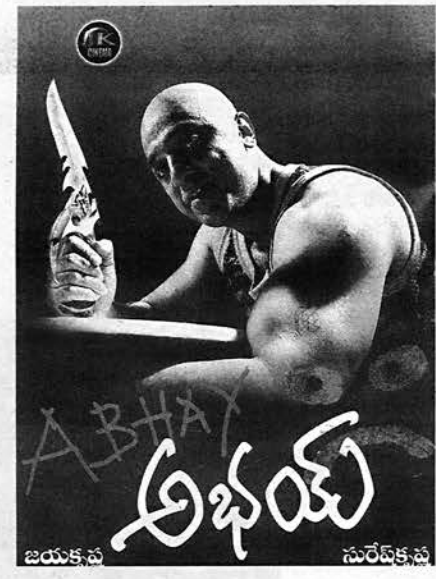
ఇదొక 'పైక్' సినిమా పాఠి పైకికా మారిన ఓ వ్యక్తి సినిమా కథ మొత్తం ఉన్నాది కమలవననేదే! (మధ్యపాఠి ఉన్నాది కమలవననేదే) కాదు 'అభయ' పాత్రకి చుట్టూ తిరుగుతుంది.

అభయ ఒక మానసికరోగి. (సికైట్రియన్ దానివేరు) కాదు తెలివైన పిచ్చివాడు. కాదు కాదు పిచ్చిపట్టిన తెలివైన వాడు (సింటి! అంతా తికమకకావుంది). ఇలాంటి సినిమాలో కథ కోసం వెతకటం పిచ్చితనం. కమల్ తెలివా 'సికైట్రియన్' ని నమ్ముతున్నాడు. ఎందుకంటే ఈ మానసిక రోగి గురించి, రోగి చేట్ల గురించి ఇదమిద్దం చెప్పడం కష్టం.

ఎలాగైనా ప్రవర్తించే అవకాశం వుంది. పిచ్చిపిచ్చిగా నటించే అవకాశం ఎక్కువ. అయితే పాత్ర (అభయ)లో పాట సృష్టించి కుడా 'సికైట్రియన్' పట్టటం వల్ల సినిమా అర్థం వర్ధం లేకుండా తయారవుతుంది. ఈ సినిమాలో (గ్రావిక్) చాలా బావున్నాయి. అయితే వాటి మధ్య అనేక పిచ్చి(సింటి)పాళ్ళ కమ్మగ్రహణ) సన్నివేశాలు- అభయ పుస్తక సన్నివేశాలు ఎక్కువగా ఉండటం వల్ల మానసిక స్థితిమితంగా మంచి సన్నివేశాలు కనపడకుండా పోయాయి. కమలవననే బాగా నటించాడ లేదా అన్నది కూడా చెప్పటానికి అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే భారత సినిమా చరిత్రలో ఇలాంటి పాత్రలు తక్కువే. ఒకవేళ పోలిస్తే పోలిస్తే పోలిస్తే. అది కష్టం. నిజం చెప్పాలంటే (ఇంతకుముందున్న అబద్ధం అనికాదు) ఒకటి రెండు సీన్లు చాలా క్రమిటిటిగా వున్నాయి. ముఖ్యంగా మనీషాను కమల్ చంపే సీను- అలాగే అభయతల్లి కనపడే ఊపాళ్ళు కనపిస్తే... కానీ సినిమా మొత్తం గందరగోళంగాను, కొండొకవో అసహజంగాను వుంది. ఈ సినిమాలో వెగిటేట్ పాత్రలు అనేకం వున్నాయి (అభయ), అతని తండ్రి, సతి తల్లి... కథ అంతవరకు ఫ్లామ్మోట్ నవాకారంలో నడుస్తుంది. సినిమా ప్రారంభంలోనే కమల్ (ఒక కమాండర్) కిడ్నాపర్ల బారి నుంచి కొంతమందిని

తెలుగు ప్రేక్షకుడికి డిగ్రీకాని ఉన్నాడం

రక్షించటంలో ఆసక్తి కరంగా మొదలి చివరకు వున్నాయి. జైల్లో వున్న కమల్కి వెలవంగా ముగుస్తుంది. అభయ, తప్పించుకోవటానికి వేసిన స్టాను గురించి విజయ(కమలవననే) కవలలు, చిన్నతనంలో తల్లి చనిపోగా సవతి తల్లి (గిద్దానీ) బారిన పడతారు. పిల్లలకు కూడా తెలుస్తుంది. పాపం పోలీసులకు తెలియదు. ఇంక రచనాను చంపే ప్రయత్నంలో విజయని కూడా చంపాలనుకోవటం ఏంటి మరి! మనీషాను చంపటం కమల్ పిచ్చితనాన్ని చూపించటానికేనా? చివర అభయ తల్లి (ఇనాజినేన్) సవతి తల్లి రచనాలో తదని- తన దగ్గర వుందని చెప్పటంతో ఆమెని చంపటానికి బయడేరేముందు రచనాకి పాఠి చెప్పమని విజయతో చెప్పటం సికైట్రియన్ సెన్సాస్ చూస్తారా? ఇందులో నటించటానికి అవకాశం వున్న పాత్రలు తక్కువ. 'మంచి' కమల్కి కూడా స్టోరీ లేదు. నవతి తల్లిగా కీటూ గిద్దానీ వరవాలేదు. ఇందులో హిందీ నటులు ఎక్కువ వుండడం విశేషం. (ఎందుకా) పైకో సినిమాల్లో వుండాలన్న సంగతం ఇందులో లేదు. తెలిసాయుంది.

జయకమల్ సురేష్ కమల్

తండ్రి (మిలింద్ గుజాజీ) కూడా పిల్లల్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తాడు దాంతో విజయ మేనమామతో పాటుడల్లి వెళ్ళిపోయి బాగుపడతే, అభయ సవతితల్లి చేతనే హింసలపడి పైకికా మారతాడు. వర్తమానంలో విజయ, రచనాలు పెళ్ళి చేసుకుంటున్నామని జైల్లో వున్న (అప్పటికే స్త్రీ ద్వేషిగా మారిన) అభయకి చెప్పాడు. దాంతో అభయ జైలు నుంచి తప్పించుకుని రచనాను చంపే విజయను కాపాడాలనుకుంటాడు. అక్కడి నుంచి కథ గతి తప్పి ఎదో వెళ్ళిపోయింది. అభయ రచనాను చంపటానికి ప్రయత్నించి విఫలం కావటం- చివరికి తల్లి పిలవగా రచనాను చంపే ఉద్దేశ్యం మానుకుని తానే అత్యాచారాని చేసుకోవటంలో సినిమా ముగుస్తుంది. ఇందులో అనేక పిచ్చి సన్నివేశాలు వున్నాయి. అసహజమైన సన్నివేశాలు

కొంతసేపే వున్నా 'నటించింది'. రచనా బాధానికి ఎక్కువ స్టోరీ లేదు. అభయ సినిమా ద్వారా ఏం చెప్పాలన్నదీ దర్శకుడు ఒక వట్టాన తేల్చుకోలేకపోయాడు. పిచ్చివాడిగా కమల్ నటించలేకపోవడానికి సైన్సిస్టర్ కావడం. సినిమాలో స్పెషల్ ఎఫెక్ట్స్ బావున్నాయి. అయితే సినిమా వేగానికి నవాకారించవు. 'పిచ్చి' సినిమాలు తీసేప్పుడు తెలివిగా వుండాలి. ఒక్క దగ్గర పెట్టుకోవాలి. క్రమిటిటివీలే వుండాలి. అవన్నీ రేకపోతే సినిమాకి పిచ్చి పడుతుంది. ఇందులో అలాగే జరిగింది. దర్శకుడు, ప్రొడ్యూసర్లు ఇద్దరూ పెయిలయ్యారు. ఓ సాధారణ పిచ్చి సినిమా తీసుకున్నాడు. ఎంతో ఎక్స్ క్లెక్టివ్ వున్న 'అభయ' విఫలమయ్యాడు.

- సి.ఎస్

ఈ సినిమాలో చెప్పకోవడానికి లేదు. కనీసం రాజేంద్ర ప్రసాద్ కామెడీ గురించి కూడా... అయినకే ప్రత్యేకమైన మేనంజుతో, కామెడీలో (ప్రేక్షకుల్ని రిమిటర్లకి లాక్సేస్తే సల్తా వున్న నలుదాయన. ఈ సినిమాలో అనేపే మచ్చుకి కనిపించవు. పైనా ఆయన నటించే కొన్ని సన్నివేశాలు పరమబోర్ కల్పించేవిగా వున్నాయి. తాను అనుకున్నవని కానవుడల్లా - పిచ్చిపట్టాల్సి జడుసుకునేదా - బిడెట్ వావావాఅఅ... అంటూ ఇంత పాడుకుని రాగాం తీసిన పదమూ లంఘించుకోవడం... ఎవరకం మేనంజు తోలివకానీ - ఈ సినిమాలో ఆయనకి మిగిలే ఇదేనీ ఏంబాల్సిగా అనకోవచ్చునా!

ఈ మధ్య 'రాయలసీమ' మార్కెట్ పాత్రలు, ముతాల కథలు హిట్ అయ్యిపోయి 'సినిమాలో కథలు రాసినవారికి ఆ పైత్యం బాగా అవలంబించింది. ఈ సినిమాకి కథా రచయితగా త్రిలోకేష్ పేరు మేనుకున్నాయనకి (ఉదయరాజ్) కూడా ఇది అంటుకున్నట్టుంది. కథకి ఎక్కడా తలా, తోక లేదు.

తలమంచి అనే ఊరిపెద్ద శేషాద్రి నాయుడు (రంగనాథ్)... ఆయనకి ఇద్దరు తమ్ముళ్ళు. ఊరిలోనే ఆడపిల్లల్ని వెంట్రుకొని, ఊరి నందులు, గొండుల్లో ఎగిరి ఆ పిల్ల అన్వయానం సర్కులోనే వుంటుంది. సినిమా పేరుని జన్మపై చేయడానికి అలా-వేయం దాదాగనాని- అనుకు నన్నడం వచ్చి లేదో చూసుకున్నట్టులేదు దర్శకుడు కోరికనుకూర్. అలాంటి ఊరికి హిందీ మేష్ట్రో ఉద్దేశ్యంగా వెతుక్కుంటూ వస్తాడు హిట్ నుండడం... ఆ కాలేజీ పైన చెప్పిన అసాములేదేనీ, పెద్దరిల అమ్మాయి అదే కాలేజీలో చదువుతుందని చెప్పాల్సి ద్వేషిచే! పెద్దాయన పుట్టితేనే పంకజ్ లో పాటపాడి, పాడుతూ దాన్ని చేసి- హిందీ మేష్ట్రుల ఉద్దేశ్యం దక్కించుకుంటాడు. అమ్మాయి తన మానన తాను నన్నకుంటే- తన్ను చూసే లచ్చులో నవ్వించమి అనుకుంటాడు నుండడం. అదే ప్రయత్నం అను వెంటపడతాడు. అది చూసిన పెద్దాయన- చేతవైతే నా కుతుల్లో 15 రోజుల్లో ఎలవ్నూ అనిపించు... లేదంటే నీ బాడిని పరచాను ముక్కలు చేస్తానని హుంకరిస్తాడు. తనకేమైనా నాడిని పెళ్ళి చేసుకుందన్న కంఠం వుండే చెల్లెలే ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టిన

మనకే తలకాడి. అలాంటి సుందరాన్ని ఏమీ అనకుండా- 15రోజుల పరిస్థితి ఇప్పుడంటేనే తలతిక్కతనం బోల్సిగా అర్థం కాదు. హిరోయిన్ ప్రేమకేసం సుందరం నానా తలకాడు పక్కం. నన్ను నా మేనంజు తప్ప ఏమీద లచ్చులో కాదని అను వికట్టడం, అమ్మాయి తండ్రి డెడ్లెట్ దగ్గర పడేకొద్దీ రయంతో ఉదయించేందుకు త్రిచేయడం... ఇలా సినిమా సా...నూ...తూ పోతుంది.

ఇంట్లోంచి వెళ్ళేకొన్నం చెల్లెలుగా చివరి రీల్లో జయసుందర పాత్రాన్ని ఊడమడుతుంది. కానీ అప్పటికే సుందరం అను కడుకుగా చెప్పాకొని - శేషాద్రి ఇంట్లో మేనల్లుడి మర్యాదను పాదడం, జయసుందర రాకతో నిజం తెలిసికొంటే గందరగోళం, చివరికి కథ సుఖాంతమే కావడం... దీన్ని కథలో గొప్ప ట్విస్టునుకుంటే కథకుడి, దర్శకుడి పట్ల జాలించాలి.

అంతలోనే జాలించాలింది రాజేంద్ర ప్రసాద్ ని చూసి... ఇలాంటి కథకి అయిన ఎలా తలకాపాడాలి? రోజూవారి జీవితంలో మనం చాలా కాజావరేగా మార్చుకునే మాటలు, చేసే పనుల్ని- సన్నివేశాలుగా మరచిన సినిమాలు (నువ్వు నాకు నచ్చావో, నువ్వు నేను, ముప్పోకావాలి) ఈ మధ్య జూపాల్సి ఎంతగా అకట్టుకున్నామా! అలాంటిది- రాజేంద్ర ప్రసాద్ సినిమా అంటే- వేరే చెప్పాలా? నీమ నీమకే ఏదో కామెడీని ఎక్స్ క్లెక్టివ్ చేస్తారు అభిమానులు. కానీ డైలాగులో కానీ, సిట్టయేవేకు నంబరించి కానీ ఒక్కటి అలాంటి సీమ లేదు.

ఎల్.బి. శ్రీరాం గొలుసుకట్టు డైలాగుల కామెడీ సవరణే లోకంలో నడుస్తుంది. మొదట్లో ఒకటి రెండు టిట్లు సరదాగానే వున్నా పోను పోనూ మానానికి పరిత్యాగం వుంటాయి. ప్రావీణ్యం, ఎమ్మీలెటిది రాకా లోడి... హిరోయిన్ బావనని మొదటి సిన్యా గా బానించి పదిలేయాల్సిందే. శ్రీలేఖ నంగిలో, ట్యాన్సు మదానికి బాగున్నాయి. కథలో పలేకున్నా- కేవలం డైలాగులో 'పెల్లెర్'. కామెడీలో సినిమాలు(నువ్వు నాకు నచ్చావో) హిట్ కొడుతున్నాయి. ఈ సంగతి మాత్రం రచయిత జలంకి సుదాకర్ గమనిస్తే మంచిది. సిస్టారంగా వున్న ఈ సినిమాలో - దర్శకత్వం గురించి కూడా చెప్పకోవడం దండం. పైకోలో (దాడిలో...) స్టాయికి దిగజారుతున్న కామెడికింగ్ గారూ! కథ, కథనం చూసుకోవడా వేమం దొరికింది కదాని వేసేస్తే... కిరీక కామెడి లోకమంది పట్టాలు తప్పి ప్రపంచం వుంది గమనిస్తారా? - చం.శి

మరచవే చెప్పవన కొట్టి వెళ్ళిపోతుంది. ఇక్కడ సిప్రూన్ అనేకానికే సిమాత్రం అర్థం కనిపించదు. 'నేనాచ్చింది చూపాల్సి' తప్ప సెలెబ్రిటీగావనని కాదు' అని ఆ పచ్చినావిడ చెబుతున్నా. 'జరిగింది మృత్యు అయినా నా తల్లి తప్పే' అని మారవననే నిజాయితీగా ఒప్పుకున్నా- సిప్రూన్ అంత హాడ్ గా రియాక్ట్ కావడం మర్యాదమే అనిపిస్తుంది. పోనీ ఏడిగా వుంటారా అంటే అదీ లేదు. అమను ఒంటరిగా వుండలేని బేలగా చూపించాడు దర్శకుడు. బాధాపూర్ణంగా విడిపోయానా- ఇద్దరూ 'మంచి' ప్రాంట్ గా మళ్ళీ దగ్గరవుతారు. ఇద్దరిలో ఎంత బాధా మంచి- సిప్రూన్కి వేరే పెళ్ళి చేయాలని మారవననే, అతడికి వేరే పెళ్ళి చేయాలని సిప్రూన్ ప్రయత్నాలు చేస్తారు. మళ్ళీ ఒక్కటిగావని ఇద్దరూ అనుకుంటేనేమోదానికి ఎందుకంటే నాన్నడు, అర్థంలేని బాధాపూర్ణ అనిపిస్తుంది. ప్రధానకథలో దాన్యమార్గం లాల్సోట్ పట్టక అతడి దాన్నంటే సిప్రూన్ కు చచ్చేంత ఇష్టం. అది చూసే మారవన- నార్డ్రంకి పెళ్ళి చేయాలనుకుంటాడు. ఇన్నీ తప్పిపోతామని, చివరి రీల్లో హిట్, హిరోయిన్లు మళ్ళీ ఒక్కటిగావని ప్రేక్షకుడు ఊహించినట్లే జరుగుతుంది. విడిపోవడానికి, కలవంక మధ్య రెండున్నర గంటల సాగితి...

- చం.శి

మనసు మర్యాద మాల్యో ఆత్రేయ ఎంత గొప్పగా చెప్పగలడో - బాలచందర్ అంతగొప్పగానూ తెచ్చి చూపించగలడు. దీనికి ఉదాహరణగా- గుప్పడుమనసు, అంతలేనికథ, ఇదికథకాదు, అకలిరాజ్యం... ఇలా చెప్పడానికి చాలా సినిమాల్లో వున్నాయి. బాలచందర్లో పాట అయిన మనసరిగిన ఆత్రేయ, గణేశపాత్ర, ఎం.ఎస్. విశ్వనాథం... వీళ్ళ కలికారంటే ఓ గొప్ప సినిమా ప్రాణం పోసుకున్నట్లే. ఈ స్టాన్డార్డుకంటా ఎందుకంటే- సినిమాని ఒక యుగంలా బానించే అతి కొద్దిమంది దర్శకుల్లో ఒకరైన బాలచందర్- తన ఇమేజిని పూర్తిగా ఊదించిపెట్టి 'పరచవం' లాంటి పరమ నాసికరం సినిమాని- అదే పరచ సినిమాగా మీడియాలో డంకా బజాయించి- ఎలా, ఎందుకు తీశాడ అనేది అర్థం కావన!

బాలచందర్ సినిమాల్లో సైన్సిస్టర్ చాలా పక్కంబిగా వుంటుంది. కథని మోషామల్ పోల్తో ఆర్థంగా చెప్పగల డిట్ల, ఇదంతా అయిన వెనకటి సినిమాలు సంగతి. ఈ సినిమా మాత్రం ఇందుకు పూర్తిగా మినహాయింపు. ప్రేక్షకుడు ఉప్పురనకుండా ఒక్క నిమిషం కుదురుగా కూర్చోవడం చాలా కష్టం. కారణం- రెండున్నర గంటల రీజను సాగదీసేందుకు- ఎక్కడిక్కడ అర్థంలేని టైప్ సీన్లు అతికించుకుంటూపోయిపట్టి వుంటుంది సినిమా అంతా. ఇంతకంటే దీని సీనియర్ గా వింగ్లెట్- ఏ చానెల్లో 'రానికో' ముక్క చూసేందుకుంటే కాస్త పరుస్తూ దగ్గిది. ఇంత అసంభవమైన, అబద్ధ సైన్సిస్టర్లు ఎందుకు పట్టుకుపోగిడిపోయి అర్థం కాదు. మరో సంగతి. బాలచందర్ సినిమాల్లో, హిరోయిన్లు కేవలం కథలో బొమ్మలు కావు. ఆ పాత్రలకి కాస్త రక్తమాంసాలుంటాయి. అవనరమైతే సంపన్నులు, సంప్రదాయాల్ని విడిచిపెట్టు. పోరాడే తెలివైన, డైర్యం కలిగివుంటాయి. సరిక, జయసుందర, జయప్రద, మరదీ... వీళ్ళ సీని కెరీరిని మలుపు తప్పిన గొప్ప కేరీకర్లు బాలచందర్ సృష్టించారు. ఈ సినిమాలో ఇదేమీ కనిపించదు.

ఇక ఈ సినిమా ఆశాంతం ఓపిక చూశా- కొద్ది సేపు జట్టుపిట్టలంటే మనకు అర్థమయ్యే పేటలంటే- పెళ్ళి, అపార్థం, విదాకులు, మళ్ళీ కలవడం. ఇలాంటి 'శోభనబాబు-అపార్థం సంతారం' మాట్లాడు కథలు చూసే చూసి బెంబేలెత్తివున్నాడు తెలుగువాళ్ళు. ఇంత అర్థమైన బెంబేలెత్తిన ఎందుకున్నా- మూడేళ్ళ గ్యాప్ తర్వాత, మారవ సినిమాగా తీసిన- బాలచందర్ నా అప్పటి పెద్ద ఆర్థికర్లు. మొగడి ప్రవర్తన సర్దుకుంటే విడిపోయింది ముక్తి పూర్తి పూర్తిగా. దాన్ని ఎవరూ కాదనలేరు. కానీ సర్దుకోవడానికి ఎదుటివైపు బలమైన కారణంమంటూ ఒకటుండాలి కదా! కానీ ఈ కథలో బాధాపూర్ణ విడిపోవడానికి ఏమాత్రం రిజనింగ్ కనబడదు.

మారవనే దాక్టర్. ఒకేఒక్క సిన్యాలో నటించి అదపిట్టలు ఎగబడేంత పాపాలాటి చెప్పకున్న యాక్టర్ కూడా. వెంటపడి అమ్మాయిల బాధ పక్కనే సిప్రూన్ ని ఇలాగిగా చేసుకుంటాడు. ఉప్పుట్టడి ఓ లండన్ అమ్మాయి పిల్లాడితో వచ్చి వాడికి తండ్రి మారవనే అని బాంబులాంటి నిజాన్ని పేల్చడం కథలో పెద్ద ట్విస్టు. మృత్యు కాలేజీ డేస్ లో జరిగిన ఆ తప్పును మారవనే నా నిజాయితీగా ఒప్పుకుంటాడు కూడా. కానీ సిప్రూన్ వెళ్ళి అనేకం రెచ్చి పోయి తానినీ, కట్టుకున్న చీరని బజార్లోనే

బాలచందర్ కి సమ్మెంది!

మారవనే చెప్పవన కొట్టి వెళ్ళిపోతుంది. ఇక్కడ సిప్రూన్ అనేకానికే సిమాత్రం అర్థం కనిపించదు. 'నేనాచ్చింది చూపాల్సి' తప్ప సెలెబ్రిటీగావనని కాదు' అని ఆ పచ్చినావిడ చెబుతున్నా. 'జరిగింది మృత్యు అయినా నా తల్లి తప్పే' అని మారవననే నిజాయితీగా ఒప్పుకున్నా- సిప్రూన్ అంత హాడ్ గా రియాక్ట్ కావడం మర్యాదమే అనిపిస్తుంది. పోనీ ఏడిగా వుంటారా అంటే అదీ లేదు. అమను ఒంటరిగా వుండలేని బేలగా చూపించాడు దర్శకుడు. బాధాపూర్ణంగా విడిపోయానా- ఇద్దరూ 'మంచి' ప్రాంట్ గా మళ్ళీ దగ్గరవుతారు. ఇద్దరిలో ఎంత బాధా మంచి- సిప్రూన్కి వేరే పెళ్ళి చేయాలని మారవననే, అతడికి వేరే పెళ్ళి చేయాలని సిప్రూన్ ప్రయత్నాలు చేస్తారు. మళ్ళీ ఒక్కటిగావని ఇద్దరూ అనుకుంటేనేమోదానికి ఎందుకంటే నాన్నడు, అర్థంలేని బాధాపూర్ణ అనిపిస్తుంది. ప్రధానకథలో దాన్యమార్గం లాల్సోట్ పట్టక అతడి దాన్నంటే సిప్రూన్ కు చచ్చేంత ఇష్టం. అది చూసే మారవన- నార్డ్రంకి పెళ్ళి చేయాలనుకుంటాడు. ఇన్నీ తప్పిపోతామని, చివరి రీల్లో హిట్, హిరోయిన్లు మళ్ళీ ఒక్కటిగావని ప్రేక్షకుడు ఊహించినట్లే జరుగుతుంది. విడిపోవడానికి, కలవంక మధ్య రెండున్నర గంటల సాగితి...

పరవశం

ఈ సినిమాలో మరో దారుణమైన సంగతి- శరీరం రంగుమీద బాలచందర్ పేసే క్రూల్ కోట్... లాల్సోన్, అతడి కుటుంబ సభ్యులందర్నీ పట్టాల్సిగా చూపించడం, ఎర్రరంగు పిల్ల అచ్చిరావని మాట మాటికి చెప్పించడం... లాల్సోన్ కార్మికికి 'అందం' అని పేరుపెట్టడంలో పచ్చి వెలకారం కనిపిస్తుంది. రహస్యే ట్యాన్సులో తెల్లొకేషన్ కృతి మించింది. అయినా పాటల్లోని సాహిత్యం వినిపించకపోవడం మరోమా 'మనస్తానం' పాట అరిగి, అరిగి, పాటంతా ఆ ఒక్కమాటే అయినట్టు వినిపించే సహనాన్ని పరీక్షిస్తుంది. చివరికి పెళ్ళి సీన్లో వినిపించే క్లాసికల్ కమీ వెస్ట్రన్ డీటికి రోల్ లా ఆర్థిస్టుల దాన్ని కూడా డిట్... సినిమాకంటా లాల్సోన్ మూడు నిమిషాల పూర్వం దాన్ని పాల్సెట్. మారవనే ముఖం సినిమా అంతలా, అన్నీ సన్నీ వెళ్ళో... ఒకే ప్రేమలలా వుంటుంది. సన్నివేశానికి, మోషాన్స్ కి తగ్గే వేరిమేషన్ కనిపించదు. మోషామల్ సీన్లలో సిప్రూన్ అంతగా నటించాలిందికాదు. మెడనరాలు పెట్టిల్లని పేలిపోతూ అన్నంత ఇదిగా ఉట్టింది, ముక్కుమం ఎగిలేత్తూ మాలబ్బి విరిచేసే అభినయం బాలచందర్ కి సన్నీవుంటుంది. సిప్రూన్ ఎంతో కష్టపడ్డ ఈ సీన్లను మినహాయించి అమె నటన పరవశం.

- గోపి

అమ్మయ్యేనవ్వుతే...

కంఠం వుండే చెల్లెలే ఇంట్లోంచి వెళ్ళగొట్టిన

సాధారణంగా ఏదీల్ మానంలో మామిడి వీడి వేసి నమయంలో జరిగే 'గియి-గిగి' వండుగ బోదోలకు అత్యంత ప్రీతిపాత్రమైనది. సుమారు వక్షం రోజులకు పైగా సాగే ఈ వండుగ బోదోలకు పెద్ద ప్రైవేటు. ముగింపు వేటకెళితే, ఆదాళ్ళు మునలిముతకా ఇండ్లకాడ అటపాలతో కాంక్షపం చేస్తారు. ఎక్కువమంది ముక్కు కట్టు, సారా లాగి మత్తగా జోగుతారంటారు. తమ ఊరి మీద, వంట పాలలపైనే బీడవీడల దయ్యాల భూతం దాక్షిణం జరిగకుండా కాపాడమని తమ 'బర్సాంగ్' దేవుడిని, పితృదేవతలను ప్రత్యేకంగా వేడుకునే పెద్ద వండుగ అది.

అక్షో అసియాటిక్ తెగకు చెందిన ఆలి చిన్న నమాం బోదోలు. మకీరి పట్టణా

దొడ్లవ్వ ప్రవృత్తి మిగతా గిరిజన జాతులకు లీలి. అక్షో అత్యంత శుభం కూడా మిగతా తెగలతో పోలిస్తే అధికం.

దబ్బు ప్యానోహం తక్కువ. వారి చిల్లారికి దీనినిగా ప్రత్యేకపెట్టడం అంత సులభం కాదు. చోళ్ళు ఇతర దావ్యాలు గాక, అడవి కూరగాయలు, వెదురు మొవ్వలు, పుట్టగొడుగులు, కాములు, పండ్లు, దుంపలు, కొన్నిరకాల కీటకాలు బాగా తింటారు. తేనె కూడా ఓ ప్రధానాహారం.

లిసి తేకెయినా కవిత్వముకూల బావి తన ప్రయోగాలని వర్ణిస్తూ ప్రయోగం విముఖుడండ్రే...

"సోగి తెలత్తెని మేము లాటి మేము ఆమె కేటలు, కాళ్ళు - గుండ్రని నునుపుదేరిన వెదురు బొంగులు అమె ప్రసాన - ఎగినదే రెండు మతస్యలు అమె సిడ - వికలమూ నిష్టారమూ ఆయున కారములు" మొత్తంమీద అందమైన ఆ సుందరి ఓ

రంగసిగా వ్యవహరిస్తారు. ఈ సందర్భంగా ప్రతి పెండ్లికొడుకు వీరిలవల్లో జానపద కథానాయకుడిలాగా హాజరీస్తాడు. పెళ్ళి విషయంలో సైతం మిగతా తెగలతో పోలిస్తే వీరికూనే స్పందిస్తారు. పిల్లల పెళ్ళి విషయంలో పెద్దల ఆజమానుడి తక్కువ.

వేట : అగిష్టు నెంబెం మాసాలు వచ్చేసరికి శాశ్వతంగా దీనినిగా మారుతుంది. ప్రకృతే ప్రేమవలపును ప్రేరేపిస్తుంది. అబ్బాయిలు పడుచు అమ్మాయిల చుట్టూ బొంగులా గిరికిలు కొడుతారంటారు. అమ్మాయిలకు ప్రత్యేకంగా నిర్మితమైన సర్వనశాల 'సెనాసిడింగ్' లను దర్శనమిస్తారు. ఇక ప్రేమకలాపాలు, రసీక ప్రణయాలు, ఎత్తుకళ్ళు, ఎగిరిపోవాల మునులే!

పెండ్లికి అమ్మాయి తరపు వారికి అబ్బాయి కట్టుం 'టి' యిచ్చడం ఆచారం. తన శక్తి మేరకు మేకలు, పందులు, జీలంకెట్లు,

వీళ్ళేదు. వా కోసం ఓ పెద్ద వండుగను ప్రారంభించు. దాని పేరు 'గియి'. ఆ సందర్భంగా నా పండ్లని దేవుడికి వైద్యం పెట్టే. ఆ అబ్బాయి వెంటనే ఇంటికిళ్ళి ఊర్లో వాళ్ళందరికీ గియిగ్ వండుగ ప్రాశస్త్యమి సుఖంగా చెబుతాడు."

ఈ వండుగ రోజుల తరబడి జరుగుతుంది. బీడవీడల నుంచి, రోగాలు రోమ్మల భారినవుతే తమ్ము కాపాడమని కరుతూ తమ దేవుళ్ళు, పెద్దలను సంతప్తి పరిచే విధంగా సాగుతుంది మార్పిక తంతు.

తమ కర్మకాండలో బాగా లోలిలోజే ముగింపు వేటకెళతారు. మూడో రోజు దీయ్యకట్టు తయారు చేసే పులియబెడతారు.

వ్యాసం, పోటోలు బి.వి. రమణ

తెగ పీరు బోండ్లలో జనాభా ఆరువేలు

వీడి నాటకం

ద్రాక్షిణం వంశీ రవియతి, నృశాస్త్రవేత్త, సాహస యాత్రీకుడు వెరియర్ ఎన్.వి.ఎస్. ఒకరు 'మీ జీవితంలో క్షిప్రమైన యాత్ర వీడి' అని అడగా 'బోదోల సామ్రాజ్యంలోకి అడుగెక్కడ' అని చూపించాడు.

ఆంధ్ర సరిహద్దు బిస్తాగ్ రాష్ట్రం మాజీబోడోల నదీ పరివాహక ప్రాంత కైరతి దిక్కు - బోదోల సామ్రాజ్యం. ఎటు చూసినా ఆకాష్చి అంటే కొండ శిఖరాలు, దుర్గపూర్ణాలు, పక్షి వ్యవస్థలు, ప్రవాహాల తోనాలు...

జాగ్రత్తగా దుష్ట పరిశీలిత ఆకలి ఆకన్న అన్నట్లుగా అడవిలో మును లాగా మట్టిగండం రెట్టుగడ్డి కప్పుల గిరిజన గూడెం.

తెలివి వంత వెలుగులు విరజమ్మే దివ్యదేవాల వారివి. వాళ్ళు అనాగరికులని, మూర్ఖులు, పశుతులులని నిలుపురు అదికాళ్ళు, క్షిప్రమైన మిమనరులు, విలక్షిత భాషిస్తుంటారు. వారు తమ కట్టుబట్టా జీవన విధానం మారుకుని పట్టణ జనజీవన ప్రపంచంలో కలిసిపోవాలనేది వారి ఆకాంక్ష.

తమ సంస్కృతి సంప్రదాయాలు, కర్మకాండల పట్ల, జలిమైన నమ్మకం కలిగిన బోదోలు ఎన్నో విండల్లుగా బయటివారిచ్చి

లా తీగకు అనుబంధ ఆకు పరి ప్రయోజనశీలి' చాలా తెగల్లో లాగి ప్రీతిల శరీరక క్రమ మొదలు. తెల్లారి లేచింది మొదలు రాత్రి పాడుకపోయే దాకా వనే. ఇల్లు వాకిలి కుప్పరవకుండం, బిల్లాపాపిల్లి లాటివందం, నీళ్ళు మోయడం, సాలం పసికళ్ళడం, బోడిపిడి దండం వగైరా... వగైరా...

ఆదాళ్ళు వేటలో పాల్గొనడం, సాలం దున్నడం. తమ పండుగలు వచ్చాలపుడు దాన్నులాడిచ్చు, పాలలు పాడొచ్చు కానీ సంకీత వాద్యాల దేవు. తప్పట్లు కట్టుకాడమ అలా

చూడండి, నూకలు, ఇతర వస్తువులు నువ్వులనుకోవాలి. పాలలు సారా సేవనం మూత్రం తప్పనిసరి. బహుభాగ్యం కూడా పుంది. బాల్యవివాహాలు జరుగుతుంటాయి.

'గియి-గైగి' : సాధారణంగా ఏదీల్ మానంలో వచ్చే 'గియి-గైగి' వండుగ బోదోల గుండెల్లో వనంతాలు పూయిస్తుంది. సంవత్సరం పాడవునా ఈ వండుగ ఎప్పుడెప్పుడొస్తుంది? అని ఎదురుచూస్తుంటారు. వండుగ దినాల్లో వారి సంజయం ఇక చెప్పనలసి కాదు. ఆకాష్చిలుంటుంది. అడవి మామిడి అప్పుడే నిండి వేయడం ఆరంభిస్తుంది. ఆ సునుసిగ్గు నింది కాముగా మారి పండుగా మారుతుంది అన్న తమ జీవన సాక్షాత్కరణ అన్వయముకుంటారు.

అరవ ఏడవ దినాల్లో చెట్లు తగులబెట్టి 'కొండపడుతు' పొలుడతారు. 10వ రోజు తల్లి భూదేవి 'బర్సాంగి'కు పెద్ద ఎత్తున మొక్కులు చెల్లించుకుంటారు. మామిడి పూత తోకొకటి వీడి వేస్తుంది. వేట, వివేదం పడుకునేవం కలిసి కొనసాగుతారు.

సుకుగిరివం వండుగ, మీల్రేముం, గునోం, గెబ్బుంగి, గడగీగి, గేవార్లగి అతిథిల ప్రధాన వండుగ సంరంభాలు వారిని దీప్తిమంతం గావిస్తాయి.

ఇలా వండుగలు పట్టాలు, మతకర్మలు, క్రతువుల పీరి అనేక రకాల జాగ్రత్తమట్లు శరీరం, మనస్సు, ఆత్మలను సోకి వారి జీవితాలును సంపూర్ణం చేస్తాయి.

కళ్ళు నులుముకొని చూస్తే మునుములు, మహామనిములు... వకవకా కడలుతున్నారం. దర్భంగా రొమ్మువీరుతుకుని నడుస్తున్నారు. ముగిళ్ళు గోటి కట్టుకున్న వారి సాగిన వేనికండంలా విగారింపు చూపు అదరగిడుతోంది. వరీ ముఖంగా ఆదాళ్ళు అలంకరణ మరేవిగోడుతోంది. ఒంటి పాడవునా మేలిమి ముత్యాల్లాటి పూసల పేర్లు దరించి, మెడనండా దండకడియలు దిగేసుకుని, మెలికలు తిరిగిన అయ్యాలంతో విద్యుల్లతను తలపిస్తున్నారు.

వేట : పూర్ణం జయపురం మూరాకా తన పరివారంకి పాలకు వెళ్ళేటప్పుడు క్రూరమృగాలను ఎదుర్కోవాలి. చాలి మంది ప్రధానం వాళ్ళిక్కడం బోదోల మునుకుల యొక్క జీవనం నిరీతిపాల. బోదోల జీవనం కర్మ, విధి, విధి, హెచ్చయంలో బాడియ యాతుడు వారిని వేట వస్తాల్లో ప్రపంచం కలిపి నిండేటిది.

సీతాసాధిస్తా శాపం : దండకారణంలో బోదోలు సామ్రాజ్యముపై మత్స్యకాండం లాగా, వీరారామలక్ష్మణుల ఎవనం ఈ ప్రాంతంలోనే పొంది. ఒకరోజు వీరారామ ప్రాణమానవిచ్చుండగా మానీ బోదోల తెగ ప్రీతి వచ్చారు. దాంతో కోపించి సీతాసాధిస్తా కర్మకాండం అనాగరికులకు పంపడం వారిని జీవించింది. ఆ కాల ప్రధానం వేటికి దమ్ములు తరించుండం పూసంతో అక్కామ్మి అని బోదోల మహిళల వల్ల దారణ గురించి ఓ కథ వాడుకోలే పుంది.

"ఓ కుల్రాడు ఓ కుల్రాడు ప్రేమించాడు. అయితే కుల్రాడి తమ్ము పెండ్లి చేసుకోమని ప్రీయిడి వెంటపడింది. వాడు తిరస్కరించాడు. అదే సమయంలో ఊళ్ళోని నలుగురూ తమ గురించి నోళ్ళు నమ్మకోవడం సూచించలేకపోయారు. వెంటనే ఆ అమ్మాయిని తీసుకుని అడవికిళ్ళి పోవడం. అక్కడే ఆ అమ్మాయిని చంపినవేటి, చెట్టువద్ద పాతికట్టి వెళ్ళిపోయారు. పాతికట్టి అమె శరీరం నుంచి ఓ మామిడి మొక్క మొలిచింది. అమె కొప్పులోని పూత ఆ మామిడి మానుకు పూచిన పుష్పంయ్యాయి. అమె ప్రసాన మధురమలే తీయలే మామిడి పాలగా మారిపోయాయి. తమ్ము ప్రేమించిన వడలిని చేతులారా చంపుకున్నానే వచ్చాల్తావంటో చూపిస్తూ ఆ అబ్బాయి తనని చంపి, మాడ్చిపట్టిన నమ్మకాన్నిచ్చాడు. అక్కడనుంచి చెట్టునుంచి ఓ మామిడి పండుకు కోసి తినబోతాడు. అప్పుడు మామిడి పలం ఇలా అటుంది. మన దేవుళ్ళు ఆరగినంత వరకు నువ్వు ముట్టుకోకండి

కొండమనుష్యుల బోదోలు సహజంగా ఆలోచనంతులినప్పటికీ చిర్రా విషజ్వాలలు, జబ్బులు సోకితే మూత్రం ఊరి మంత్రిగాది దిశలో దిక్కు. తమ కొండవేటల ఆగ్రహం వల్లే ఈ రోగం సంప్రాప్తమయినందున ఆ లైసం అనుగ్రహ భాషణమే తనకు ఒళ్ళు బాగవడంగా బావిస్తారు. అందుకు దిశిర తాంత్రిక తంతు నిర్వహించి చిర్రావారి కోడికో, పందికో అనుగ్రహ భాషణమే తనకు ఒళ్ళు బాగవడంగా బావిస్తారు. అందుకు దిశిర తాంత్రిక తంతు నిర్వహించి చిర్రావారి కోడికో, పందికో మొక్కబడిగా యిస్తున్నారు. వాలుమందులు నాకించడం సాధారణం. అధునిక వైద్యముతులు అందుబాటులో లేవు.

సాలం, మామిడి మొదలైన ముఖ్యకాల భాగానానమైన మార్గం గుండా సూటిగా గ్రామంకి నడుస్తున్నారు. నడుస్తున్నారు. ఇంతలో మంత్రివత్తులు నేలపై విసరగా ఒక్కపరి దిగిన ఎగిన వానాకాలాంతు బోలితన ఓ మూగ్లెండు ముమ్ము చుట్టుకుంటోంది. వారి చేరిన గ్రంథాలు, కాళ్ళ దగ్గర వినక సేవ.

తమ కైలో వండుగలో భాగంగా వేటకెళుతున్నారు. మద్యలో మేము కనిపించేసరికి కమ్ముకున్నారు. బోదోల భాష తెలిసిన మిట్టలు విదో చెప్పి సర్వించారు.

ఎన్నెన్ని హితోక్తులు పలికినా పెద్దగా చెప్పలేదు. తమ అచారం ప్రకారం బోదోల మహిళ తల గలిగించుకుని, మొలక బెల్లెడు గుడ్డపేరిక (వార్ల) స్వయంగా నేసిన) చుట్టుకుని, మిగతా ఒంటి నిండా పూసలు, కడియాల కప్పుకుంటుంది. అయినప్పటికీ ఆ మాలానానుల్లోని స్వచ్ఛత, గిరిజన నిశాచురణం వీక్షకుల గుండెల్లో ఆలజిలే తేసి గుణులు కేకల్లిస్తుంది. దాంతో కలవరడే ఆధునికులు(?) బోదోలను నాగిరివరచందం ద్వారా తమ్ములామను నమాదాన వరచుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తుంటారు.

బోదోల మహిళల ముఖాలు పోటోజెన్. శరీరాలు రొమ్మాలతో. వారి పోటోలు, పెయింటింగ్లతో ఆవార్లు గడిచిన వారిందో పూవులు.

ప్రతి కుక్కవారం మాజీబోడోల ప్రాక్తి దగ్గర ఒకడేటిలో జరిగే సంతకు సారా అమ్మదానిక వచ్చే బోదోలను చూద్దానికి దేశవిదేశీ సంధ్యులు బారులు తీయతూంటారు.

చేస్తే చిన్నాని అంటే సాంబం. **ప్రేమలు, పెళ్ళిళ్ళు :** బోదోల్లో ప్రేమ పెళ్ళిళ్ళు తంతు ఒకంత విచిత్రం. అబ్బాయిలు, అమ్మాయిలు తమ మధ్య గల బంధోత్సాహం, దగ్గరతంతోనో పెండ్లిపెటాలకుకు పొలుడక తమ మధ్యగల పరిస్థాన ప్రేమాపరతతోనే మునుపాడతారు. ప్రతి వయామూ ఆ జలం పప్పుర అవగాహనకు, నీలి నిజాయితీలకు ప్రతీతి.

ఎక్కువమంది యువకులు తాము మనుషుడిన పిల్లను ఎత్తుకొని పెళ్ళి చేసుకోవడం ఆననాయతి. దీన్ని 'గుబాయ - గోడ -

వెళ్ళిపోయారు. పాతికట్టి అమె శరీరం నుంచి ఓ మామిడి మొక్క మొలిచింది. అమె కొప్పులోని పూత ఆ మామిడి మానుకు పూచిన పుష్పంయ్యాయి. అమె ప్రసాన మధురమలే తీయలే మామిడి పాలగా మారిపోయాయి. తమ్ము ప్రేమించిన వడలిని చేతులారా చంపుకున్నానే వచ్చాల్తావంటో చూపిస్తూ ఆ అబ్బాయి తనని చంపి, మాడ్చిపట్టిన నమ్మకాన్నిచ్చాడు. అక్కడనుంచి చెట్టునుంచి ఓ మామిడి పండుకు కోసి తినబోతాడు. అప్పుడు మామిడి పలం ఇలా అటుంది. మన దేవుళ్ళు ఆరగినంత వరకు నువ్వు ముట్టుకోకండి

కొండమనుష్యుల బోదోలు సహజంగా ఆలోచనంతులినప్పటికీ చిర్రా విషజ్వాలలు, జబ్బులు సోకితే మూత్రం ఊరి మంత్రిగాది దిశలో దిక్కు. తమ కొండవేటల ఆగ్రహం వల్లే ఈ రోగం సంప్రాప్తమయినందున ఆ లైసం అనుగ్రహ భాషణమే తనకు ఒళ్ళు బాగవడంగా బావిస్తారు. అందుకు దిశిర తాంత్రిక తంతు నిర్వహించి చిర్రావారి కోడికో, పందికో అనుగ్రహ భాషణమే తనకు ఒళ్ళు బాగవడంగా బావిస్తారు. అందుకు దిశిర తాంత్రిక తంతు నిర్వహించి చిర్రావారి కోడికో, పందికో మొక్కబడిగా యిస్తున్నారు. వాలుమందులు నాకించడం సాధారణం. అధునిక వైద్యముతులు అందుబాటులో లేవు.

జనాభా అంతోపాటు లోసే. పెద్దగా పెరగలేదు. అంతా ప్రాకృతిక నియంత్రణ. గర్భిణీలకు బిడ్డ కనడం కొత్త జన్మ ఎత్తినట్లే.

మమ్మల్నేమాత్రం ఖాతరు చేయలేదు. పోటో తీయబోతాంటే మాత్రం నిర్భయాగా అడ్డుకున్నారు. 'తీసారో జాగ్రత్త!' అన్నట్లుగా ఓర చూపుతూనే ముఖం ఎత్తి దర్భంగా హెచ్చరించారు. మేం కిక్కురేమనకుండా సారస్వతావంతో నమ్రతంగా వారి నాటకం ఆసాంతం తిలకించాం.

అలిస ప్రయోగాలని అనునలుస్తున్న ప్రయుడి గాఠ. పితృదేవతలు, పురాణపురుషుల సుహృత్తులూ అందరితో లోగిగవారాయి. బోదోలు సీరినవి మనుష్యులు అనే అనుభవకు దీనినిగా సరసాలు, చతురోక్తులు విరివిగా సాగాయి.

సారా సేవనం

కట్టు, సారాయి సేవనం విచిత్రం. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మిగతా గిరిజనులతో పోలిస్తే మధ్యసేవనం బోదోల్లో ఎక్కువ. అందుకే ఉమ్మాదంలో హిందూత్వంగా ప్రవృత్తిని నమస్కలు నెత్తికే తెచ్చుకుంటూంటారు. పోలికలు, క్షైరకేదాలు పచ్చసాధారణం. వీరి ఆననాయతి. దీన్ని 'గుబాయ - గోడ -

కట్టు, సారాయి సేవనం విచిత్రం. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే మిగతా గిరిజనులతో పోలిస్తే మధ్యసేవనం బోదోల్లో ఎక్కువ. అందుకే ఉమ్మాదంలో హిందూత్వంగా ప్రవృత్తిని నమస్కలు నెత్తికే తెచ్చుకుంటూంటారు. పోలికలు, క్షైరకేదాలు పచ్చసాధారణం. వీరి ఆననాయతి. దీన్ని 'గుబాయ - గోడ -